KPMG

cutting through complexity™

Ex-ante izvērtējuma ziņojums

ES Kohēzijas politikas fondu darbības programmas 2014.-2020. gadam ex-ante izvērtējums

2014. gada 3. marts

ESF EIROPAS SOCIĀLAIS FONDS

ERAF EIROPAS REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS FONDS

KF KOHĒZIJAS FONDS

Saturs

Attēlu saraksts 4

Akronīmu saraksts 5

Izvērtējuma ietvars 6
Vērtēšanas metodoloģija 6
Galvenie secinājumi 8
Stratēģiskie ieteikumi 9

2 Ievads 10

2.1 Izvērtējuma mērķis 10

2.2 Šī ziņojuma darba apjoms 10

2.3 Izvērtēšanas process 11

2.4 Ziņojuma struktūra 12

2.5 Izvērtēšanā iesaistītā komanda 12

3 Vērtēšanas metodoloģija 13

3.1 Vērtēšanas priekšmets 13

3.2 Pamatnostādnes un likumdošanas akti 13

3.3 Izmantotās metodes 14
3.3.1 **Plānošanas fāze** 14
3.3.2 **Novērošanas fāze** 14
3.3.3 Analīzes fāze 17
3.3.4 **Secinājumu fāze** 19

3.4 Izmantoto metožu kopsavilkums 21

4 Programmas stratēģiskais pamatojums 22

4.1 Programmas mērķu atbilstība 22
Atklājumi 22
Galvenie secinājumi 26

4.2 Iekšēja un ārēja saskaņotība 26
Atklājumi 27
Galvenie secinājumi 30
Ieteikumi 30

4.3 Saistība starp atbalstāmajām darbībām, paredzamajiem iznākumu un rezultātu rādītājiem – izvērtējums programmas un specifisko atbalsta mērķu līmenī 31
Atklājumi 31
Galvenie secinājumi 53
Ieteikumi 53

4.4 Horizontālie principi 54
Atklājumi 54
Galvenie secinājumi 55
Ieteikumi 55

5 Rādītāju atbilstība, uzraudzība un izvērtējums 56

5.1 Ierosināto rādītāju atbilstība un skaidrība 56
Atklājumi 56

Galvenie secinājumi 57

5.2 Noteiktās pamata un mērķa vērtības **57**
Atklājumi 57
Galvenie secinājumi 58

5.3 Izvēlēto starpposma un mērķa vērtību piemērotība **58**
Atklājumi 58
Galvenie secinājumi 59
Ieteikumi 59

5.4 Administratīvā kapacitāte, datu apkopošanas procedūras un izvērtējums **59**
Atklājumi 60
Galvenie secinājumi 62
Ieteikumi 63

6 Piešķirtā finansējuma saskaņotība **64**
Atklājumi 64
Galvenie secinājumi 68

7 Ieguldījums stratēģijā „Eiropa 2020" **69**
Atklājumi 69
Galvenie secinājumi 70

8 Plānošanas process, projekta izvērtēšanas plāns **71**
Atklājumi 71
Galvenie secinājumi 75

9 Pielikumi **76**

Pielikums 1: Vajadzības – prioritātes – mērķi (pievienots) **76**

Pielikums 2: Intervences loģikas tabula (8 lapas) **76**

Pielikums 3: Teritoriālo vajadzību tabula (1 lapa); **76**

Pielikums 4: Izpildes ietvara novērtējuma tabula (2 lapas); **76**

Pielikums 5: Sinerģijas izvērtējuma tabula (2 lapas) **76**

Attēlu saraksts

1. attēls: Metodoloģijas struktūra 21
2. attēls: Vienkāršota loģiskā struktūra 31
3. attēls: ES KP fondu ieviešanas institucionālā sistēma 2007. – 2013. gadam 61
4. attēls: ES fondu ieviešana saskaņā ar intervences veidiem 65

Akronīmu saraksts

Akronīms	Nozīme
DP	Darbības programma
EJZF	Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
EK	Eiropas komisija
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
EXL	Piemērs
FM	Finanšu ministrija
IKP	Iekšzemes kopprodukts
ITI	Integrētas teritoriālas investīcijas
JNI	Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva
KF	Kohēzijas fonds
MVK	Mazie un vidējie komersanti
NAP	Nacionālais attīstības plāns
NRP	Nacionālā reformu programma
P&A	Pētniecība un attīstība
P&A&I	Pētniecība, attīstība un inovācijas
PKC	Pārresoru koordinācijas centrs
PL	Partnerības līgums
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SIVN	Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums
SMART	Specifiski, izmērāmi, sasniedzami, atbilstoši un savlaicīgi (no angļu valodas - *specific, measurable, attainable, relevant and timely*)
Stratēģija „Eiropa 2020"	Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei
SVVA	Sabiedrības virzīta vietējā attīstība
UK	Uzraudzības komiteja
Vispārējā regula	Eiropas Parlamenta un padomes regula (ES) Nr.1303/2013 ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ padomes regulu (EK) Nr.1083/2006

1 Ziņojuma kopsavilkums

Izvērtējuma ietvars

Šajā ziņojumā ir iekļauti mūsu atklājumi, secinājumi un ieteikumi, kuri tika izstrādāti attiecībā uz Latvijas Kohēzijas politikas Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība" septīto versiju, kuru mūsu (KPMG Baltics SIA, Latvija un KPMG Advisory Ltd., Ungārija) izvērtēšanai 2014. gada 21. februārī iesniedza Latvijas Republikas Finanšu ministrija. Izvērtējuma ietvaros tika detalizēti izskatīts arī Partnerības līgums, kurš tika mums iesniegts 2014. gada 8. janvārī.

Šajā ziņojumā ir apskatīti visi *ex-ante* izvērtēšanas vadlīnijās paredzētie aspekti (*Ex-ante* izvērtēšanas vadlīnijas, 2013. gada janvāris) saskaņā ar Vispārējās regulas 55. pantu un Finanšu ministrijas izmantotajām plānošanas vadlīnijām (Darbības programmas paraugs un tā aizpildīšanas pamatnostādnes, Partnerības līguma paraugs un tā aizpildīšanas pamatnostādnes, Pamatnostādnes izpildes sistēmas pārbaudei un rezervēm 2014-2020), kā arī jaunākajām fondu (ERAF, ESF, KF) regulu versijām.

Šī *ex-ante* izvērtējuma galvenais mērķis ir vērtēt Latvijas Darbības programmas (DP), caur kuru Latvijā tiks realizēta Kohēzijas politika, atbilstību, iekšējo un ārējo saskaņotību un efektivitāti, kā arī DP atbilstību „Eiropa 2020" stratēģijā paredzētajām prioritātēm saistībā ar pārdomātu, ilgtspējīgu un integrētu izaugsmi.

Izvērtējumu veica KPMG Latvijas un Ungārijas biroja eksperti, kā arī piesaistīts ārējs eksperts Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma sagatavošanai. Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums ir sniegts atsevišķā ziņojumā.

Vērtēšanas metodoloģija

Ex-ante izvērtējuma plānošanas, novērošanas, analīzes un secinājumu fāzēs tika izmantota metodoloģija, kas ļauj gūt ticamus pierādījumus, izdarīt objektīvus un efektīvus atklājumus, balstoties uz izsmeļošu un ticamu analīzi, kā arī izdarīt atbilstošus secinājumus un formulēt konstruktīvus ieteikumus, kuri tiek balstīti uz gūtajiem pierādījumiem.

Mūsu izmantotās metodes ir šādas:

Plānošanas fāze

- *Makroekonomiskā analīze*: tika izmantota, lai gūtu izpratni par pašreizējās un turpmākās programmas ietvaru, un kā pamats tekošās situācijas analīzei un vajadzību izvērtēšanai.
- *Sākotnējās iepazīšanās darba seminārs*: kalpoja par ideju apmaiņas platformu, veicinot jaunu ideju ģenerēšanu par pētāmo tēmu, kā arī palīdzēja sastādīt projekta dienas kārtību no projekta izpildes metodoloģijas viedokļa, pieaicinot projektā iesaistītos ekspertus.

Novērošanas fāze

- *Dokumentu analīze:* šajā fāzē vērtētāji izskatīja vairākus publiski pieejamus informācijas avotus un oficiālus dokumentus, lai gūtu plašas zināšanas un padziļinātu izpratni par situāciju valstī un tās reģionos, kā arī lai gūtu svarīgu ieskatu programmas intervences jomās.
- *Intervijas ar projektā iesaistītajām pusēm:* 12 intervijas tika veiktas ar 11 programmas plānošanā iesaistītām pusēm (8 ministrijas, Starpresoru koordinācijas centrs, Valsts kanceleja un Latvijas Valsts Agrārās Ekonomikas Institūts). Intervijas notika daļēji strukturētā veidā, t.i., apskatot standarta horizontālo jautājumu loku katrā iestādē, vienlaicīgi radot atvērtu vidi tādu jautājumu apspriešanai, kurus intervējamās personas

uzskatītu par svarīgiem. Katrā intervijā tika apskatīti šādi aspekti: politiskās jomas stratēģiskais pamatojums un *ex-ante* nosacījumu izpilde, pašreizējā plānošanas perioda prioritātes, gūtās atziņas, pozitīvā un negatīvā pieredze programmas īstenošanā, nākamā plānošanas perioda izaicinājumi un darba kārtība 2014.-2020. gadam.

Analīzes fāze

- *Atbilstības matrica:* palīdzēja vērtētājiem analizēt specifisko mērķu iekšējo un ārējo atbilstību, mērķiem piešķirto finansējumu, piedāvāto pasākumu piemērotību sniegto ieteikumu kontekstā, kā arī identificēt trūkstošās saiknes ar ārējiem politikas dokumentiem.
- *Intervences loģikas analīze:* šī metode palīdzēja vērtētājiem izvērtēt saikni starp programmās identificētajām vajadzībām, DP prioritārajiem virzieniem, ieguldījumu prioritātēm, specifiskajiem atbalsta mērķiem, atbalstāmajām darbībām, paredzētajiem iznākuma rādītājiem un paredzētajiem rezultātiem, kā arī intervences loģikas atbilstību, izveidojot izmaiņu teorijas diagrammu intervencēm, papildinot to ar aprakstu, kas paskaidro, kā katrs iznākuma rādītājs nosaka citu rādītāju, un, ņemot vērā iespējamos iekšējos ierobežojumus, kas ietekmē neviendabīgumu, blakusefektus un ilgtspēju.
- *Rādītāju izvērtējums:* šī metode palīdzēja vērtētājiem izvērtēt, vai rādītāji ir atbilstoši saistīti ar programmas mērķiem un aktivitātēm, vai tie ir reprezentatīvi un skaidri, vai tiem ir noteiktas atbilstošas vadlīnijas un sagaidāmās vērtības.
- *Mērķu sinerģijas izvērtējums:* par pamatu programmas mērķu (specifisko mērķu) sinerģijas izvērtējumam tika izmantota mērķu analīzes tabula (tās apraksts ņemts no 2014-2020 lauku attīstības programmu *ex-ante* novērtēšanas vadlīniju projekta versijas). Šāda pieeja ļauj aplēst, cik dinamiska un kāda saikne pastāv starp mērķiem, kuri atrodas vienā mērķu hierarhijas līmenī.
- *Salīdzinošā analīze:* šajā projektā salīdzinošā analīze tika izmantota kopā ar starptautisku salīdzinošo izpēti ('*benchmarking'*), lai salīdzinātu un analizētu piedāvāto programmas budžetu salīdzinājumā ar budžeta izlietojumu laikā no 2007. līdz 2013. gadam.
- *Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN):* šis darbs paredzēja sistemātisku programmas dokumentu un plānoto intervenču izskatīšanu un to loģikas izvērtēšanu, kā arī metodoloģijas izvēli šī izvērtējuma veikšanai.

Secinājumu fāze

- *Ekspertu grupas tikšanās:* projekta pirmajā fāzē tika sarīkota ekspertu grupas tikšanās, kurā piedalījās projekta komandas galvenie metodoloģijas un nozares eksperti un kuras mērķis bija veicināt saskaņotus secinājumus par DP pirmo projekta versiju.
- *Otrais un trešais iekšējais darba seminārs:* ar šīs aktivitātes palīdzību projekta komandas galvenie eksperti apstiprināja *ex-ante* izvērtējuma atklājumus, secinājumus un ieteikumus.
- *Otrā ekspertu grupas tikšanās:* otrā ekspertu grupas tikšanās notika 2013. gada augustā pēc tam, kad bija saņemta jauna programmas versija un Finanšu ministrijas komentāri par ziņojumu, kas tika iesniegts 2013. gada 4. jūlijā. Šīs tikšanās mērķis bija vēlreiz izskatīt iepriekš izdarītos secinājumus un sagatavotos ieteikumus un atkārtoti izvērtēt plānotos rādītājus gan programmas, gan specifisku mērķu līmenī.
- *Ceturtais iekšējais darba seminārs:* ceturtais iekšējais darba seminārs notika 2013. gada augustā, un tā galvenais uzdevums bija apstiprināt mūsu atklājumus, secinājumus un ieteikumus, kādi bija radušies visu iepriekš veikto vērtēšanas pasākumu rezultātā.
- *Piektais iekšējais darba seminārs:* piektais iekšējais darba seminārs notika 2014. gada janvārī, un tā galvenais uzdevums bija apstiprināt mūsu atklājumus, secinājumus un ieteikumus, kādi bija radušies visu iepriekš veikto vērtēšanas pasākumu rezultātā, kā arī pabeigt *ex-ante* ziņojumu.

Galvenie secinājumi

Ziņojumā ietvertie galvenie secinājumi, kuri ir sakārtoti saskaņā ar vadlīnijās noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem, ir šādi:

- Identificētie nacionālie vai reģionālie izaicinājumi un vajadzības atbilst stratēģijas „Eiropa 2020" mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, Padomes ieteikumiem un Nacionālajai reformu programmai.
- Stratēģiskā saikne starp identificētajām vajadzībām un programmas atbildes pasākumiem to risināšanai DP sagatavošanas procesa gaitā ir līdzsvarota visu tematisko mērķu ietvaros.
- Astoņu prioritāro virzienu specifiskie atbalsta mērķi ir saskaņoti sava starpā, kā arī tie ir pienācīgi definēti un konsekventi.
- Ņemot vērā programmas daudzpusējo raksturu, tās turpmākas sinerģijas potenciāls ir augsts.
- Intervences loģika specifisko atbalsta mērķu līmenī ir noteikta atbilstoši. Būtisku trūkumu nav. Tomēr atsevišķos gadījumos nav sniegta detalizēta informācija.
- Katra specifiskā atbalsta mērķa paredzamie rezultāti ir pienācīgi un skaidri formulēti, tie atbilst attiecīgajai ieguldījumu prioritātei, vairums rezultātu rādītāji ir *SMART* un paredzams, ka tie ļaus efektīvi aplēst sagaidāmos rezultātus.
- Finanšu instrumentu pielietojums atsevišķu specifisko atbalsta mērķu īstenošanai, kas aptver vairākas politikas jomas (MVK attīstība, ieguldījumi energoefektivitātes veicināšanā, P&A), ir izdevīgs un pamatots no politikas perspektīvas, un tā ir jauna pieeja šo jomu atbalstam.
- Saziņā ar projektā iesaistītajām pusēm tika identificēta vajadzība ieviest izmaiņas politikās par labu ieguldījumiem P&A, MVK attīstībā un vides aizsardzības mērķos, kas tika apzināti programmas izstrādes gaitā.
- Programmā ir paredzēta horizontālo principu integrācija, tomēr tajā nav iekļauts plašs apraksts par to, kā horizontālie principi tiks ietverti atbalsta aktivitātēs.
- Rādītāju atbilstība un precizitāte programmas izstrādes gaitā ir tikusi būtiski uzlabota.
- Mērķa vērtības ir noteiktas katram iznākuma rādītājam, arī atskaites un mērķa lielumi ir noteikti katram rezultātu rādītājiem.
- Katram prioritārajam virzienam ir noteikta izpildes sistēma un sniegti precīzi un atbilstoši dati, tādējādi sekmējot programmas ieviešanas uzraudzību.
- DP ir īsi aprakstīta programmas ieviešanas administratīvā un izstrādes sistēma, kas tiks ietverta atsevišķā dokumentā.
- Vadošā iestāde ir sniegusi ierobežotu informāciju par projektu atlases procedūrām..
- Finansējuma saņēmēju administratīvā sloga samazināšanas princips ir ieviests, tomēr DP nav apskatīti galvenie administratīvā sloga rašanās avoti, kuri jau tika novēroti iepriekšējā plānošanas periodā.
- Piedāvātais finansējuma izlietojums 2014. – 2020. gadam liecina par konsekventu pieeju DP noteikto mērķu sasniegšanai un identificēto nacionālo un reģionālo vajadzību un problēmu risināšanu.
- Programmas stratēģijas pamatā, galvenokārt, ir stratēģijas „Eiropa 2020" mērķi, astoņu noteikto prioritāro virzienu veidā tā aptver visus tematiskos mērķus, kā rezultātā ir paredzēts, ka vairumu prioritāro virzienu finansēs no dažādiem avotiem un to mērķi būs dažādi.

Stratēģiskie ieteikumi

Ex-ante izvērtējuma rezultātā izstrādātie stratēģiskie ieteikumi ir šādi:

- Vadošā iestāde varētu izvērtēt iespēju DP ieviešanas laikā paplašināt un dažādot pašreizējos atbalsta mērķus, kuri attiecas uz reģionālajām vajadzībām.
- Programmas ieviešanas sākuma posmā Vadošajai iestādei vajadzētu koncentrēties uz „stratēģiskajiem" (vispārējās, arodizglītības un augstākās izglītības attīstība, ņemot vērā nepieciešamās infrastruktūras un P&A kapacitātes uzlabošanai) un „ietekmīgajiem" specifiskajiem atbalsta mērķiem (platjoslas tīkls, TEN-T, transporta infrastruktūra un vispārējas izglītības sistēma) programmas ieviešanas sākumposmā, lai pēc iespējas lielākā apmērā varētu izmantot sinerģijas efektu.
- DP paredzēto finanšu instrumentu uzraudzībai un novērtēšanai sākumā būtu jābūt vienai no prioritātēm, lai programmas administrētājiem (Vadošai iestādei) būtu pietiekoši daudz laika pielāgot to ieviešanu katrā politikas jomā.
- Nākotnē izstrādātajos no DP izrietošajos dokumentos horizontālos principus būtu jāpiemēro arī atsevišķu pasākumu līmenī, un jāietver tie atbalstāmajās darbībās, kas ieviestas programmas ietvaros.
- Vadošajai iestādei būtu nepieciešams izskatīt mūsu izteiktos apsvērumus par "0" starpposma mērķa vērtību noteikšanu ERAF finansētajiem prioritārajiem virzieniem un pabeigt izpildes sistēmu izstrādi, konceptuāli skaidri nosakot, kā un pēc kādiem kritērijiem tiks vērtēta šādu mērķu izpilde.
- Sadaļas par finansējuma saņēmēju administratīvā sloga samazināšanu un projektu atlases kritērijiem būtu nepieciešams papildināt.

2 Ievads

2.1 Izvērtējuma mērķis

Saskaņā ar Vispārējās regulas priekšlikuma 55. pantu dalībvalstis veic ex-ante izvērtējumu, lai uzlabotu katras programmas struktūras kvalitāti. Izvērtējumi ir ne tikai obligāti, bet arī ļoti vērtīgi politikas izstrādes procesā, īpaši tādās valstīs kā Latvija, kur „procedūras ieviestas, lai nodrošinātu, ka atklājumi iekļaujas lēmumu pieņemšanas procesā", kā tas norādīts politikas analīzē par Kohēzijas politikas 2007.-2013. gadam darbību, ko veicis izvērtēšanas ekspertu tīkls. [Izvērtēšanas ekspertu tīkls, 2012.]

Būtiskākais ex-ante izvērtēšanas ziņojuma nolūks ir izvērtēt Darbības programmas (DP), kuras ietvaros Latvijā tiek ieviesta Kohēzijas politika, efektivitāti, iekšējo un ārējo saderību, stratēģisko pamatotību un atbilstību, kā arī programmas vispārējo atbilstību gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes prioritātēm, ko paredz stratēģija „Eiropa 2020".

Ex-ante izvērtējumam īpaši jāizvērtē:

- ieguldījums Eiropas Savienības stratēģijā gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei attiecībā uz prioritātēm, nacionālām un reģionālām vajadzībām un attīstības potenciālu, kā arī iepriekšējos plānošanas periodos gūto pieredzi;
- programmas iekšējā un ārējā saderība un tās atbilstība pārējiem Vienotā stratēģiskā satvara (VSS) fondiem;
- budžeta piešķiršanas atbilstība programmas mērķiem;
- programmas mērķu un prioritāšu atbilstība Vienotā stratēģiskā satvara, Partnerības līguma prioritātēm un attiecīgajiem Padomes ieteikumiem, kas sniegti konkrētajām valstīm;
- izvēlēto programmas rādītāju atbilstība un saprotamība;
- veids, kā iznākuma rādītāji veidos rezultāta rādītājus;
- kvantitatīvo rādītāju mērķa vērtību pamatotība attiecībā uz atbalstu, kas paredzēts no VSS fondiem;
- piedāvātās atbalsta formas pamatojums;
- programmas pārvaldības administratīvās kapacitātes pietiekamība;
- uzraudzības un izvērtēšanas nolūkiem pieņemto procedūru atbilstība;
- starpposma mērķu, kas noteikti darbības rezultātu izpildes sistēmai, atbilstība;
- plānoto pasākumu pietiekamība horizontālo principu veicināšanas ietvaros, t.i., nediskriminācija, vienlīdzīgas iespējas un ilgtspējīga attīstība.

Tāpat ex-ante izvērtējumam jāietver, ja nepieciešams, Stratēģiskās vides novērtējuma prasības, kas izklāstītas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) ieviešanas noteikumos attiecībā uz atsevišķu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu.

2.2 Šī ziņojuma darba apjoms

Šis ziņojums ietver atklājumus, secinājumus un ieteikumus, kas attiecas uz Kohēzijas politikas DP septīto versiju latviešu valodā, kas vērtētājiem iesniegta 2014. gada 21. februārī. Izvērtējumā pienācīgi ņemts vērā arī Partnerības līguma projekta saturs, kas iesniegts analīzei tajā pašā datumā.

Ziņojumā analizēti visi aspekti, ko nosaka ex-ante izvērtēšanas pamatnostādnes ('Ex-ante izvērtējuma pamatnostādnes', 2013. gada janvāris) saskaņā ar Vispārējās regulas 55. pantu, kā arī ņemot vērā programmas pamatnostādnes, ko piemēroja Finanšu Ministrija (Darbības programmas paraugs un tā aizpildīšanas pamatnostādnes, Partnerības līguma paraugs un tā aizpildīšanas

pamatnostādnes, Pamatnostādnes izpildes sistēmas pārbaudei un rezervēm 2014-2020) un pieņemtās regulas, kas attiecas uz konkrētiem fondiem (ERAF - Regula (ES) Nr 1301/2013, ESF - Regula (ES) Nr 1304/2013, KF - Regula (ES) Nr 1300/2013)).

Latvijas Kohēzijas politikas DP ex-ante izvērtējums – „Izaugsme un nodarbinātība" bija interaktīvs process ar pastāvīgām konsultācijām starp ex-ante vērtētājiem un Latvijas Republikas Finanšu ministrijas pārstāvjiem, tādejādi nodrošinot programmas dokumenta sagatavošanu.

2.3 Izvērtēšanas process

Ex-ante izvērtējuma darba starpposma mērķi ir šādi:

- 2013. gada 12. marts: līguma slēgšana;
- 2013. gada 13. marts: projektā iesaistīto ekspertu sākotnējā iekšējā darba sapulce;
- 2013. gada 25. marts: sākotnējā darba tikšanās ar Finanšu ministriju;
- 2013. gada 25.-28. marts: intervijas ar nozīmīgākajām iesaistītajām pusēm (7 ministrijas, PKC, Valsts kanceleja);
- 2013. gada 28. marts: tikšanās ar Finanšu ministrijas pārstāvjiem, lai apspriestu tekošo projekta statusu;
- 2013. gada aprīlis: makroekonomiskā analīze, galveno izvērtējuma pamata dokumentu analīze (NAP, Nostājas dokuments, Padomes ieteikumi);
- 2013. gada 3. maijs: DP un PL projektu saņemšana;
- 2013. gada 10. maijs: pirmā ex-ante izvērtējuma projekta ziņojuma iesniegšana;
- 2013. gada 13.-14. maijs: tikšanās ar Finanšu ministriju, lai apspriestu projekta statusu;
- 2013. gada 13.-15. maijs: intervijas ar nozīmīgākajām iesaistītajām pusēm (2 ministrijas, PKC);
- 2013. gada 16. maijs: sākotnējo izvērtējuma atklājumu prezentēšana UK tikšanās laikā;
- 2013. gada 31. maijs: otrā ex-ante izvērtējuma projekta ziņojuma iesniegšana;
- 2013. gada maijs – jūnijs: turpmāka datu apkopošana un analītiskais darbs;
- 2013. gada 4. jūlijs: gala ex-ante izvērtējuma projekta ziņojuma iesniegšana;
- 2013. gada jūlijs – augusts: turpmāka datu apkopošana un analītiskais darbs;
- 2013. gada 29. augusts: gala ex-ante izvērtējuma ziņojuma iesniegšana;
- 2013. gada 9. oktobris: Finanšu ministrijas komentāru saņemšana par ziņojumu;
- 2013. gada 22. novembris: DP trešās darba versijas saņemšana;
- 2014. gada 8. janvāris: DP piektās darba versijas saņemšana;
- 2014. gada 16. janvāris: ex-ante izvērtējuma ziņojuma iesniegšana;
- 2014. gada 24. janvāris: Finanšu ministrijas komentāru par ziņojumu saņemšana;
- 2014. gada 21. februāris: DP septītās darba versijas saņemšana;
- 2014. gada 3. marts: Ex-ante izvērtēšanas ziņojuma gala versijas iesniegšana.

2.4 Ziņojuma struktūra

Struktūra atbilst 'Ex-ante izvērtējuma pamatnostādnēs' (2013. gada janvāris) ietvertajiem ieteikumiem. Ziņojuma galvenās daļas ir šādas:

1. **Kopsavilkums**;
2. **Ievads:** apraksta izvērtējuma nolūku un mērķus, pašreizējā posmā veiktā darba specifiskās prioritātes un ierobežojumus, izvērtējuma procesa starpposma rezultātus un iepazīstina ar izvērtēšanas ekspertu komandu;
3. **Izvērtēšanas metodoloģija:** apraksta izvērtējuma priekšmetu un regulatīvo ietvaru, sniedz informāciju par izmantotajām pamatnostādnēm, apraksta darbā izmantotās metodes;
4. **Programmas stratēģijas pamatojums:** uzrādīti atklājumi, secinājumi un ieteikumi, kas saistīti ar programmas atbilstību, mērķiem, iekšējo saskaņotību, saistību starp atbalstāmajām darbībām, paredzamos iznākumu un rezultātu rādītājus un horizontālos principus;
5. **Rādītāju, uzraudzības un izvērtēšanas pamatotība:** sniegti atklājumi, secinājumi un ieteikumi, kas saistīti ar piedāvāto programmas rādītāju atbilstību un saprotamību, kvantitatīvie pamata un mērķa dati, starpposma rezultāti un administratīvās kapacitātes atbilstība, datu apkopošanas procedūras un izvērtējums;
6. **Piešķirtā finansējuma pamatojums:** uzrāda atklājumus, secinājumus un ieteikumus, kas saistīti ar atbilstošu finansējuma piešķiršanas pamatojumu;
7. **Ieguldījums stratēģijā „Eiropa 2020":** sniedz atklājumus, secinājumus un ieteikumus, kas saistīti ar paredzamo DP pasākumu ieguldījumu stratēģijas „Eiropa 2020" tematiskajos mērķos un pamata mērķos;
8. **DP struktūra, plānošanas process:** sniedz atklājumus, secinājumus un ieteikumus, kas attiecas uz DP struktūru un programmas plānošanas procesa pamatotība un dokumentācija;
9. **Pielikumi:** ietver tabulas attiecībā uz vajadzību-prioritāšu-mērķu izvērtējumu, intervences loģiskas izvērtējumu, teritoriālo vajadzību izvērtējumu, Izpildes sistēmas izvērtējumu un sinerģijas izvērtējumu.

2.5 Izvērtēšanā iesaistītā komanda

Vārds, uzvārds	Loma
Edgars Voļskis	Projekta vadītājs
Gábor Cserháti	Kvalitātes uzraudzības direktors
András Kaszap	Izvērtēšanas eksperts
Balázs Podmaniczky	Izvērtēšanas eksperts
János Matolcsy	Izvērtēšanas eksperts
Valdis Segliņš	SIVN eksperts
Ģirts Lapiņš	Vecākais vērtētājs
Ieva Rubule	Vērtētāja
Balázs Dobos	Vērtētājs

3 Vērtēšanas metodoloģija

3.1 Vērtēšanas priekšmets

Pašreizējā vērtēšanas fāzē tika izvērtēti šādi programmas dokumenti:

Nosaukums	Versija	Datums	Oriģināla valoda	Avots
Darbības programma „Izaugsme un nodarbinātība"	7.versija	2014. gada 21. februāris	latviešu	FM
Partnerības līgums	4.versija	2014. gada 8. janvāris	angļu	FM

3.2 Pamatnostādnes un likumdošanas akti

Galvenās izmantotās pamatnostādnes un dokumenti ir šādi:

- ex-ante izvērtēšanas pamatnostādnes, Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds, Kohēzijas fonds - 2013.-2020.gada plānošanas periods, 2013. gada janvāris (turpmāk tekstā „Ex-ante izvērtēšanas pamatnostādnes");
- *fiche 26* – „Darbības programmas un sadarbības programmas modeļu projektu ieviešanas dokuments" („*Draft Implementing Act on the Models for the Operational Programme and the Cooperation Programme*"), versija 2013. gada 29. novembris;
- Partnerības līguma paraugs un tā aizpildīšanas pamatnostādnes (Draft template and guidelines for the content of the Partnership Agreement), 2013. gada 31. oktobris, 5.versija (turpmāk tekstā „PL pamatnostādnes");
- uzraudzības un izvērtēšanas pamatnostādnes, Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds, jēdzieni un ieteikumi (Guidance document on monitoring and evaluation, European Regional Development Fund and Cohesion Fund, Concepts and recommendations), 2013. gada aprīlis, 2013. gada oktobris, 2014. gada janvāris (turpmāk tekstā „Uzraudzības un izvērtēšanas pamatnostādnes");
- pamatnostādnes izpildes sistēmas pārbaudei un rezervēm 2014-2020 (Guidance fiche performance framework review and reserve in 2014-2020), 3. versija, 2013. gada 19. jūlijā (turpmāk tekstā „Izpildes sistēmas pamatnostādnes").

Izvērtēšanas gaitā tika apskatīti šādas regulas un ES dokumenti:

- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar kuru paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās Attīstības Fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (turpmāk tekstā „**Vispārējā regula**");
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1301/2013 (2013. gada 17. decembris) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un īpašiem noteikumiem attiecībā uz mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai" un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1080/2006 (turpmāk tekstā „**ERAF regula**");
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1304/2013 (2013. gada 17. decembris) par Eiropas Sociālo fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1081/2006 (turpmāk tekstā „**ESF regula**");

- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1300/2013 (2013. gada 17. decembris) par Kohēzijas fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1084/2006 (turpmāk tekstā „**KF regula**") ;
- Komisijas dienestu nostāja attiecībā uz Partnerības līguma izstrādi un programmām Latvijā laikā no 2014. līdz 2020. gadam (turpmāk tekstā „**Nostājas dokuments**");
- Padomes ieteikumi par Latvijas Nacionālo reformu programmu 2013. gadam un Padomes atzinums par Latvijas Konverģences programmu, 2012-2015 (turpmāk tekstā „**Padomes ieteikumi**").

3.3 Izmantotās metodes

3.3.1 Plānošanas fāze

Plānošanas fāzē vērtētāji guva vispārēju priekšstatu par izvērtējuma kontekstu, kā arī precizēja vērtējuma vēlākās fāzēs izmantojamās metodes, ņemot vērā programmas dokumentu projekta versiju saņemšanas un vērtēšanas ziņojumu iesniegšanas datumus. Šajā fāzē vērtētāji izmantoja šādas metodes.

Makroekonomiskā analīze

Makroekonomikas analīzē tika apskatīti Latvijas tautsaimniecības galvenie mehānismi. Analīzē tika apskatīti rādītāji, kas saistīti ar ekonomikas attīstību, sociālajiem apstākļiem, transportu un sociālo infrastruktūru, enerģētikas politiku, apkārtējo vidi u.c.

Makroekonomikas analīze palīdzēja vērtētājiem izprast pašreizējo un turpmāko programmu kontekstu un sniedza vērtīgu ieguldījumu situācijas analīzē, SVID analīzē, kā arī prasību izvērtēšanā.

Sākotnējās iepazīšanās darba seminārs

Projekta strukturēšanas fāzē tika organizēts iekšējs darba seminārs, kurā piedalījās galvenie projekta komandas eksperti. No projekta metodoloģijas viedokļa seminārs kalpoja par informācijas apmaiņas platformu, veicinot jaunu ideju ģenerēšanu par projektu un izstrādāt projekta darba kārtību. Tas palīdzēja vērtētājiem nonākt pie kopīgas izpratnes par vērtējuma uzdevumu un ļāva izdarīt vairākus svarīgus sākotnējos secinājumus.

3.3.2 Novērošanas fāze

Novērošanas fāzē tika apkopoti dati saskaņā ar strukturēšanas fāzē izstrādāto darba plānu. Par visefektīvākajām vērtētāji izvēlējās šādas datu apkopošanas metodes.

Dokumentu analīze

Projekta novērošanas fāzē speciālisti izskatīja apjomīgu literatūras sarakstu, lai gūtu plašas zināšanas un padziļinātu izpratni par situāciju valstī un reģionos, kā arī lai gūtu svarīgu ieskatu programmas intervences jomās. Svarīgāko izskatīto dokumentu sarakstā ir šādi nacionāli un ES dokumenti, kas ir būtiski Latvijas Kohēzijas politikas Darbības programmas izstrādei:

- Projekta versijas Darbības programmai „Izaugsme un nodarbinātība" (FM);
- Latvijas nacionālās attīstības plāns (NAP) 2014.-2020. gadam (Latvijas PKC);
- Latvijas nacionālā reformu programma (NRP) „ES 2020" stratēģijas īstenošanai (Latvijas Republikas Ekonomikas Ministrija);
- ES stratēģija „Eiropa 2020" (EK);

- Nostājas dokuments;
- Padomes ieteikumi;
- Vērtējumi un analīze:
  - Eiropas revīzijas palāta – īpašais ziņojums Nr. 5 (Vai ES kohēzijas politikas līdzekļi tiek lietderīgi izmantoti ceļu vajadzībām?) (2013) [ECA, 2013];
  - izvērtēšanas ekspertu tīkla nacionālo ziņojumu sintēze 2012 (2013) [Expert evaluation network, 2013];
  - izvērtēšanas ekspertu tīkla politikas analīze attiecībā uz kohēzijas politiku 2007.–2013. gadā, Nacionālo ziņojumu sintēze 2011 (2012) [Expert evaluation network, 2012];
  - izvērtēšanas ekspertu tīkla politikas analīze attiecībā uz kohēzijas politiku 2007.–2013. gadā, 2. gads – 2012, 1. uzdevums - Finanšu vadība (2012) [Expert evaluation network, 2012];
  - izvērtēšanas ekspertu tīkla politikas analīze attiecībā uz kohēzijas politiku 2007.–2013. gadā, 2. gads – 2012, 2. uzdevums - Valstu ziņojumi par kohēzijas politikas sasniegumiem, Latvija (2012) [Expert evaluation network, 2012];
  - ex-post izvērtējums „ES struktūrfondu ieguldījuma izvērtēšana uzņēmējdarbības atbalstam 2004.–2006. gada plānošanas periodā un šo ieguldījumu ietekmes noteikšana" (1.lote) [Baltic Consulting, 2011];
  - ex-post izvērtējums „ES struktūrfondu ieguldījuma izvērtēšana nodarbinātības pasākumu atbalstam 2004.–2006. gada plānošanas periodā un šo ieguldījumu ietekmes noteikšana" (2.lote) [DEA Baltika, 2011];
  - ex-post izvērtējums „ ES struktūrfondu ieguldījuma izvērtēšana izglītības un zinātnes atbalstam 2004.–2006. gada plānošanas periodā un šo ieguldījumu ietekmes noteikšana" (3.lote) [IS Consulting, 2011];
  - 2007.-2013.gada plānošanas perioda ES fondu VSID prioritāšu, pasākumu un darbību ieviešanas efektivitātes vidus posma (mid-term) izvērtējums (Latvija, 2011) [Agile&Co, 2011];
  - piektā ziņojuma par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju secinājumi: kohēzijas politikas nākotne (2010) [EK, 2010];
  - pētījums par vietējās attīstības ieguldījumu Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansēto intervenču nodrošināšanā plānošanas periodos 2000-06 un 2007-13 (2011) [EK, 2011];
  - Rail Baltica priekšizpēte – galvenie secinājumi un ieteikumi (2007) [COWI, 2007].

Intervijas ar projektā iesaistītajām pusēm

Intervijas ar galvenajām projektā iesaistītajām pusēm vērtētāji veica programmas plānošanas laikā. Intervijas notika daļēji strukturētā veidā, cenšoties apskatīt noteiktu jautājumu klāstu katrā iestādē, tajā pat laikā radot brīvu vidi tādu jautājumu apspriešanai, kurus intervētās personas uzskatītu par svarīgiem. Katrā intervijā tika apskatītas šādas tēmas:

- politikas jomas stratēģiskais pamatojums atbilstoši ex-ante nosacījumiem;
- pašreizējā plānošanas perioda prioritātes;
- gūtās atziņas, pozitīvā un negatīvā pieredze programmas ieviešanā;
- nākamā plānošanas perioda izaicinājumi, dienas kārtība periodam 2014-2020.

Intervēto personu saraksts:

FINANŠU MINISTRIJA (2013. gada 26. martā)			
Normunds Eglītis	ES Fondu vadošās iestādes ES fondu uzraudzības departamenta direktora vietnieks	Normunds.Eglitis@fm.gov.lv	(+371) 67095551
SATIKSMES MINISTRIJA (2013. gada 26. martā)			
Andis Strods	Eiropas Savienības fondu vadības sistēmas un plānošanas nodaļas vecākais referents	andis.strods@sam.gov.lv	(+371) 67028038
Inta Rozenšteine	Finanšu un attīstības plānošanas departamenta direktores vietniece	inta.rozensteine@sam.gov.lv	(+371) 67028344
VALSTS KANCELEJA (2013. gada 26. martā)			
Solvita Gulbe	Valsts kancelejas Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta vadītāja	solvita.gulbe@mk.gov.lv	(+371) 7082930
Haralds Beitelis	Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta konsultants – tehniskās palīdzības projekta vadītājs	haralds.beitelis@mk.gov.lv	(+371) 67082989
VESELĪBAS MINISTRIJA (2013. gada 26. martā)			
Jevgēnijs Blažēvičs	Eiropas Savienības fondu departamenta direktors	jevgenijs.blaževics@vm.gov.lv	(+371) 67876046
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA (2013. gada 27. martā)			
Santa Šmīdlere	Departamenta direktora vietniece struktūrfondu plānošanas jomā	santa.smidlere@izm.gov.lv	(+371) 67047957
LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA (2013. gada 27. martā)			
Sanita Silova	Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte	sanita.silova@lm.gov.lv	(+371) 67021577
Inese Vilcāne	Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā eksperte	Inese.vilcane@lm.gov.lv	(+371) 67021689
Sarmīte Uzuliņa	Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta direktore	sarmite.uzulina@lm.gov.lv	(+371) 67021640
Inga Freidenfelde	Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta Struktūrfondu ieviešanas nodaļas vadītāja	inga.freidenfelde@lm.gov.lv	(+371) 67021584
EKONOMIKAS MINISTRIJA (2013. gada 27. martā)			
Edmunds Valantis	Eiropas Savienības fondu ieviešanas departamenta direktors	edmunds.valantis@em.gov.lv	(+371) 67013043
Zane Dziļuma	ES fondu ieviešanas departamenta ES struktūrfondu privātā sektora nodaļas vecākā eksperte	zane.dziluma@em.gov.lv	(+371) 67013225

VIDES AIZSARDZĪBAS UN REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA (2013. gada 27. martā)			
Irina Ivaščenko	Investīciju politikas departamenta direktors	irina.ivascenko@varam.gov.lv	(+371) 66016750
PĀRRESORU KOORDINĀCIJAS CENTRS (2013. gada 28. martā; 2013. gada 13. maijā)			
Pēteris Vilks	PKC vadītājs	peteris.vilks@pkc.mk.gov.lv	(+371) 67082814
Dita Erna Sīle	Attīstības plānošanas nodaļas konsultante	dita.sile@pkc.mk.gov.lv	(+371) 67082920
KULTŪRAS MINISTRIJA (2013. gada 14. maijā)			
Sanita Rancāne	ES fondu departamenta direktore	sanita.rancane@km.gov.lv	(+371) 67330235
Sigita Šīre Vismanta	ES fondu uzraudzības nodaļas vadītāja	sigita.sire@km.gov.lv	(+371) 67330238
VALSTS AGRĀRĀS EKONOMIKAS INSTITŪTS (2013. gada 15. maijā)			
Elita Benga	Lauku attīstības novērtēšanas nodaļas vadītāja	elita.benga@lvaei.lv	(+371) 67167908

3.3.3 Analīzes fāze

Intervences loģikas analīze

Pēc plānošanas dokumentu saņemšanas vērtētāji izvērtēja programmas stratēģiju un pārmaiņu teoriju, uz kuras bija balstītas Darbības programmas aktivitātes. Cēloņu saikne starp identificētajām vajadzībām, piedāvātajām aktivitātēm un potenciālajiem to iznākumu rādītājiem tika izpētīta, ņemot vērā pieņēmumus, kas izdarīti katrā cēloņu saiknes posmā. Vērtētāji sagatavoja intervences izraisīto pārmaiņu teorētisku diagrammu, pievienojot tai aprakstu, kurā ir paskaidrots, kā katrs rādītājs veido nākamo iznākumu un kā, ņemot vērā potenciālos neatņemamos ierobežojumus, tie ietekmē nevienlīdzību, blakusefektus un ilgtspēju.

Specifisku mērķu līmenī sistemātiski tika izvērtēti šādi apstākļi:

- specifiskā mērķa atbilstība attiecīgajam tematiskajam mērķim;
- specifiskā mērķa tiešais vai netiešais devums ES 2020 galvenā mērķa sasniegšanai;
- specifiskā mērķa saskaņotība ar attiecīgajām investīciju prioritātēm;
- paredzēto rezultātu saskaņotība ar specifiskajiem mērķiem (loģiskās saiknes izpēte);
- paredzēto rezultātu saskaņotība ar atbilstošajiem rezultāta rādītājiem;
- attiecināmo darbību saskaņotība ar attiecīgajiem iznākuma rādītājiem;
- plānoto iznākumu rādītāju saskaņotība ar paredzētajiem rezultātiem (cēloņsakarības un atbilstības izpēte).

Šis izvērtēšanas darbs tika veikta vairākas reizes, ik reizi saņemot jaunu programmas dokumenta versiju.

Rādītāju izvērtējums

Analīzes fāzes laikā vērtētāji izvērtēja rādītāju sistēmu, lai nodrošinātu, ka rādītāji ir precīzi sasaistīti ar programmas mērķiem un pietiekami sasaistīti ar programmas aktivitātēm. Rādītāji tika izvērtēti, par pamatu ņemot kritēriju SMART, kas paredz, ka rādītāju kvalitāti un piemērotību izvērtē, apskatot to būtību, izvērtējamību, sasniedzamību, atbilstību un savlaicīgumu (no angļu valodas - *specific,*

measurable, attainable, relevant and timely). Lai varētu izvērtēt virzību to sasniegšanā, pirmkārt tika izvērtēta rādītāju definīcija un lielums. Otrkārt, vērtētāji īpaši analizēja rādītāju atbilstību un izpildes savlaicīgumu intervences ietvaros, lai noteiktu, vai rādītāju sistēma ir atbilstoši orientēta uz mērķiem.

Rādītāju izvērtējums notika paralēli ar intervences analīzi, jo potenciālās efektivitātes analīze ir cieši saistīta ar iznākumu un rezultāta rādītāju formulējuma atbilstību un mērķa vērtību ticamību.

Atbilstības matrica

Lai atvieglotu izvērtējumu par to, vai Darbības programmas 2014-2020 projekta versija un ar to saistītie nacionālie stratēģiskie dokumenti (NRP, NAP 2020) atbilst stratēģijai „Eiropa 2020" un Latvijai izteiktajiem EK dienestu un Padomes ieteikumiem, tika sagatavota atbilstības matrica. Atbilstības matricas analīze tika veikta projekta analīzes fāzē martā un aprīlī. DP projekta versijas analīze tika veikta maijā.

Atbilstības matrica palīdzēja vērtētājiem analizēt specifisko mērķu iekšējo un ārējo atbilstību, mērķiem piešķirto finansējumu, piedāvāto pasākumu piemērotību sniegto ieteikumu kontekstā un identificēt potenciāli trūkstošās saiknes ar ārējiem politikas dokumentiem.

Šādi Latvijas stratēģiskie dokumenti tika saskaņoti:

- DP projekta versija;
- NAP;
- NRP;

ar šādiem ES dokumentiem:

- ES Stratēģija „Eiropa 2020" (EK);
- Nostājas dokuments;
- Padomes ieteikumi.

Mērķu sinerģijas izvērtējums

Par pamatu programmas mērķu (specifisko atbalsta mērķu) sinerģijas izvērtējumam tika izmantota mērķu analīzes tabula (tās apraksts ņemts no 2014-2020 lauku attīstības programmu ex-ante izvērtēšanas pamatnostādņu projekta versijas). Šāda pieeja ļauj aplēst, cik dinamiska un kāda saikne pastāv starp mērķiem, kuri atrodas vienā mērķu hierarhijas līmenī.

Lai izvērtētu mērķu savstarpējo iedarbību, ex-ante vērtētājs lieto vērtēšanas skalu no „0" līdz „3", kur „0" nozīmē „ietekmes nav", bet ar „3" apzīmē „spēcīgu ietekmi". Šī pasākuma nolūks ir noteikt katra mērķa ietekmes (aktīva) un jūtīguma (pasīvs) pakāpi.

Šo rezultātu salīdzinošs izvērtējums, kas uzrāda ietekmes pakāpi (punktu skaits horizontāli) un jūtīgumu (punktu skaits vertikāli), dalot ar vidējo punktu skaitu horizontāli un vertikāli, ļauj klasificēt mērķus četrās grupās:

- **mērķi ar augstu ietekmi** ir tie, kuru spēja ietekmēt citus mērķus ir novērtēta kā augstāka par vidējo, bet kuru jūtīgums ir zemāks par vidējo. Šādus mērķus var uzskatīt par programmas spēcīgākajiem mērķiem;
- **jūtīgi mērķi** ir tie, kuru jūtīgums tiek vērtēts kā augstāks par vidēju, bet to ietekme ir zemāka par vidējo. Šādu mērķu sasniegšana ir atkarīga no citiem mērķiem;
- **stratēģiski mērķi** ir tie, kuru ietekme un jūtīgums tiek vērtēti kā augstāki par vidējo. Šādi mērķi ir ļoti pievilcīgi, tomēr arī to sasniegšana ir atkarīga no pārējiem mērķiem. Tos var uzskatīt par galvenajiem mērķiem, jo tiem piemīt augstāks reizinātāja efekts;
- visbeidzot, spektra pretējā pusē atrodas **neitrāli mērķi**, par kuriem tiek uzskatīts, ka tiem piemīt augsta neatkarības pakāpe (gan ietekme, gan jūtīgums ir zemāks par vidējo).

Sinerģiju izvērtēja KPMG vērtēšanas eksperti. Sinerģijas izvērtējuma tabulā (5. pielikums) norādītais punktu skaits un secinājumi ir balstīti uz atsevišķu izvērtējumu sintēzi.

Salīdzinošā analīze

Šajā projektā salīdzinošā analīze tika veikta balstoties uz starptautisko pieredzi (*benchmarking*), lai salīdzinātu un analizētu piedāvāto programmas budžetu salīdzinājumā ar budžeta izlietojumu laikā no 2007. līdz 2013. gadam. Šī pasākuma mērķis bija izvērtēt programmas finanšu izlietošanas atbilstību, tajā ietverto pamatojumu ticamību, kā arī piedāvāt programmas plānotājiem potenciālu alternatīvo politiku. Lūdzu, ņemat vērā, ka salīdzinošās izpētes rezultāti ir lietojami vienīgi informatīvos nolūkos.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN)

Sagatavošanās darbi SIVN veikšanai tika veikti analīzes fāzē. Šie darbi paredzēja sistemātisku programmas dokumentu un plānoto intervenču izskatīšanu un to loģikas izvērtēšanu, kā arī metodoloģijas izvēli šā izvērtējuma veikšanai.

SIVN rezultāti ir iekļauti atsevišķā dokumentā.

3.3.4 Secinājumu fāze

Pirmā ekspertu grupas tikšanās

Projekta pirmajā fāzē tika sarīkota ekspertu grupas tikšanās, kurā piedalījās projekta komandas galvenie metodoloģijas un jomas eksperti un kuras mērķis bija veicināt saskaņotus secinājumus par DP pirmo projekta versiju. Eksperti izskatīja Programmas darbību un Partnerības līguma projekta versijas, no dažādām perspektīvām, apskatīja galvenos attīstības jautājumus un izdarīja atsevišķus sākotnējus spriedumus.

Otrais un trešais iekšējais darba seminārs

Otrais un trešais iekšējais darba seminārs tika organizēts secinājuma fāzē un tajā piedalījās projekta komandas galvenie eksperti (András Kaszap, Balázs Podmaniczky un Ģirts Lapiņš) un viens pieaicināts vērtēšanas eksperts (János Matolcsy). Šajā seminārā tika apkopoti ex-ante izvērtējuma atklājumi, secinājumi un ieteikumi.

Otrā ekspertu grupas tikšanās

Otrā ekspertu grupas tikšanās notika 2013. gada 14. augustā pēc tam, kad bija saņemta jauna programmas versija un ministrijas komentāri par ziņojumu, kas tika iesniegts 2013. gada 4. jūlijā. Šīs tikšanās mērķis bija vēlreiz izskatīt iepriekš izdarītos secinājumus un sagatavotos ieteikumus un atkārtoti izvērtēt iznākumu rādītājus gan programmas, gan specifisku mērķu līmenī.

Galvenā tikšanās tēma bija intervences loģikas analīze katram specifiskajam mērķim un secinājumu un atbilstošu ieteikumu formulēšana ar mērķi pilnveidot intervences pamatojumu un to devumu vispārējo programmas mērķu sasniegšanā.

Trešā ekspertu grupas tikšanās

Trešā ekspertu grupas tikšanās notika 2013. gada decembrī pēc tam, kad bija saņemta jauna programmas versija. Šīs tikšanās mērķis bija vēlreiz izskatīt iepriekš izdarītos secinājumus un sagatavotos ieteikumus un atkārtoti izvērtēt iznākumu rādītājus gan pašas Darbības programmas, gan specifisku programmas mērķu līmenī.

Ceturtais iekšējais darba seminārs

Ceturtais iekšējais darba seminārs notika 2013. gada 26. augustā. Tā galvenais mērķis bija apstiprināt atklājumus, secinājumus un ieteikumus, kas bija radušies visu iepriekš veikto izvērtēšanas pasākumu rezultātā. Šajā seminārā piedalījās tie paši eksperti, kuri piedalījās arī iepriekšējos semināros.

Konsultācijas

Laikā no 2013. gada novembra līdz 2014. gada janvārim vērtētāji pastāvīgi sazinājās ar vadošās iestādes pārstāvjiem, lai veicinātu programmas dokumenta noslēguma versija sagatavošanu. Šī saziņa bija daļa no pastāvīgā konsultāciju procesa, kas bija ļoti būtisks DP izstrādes procesā.

Piektais iekšējais darba seminārs

Piektais iekšējais darba seminārs notika 2014. gada janvārī. Tā galvenais mērķis bija tāds pats kā iepriekšējiem darba semināriem - apstiprināt atklājumus, secinājumus un ieteikumus, kas bija radušies visu iepriekš veikto izvērtēšanas pasākumu rezultātā. Šajā seminārā piedalījās tie paši eksperti, kas iepriekšējos.

3.4 Izmantoto metožu kopsavilkums

Izmantotās vērtēšanas metodes ir apkopotas šajā grafikā:

1. attēls: Metodoloģijas struktūra

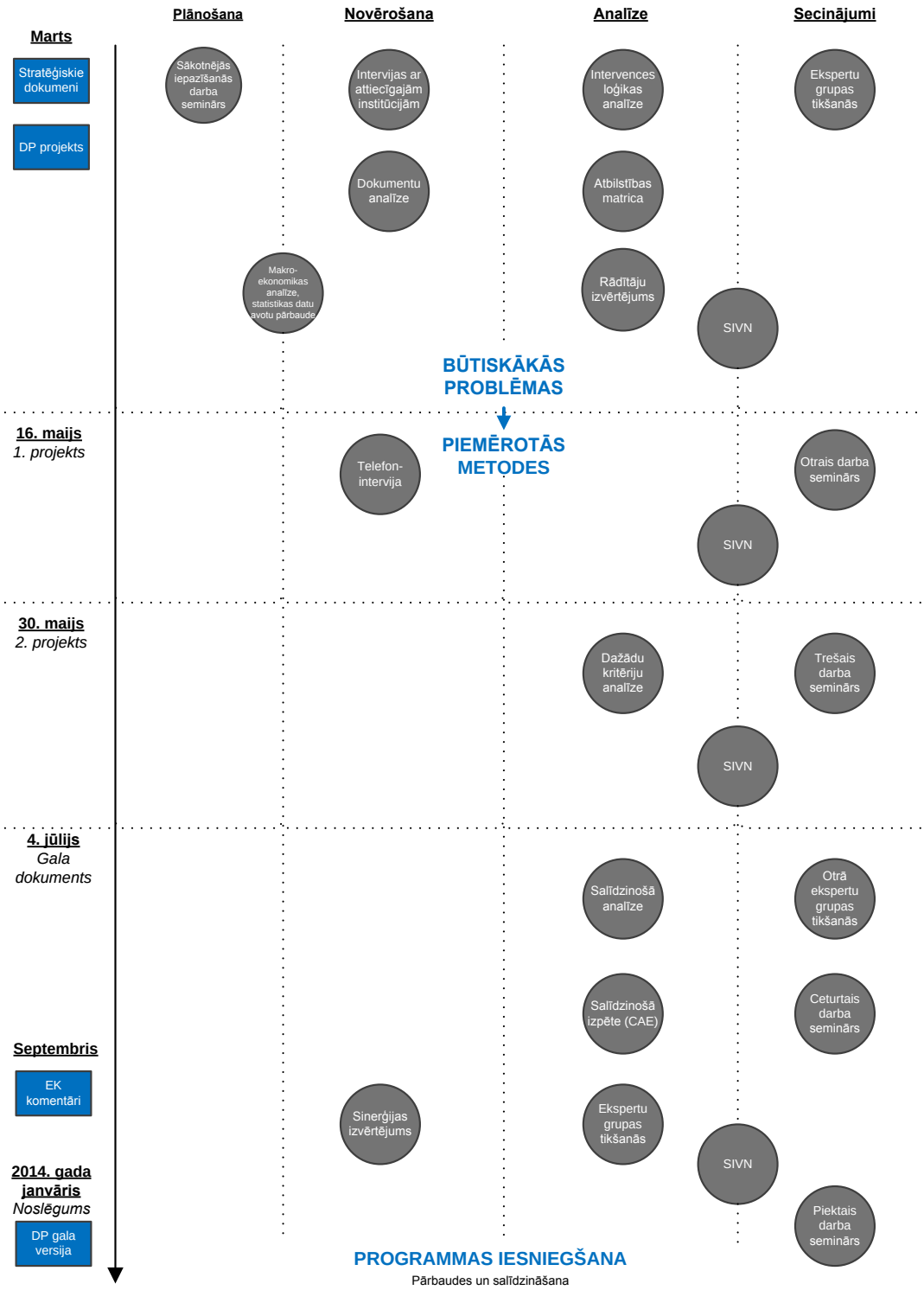

Avots: KPMG

4 Programmas stratēģiskais pamatojums

4.1 Programmas mērķu atbilstība

Saskaņā ar Vispārējās regulas 55. (3) (d) pantu vērtētājiem jāizvērtē atlasīto tematisko mērķu, prioritāšu un programmu atbilstošo mērķu atbilstība Vispārējam stratēģiskajam satvaram, Partnerības līgumam un attiecīgajai valstij sniegtajiem ieteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar LESD 121. panta 2. punktu, un Padomes ieteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 148. panta 4. punktu.

Atbilstība 2014.-2020. gada Darbības programmas kontekstā nozīmē, ka programmas specifiskie atbalsta mērķi ir saskaņoti ar identificētajiem izaicinājumiem un vajadzībām, kas saistītas ar stratēģiju „Eiropa 2020", un ka tiem ir piešķirta atbilstoša nozīme programmas ietvaros. Tādējādi ex-ante izvērtējumā tiek analizēts:

- Vai identificētie nacionālie vai reģionālie izaicinājumi un vajadzības atbilst stratēģijas „Eiropa 2020" mērķiem un mērķa vērtībām, Padomes ieteikumiem un Nacionālajai reformu programmai;
- Vai ieguldījumu prioritātes un to specifiskie atbalsta mērķi konsekventi atspoguļo šos izaicinājumus un vajadzības (Vispārējās regulas 55. (3) (d) pants);
- Vai attiecībā uz ERAF programmām stratēģijā ir analizēti un ņemti vērā galvenie teritoriālie izaicinājumi pilsētu, laiku, piekrastes un zivsaimniecības teritorijās, kā arī teritorijās ar īpašām teritoriālām iezīmēm (Vispārējās regulas 11. pants).

Atklājumi

Vajadzību un izaicinājumu atbilstība stratēģijai „Eiropa 2020", NRP un Padomes ieteikumiem

Identificētās vajadzības un izaicinājumi ir aprakstīti Darbības programmas 1. sadaļā (Ieguldījums stratēģijas „Eiropa 2020" mērķu sasniegšanā). Saskaņā ar pastāvošajām tendencēm un DP pamatnostādnēm vajadzības un izaicinājumi ir formulēti pienācīgi detalizēti un sniedz vērtīgu informāciju par Latvijas galvenajiem izaicinājumiem desmitgadē un piedāvā kvantificējamas vērtības.

DP 1.1 sadaļas (Ieguldījumu stratēģija) sākumā ir aprakstīta DP informatīvā pozīcija, t.i., kāpēc tā ir izstrādāta, kādas pamatnostādnes un stratēģijas ir izmantotas un kādi ir galvenie iemesli DP prioritāšu izvēlei. Šī sadaļa ir būtiska, jo tā sniedz norādes DP lasītājam un jau pašā dokumenta sākumā apskata svarīgākos terminus.

Ievadam seko galveno izaicinājumu identifikācija un atsauces uz citiem stratēģijas dokumentiem (piem., Nacionālais attīstības plāns (2020), Nacionālā reformu programma (NRP), Padomes ieteikumi Latvijai, ES 2020 pamatmērķi, EK pozīcijas dokuments, Latvijas konkurētspējas ziņojums, Horizonts 2020, RIS3 stratēģija). Šajā aprakstā ir atbilstoši un konsekventi minēti stratēģijas dokumenti, uz kuru pamata ir izstrādāta programmas stratēģija. Jāatzīmē, ka lasītājam ir ļoti lietderīgi, ja valstij paredzētie ES 2020 pamatmērķi šajā DP sadaļā būtu norādīti tabulas formātā, tādējādi sniedzot lasītājam turpmāku informāciju un pilnīgāk pamatojot ieguldījumu stratēģiju. Identificētās vajadzības un izaicinājumi attiecībā uz ieguldījumu prioritātēm un tematiskajiem mērķiem ir norādīti 1. tabulā. Piedāvātā ieguldījumu stratēģija pietiekamā detalizācijas pakāpē ir pamatota DP 1.2 sadaļā, kur ir sniegtas precīzas atsauces uz stratēģijas dokumentiem un 2. tabulā sniegto kopsavilkumu, kā pieprasīts pamatnostādnēs un dokumentu paraugos.

Identificētās (vai minētās) vajadzības saskan ar stratēģijas „Eiropa 2020" un mērķa vērtībām, Padomes ieteikumiem un Nacionālo reformu programmu, un ir sniegtas atsauces uz attiecīgajām

sektorālajām stratēģijām. DP struktūra atspoguļo stratēģiju „Eiropa 2020" un visas vajadzības ir apvienotas pie atbilstošajiem tematiskajiem mērķiem, lai sekmētu to sasniegšanu.

Ieguldījumu prioritāšu un specifisko atbalsta mērķu atbilstība noteiktajām vajadzībām un izaicinājumiem

DP 1. sadaļā ir aprakstīti tematiskie mērķi un ieguldījumu prioritātes, kas apkopotas 1. tabulā formātā, kas atbilst EK pamatnostādnēm. Šī tabula ir būtiski pilnveidota salīdzinājumā ar iepriekšējām programmas versijām.

Pašlaik tajā ir skaidri norādītas vajadzības un izaicinājumi, kas identificēti pamata dokumentos (stratēģijā „Eiropa 2020"; Latvijas Nacionālajā reformu programmā, NAP 2020, Padomes ieteikumos un EK dienestu pozīcijas dokumentā), kas nodrošina atbilstošu stratēģijas pamatojumu, kas pieprasīts DP pamatnostādnēs. Ieguldījumu prioritātes atbilst tām prioritātēm, kas noteiktas atbilstošajos ERAF, ESF un KF regulu piedāvājumos.

Saskaņā ar pamata dokumentiem un identificētajām vajadzībām DP 1.1 sadaļā ir minētas šādas galvenās attīstības prioritātes:

- tautsaimniecības ražīguma, inovāciju, pētniecības un zinātnes kvalitātes līmeņa celšana;
- ilgtspējīga un efektīva transporta infrastruktūra;
- ilgtspējīga dabas un kultūras resursu izmantošana;
- augsts nodarbinātības līmenis iekļaujošā sabiedrībā;
- kvalitatīva un efektīva izglītības sistēma;
- līdzsvarota un ilgtspējīga teritoriālā attīstība.

DP ir apskatītas visas šīs kategorijas, un tas liecina par šī dokumenta universālo raksturu attiecībā uz galvenajiem pašreizējiem izaicinājumiem Latvijā. Attīstības prioritāšu specifiskie atbalsta mērķi ir formulēti šādi:

- **tautsaimniecības ražīguma, inovāciju, pētniecības un zinātnes kvalitātes līmeņa celšana** - 13 specifiski atbalsta mērķi (1.1.1, 1.2.1, 1.2.2, 2.1.1 – daļēji, 2.2.1, 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.3.2, 3.4.1, 3.4.2, 4.1.1 – daļēji, 5.6.1 – daļēji);
- **ilgtspējīga un efektīva transporta infrastruktūra** – 9 specifiski mērķi (4.4.1 – daļēji, 4.5.1 – daļēji, 6.1.1, 6.1.2, 6.1.3, 6.1.4, 6.1.5, 6.2.1, 6.3.1);
- **ilgtspējīga dabas un kultūras resursu izmantošana** – 15 specifiski atbalsta mērķi (4.1.1,4.2.1, 4.2.2, 4.3.1, 4.4.1 – daļēji, 4.5.1 – daļēji, 5.1.1, 5.1.2, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.4.2, 5.5.1, 5.6.1 – daļēji, 5.6.2 - daļēji);
- **augsts nodarbinātības līmenis iekļaujošā sabiedrībā** – 14 specifiski atbalsta mērķi (7.1.1, 7.1.2, 7.2.1, 7.3.1, 7.3.2, 7.4.1, 7.4.2, 7.5.1, 7.5.2, 7.5.3., 7.5.4, 7.5.5, 7.6.1, 7.6.2);
- **kvalitatīva un efektīva izglītības sistēma** – 13 specifiski atbalsta mērķi (8.1.1, 8.1.2, 8.1.3, 8.1.4, 8.2.1, 8.2.2, 8.3.1, 8.3.2, 8.3.3, 8.3.4., 8.4.1, 8.5.1, 8.5.2);
- **līdzsvarota un ilgtspējīga teritoriālā attīstība** – 7 specifiski atbalsta mērķi (2.1.1 - daļēji, 3.3.2 – daļēji, 4.2.2 – daļēji, 4.5.1 – daļēji, 5.5.1 – daļēji, 5.6.1 – daļēji, 6.1.3 - daļēji) – šis ir universāls jautājums, jo ar to var saistīt infrastruktūras, ekonomikas attīstības un vides mērķus.

Jāatzīmē, ka Latvijas vispārējās konkurētspējas paaugstināšanai svarīgi ir palielināt P&A finansējumu, tāpēc ar to saistītajiem pasākumiem būtu jāpiešķir augstāka prioritāte. Uzņēmējdarbības atbalsta pasākumu *ex-post* izvērtējumā ir norādīts, ka iepriekšējā plānošanas periodā finansējums P&A jomai tika iedalīts ar būtisku kavēšanos [Baltic Consulting, 2011]. Kavēšanās ir vērojama arī salīdzinājumā ar statistiku par ES vidējo līmeni, tāpēc šai prioritātes jomai būtu jāpievērš īpaša uzmanība. Saskaņā ar RIS3 stratēģiju DP ir identificētas šādas sistēmas nepilnības un galvenie izaicinājumi:

- līdz šim izmantotais biznesa modelis ir vāji orientēts uz inovāciju radīšanu ar ekonomisko vērtību;
- mazs apstrādes rūpniecības īpatsvars tautsaimniecībā;
- vāja sadarbība starp uzņēmējdarbības sektoru un zinātni;
- zema produktivitāte un vāja inovācijas ekonomiskā atdeve;
- nepastāv tirgus līdzsvars starp darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu augstākajā izglītībā un darba tirgū;
- fragmentēta un noplicināta zinātniskās pētniecības bāze un infrastruktūra;
- nepietiekama augstākās izglītības, zinātnes un industrijas integrācija;
- monocentriska reģionālā attīstība un zinātniskās pētniecības defragmentācija.

Iepriekšējā plānošanas perioda laikā gūtā pieredze attiecībā uz izglītības attīstību norāda, ka pasākumi, kuru mērķis ir palielināt STEM programmas studentu skaitu, ir bijuši samērā veiksmīgi, jo „Aktivitātes dalībskolu izglītojamajiem par 11% uzlabojušies rezultāti centralizētajos eksāmenos dabaszinātņu un inženierzinātņu priekšmetos, liecinot par izglītības kvalitātes uzlabošanu šajos priekšmetos." [IS Consulting, 2011]. Svarīgi ir atzīmēt, ka pēdējo gadu laikā Latvijas eksporta rādītāji ir bijuši augsti gan kvantitatīvā, gan kvalitatīvā ziņā. Īpaši svarīgas ir eksporta struktūras kvalitatīvās pārmaiņas. Augsto tehnoloģiju produktu īpatsvara pieaugums eksportā un paaugstinātā eksporta diversifikācijas pakāpe varētu liecināt par to, ko eksportētas tiek preces un pakalpojumi ar lielāku pievienoto vērtību. [Vērtēšanas ekspertu tīkls, 2012]. Šādi secinājumi norāda uz to, ka ieguldījumi P&A jomā spēj radīt pievienoto vērtību arī īstermiņā.

Turpmāka informācija par izvērtējumu par to, kā attīstības prioritātes ir saskaņotas ar specifiskajiem atbalsta mērķiem, ir sniegta 1. pielikumā.

Ieguldījumu prioritātes DP ir izvēlētas stratēģiski, un tās aptver aptuveni 75% no pieejamajām ieguldījumu prioritātēm. Stratēģiska izvēle ir īpaši būtiska 8. tematiskajam mērķim (Ilgtspējīgas un kvalitatīvas nodarbinātības veicināšana un brīvprātīgas darbaspēka mobilitātes atbalstīšana) un 9. tematiskajam mērķim (Sociālās iekļautības veicināšana un cīņa ar nabadzību un diskrimināciju).

DP pēdējā versijā pirms katra prioritārā virziena (2. sadaļa) ir sniegts ievads, kas veicina labākas izpratnes veidošanos par attiecīgā prioritārā virziena mērķiem un intervences loģiku, norādot arī vajadzības, kas noved pie intervences. Pašreizējā programmas dokumenta versijā kā būtisks uzlabojums ir vērtējams tas, ka ieguldījumu prioritātes un ar tām saistītie specifiskie atbalsta mērķi ir sniegti pareizā secībā visas 2. sadaļas ietvaros.

Kopumā jāatzīmē, ka pastāv skaidra saikne starp tematiskajiem mērķiem, ieguldījumu prioritātēm un izvēlētajiem specifiskajiem atbalsta mērķiem. Šo specifisko atbalsta mērķu un citu mērķu detalizēts izvērtējums intervences loģikas analīzes ietvaros ir sniegts ziņojuma 4.3. sadaļā.

Galveno teritoriālo izaicinājumu analīze un rīcību, kas paredzētas šo vajadzību apmierināšanai, atbilstība

Visa Latvija tiek uzskatīta par vienu NUTS 2 reģionu, tāpēc teritoriāls salīdzinājums reģionu līmenī nav iespējams. Tomēr jāatzīmē, ka specifiskas strukturālas problēmas pastāv divos Latvijas reģionos- austrumu pierobežā un piejūras reģionos.

Latgales reģions ir relatīvi mazattīstīts transporta infrastruktūras, ekonomiskās aktivitātes un dzīves apstākļu ziņā salīdzinājumā ar Rīgas reģionu un daudzām citām lauku teritorijām (nacionālās attīstības centri). Nacionālajos stratēģijas dokumentos ir norādīts, ka šo reģionu attīstība ir viena no Latvijas valdības prioritātēm. DP ir ietvertas atsevišķas ieguldījumu prioritātes, kas paredz infrastruktūras un ekonomikas attīstību šajos reģionos, tomēr tajā nav apskatīts katrs identificētais reģionālais izaicinājums. Vispārējā pieeja attiecībā uz šo prioritāti ir atbilstoša, un ir noteikti atsevišķi ļoti vērtīgi mērķi un atbalstāmas aktivitātes. Piedāvāto mērķu ietvaros tika identificētas šādas vajadzības:

- ierobežota pieejamība platjoslas interneta pieslēgumam lauku teritorijās – piedāvātais SAM Nr. 2.1.1: uzlabot elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamību lauku teritorijās

(mērķteritorija: „baltās teritorijas", kurās neviens elektronisko sakaru komersants nesniedz un tuvāko triju gadu laikā neplāno sniegt interneta piekļuves pakalpojumus ar datu pārraides ātrumu ne mazāku par 30 Mbit/s);

- ekonomiski mazattīstītais Latgales reģions un lauku teritorijas, kurās ir zems uzņēmējdarbības aktivitāšu līmenis un mazs skaits MVK – vajadzība pēc ilgtspējīgas ekonomiskās attīstības un jaunu darba iespēju radīšanas, lai mazinātu kvalificēta darbaspēka aizplūšanu no lauku teritorijām (2011. gadā Rīgā bija reģistrētas 42 235 aktīvas komercsabiedrības, kamēr Liepājā tādu bija tikai 1 939, Ventspilī – 877, bet Rēzeknē - 787) – piedāvātais SAM:

  3.3.2: palielināt privāto investīciju apjomu nacionālas un reģionālas nozīmes centros, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbībai nozīmīgā infrastruktūrā atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām (mērķteritorija: nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldības un to funkcionālās teritorijas (t.sk. novada teritorija ārpus attīstības centra un apkārtējās pašvaldības, īpaši Latgales reģiona pašvaldības), izņemot Rīgu;

  4.2.2: atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu pašvaldību ēkās (mērķteritorija: pašvaldības un to funkcionālās teritorijas (t.sk. pašvaldības ārpus attīstības centriem un apkārtējās teritorijas));

  5.5.1: veicināt reģionālo attīstību, sekmējot starptautiski nozīmīga kultūras un dabas mantojuma un ar to saistīto pakalpojumu ilgtspējīgu attīstību (mērķteritorija: stratēģijas „Eiropa 2020" telpiskās attīstības perspektīvā un Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādnēs 2014.-2020.gadam (projekts) integrēti iezīmētās kultūrvēsturisko teritoriju un ainavu koncentrācijas telpās ar starptautiskā un nacionālā mērogā izcilām kultūras un dabas vērtībām un apmeklētības potenciālu, tajā skaitā Baltijas jūras piekrastē);

  5.6.2: teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām (mērķteritorija: nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldības un to funkcionālās teritorijas (t.sk. novada teritorija ārpus attīstības centra un apkārtējās pašvaldības, īpaši Latgales reģiona pašvaldības);

- novecojusi reģionālā transporta infrastruktūra – piedāvātais SAM:

  6.1.1: palielināt lielo ostu drošības līmeni un uzlabot transporta tīkla mobilitāti (daļēji – Liepāja un Ventspils);

  6.3.1: palielināt reģionālo mobilitāti, uzlabojot valsts reģionālo autoceļu kvalitāti (mērķteritorija: stratēģijā „Latvija 2030" noteiktās nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centru 21 pašvaldību teritorijas);

- iedzīvotāju novecošanās lauku teritorijās (ja Rīgā 2012. gadā bija 142 vispārizglītojošās skolas, tad Liepājā – tikai 16, Rēzeknē – 10, bet Ventspilī 9) – piedāvātais SAM:

  7.5.5: uzlabot pieejamību veselības aprūpes pakalpojumiem, nodrošinot kvalificētu ārstniecības un ārstniecības atbalsta personālu, jo īpaši, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem lauku reģionos. (mērķteritorija: Latvijas lauku teritorijas – netiešā veidā);

  8.1.2: Uzlabot izglītojamo vajadzībām atbilstošas un kvalitatīvas vispārējās izglītības pakalpojuma pieejamību reģionālā un valsts līmenī, koncentrējot resursus un pilnveidojot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi pašvaldībās (mērķteritorija: Latvijas lauku teritorijas – netiešā veidā).

Papildus lauku teritoriju attīstībai viens no galvenajiem integrētās pilsētu attīstības darbību mērķiem ir attīstīt arī Latvijas galvaspilsētu un centrālos reģionus, un tam ir paredzētas dažādas ieguldījumu prioritātes un mērķi. Šāda pieeja šķiet atbilstoša, ņemot vērā, ka Rīgas reģions ir politiskās, ekonomiskās un kultūras dzīves centrs valstī un tā iedzīvotāju skaits sasniedz turpat 700 000 (31,6% no Latvijas iedzīvotāju skaita).

Rīgai un centrālajiem reģioniem ir paredzēti šādi SAM:

- 4.5.1: attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru (mērķteritorija: Rīga – netiešā veidā);

- 5.6.1: veicināt pilsētas revitalizāciju, vides kvalitātes uzlabošanos un investīciju piesaistīšanu, veicot ilgtspējīgus ieguldījumus nacionālas nozīmes sabiedriskos objektos un multifunkcionālā sabiedriskā infrastruktūrā.
- 6.1.1: palielināt lielo ostu drošības līmeni un uzlabot transporta tīkla mobilitāti (daļēji – Rīga);
- 6.1.2: veicināt drošību un vides prasību ievērošanu starptautiskajā lidostā „Rīga". (mērķteritorija: Rīga);
- 6.1.3: nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru uz Rīgas maģistrālajiem pārvadiem un novērst maģistrālo ielu fragmentāro raksturu (mērķteritorija: Rīga);
- 6.1.4: pilsētu infrastruktūras sasaiste ar TEN-T tīklu (piezīme: visi galvenie TEN-T ceļi Latvijā savieno Rīgu ar Eiropas TEN-T tīklu).

Detalizēta informācija par galvenajiem teritoriālajiem izaicinājumiem un piedāvātajiem mērķiem ir pievienota ziņojuma 3. pielikumā.

Galvenie secinājumi

1. **Programma ir izveidota, balstoties uz atbilstošu stratēģisko plānošanu.** Programmas stratēģija ir konsekventi un līdzsvaroti balstīta uz politikas dokumentiem, kas nosaka pamatā esošās vajadzības, balstoties uz kuriem ir izvēlēti tematiskie mērķi un ieguldījumu prioritātes.
2. **Identificētie nacionālie vai reģionālie izaicinājumi un vajadzības atbilst stratēģijas „Eiropa 2020" mērķiem un mērķa vērtībām, Padomes ieteikumiem un Nacionālajai reformu programmai.** Programmā aprakstītās vajadzības un izaicinājumi atbilst stratēģijai „Eiropa 2020" un Nacionālajam attīstības plānam, tādējādi radot tiešu saikni ar tematiskajiem mērķiem. Svarīgākie izaicinājumi ir šādi: ekonomikas attīstība, transporta infrastruktūras attīstība, augsts nodarbinātības līmenis iekļaujošā sabiedrība un primārās enerģijas patēriņa un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana.
3. **Stratēģiskā saikne starp identificētajām vajadzībām un programmas atbildes pasākumiem to risināšanai DP sagatavošanas procesa gaitā tika līdzsvarota visu tematisko mērķu ietvaros.** Ievērojami uzlabojumi ir panākti attiecībā uz tematisko mērķu un ieguldījumu prioritāšu izvēles pamatojumu, piemēram, enerģētikas un veselības aprūpes jomā.
4. **Ieguldījumu prioritāšu jomā ir vērojama tematiska koncentrācija**, īpaši attiecībā uz 8. tematisko mērķi (Ilgtspējīgas un kvalitatīvas nodarbinātības veicināšana un brīvprātīgas darbaspēka mobilitātes atbalstīšana) un 9. tematisko mērķi (Sociālās iekļautības veicināšana un cīņa ar nabadzību un diskrimināciju).
5. **Specifiskie atbalsta mērķi ir pienācīgi saskaņoti ar Nacionālo attīstības plānu**, izvēlētie specifiskie atbalsta mērķi saskan ar stratēģiskajiem mērķiem un 98 NAP noteiktajām darbībām.
6. **Vairums galveno teritoriālo izaicinājumu, kuri ir ietverti Darbības programmas stratēģiskajos dokumentos ir pienācīgi apskatīti, paredzot tiem specifiskus atbalsta mērķus.**
7. **Specifiskie atbalsta mērķi, kas saistīti ar pilsētas attīstības vajadzībām Rīgas reģionā ir izstrādāti atbilstošā līmenī**, kas ir ļoti svarīgi, jo šis reģions kalpo par valsts galveno ekonomikas virzītājspēku.

4.2 Iekšēja un ārēja saskaņotība

Saskaņā ar Vispārējās regulas 55. panta 3. punkta b) apakšpunktu ex-ante izvērtējumā ir jāapskata „ierosinātās programmas vai darbības iekšējā saskaņotība un tās saistība ar citiem atbilstošiem instrumentiem (ārējā saskaņotība)".

Lai to paveiktu, vērtētāji analizē:

- saikni starp katra prioritārā virziena specifiskajiem atbalsta mērķiem un starp dažādu prioritāru virzienu specifiskajiem atbalsta mērķiem;
- programmas saskaņotību ar citiem instrumentiem reģionālā, nacionālā un ES līmenī un programmas devumu citām stratēģijām un politikām (piem., Pārdomātas specializācijas stratēģijām, Nacionālo romu iekļaušanas stratēģiju, Horizontu 2020 un makro reģionālajām un jūras līča stratēģijām).

Atklājumi

Iekšējā saskaņotība

Specifiskie atbalsta mērķi ir formulēti katram prioritārajam virzienam un piešķirti arī ieguldījumu prioritātēm. DP ir formulēti 60 specifiskie atbalsta mērķi, lai ieviestu 33 ieguldījumu prioritātes 8 prioritārajos virzienos, no 1 līdz 5 katrai ieguldījumu prioritātei (neskaitot Tehnisko palīdzību).

Viena prioritārā virziena ietvaros noteiktie specifiskie atbalsta mērķi nedublējas un ir konsekventi. Tie ir cieši saistīti ar ieguldījumu prioritātēm (izņemot gadījumus, kas paskaidroti Ziņojuma 4.3. sadaļā). Visu prioritāro virzienu ietvaros specifiskie atbalsta mērķi ir saskaņoti viens ar otru un vai nu atbalsta viens otru, vai ir pienācīgi nodalīti un nekavē viens otra ieviešanu.

Specifisko atbalsta mērķu līmenī pastāv relatīvi augsts mijiedarbības līmenis starp 60 individuālajiem mērķiem, kas ļauj izmantot sinerģijas. Mērķus iespējams iedalīt kategorijās, ņemot vērā to ietekmes pakāpi no vienas puses un to jūtīgumu no otras puses (saskaņā ar sinerģiju izvērtēšanas metodi, kas aprakstīta ziņojuma metodoloģijas sadaļā). Mērķu analīzes tabula, kurā norādīta mērķu savstarpējā saistība un saskaņotības pakāpe, ir sniegta 5. pielikumā. Saskaņā ar salīdzinošo izvērtējumu specifiskos atbalsta mērķus var iedalīt šādās 4 kategorijās:

Stratēģiskie mērķi (liela ietekme uz citiem mērķiem un augsts jūtīgums pret citiem mērķiem):

- 1.1.1. - palielināt Latvijas zinātnisko institūciju spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā;
- 7.1.1. - Paaugstināt bezdarbnieku kvalifikāciju un prasmes atbilstoši darba tirgus pieprasījumam;
- 7.1.2. - Izveidot Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmu, nodrošinot tās sasaisti ar Nodarbinātības barometru;
- 7.4.1. - Palielināt nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku iekļaušanos darba tirgū, kā arī diskriminācijas riskiem pakļauto iedzīvotāju integrāciju sabiedrībā un darba tirgū;
- 8.2.1. - Izveidot kopīgas studiju programmas, tai skaitā ES valodās, mazinot augstākās izglītības studiju programmu sadrumstalotību un veicinot to kvalitāti, efektivitāti un starptautisko konkurētspēju.;
- 8.2.2. - optimizēt augstākās izglītības iestāžu, tajā skaitā koledžu, pārvaldību un stiprināt to institucionālo kapacitāti;
- 8.3.2. - Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu darbības kvalitāti izglītojamo snieguma paaugstināšanai;
- 8.3.3. - Samazināt un novērst priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un kompensējošus pasākumus;
- 8.3.4. - Nodrošināt karjeras attīstības atbalsta pieejamību izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs;
- 8.5.1. - pilnveidot profesionālās izglītības saturu un mācību līdzekļus, attīstot darba vidē balstītas mācības un praksi sadarbībā ar uzņēmumiem;
- 8.5.2. - paaugstināt profesionālās izglītības iestāžu darbības kvalitāti profesionālās izglītības satura īstenošanā atbilstoši darba tirgus un izglītojamo vajadzībām.

Ietekmīgi mērķi (liela ietekme uz citiem mērķiem un zems jūtīgums pret citiem mērķiem):

- 2.1.1. - uzlabot elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamību lauku teritorijās;
- 6.1.3. - nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru uz Rīgas maģistrālajiem pārvadiem un novērst maģistrālo ielu fragmentāro raksturu;
- 6.1.4. - pilsētu infrastruktūras sasaiste ar TEN-T tīklu;
- 6.1.5. - valsts galveno autoceļu seguma pārbūve, nestspējas palielināšana;
- 6.2.1. - nodrošināt konkurētspējīgu un videi draudzīgu TEN-T dzelzceļa tīklu, veicinot tā drošību, kvalitāti un kapacitāti;
- 6.3.1. - palielināt reģionālo mobilitāti, uzlabojot valsts reģionālo autoceļu kvalitāti;
- 8.1.1. - modernizēt studiju un zinātniskā darba materiāltehnisko bāzi STEM t.sk. medicīnas un radošās industrijas jomās un doktorantūrā, nodrošinot resursu teritoriālo koncentrāciju un vairāku augstskolu kopīgi izveidotu tematisku doktorantūras centru attīstību;
- 8.1.2. - Uzlabot izglītojamo vajadzībām atbilstošas un kvalitatīvas vispārējās izglītības pakalpojuma pieejamību reģionālā un valsts līmenī, koncentrējot resursus un pilnveidojot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi pašvaldībās;
- 8.1.3. - modernizēt profesionālās izglītības iestādes, nodrošinot mācību vides atbilstību tautsaimniecības nozaru attīstībai un uzlabojot profesionālās izglītības pieejamību;
- 8.1.4. - uzlabot pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas programmu īstenošanai nepieciešamo mācību vidi koledžās atbilstoši tautsaimniecības nozaru attīstībai;
- 8.3.1. - attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu un ieviest izglītības kvalitātes monitoringu;
- 8.4.1. - pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci atbilstoši mainīgajiem darba tirgus apstākļiem.

Jūtīgi mērķi (zema ietekme uz un augsts jūtīgums pret citiem mērķiem):

- 1.2.1. - veicināt privātā sektora investīcijas P&A;
- 1.2.2. - veicināt inovatīvu un tehnoloģiski intensīvu komersantu attīstību;
- 3.2.1. - veicināt MVK konkurētspēju un eksportspēju;
- 5.4.1. - saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un aizsargāt ekosistēmas;
- 5.5.1. - veicināt reģionālo attīstību, sekmējot starptautiski nozīmīga kultūras un dabas mantojuma un ar to saistīto pakalpojumu ilgtspējīgu attīstību;
- 5.6.1. - veicināt pilsētas revitalizāciju, vides kvalitātes uzlabošanos un investīciju piesaistīšanu, veicot ilgtspējīgus ieguldījumus nacionālas nozīmes sabiedriskos objektos un multifuncionālā sabiedriskā infrastruktūrā;
- 5.6.2. - teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām;
- 7.2.1. - palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvi Jauniešu garantijas ietvaros;
- 7.3.2. - paildzināt gados vecāku nodarbināto darbspēju saglabāšanu un nodarbinātību;
- 7.4.2. - veicināt ieslodzīto un bijušo ieslodzīto integrāciju sabiedrībā un darba tirgū, pilnveidojot resocializācijas sistēmu un instrumentus;
- 7.5.1. - paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti.

SAM, kas nav iedalīti vienā no iepriekš minētajām kategorijām, tiek uzskatīti par **neitrāliem mērķiem** (zema ietekme uz un zems jūtīgums pret citiem mērķiem).

Pamatojoties uz sinerģiju analīzes rezultātiem, var secināt, ka programmas stratēģiskās intervences jomas ir specifiskie atbalsta mērķi, kas saistīti ar vispārējās, arodizglītības un augstākās izglītības attīstību, līdztekus nepieciešamās infrastruktūras un P&A kapacitātes uzlabošanai. Šiem mērķiem būtu nepieciešams pievērst īpašu uzmanību programmas ieviešanas laikā, jo tiem ir ļoti augsts

potenciāls pozitīvi ietekmēt citu pasākumu īstenošanu, bet tajā pat laikā tie ir atkarīgi no citu pasākumu veiksmīgas īstenošanas un/vai to ievades datiem.

Ietekmīgi mērķi ir tie mērķi, kas ir saistīti ar platjoslas interneta tīkla attīstību valstī, Rīgas savienošanu ar TEN-T tīklu, transporta infrastruktūras attīstību Latvijā un izglītības sistēmas attīstību, kas, galvenokārt, sekmēs citu mērķu veiksmīgu sasniegšanu bez izteiktas atkarības no tiem. Šos mērķus ir ieteicams ieviest vispirms, jo tad tie varēs pozitīvi ietekmēt un sekmēt citu mērķu ieviešanu.

Jūtīgie mērķi ir saistīti ar privātā sektora investīcijām P&A (tā kā šādas investīcijas ļoti atkarīgas no citiem faktoriem – piemēram, vispārējo ekonomisko kontekstu, izglītības sistēmas kvalitāti utt.), sociālās aprūpes jomu, nodarbinātības veicināšanu, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu, kā arī visaptverošiem urbānās attīstības projektiem. Šo mērķu ieviešana ir īpaši atkarīga no citu pasākumu veiksmīgas īstenošanas un/vai to ievades datiem, tāpēc tos nepieciešams regulāri uzraudzīt, analizēt un izvērtēt, ņemot vērā to kontekstu un sekmējošo raksturu.

Neitrālie mērķi mazāk ietekmē citus pasākumus nekā pārējie mērķi. Tas nenozīmē, ka šiem mērķiem ir mazāka stratēģiska nozīme programmas ietvaros, bet tas tikai norāda uz to, ka tie rada mazāk sinerģiju un sekmējošas ietekmes nekā citi mērķi.

Svarīgākās sinerģijas programmā ir jau identificētas, tomēr šīs analīzes rezultāti varētu norādīt uz papildu dimensijām un apsvērumiem programmas ieviešanas laikā.

Ārējā saskaņotība (attiecībā pret citiem instrumentiem)

Nacionālās un ES finansēšanas politikas ietvars laika periodam no 2014. līdz 2020. gadam ir detalizēti un precīzi izstrādāts, tāpēc programmu plānotājiem ir ļoti maz manevrēšanas iespēju attiecībā uz ieguldījumu prioritāšu un specifisko atbalsta mērķu izvēli. Bez šajā sadaļā analizētajiem galvenajiem ES politikas dokumentiem pastāv vairākas citas ES politikas un nacionālās stratēģijas, ar kurām jānodrošina DP saskaņotība.

Latvijas vidējā termiņa stratēģijas dokuments ir Nacionālais attīstības plāns (NAP), kas izstrādāts, balstoties uz ilgtermiņa stratēģiju „Latvija 2030", un kurā atbilstoši ES budžeta ciklam noteiktas prioritātes laikam periodam no 2014. līdz 2020. gadam. Specifiskie atbalsta mērķi ir pienācīgi saskaņoti ar Nacionālo attīstības plānu, tie atbalsta NAP noteiktos stratēģiskos mērķus, un tos iespējams tieši vai netieši atgriezeniski sasaistīt ar NAP stratēģiskajiem mērķiem vai plānotajām darbībām.

Komisijas pozīcijas dokumentā, uz kura pamata notiek sarunas ar EK dienestiem, ir identificēti vairāki izaicinājumi un specifiskie atbalsta mērķi.

Koordinācijas ar citiem fondiem ir apskatīta DP 8. sadaļā. Ir aprakstīta koordinācija ar Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA), Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (EJZF), Eiropas Teritoriālās sadarbības programmu, Eiropas ekonomiskās zonas finanšu instrumentu un Norvēģijas finanšu instrumentu. Tekstā ir minēts Klimata pārmaiņu finanšu mehānisms, kas tiek finansēts no valsts budžeta, atsevišķas nacionālās stratēģijas (piemēram, Informācijas sabiedrības attīstības stratēģija) un Baltijas jūras reģiona stratēģija. Programmas dokumentu sagatavošanas stadijā tika izveidotas darba grupa, kuru mērķis bija veicināt sadarbību, nodrošinot, ka tiek identificētas un izmantotas potenciālās sinerģijas. DP ir sniegti arī potenciālās sadarbības piemēri (piem., prioritārajā virzienā „Mazo un vidējo komersantu konkurētspēja" ir identificētas iespējamās sinerģijas ar ES programmu „Radošā Eiropa" (2014-2020), kuras vispārējais mērķis ir stiprināt Eiropas kultūras un radošo sektoru, paaugstināt finansējuma pieejamību kultūras un radošās jomas uzņēmumiem un palielināt finanšu starpnieku kapacitāti projektu ieviešanas risku izvērtēšanā).

Tikai dažās ES valstīs, ieskaitot Latviju, visas Kohēzijas politikas intervences ir apkopotas vienā Darbības programmā un visiem trīs KF ir viena un tā pati vadošā iestāde, kas sniedz iespēju īstenot efektīvu koordināciju, kas, savukārt, nodrošina ieguldījumu drošumu. Tas nozīmē arī to, ka Partnerības līgums (PL) būs saistīts vienīgi ar šo DP, Lauku attīstības programmu un Zivsaimniecības un jūrlietu DP. Pateicoties tam, PA „visaptverošā" funkcija attiecībā uz Kohēzijas politikas ieguldījumiem nav nepieciešama.

DP finansējuma koordinācija

Pašlaik Darbības programmas 8. sadaļā sniedz pietiekamu informāciju par to, kā DP un citu ESI instrumentu ietvaros tiks koordinēti atsevišķi fondi (ERAF, ESF, KF). Apraksts ietver šādus nozīmīgākos jautājumus:

- dažādu avotu finansētu prioritāro virzienu, specifisko atbalsta mērķu un projektu (ja tādi pastāv) vadība;
- organizatoriskā uzbūve (ieskaitot vadību un administrāciju);
- potenciālas sinerģijas ar citiem ES instrumentiem;
- finanšu vadība;
- kontroles un pārbaudes;
- ziņojumi EK;
- dažādu fondu uzraudzība un izvērtēšana;
- Lai arī vairumā gadījumu nav sniegta detalizēta informācija par plānoto koordinācijas iniciatīvu skaidru ieviešanas procesu. Vadošajai iestādei būtu jāpievērš īpaša uzmanība šiem jautājumiem un jādibina atbilstošas iestādes un institūcijas, kā arī jāievieš nepieciešamās uzraudzības un atskaišu sagatavošanas funkcijas, lai nodrošinātu pastāvīgu uzticamu datu pieejamību par programmas ieviešanu un visu potenciālo sinerģiju izmantošanu starp dažādiem fondiem.

Galvenie secinājumi

1. **Prioritārie virzieni ir savstarpēji saskaņoti,** visos no tiem ir lietotas iepriekš noteiktās ieguldījumu prioritātes un specifiskie atbalsta mērķi ir atbilstoši sasaistīti ar ieguldījumu prioritātēm, kas nodrošina, ka intervences loģika ir skaidra un saskaņota.
2. **Astoņu prioritāro virzienu specifiskie atbalsta mērķi ir saskaņoti sava starpā, kā arī tie ir pienācīgi definēti un konsekventi**, tāpēc paredzams, ka tie sekmēs attiecīgo ieguldījumu prioritāšu ieviešanu.
3. **Ņemot vērā programmas daudzpusējo raksturu, tās turpmākas sinerģijas potenciāls ir augsts**, īpaši tādās jomās kā „stratēģiskie mērķi" (vispārējās, arodizglītības un augstākās izglītības attīstība, līdztekus nepieciešamās infrastruktūras un P&A kapacitātes uzlabošanai) un „ietekmīgie mērķi" (platjoslas interneta tīkla attīstība valstī, Rīgas savienošana ar TEN-T tīklu, transporta infrastruktūras attīstība Latvijā un izglītības sistēmas attīstība).
4. **Ņemot vērā citu programmu attīstības statusu, apraksts par koordināciju ar citiem fondiem ir izstrādāts pienācīgā līmenī** un tas sniedz vispārīgu informāciju un satur skaidras norādes uz attiecīgajiem ES finanšu instrumentiem.

Ieteikumi

Stratēģiskais līmenis

1. **Programmas ieviešanas sākuma posmā Vadošajai iestādei vajadzētu koncentrēties uz „stratēģiskajiem" (vispārējās, arodizglītības un augstākās izglītības attīstība, līdztekus nepieciešamās infrastruktūras un P&A kapacitātes uzlabošanai) un „ietekmīgajiem" specifiskajiem atbalsta mērķiem (platjoslas tīkls, TEN-T, transporta infrastruktūra un izglītības sistēma), lai pēc iespējas lielākā apmērā varētu izmantot sinerģijas efektu** un nodrošināt iespējas citu, vairāk atkarīgu SAM īstenošanai [skat. 3. secinājumu].

4.3 Saistība starp atbalstāmajām darbībām, paredzamajiem iznākumu un rezultātu rādītājiem – izvērtējums programmas un specifisko atbalsta mērķu līmenī

Ex-ante izvērtējumam jāizvērtē DP un katra prioritārā virziena intervences loģika. Šai intervences loģikai jāsākas ar izmaiņām, ko programma plāno ieviest dalībvalstī vai reģionā. Šīs izmaiņas (vai paredzētie rezultāti) jāsasniedz, izmantojot darbības, kas nodrošina iznākuma rādītājus.

Saskaņā ar Vispārējo regulu ex-ante vērtētājiem jāizvērtē, "kā paredzamais iznākums veicinās rezultātu sasniegšanu" (55. panta 3. punkta f) apakšpunkts), „ierosinātā atbalsta veida loģisko pamatojumu" (55. panta 3. punkta h) apakšpunkts), un katrā prioritārajā virzienā atbalstāmo darbību apraksts, „norādot galvenās mērķgrupas, īpašas mērķteritorijas, atbalsta saņēmēju veidus, finanšu instrumentu plānoto izlietojumu un lielos projektus" (96. panta 2. punkta b(iii). apakšpunkts).

Ex-ante vērtētājiem jāpārbauda cēloniskās saiknes starp piedāvātajām darbībām, to iznākuma rādītājiem un paredzētajiem rezultātiem. Šajā gadījumā jāatbild uz jautājumu, vai šīs darbības nodrošinās gaidāmos iznākuma rādītājus un vai šie rādītāji sniegs rezultātus, un cik lielā mērā.

Diagrammā attēloti iznākuma rādītāji, rezultāti un ietekme vienkāršotā loģiskā struktūrā, lai veiktu plānošanu, uzraudzību un izvērtēšanu.

2. attēls: Vienkāršota loģiskā struktūra

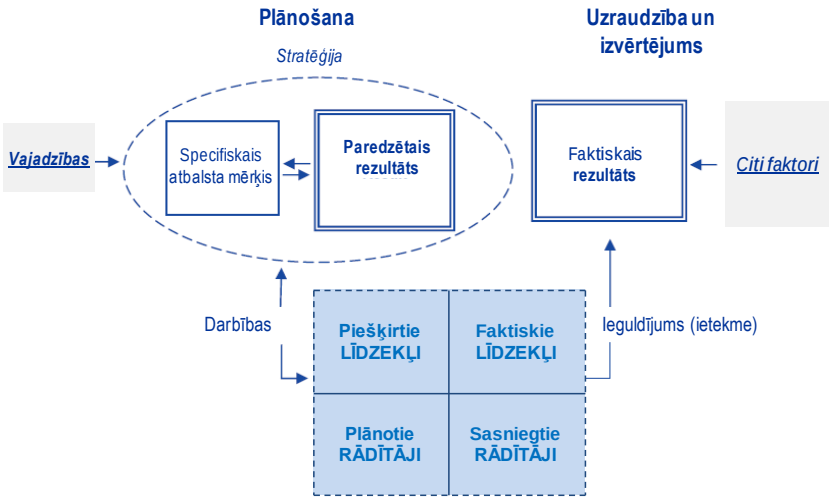

Avots: Uzraudzības un izvērtēšanas pamatnostādnes, 2013. gada aprīlis

Izmantojot šo struktūru, šajā nodaļā analizēta intervences loģika programmas līmenī un specifisko atbalsta mērķu līmenī, pievēršot uzmanību arī paredzēto rezultātu formulēšanai katram no mērķiem. Potenciālas pārklāšanās ar citām izvērtējuma nodaļām (piemēram, atsevišķu mērķu rādītāju un atbilstības analīze stratēģijas „Eiropa 2020" mērķu un ieguldījumu prioritāšu ietvaros) dēļ, vērtētāji nolēma analizēt minētās tēmas šīs nodaļas ietvaros.

Atklājumi

Lai īstenotu DP 8 prioritāros virzienus, tā ir iedalīta 60 specifiskajos atbalsta mērķos, 1 līdz 5 mērķi katrai ieguldījumu prioritātei. Programmas 2. nodaļa ietver prioritāros virzienus, kopā ar attiecīgajām ieguldījumu prioritātēm un atsevišķajiem mērķiem. Šo prioritāšu ievada struktūra ir standarta veida:

- prioritārā virziena nosaukums ar ievaddaļu;
- ieguldījumu prioritāte;
- specifiskais atbalsta mērķis;
- paredzētie rezultāti;
- saikne starp specifisko atbalsta mērķi un ieguldījumu prioritāti;
- indikatīvās atbalstāmās darbības;
- indikatīvā mērķa grupa;
- indikatīvās mērķteritorijas (ja atbilst);
- indikatīvie finansējuma saņēmēji;
- projekta izvēle;
- piedāvātie finanšu instrumenti (ja atbilst);
- piedāvātie lielie projekti (ja atbilst).

Intervences loģika jāizveido specifisko atbalsta mērķu, prioritāro virzienu un programmu līmenī. Kopumā programma atspoguļo skaidru nolūku īstenot pasākumus ar atbilstošajām cēloniskajām saiknēm un atbilstošu pārmaiņu teoriju.

Specifisko atbalsta mērķu līmenī intervences loģika kopumā ir izveidota un tā ir būtiski uzlabota, salīdzinot ar iepriekšējām programmas versijām, īpaši attiecībā uz paredzēto rezultātu definēšanu, iznākumu un rezultāta rādītāju un to mērķu pārbaudīšanu, un trūkstošas informācijas sniegšanu.

Atbalstāmās darbības noteiktas visiem specifiskajiem atbalsta mērķiem un tās izklāsta, kādas specifiskas darbības palīdzēs sasniegt mērķus. Visiem specifiskajiem atbalsta mērķiem definēti arī finansējuma saņēmēji un mērķa grupas, līdz ar plānoto mērķteritoriju, kur attiecināms.

Mēs veicām padziļinātu analīzi par katru prioritāro virzienu, ieguldījumu prioritāti un specifisko atbalsta mērķi. Pārbaudes laikā mēs izvērtējām saistību starp specifisko atbalsta mērķi un:

- specifisko atbalsta mērķa atbilstību attiecīgajam tematiskajam mērķim;
- specifisko atbalsta mērķa tiešo vai netiešo ieguldījumu stratēģijas „Eiropa 2020" pamatmērķos;
- specifiskā atbalsta mērķa atbilstību attiecīgajai ieguldījumu prioritātei;
- paredzēto rezultātu un specifisko atbalsta mērķu atbilstību (loģiskās saiknes pārbaude);
- paredzēto rezultātu atbilstību attiecīgajiem specifiskajiem rezultāta rādītājiem;
- atbalsta darbību atbilstību specifiskajiem iznākuma rādītājiem;
- plānoto iznākumu un paredzēto rezultātu atbilstība (cēlonības un attiecināmības pārbaude);
- noteiktu mērķa rādītāju pamatotība.

Mūsu izvērtējuma rezultāti par katru specifisko atbalsta mērķi izklāstīti turpmāk. Tāpat iekļauti arī ieteikumi, lai atvieglotu šī ziņojuma piezīmju tematisko sadalījumu.

1 - Pētniecība, tehnoloģiju attīstība un inovācijas.

1.1 - Uzlabojot P&A infrastruktūru un spēju attīstīt P&A izcilību, kā arī veicinot kompetences centru, it īpaši intereses centru izveidi.

1.1.1. - Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā.

- Stratēģiskā līmenī specifiskais atbalsta mērķis ir pilnībā atbilstošs tematiskā mērķa un ieguldījumu prioritātes kontekstā.
- Specifiskais atbalsta mērķis tieši attiecas uz stratēģiju „Eiropa 2020" pamatmērķi paaugstināt P&A nodrošināto finansējumu (līdz 2023. gadam tam jābūt vismaz 1,5% no IKP).
- Specifiskais rezultāta rādītājs 1.1.1.a, kas definē mērķa vērtību diapazonu, uzskatāms par atbilstošu, balstoties uz pamatnostādņu dokumentu par ERAF un KF uzraudzību un izvērtēšanu .
- 1.1.1.b mērķa vērtība ir ļoti ambicioza, ņemot vērā pašreizējās ekonomiskās tendences.
- Specifiskie iznākuma rādītāji ir pamatoti un ir izmantots nepieciešamais kopējais iznākuma rādītājs.
- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstoši pamatots, taču Vadošā iestāde var apsvērt specifiska atbalsta mērķa ieviešanu divu apakšpasākumu formā - viens infrastruktūras attīstībai un otrs zinātniskā darba atbalstam.

1.2. - Sekmējot uzņēmumu investīcijas P&I un veidojot saiknes un sinerģiju starp uzņēmumiem, pētniecības un izstrādes centriem un augstākās izglītības nozari, jo īpaši veicinot investīcijas produktu un pakalpojumu (tai skaitā radošu produktu) attīstībā, tehnoloģiju nodošanu, sociālās inovācijas, ekoinovācijas, sabiedrisko pakalpojumu lietotnes, pieprasījuma stimulēšanu, tīklu veidošanu, kopu izveidi un atvērtās inovācijas ar viedās specializācijas palīdzību un atbalstot tehnoloģisko un lietišķo pētniecību, izmēģinājuma projektus, ražojumu apstiprināšanu to agrīnā izstrādes stadijā, ražošanas spēju palielināšanu un pirmo ražošanu, jo īpaši attiecībā uz svarīgākajām pamattehnoloģijām un universālo tehnoloģiju izplatīšanu.

1.2.1. - Veicināt privātā sektora investīcijas P&A.

- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst tematiskā mērķa uzdevumam un ieguldījumu prioritātei.
- Specifiskais atbalsta mērķis tieši attiecas uz stratēģiju „Eiropa 2020" pamatmērķi paaugstināt P&A nodrošināto finansējumu (tam jābūt vismaz 1,5% no IKP).
- Paredzētais rezultāts ir atbilstošs specifisko atbalsta mērķa izpratnē un atbilst galvenajiem izaicinājumiem attiecībā uz Latvijas MVK konkurētspēju un nepieciešamību pēc lielāka apjoma privātajiem ieguldījumiem P&A.
- Iznākuma rādītāji ir pamatoti un atbilstoši uzskaitītajiem nepieciešamajiem kopējiem iznākuma rādītājiem, taču jauno produktu kontekstā Vadošajai iestādei jāizskata iespēja veikt diferencēšanu saskaņā ar attiecīgo pamatnostādņu ieteikumiem (28. un 29. kopējais iznākuma rādītājs – „To saimnieciskās darbības veicēju skaits, kuri saņem atbalstu, lai laistu tirgū jaunus produktus" un „To saimnieciskās darbības veicēju skaits, kuri saņem atbalstu, lai ieviestu saimnieciskās darbības veicējam jaunus produktus").

1.2.2. - Veicināt inovatīvu un tehnoloģiski intensīvu komersantu attīstību.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir pamatots un ļoti nozīmīgs, tā kā inovatīvi MVK uzskatāmi par ekonomiskās attīstības būtiskākajiem virzītājiem.

- Intervences loģika ir skaidra specifiskā atbalsta mērķa formulējumā ar atbilstoši detalizētu un pamatotu paredzēto rezultātu un atbalstāmajām darbībām.
- Iznākuma rādītāji ir pamatoti un atbilstoši ar uzskaitītiem nepieciešamajiem kopīgajiem iznākuma rādītājiem.
- Paredzētie finanšu instrumenti (agrīnā posma riska kapitāls, sākotnējais un darbības uzsākšanas finansējums) spēj veicināt riska kapitāla ieguldījumus Latvijā kopumā, kā arī jaunu uzņēmumu finansēšanu.

Prioritārā virziena izpildes ietvars

Izpildes ietvars ir noteikts ar atbilstošo saturu un rādītājiem / būtiskākajiem ieviešanas posmiem prioritātes virzienam. Prioritātes virziena izpildes ietvara apkopojuma apraksts balstīts uz iepriekšējo pieredzi un detalizētiem aprēķiniem (sniegti atsevišķā dokumentā). Izpildes ietvaru un noteikto mērķa vērtību vispārējo izvērtējumu skatīt šī ziņojuma 5.3. sadaļā.

2 - IKT pieejamība, e-pārvalde un pakalpojumi.

2.1. - Paplašināt platjoslas pakalpojumu izvietojumu un sekmēt ātrgaitas tīklu attīstību un atbalstīt jauno tehnoloģiju un tīklu ieviešanu digitālās ekonomikas vajadzībām.

2.1.1. - Uzlabot elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamību lauku teritorijās.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir pamatots un atbilst gan norādītajam tematiskajam mērķim, gan ieguldījumu prioritātei.
- Vadošajai iestādei, iespējams, jāizskata iespēja norādīt detalizētākus rezultāta un iznākuma rādītājus, tā kā paredzētais rezultāts ir attīstīt ātrgaitas interneta infrastruktūru ārpus Rīgas reģiona (piemēram, „Mājsaimniecības, kurām pieejami platjoslas interneta piekļuves pakalpojumi ārpus Rīgas reģiona").
- 10. kopējā iznākuma rādītāja mērķa vērtība („Papildu mājsaimniecības, kurām pieejami platjoslas interneta piekļuves pakalpojumi ar datu pārraides ātrumu ne mazāku par 30 Mbps") tiek izmantota ar reālistisku un sasniedzamu mērķa lielumu.

2.2. - Stiprināt IKT lietojumprogrammas e-pārvaldes, e- mācību, e-iekļaušanas, e-kultūras un e-veselības jomā.

2.2.1. - Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību.

- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei.
- Iekšējā saskaņotība, paredzētie rezultāti un rādītāji ir pamatoti un atbilstoši.
- Paredzētajā rezultātā sniegtas skaidras atsauces uz RIS3 stratēģiju, kas ir nozīmīgas, lai nodrošinātu saskaņu ar citām stratēģijām un uzlabotu piedāvāto ieguldījumu efektivitāti.
- Rezultāta rādītāji ir skaidri un atspoguļo galveno specifiskā atbalsta mērķa nolūku.
- Rādītājiem noteiktās mērķa vērtības uzskatāmas par reālistiskām un sasniedzamām.
- Liels uzlabojums ir divu diezgan līdzīgu specifisko atbalsta mērķu (e-pārvaldība un e-pakalpojumi) apvienošana zem viena specifiskā atbalsta mērķa, kas nodrošina finanšu resursu koncentrāciju un saistīto darbību efektivitāti.

Prioritārā virziena izpildes ietvars

Izpildes ietvars ir noteikts ar atbilstošo saturu un rādītājiem / būtiskākajiem ieviešanas posmiem prioritātes virzienam. Prioritātes virziena izpildes ietvara apkopojuma apraksts balstīts uz iepriekšējo pieredzi un detalizētiem aprēķiniem (sniegti atsevišķā dokumentā).

3 - Mazo un vidējo komersantu konkurētspēja.

3.1. - Sekmējot uzņēmējdarbību, jo īpaši veicinot jaunu ideju izmantošanu ekonomikā un jaunu uzņēmumu izveidošanu, tostarp ar uzņēmējdarbības inkubatoru palīdzību.

3.1.1. - Sekmēt finansējuma pieejamību komercdarbības attīstībai komersantiem dažādās attīstības stadijās un veicināt jaunu komersantu veidošanos.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir pamatots un ietver gan sākotnējo prioritātes virziena mērķi, gan tematiskā mērķa uzdevumu.
- Tā kā šis ir nozīmīgs stratēģisks mērķis, Vadošajai iestādei jāizskata iespēja detalizētāk izstrādāt intervences loģiku, īpaši sniedzot sīkāku atbalstāmo darbību un finanšu saņēmēju aprakstu (piemēram, atbalsts biznesa inkubatoriem).
- Rezultāta rādītāji ir skaidri un viegli saprotami, un ietver konkrētas summas.
- Par ļoti pozitīvu aspektu uzskatāms, ka pastāv kopējs iznākuma rādītājs finanšu instrumentu izmantošanas izvērtēšanai („Saimnieciskās darbības veicēju skaits, kuri saņem finansiālu atbalstu, kas nav granti").
- Kopējā iznākuma rādītāja pievienošana: ERAF 7 („Privātie ieguldījumi atbilst publiskajam atbalstam saimnieciskās darbības veicējiem (kas nav granti)") ir ļoti pozitīva, tā kā privātā sektora ieguldījums MVK attīstībā un jaunas uzņēmējdarbības izveidē ir specifisko atbalsta mērķu būtiskākais veiksmes faktors.
- Par pozitīvu aspektu uzskatāma to finanšu instrumentu norādīšana, kurus plānots izmantot, taču Vadošajai iestādei jāizskata iespēja detalizētāk izstrādāt procedūru, kā šie instrumenti efektīvi tiks novirzīti finansējuma gala saņēmējiem.

3.2. - Atbalstot MVK spēju iesaistīties reģionālos, valsts un starptautiskos tirgos un inovāciju procesos.

3.2.1. - Veicināt MVK konkurētspēju un eksportspēju.

- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei.
- Paredzētais rezultāts, rādītāji un atbalstāmās darbības ir atbilstošas un pozitīvas MVK attīstības kontekstā.
- Rezultāta rādītājs ir reālistisks un atbilstoši izvērtē mērķa paredzēto rezultātu.
- Kopējā iznākuma rādītāja pievienošana: ERAF 6 („Privātie ieguldījumi atbilst publiskajam atbalstam saimnieciskās darbības veicējiem (granti)") ir ļoti pozitīva, tā kā privātā sektora ieguldījums MVK attīstībā jāizvērtē visa plānošanas perioda laikā.

3.3. - Atbalstot uzlabotu spēju radīšanu un paplašināšanu produktu un pakalpojumu attīstība.

3.3.1. - Veicināt MVK konkurētspēju un jaunu ideju attīstību apstrādes rūpniecībā, nodrošinot industriālās infrastruktūras pieejamību.

- Specifiskais atbalsta mērķis tieši veicina gan MVK attīstību, gan Latvijas vispārējo ekonomisko konkurētspēju.
- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstoši izstrādāts gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.

- Rezultāta rādītājiem noteiktās mērķa vērtības uzskatāmas par reālistiskām un sasniedzamām.
- Iznākuma rādītāji atbilst konkrētajai mērķa vērtībai.

3.3.2. - Palielināt privāto investīciju apjomu nacionālas un reģionālas nozīmes centros, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbībai nozīmīgā infrastruktūrā atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir būtisks MVK attīstībai.
- Specifiskā atbalsta mērķa intervences loģika ir veiksmīgi izstrādāta un vienkārša, ar pietiekami detalizētu paredzēto rezultātu un atbalstāmajām darbībām.
- Skaidras atsauces tiek dotas uz integrētajām teritoriālās attīstības stratēģijām, tā izmantojot potenciālās attīstības sinerģijas.
- Noteiktie rādītāji ir pamatoti, un tie atbilst, ar reālistiskām un sasniedzamām mērķa vērtībām.

3.4. - Investīcijas institucionālajās spējās un efektīvā valsts pārvaldē un publiskajos pakalpojumos valsts, reģionālajā un vietējā līmenī, lai panāktu reformas, labāku regulējumu un labu pārvaldību.

3.4.1. - Paaugstināt tiesu un tiesībsargājošo institūciju personāla, kuri nodarbojas ar parādu un zaudējumu piedziņas strīdu izskatīšanu un piedziņu, kompetenci, komercdarbības vides uzlabošanas sekmēšanai.

- Saikne ar tematiskajiem mērķiem ir skaidra, taču Vadošajai iestādei jāizskata iespēja pievienot detalizētu informāciju par skaidri izteikto pozitīvo ietekmi uz MVK.
- Paredzētais rezultāts ir vienkāršs un ietver specifiskā atbalsta mērķa uzdevumu.
- Atbalstāmās darbības un finansējuma saņēmēji ir formulēti atbilstoši.
- Rezultāta rādītāji atbilst paredzētajam rezultātam.
- Rādītājiem noteiktās mērķa vērtības uzskatāmas par reālistiskām un sasniedzamām.

3.4.2. - Valsts pārvaldes profesionālā pilnveide labāka tiesiskā regulējuma izstrādē mazo un vidējo saimnieciskās darbības veicēju atbalsta, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomās.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs stratēģiskajā līmenī.
- Vadošajai iestādei jāizskata iespēja detalizēti izstrādāt paredzēto rezultātu, izceļot jomas, kas jāattīsta.
- Rezultāta rādītājs ir vienkāršs un atbilst sākotnējam mērķim – profesionālā pilnveide procesu uzlabošanai.
- Iznākuma rādītājs ir atbilstošs, taču Vadošajai iestādei jāizskata iespēja pievienot iznākuma rādītāju: ESF - 15 („Projektu skaits, kuru mērķis ir publiskā administrācija vai publiskie pakalpojumi" – piemēram, apmācību projekti).
- Saskaņā ar Finanšu ministrijas sniegto informāciju ir iespējams, ka būs viens projekts, kas ietver visu šī specifiskā atbalsta mērķa finansējumu – šajā gadījumā iepriekš minētais iznākuma rādītājs būtu neatbilstošs.
- Rādītājiem noteiktās mērķa vērtības uzskatāmas par reālistiskām un sasniedzamām.

Prioritārā virziena izpildes ietvars

Prioritārajam virzienam noteikts izpildes ietvars, kas ietver atbilstošus finanšu un iznākuma rādītājus gan ERAF, gan ESF. Saskaņā ar Finanšu ministrijas sniegto informāciju nav plānots ierobežot

dalībniekus pēc dzimuma, tāpēc nav indikatīvā vērtību sadalījuma pa dzimumiem. Tajā pašā laikā Vadošā iestāde apzinās, ka informācijas uzkrāšana un ziņošana par dalībnieku dzimumu uzraudzības procesā ir obligāta.

Vadošajai iestādei jāizskata iespēja sniegt detalizētāku informāciju par būtiskākajiem ieviešanas posmiem. Prioritātes virziena izpildes ietvara apkopojuma apraksts ir atbilstošs, tā kā tas ir balstīts uz iepriekšējo pieredzi un detalizētiem aprēķiniem (sniegti atsevišķā dokumentā).

4 - Pāreja uz zemu oglekļa emisiju ekonomiku visās nozarēs.

4.1. - Veicināt energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu izmantošanu uzņēmumos.

4.1.1. - Veicināt efektīvu energoresursu izmantošanu un enerģijas patēriņa samazināšanu apstrādes rūpniecības nozarē.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir pamatots tematiskā mērķa un ieguldījumu prioritātes ietvaros.
- Mērķis tieši veicina stratēģijas „Eiropa 2020" pamatmērķu sasniegšanu attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju un enerģijas patēriņa samazināšanu.
- Atbalstāmās darbības ir atbilstoši formulētas.
- Vadošajai iestādei jāizskata iespēja pievienot ERAF kopējo iznākuma rādītāju: 6 („Privātie ieguldījumi atbilst publiskajam atbalstam saimnieciskās darbības veicējiem (granti)").
- Saskaņā ar Ekonomikas ministrijas sniegto informāciju specifiskais atbalsta mērķis tiks ieviests kā finanšu instruments (neparedzot obligātu privāto līdzfinansējumu), tāpēc kopējie rādītāji 6 un 7 nav atbilstoši.
- Rādītājiem noteiktās mērķa vērtības ir atbilstošas.
- Par pozitīvu aspektu uzskatāma to finanšu instrumentu norādīšana, kurus plānots izmantot, taču Vadošā iestāde varētu pievērst uzmanību un detalizētāk izstrādāt procedūru, kā šie instrumenti efektīvi tiks novirzīti finansējuma gala saņēmējiem.
- Piedāvātais finanšu instrumentu izlietojums ir ļoti būtisks, tā kā ar energoefektivitāti saistīti ieguldījumi ir resursietilpīgi un MVK būtu sarežģīti iegūt finansējumu no banku sektora.

4.2. - Atbalstīt energoefektivitāti, viedu energovadību un atjaunojamo energoresursu izmantošanu sabiedriskajā infrastruktūrā, tostarp sabiedriskajās ēkās un mājokļu sektorā.

4.2.1. - Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir pamatots tematiskā mērķa un ieguldījumu prioritātes ietvaros.
- Mērķis tieši veicina stratēģijas „Eiropa 2020" pamatmērķu sasniegšanu attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju un enerģijas patēriņa samazināšanu.
- Ieteicams skaidrot un attīstīt veidus, kā novirzīt līdzekļus dzīvokļu īpašniekiem, tā kā šis process ir ļoti sarežģīts un riskants (ieteicams norādīt „apdzīvotas vietas").
- Atbalstāmās darbības aprakstītas atbilstošā apmērā.
- Rezultāta rādītāji attiecas uz enerģijas patēriņu apkurei un ir pamatoti, kā arī ietver mērķa nolūku.
- Par pozitīvu aspektu uzskatāms, ka šim specifiskajam atbalsta mērķim tiek norādīti izmantojamie finanšu instrumenti, taču Vadošā iestāde varētu pievērst uzmanību un detalizētāk izstrādāt procedūru, kā šie instrumenti efektīvi tiks novirzīti finansējuma gala saņēmējiem.

4.2.2. – Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu pašvaldību ēkās.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir pamatots tematiskā mērķa un ieguldījumu prioritātes ietvaros.
- Mērķis tieši veicina stratēģijas „Eiropa 2020" pamatmērķu sasniegšanu attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju un enerģijas patēriņa samazināšanu.
- Paredzētie rezultāti ir vienkārši un ietver pietiekami detalizētu informāciju par potenciālajiem finanšu saņēmējiem un atbalstāmajām jomām.
- Mēs iesakām Vadošajai iestādei uzsvērt un norādīt, ka šis ir reģioniem piemērots atbalsts.

4.3. - Veicināt no AER iegūtas enerģijas ražošanu un sadali.

4.3.1. - Veicināt energoefektivitāti un vietējo AER izmantošanu centralizētajā siltumapgādē.

- Norobežošanās no energoefektivitātes pasākumiem, kas iekļauti 4.2. ieguldījumu prioritātē, ir skaidra.
- Paredzētie rezultāti un atbalstāmās darbības ir detalizētas un atbilst mērķim.
- Ir sniegtas skaidras atsauces uz AER daļas pieaugumu centrālapkurē.
- Izvirzītie rādītāji spēj atbilstoši atspoguļot tiešos iznākumus un plānoto rezultātu.

4.4. - Veicināt zemu oglekļa emisiju stratēģijas visu veidu teritorijām, jo īpaši pilsētām, tostarp ilgtspējīgu multimodālo mobilitāti pilsētās un ar ietekmes mazināšanu saistītus pielāgošanās pasākumus (ERAF).

4.4.1. - Attīstīt ETL uzlādes infrastruktūru Latvijā.

- Ļoti inovatīvs, būtisks specifisks mērķis.
- Mērķis tieši veicina stratēģijas „Eiropa 2020" pamatmērķu sasniegšanu attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju.
- Atbalstāmās darbības atbilst paredzētajiem rezultātiem un intervences loģika kopumā ir labi izstrādāta.
- Specifiskais atbalsta mērķis ir interpretējams 4. prioritārā virziena ietvaros, taču Vadošajai iestādei jāizskata iespēja pārvietot to uz 6. prioritāro virzienu, tā kā stratēģiski tas labāk iekļautos transporta prioritātē.
- Iznākuma un rezultāta rādītāji ir atbilstoši formulēti.

4.5. - Veicināt zemu oglekļa emisiju stratēģijas visu veidu teritorijām, jo īpaši pilsētām, tostarp ilgtspējīgu multimodālo mobilitāti pilsētās un ar ietekmes mazināšanu saistītus pielāgošanās pasākumus (KF).

4.5.1. - Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir loģisks un atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei, kā arī tas ir atbilstoši formulēts.
- Atbalstāmās darbības ir pietiekami detalizētas un atbilst paredzētajam rezultātam un mērķim kopumā.
- Specifiskā atbalsta mērķa darbības jomas paplašināšana – videi draudzīgu transporta līdzekļu iegāde – uzskatāma par ļoti pozitīvu, tā kā var tikt atbalstīta ne tikai attiecīgās tramvaja līnijas rekonstrukcija, bet arī vietējā sabiedriskā transporta diversifikācija.

- Rezultāta un iznākuma rādītāji ir atbilstoši un adekvāti novērtē sākotnējo specifiskā atbalsta mērķa nolūku.

Prioritārā virziena izpildes ietvars

Prioritārajam virzienam noteikts izpildes ietvars, kas ietver atbilstošus finanšu un iznākuma rādītājus gan ERAF, gan KF. Prioritātes virziena izpildes ietvara apkopojuma apraksts balstīts uz iepriekšējo pieredzi un detalizētiem aprēķiniem (sniegti atsevišķā dokumentā). Izpildes ietvaru un noteikto mērķa vērtību vispārējo izvērtējumu skatīt šī ziņojuma 5.3. sadaļā.

5 - Vides aizsardzība un resursu izmantošanas efektivitāte.

5.1. – Atbalstīt investīcijas, kas paredzētas, lai ielāgotos klimata pārmaiņām, tostarp izmantojot uz ekosistēmām balstītas pieejas.

5.1.1. - Novērst plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu pilsētu teritorijās.

- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst ieguldījumu prioritātei un pievērš uzmanību ļoti nozīmīgiem ar klimata pārmaiņām saistītiem izaicinājumiem.
- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst tematiskajam mērķim.
- Paredzēto rezultātu un atbalstāmo darbību formulējums ir vienkāršs un atbilstošs.
- Rezultāta rādītāji atbilst reālistiskām un sasniedzamām mērķa vērtībām.
- Iznākuma rādītājs atbilst rezultāta rādītājam.

5.1.2. - Samazināt plūdu riskus lauku teritorijās.

- Specifiskā atbalsta mērķa demarkācija ar 5.1.1. specifisko atbalsta mērķi ir skaidra un vienkārša.
- Mērķa formulējums ir atbilstošs gan stratēģiskā, gan darbības līmenī, ar ietvertām detalizētām atbalstāmām darbībām.
- Noteiktie rādītāji ir atbilstoši, un rādītājiem noteiktās mērķa vērtības uzskatāmas par reālistiskām un sasniedzamām.

5.2. - Investēt atkritumu apsaimniekošanas nozarē, lai ievērotu Savienības acquis noteiktās prasības vides jomā un nodrošinātu dalībvalstu identificētās vajadzības pēc investīcijām, kas pārsniedz minētās prasības vides saglabāšana un aizsardzība un resursu efektīvas izmantošanas veicināšana.

5.2.1. - Palielināt dažāda veida atkritumu atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju.

- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei.
- Paredzētie rezultāti un atbalstāmās darbības, tāpat kā finanšu saņēmēji un indikatīvā mērķa grupa ir atbilstoša un attiecīgi formulēta.
- Tieša atsaukšanās uz ES tiesību aktiem ir pozitīvs piemērs, tā kā tas veicina labāku mērķim paredzēto rezultātu izpratni un uzraudzību.
- Definētie rādītāji spēj atbilstoši aplēst tiešos iznākumus un paredzētos rezultātus.
- Vadošajai iestādei jāņem vērā, ka rezultāta rādītājiem noteiktā mērķa vērtība ir ļoti ambicioza.

5.3. - Investēt ūdensapgādes nozarē, lai ievērotu Savienības acquis noteiktās prasības vides jomā un nodrošinātu dalībvalstu identificētās vajadzības pēc investīcijām, kas pārsniedz minētās prasības.

5.3.1. - Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt pieslēgšanas iespējas.

- Specifiskā atbalsta mērķa formulējums ir atbilstošs un ir saskaņā ar tematisko mērķi un ieguldījumu prioritāti.
- Specifiskā atbalsta mērķa iekšējā saskaņotība ir detalizēta un vienkārša.
- Noteiktie rādītāji uzskatāmi par atbilstošiem.
- Panākta arī atbilstība starp iznākuma un rezultāta rādītāju mērķa vērtībām.

5.4. - Aizsargāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un augsni un veicinot ekosistēmu pakalpojumus, tostarp ar tīkla „Natura 2000" un zaļās infrastruktūras palīdzību.

5.4.1. - Saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un aizsargāt ekosistēmas.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir pamatots un atbilstoši formulēts.
- Atbalstāmās darbības un paredzētie rezultāti atbilst mērķim.
- Atsevišķu rādītāju noteikšana dzīvotņu un sugu saglabāšanas statusa izvērtēšanai ir pozitīva, taču saskaņā ar mūsu vērtējumu noteiktās mērķa vērtības ir ļoti ambiciozas.

5.4.2. - Nodrošināt vides monitoringa kontroles sistēmas attīstību un savlaicīgu vides risku novēršanu, kā arī sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir pamatots un atbilstoši formulēts.
- Mērķa iekšējā saskaņotība ir vienkārša.
- Mērķa vērtību diapazona definēšana uzskatāma par atbilstošu, balstoties uz attiecīgajām vadlīnijām.
- Iznākuma rādītājiem noteiktā mērķa vērtība uzskatāma par reālistisku un sasniedzamu.

5.5. - Saglabāt, aizsargāt, veicināt un attīstīt dabas un kultūras mantojumu.

5.5.1. - Veicināt reģionālo attīstību, sekmējot starptautiski nozīmīga kultūras un dabas mantojuma un ar to saistīto pakalpojumu ilgtspējīgu attīstību.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs stratēģiskajā līmenī.
- Atbalsts ar tūrismu saistītajiem produktiem un pakalpojumiem ir ietverts integrētā pieejā saskaņā ar attiecīgajiem EK komentāriem.
- Rādītāji ir atbilstoši un ar reālistiskām mērķa vērtībām.

5.6. - Veicināt darbības, lai uzlabotu pilsētvidi, atdzīvinātu pilsētas, atjaunotu un attīrītu pamestas rūpnieciskās teritorijas (tai skaitā pārveidei paredzētās zonas), samazinātu gaisa piesārņojumu un veicinātu trokšņa mazināšanas pasākumus.

5.6.1. - Veicināt pilsētas revitalizāciju, vides kvalitātes uzlabošanos un investīciju piesaistīšanu, veicot ilgtspējīgus ieguldījumus nacionālas nozīmes sabiedriskos objektos un multifunkcionālā sabiedriskā infrastruktūrā.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.

- Paredzētie rezultāti ir atbilstoši formulēti, rezultāta rādītājam ietverot reālo šī specifiskā atbalsta mērķa nolūku.
- Noteiktie rezultātu rādītāji atbilstoši ļauj aplēst pilsētvides attīstības ekonomiskos aspektus (privātie ieguldījumi un nodarbinātības pieaugums), taču programma varētu iegūt, ietverot citu rādītāju, kas atspoguļo vides kvalitātes aspektus, specifiskā mērķa ietvaros veikto uzlabojumu rezultātā.

5.6.2. - Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām.

- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei.
- Reģionālais aspekts ir pietiekami uzsvērts.
- Paredzētais rezultāts, kā arī atbalstāmās darbības, indikatīvā mērķa grupa / finanšu saņēmēji un atbalstāmās darbības ir ļoti detalizētas.
- Piedāvātie rādītāji atbilst noteiktajām reālistiskajām un sasniedzamajām mērķa vērtībām.

Prioritārā virziena izpildes ietvars

Prioritārajam virzienam noteikts izpildes ietvars, kas ietver atbilstošus finanšu un iznākuma rādītājus gan ERAF, gan KF. Prioritātes virziena izpildes ietvara apkopojuma apraksts balstīts uz iepriekšējo pieredzi un detalizētiem aprēķiniem par starpposma mērķiem (sniegti atsevišķā dokumentā).

6. - Ilgtspējīga transporta sistēma.

6.1. - Atbalstīt multimodālu Eiropas vienoto transporta telpu, investējot TEN-T (KF).

6.1.1. - Palielināt lielo ostu drošības līmeni un uzlabot transporta tīkla mobilitāti.

- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei.
- Mērķi pievienoti, ņemot vērā vides aizsardzību un drošības uzlabojumus, kas uzskatāmi par ļoti būtiskiem.
- Atbalstāmās darbības ir pietiekami detalizētas un atbilst mērķim.
- Rādītāji uzskatāmi par atbilstošiem un noteiktās mērķa vērtības ir reālistiskas un sasniedzamas.

6.1.2. - Veicināt drošību un vides prasību ievērošanu starptautiskajā lidostā „Rīga".

- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei.
- Atbalstāmās darbības ir pietiekami detalizētas un atbilst mērķim.
- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst Komisijas noteiktajiem kritērijiem par lidostu attīstību (tikai attiecībā uz drošības un vides standartu uzlabošanu).
- Noteiktie rādītāji ir atbilstoši un atspoguļo paredzētos rezultātus; noteiktās mērķa vērtības ir reālistiskas un sasniedzamas.

6.1.3. - Nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru uz Rīgas maģistrālajiem pārvadiem un novērst maģistrālo ielu fragmentāro raksturu.

- Stratēģiskajā līmenī specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs.
- Paredzētie rezultāti un atbalstāmās darbības ir ļoti detalizētas.
- Gan rezultāta, gan iznākuma rādītāji ir atbilstoši un tiem noteiktas reālistiskas mērķa vērtības.

- Rezultāta rādītājs atspoguļo būtiskāko specifiskā mērķa uzdevumu – Rīgas iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu, uzlabojot ekonomisko izaugsmi,. labāku pieejamību un ņemot vērā arī vides aizsardzības aspektu (īsāks laiks, kas pavadīts mašīnās, samazina degvielas patēriņu, vienlaikus samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas).

6.1.4. - Pilsētu infrastruktūras sasaiste ar TEN-T tīklu.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Atbalstāmās darbības ir atbilstoši detalizētas.
- Gan rezultāta, gan iznākuma rādītāji ir atbilstoši un tiem noteiktas reālistiskas un sasniedzamas mērķa vērtības.

6.1.5. - Valsts galveno autoceļu segu pārbūve, nestspējas palielināšana.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Gan rezultāta, gan iznākuma rādītāji ir atbilstoši un tiem noteiktas reālistiskas un sasniedzamas mērķa vērtības.

6.2. - Attīstīt un atjaunot visaptverošu, kvalitatīvu un savstarpēji savietojamu dzelzceļa sistēmu un mazinot trokšņa mazināšanas pasākumus.

6.2.1. - Nodrošināt konkurētspējīgu un videi draudzīgu TEN-T dzelzceļa tīklu, veicinot tā drošību, kvalitāti un kapacitāti.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Paredzētais rezultāts ir vienkāršs un tam piesaistītas atbilstošas atbalstāmās darbības.
- Noteiktie rezultāta rādītāji atbilstoši atspoguļo paredzēto rezultātu (CO_2 emisiju samazinājumu ar palielinātu kravas kapacitāti).
- Iznākuma rādītājs un attiecīgās mērķa vērtības ir reālistiski un sasniedzami.

6.3. - Pastiprināt reģionālo mobilitāti, pievienojot sekundāros un terciāros transporta mezglus, tostarp multimodālos mezglus, TEN-T infrastruktūrai (ERAF).

6.3.1. - Palielināt reģionālo mobilitāti, uzlabojot valsts reģionālo autoceļu kvalitāti.

- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei.
- Paredzētais rezultāts, atbalstāmās darbības, indikatīvā mērķa grupa / finansējuma saņēmēji ir atbilstoši formulēti, izmantojot vienkāršas definīcijas.
- Reģionālo autoceļu attīstībai ir nozīmīga loma ekonomiskās aktivitātes un dzīves kvalitātes līmeņa lauku teritorijās tuvināšanos pilsētām.
- Noteiktie rādītāji ir atbilstoši, taču Vadošajai iestādei jāņem vērā, ka noteiktā mērķa vērtība ir ļoti ambicioza.

Prioritārā virziena izpildes ietvars

Prioritārajam virzienam noteikts izpildes ietvars, kas ietver atbilstošus finanšu un iznākuma rādītājus gan ERAF, gan KF. Prioritātes virziena izpildes ietvara apkopojuma apraksts balstīts uz iepriekšējo pieredzi un detalizētiem aprēķiniem (sniegti atsevišķā dokumentā). Izpildes ietvaru un noteikto mērķa vērtību vispārējo izvērtējumu skatīt šī ziņojuma 5.3. sadaļā.

7 - Nodarbinātība, darbaspēka mobilitāte un sociālā iekļaušana.

7.1. - Nodarbinātības pieejamības nodrošināšana darba meklētājiem un neaktīvām personām, tostarp ilgstošiem bezdarbniekiem un no darba tirgus attālinātām personām, kā arī izmantojot vietējās nodarbinātības iniciatīvas un atbalstu darbaspēka mobilitātei.

7.1.1. - Paaugstināt bezdarbnieku kvalifikāciju un prasmes atbilstoši darba tirgus pieprasījumam.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir pamatots un atbilst attiecīgajai ieguldījumu prioritātei.
- Atbalstāmās darbības un paredzētie rezultāti atbilst viens otram, kas savukārt rada atbilstošu specifiskā atbalsta mērķa intervences loģiku.
- Piemērotie rādītāji atbilst ESF regulas 1. pielikumam.
- Vadošajai iestādei jāizskata iespēja saskaņot iznākuma rādītāju („Reģistrēto bezdarbnieku skaits vecumā virs 50 gadiem") ar ESF regulu, kurā norādītais vecums ir virs 54 gadiem.

7.1.2. - Izveidot Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmu, nodrošinot tās sasaisti ar Nodarbinātības barometru.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir pamatots un atbilstoši izstrādāts.
- Nodarbinātības barometra ieviešana varētu būtu noderīga, lai sasniegtu paredzēto rezultātu – darba tirgus apsteidzošu pārkārtošanu.
- Atskaites vērtības nenoteikšana rezultāta rādītājam uzskatāma par atbilstošu.
- Piemērotie rādītāji atbilst ESF uzraudzības un izvērtējuma pamatnostādņu 2. pielikumam (Kopējie iznākuma un rezultāta rādītāji ESF ieguldījumiem).
- Specifiskā atbalsta mērķa intervences loģika ir skaidra un vienkārša, un nosaka konkrētus mērķus.

7.2. - Jauniešu ilgtspējīga integrācija darba tirgū, īpašu uzmanību pievēršot nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībā neiesaistītiem jauniešiem, tostarp jauniešiem, kuriem ir sociālās atstumtības risks, un jauniešiem no sociāli atstumtām kopienām, tostarp ar garantijas jauniešiem shēmas īstenošanu.

7.2.1. - Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvi Jauniešu garantijas ietvaros.

- Šis ir ļoti nozīmīgs specifiskais atbalsta mērķis, tā kā jaunatnes nodarbinātības veicināšana ir būtiska visā Eiropā un šim jautājumam lielu uzmanību pievērš arī Eiropas Komisija.
- Šim specifiskajam atbalsta mērķim izveidota vienkārša intervences loģika un atbilstošs formulējums.
- Piemērotie rādītāji uzskatāmi par atbilstošiem attiecīgajām pamatnostādnēm un tiem noteikti reālistiski un sasniedzami mērķi.

7.3. - Darba ņēmēju, uzņēmumu un uzņēmēju pielāgošanās pārmaiņām.

7.3.1. - Uzlabot darba drošību, īpaši, bīstamo nozaru uzņēmumos.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir vienkāršs un uzskatāms par atbilstošu gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī (paredzētais rezultāts – atbalstāmās darbības – potenciālie finanšu saņēmēji un mērķa grupas).
- Noteiktie rādītāji atbilstoši spēj aplēst tiešos iznākumus un paredzēto rezultātu.

7.3.2. - Paildzināt gados vecāku nodarbināto darbspēju saglabāšanu un nodarbinātību.

- Bez jaunatnes nodarbinātības, vecākās paaudzes vajadzību risināšana nodarbinātības iespēju kontekstā ir vēl viena no Eiropas prioritātēm.
- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstoši izstrādāts un ietver detalizētas atbalstāmās darbības.
- Vadošajai iestādei jāizskata iespēja saskaņot iznākuma rādītāju ar ESF regulu, kuros norādītais vecums ir virs 54 gadiem.

7.4. - Aktīva iekļaušana ar mērķi veicināt nodarbinātību, tostarp lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas un aktīvu līdzdalību un uzlabotu nodarbinātību.

7.4.1. - Palielināt nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku iekļaušanos darba tirgū, kā arī diskriminācijas riskiem pakļauto iedzīvotāju integrāciju sabiedrībā un darba tirgū.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir loģisks un atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei, kā arī tas ir atbilstoši formulēts.
- Paredzētais rezultāts atbilst mērķim un rezultāta rādītāji skaidri to atspoguļo.
- Atbalstāmās darbības ir pietiekami detalizētas un atbilst mērķim.
- Mērķa vērtības, kas noteiktas gan rezultāta, gan iznākuma rādītājiem, ir reālistiskas un sasniedzamas.

7.4.2. - Veicināt ieslodzīto un bijušo ieslodzīto integrāciju sabiedrībā un darba tirgū, pilnveidojot resocializācijas sistēmu un instrumentus.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir pamatots un atbilst attiecīgajai ieguldījumu prioritātei.
- Atbalstāmās darbības ir pietiekami detalizētas un atbilst paredzētajam rezultātam.
- Rezultāta rādītājiem būtu noderīgi, ja tiktu norādīta gan tūlītējā, gan ilgtermiņa ietekme.

7.5. - Piekļuves uzlabošana cenas ziņā pieejamiem, ilgtspējīgiem un kvalitatīviem pakalpojumiem, tostarp veselības aprūpei un vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem.

7.5.1. - Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Paredzētais rezultāts atbilst mērķim un rezultāta rādītāji skaidri to atspoguļo.
- Atbalstāmās darbības ir atbilstoši detalizētas.
- Noteiktais rezultāta rādītājs netiešā veidā nosaka sociālā darba kvalitātes uzlabošanos.

7.5.2. - Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir loģisks un atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei, kā arī tas ir atbilstoši formulēts.
- Paredzētais rezultāts atbilst mērķim un rezultāta rādītāji skaidri to atspoguļo.
- Atbalstāmās darbības ir pietiekami detalizētas un atbilst mērķim.
- Intervences loģika ir skaidri noteikta un ietver detalizētus aprakstus.
- 7.5.2.3. rezultāta rādītāja atskaites vērtības noteikšanas nolūkos Vadošajai iestādei jāizskata iespēja sniegt detalizētāku informāciju labākas izpratnes veicināšanai.

7.5.3. - Atbalstīt prioritāro (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpes un garīgās veselības) veselības jomu veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādi un ieviešanu, jo īpaši, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju veselības uzlabošanai.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir loģisks un atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei, kā arī tas ir atbilstoši formulēts.
- Tā kā norādītās ar veselību saistītās problēmas ir aktuālas Latvijā un aizvien vairāk ietekmē cilvēkus, kas pakļauti sociālās atstumtības un nabadzības riskam, būtiski ir šīs vajadzības risināt.
- Atbalstāmās darbības ir pietiekami detalizētas un atbilst mērķim.
- Attiecīgie noteiktie rādītāji un vērtības ir atbilstoši, reālistiski un sasniedzami.

7.5.4. - Uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, jo īpaši, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir loģisks un atbilst tematiskajam mērķim un ieguldījumu prioritātei, kā arī tas ir atbilstoši formulēts.
- Visizplatītāko civilizācijas slimību ārstēšana, piemērojot preventīvus pasākumus, ir ļoti būtiska, tāpēc šis specifiskais atbalsta mērķis var efektīvi uzlabot nacionālos veselības rādītājus.
- Atbalstāmās darbības ir pietiekami detalizētas un atbilst mērķim.
- 7.5.4.1. un 7.5.4.2. rezultāta rādītāju mērķa vērtības diapazona noteikšana uzskatāma par atbilstošu, tā kā tā atbilst attiecīgajām pamatnostādnēm..
- Iznākuma rādītāju formulēšanas nolūkos attiecībā uz šo specifisko atbalsta mērķi Vadošajai iestādei jāizskata iespēja pievienot papildu informāciju (vai mērķa vērtība attiecas uz atbalstāmo personu skaitu? piemēram, „Personas virs 54 gadiem" vai „Personas ar invaliditāti").

7.5.5. - Uzlabot pieejamību veselības aprūpes pakalpojumiem, nodrošinot kvalificētu ārstniecības un ārstniecības atbalsta personālu, jo īpaši, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem lauku reģionos.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir vienkāršs un atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Paredzētie rezultāti un atbalstāmās darbības ir ļoti detalizētas un noteiktas atbilstošas mērķa grupas.
- Noteiktie rādītāji ļauj viegli aplēst mērķim paredzētos rezultātus.
- 7.5.5.1. un 7.5.5.2. rezultāta rādītāju mērķa vērtību diapazona noteikšana uzskatāma par atbilstošu, tā kā tā atbilst attiecīgajām pamatnostādnēm..

7.6. - Investējot veselības aprūpes un sociālajā infrastruktūrā, kas sniedz ieguldījumu valsts, reģionālajā un vietējā attīstībā, mazinot atšķirības veselības stāvokļa ziņā un veicinot sociālo iekļaušanu ar sociālo, kultūras un atpūtas pakalpojumu uzlabotas pieejamības palīdzību un veicinot pāreju no institucionāliem uz pašvaldību pakalpojumiem.

7.6.1. - Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir vienkāršs un atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Paredzētie rezultāti skaidri parāda galveno mērķa uzdevumu, kas atbilst pašreizējai tendencei, sociālās un bērnu aprūpes pakalpojumus nododot pašvaldībām.

- Pašreizējais rezultāta rādītājs nesniedz informāciju par bērnu aprūpes pakalpojumiem ģimeniskā vidē, Vadošajai iestādei jāizskata iespēja norādīt papildu rezultāta rādītāju.
- 7.6.1.1. rezultāta rādītāja mērķa vērtību diapazona noteikšana uzskatāma par atbilstošu saskaņā ar attiecīgajām pamatnostādnēm.

7.6.2. - Uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jo īpaši sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir vienkāršs un atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Atbalstāmās darbības ir pietiekami detalizētas un atbilst mērķim.
- Vadošajai iestādei jāizskata iespēja precizēt 7.6.2.2. rezultāta rādītāju, lai norādītu paredzētās izmaiņas daudz detalizētāk.
- 7.6.2.1. un 7.6.2.2. rezultāta rādītāju mērķa vērtību diapazona noteikšana uzskatāma par atbilstošu saskaņā ar attiecīgajām pamatnostādnēm.

Prioritārā virziena izpildes ietvars

Prioritārajam virzienam noteikts izpildes ietvars, kas ietver atbilstošus finanšu un iznākuma rādītājus gan ERAF, gan ESF, gan Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvai atsevišķi. Saskaņā ar Finanšu ministrijas sniegto informāciju nav plānots sadalīt mērķa vērtības pa dzimumiem, jo Vadošā iestāde gribētu izvairīties ierobežot dalībnieku skaitu pēc dzimuma. Vadošā iestāde apzinās, ka informācijas uzkrāšana un ziņošana par dalībnieku dzimumu uzraudzības procesā ir obligāta.

Vadošajai iestādei jāpārskata iznākuma rādītāju noteikšana, lai labāk atspoguļotu 7. prioritārā virziena plašo politikas intervenču klāstu (piemēram, bērnu aprūpe, sociālā iekļaušana, veselības profilakse utt.). Mērķa vērtību un atbilstošo datu kontekstā prioritārā virziena izpildes ietvara apraksts uzskatāms par atbilstošu, jo tas balstīts uz iepriekšējo pieredzi un detalizētiem aprēķiniem (detalizēts izklāsts sniegts atsevišķā dokumentā).

8 - Izglītība, prasmes un mūžizglītība.

8.1. - Investīcijas izglītībā un apmācībā, tostarp profesionālajā apmācībā, lai nodrošinātu prasmju apgūšanu un mūžizglītību, attīstot izglītības un apmācības infrastruktūru.

8.1.1. - Modernizēt All studiju un zinātniskā darba materiāltehnisko bāzi STEM t.sk. medicīnas un radošās industrijas jomās un doktorantūrā, nodrošinot resursu teritoriālo koncentrāciju un vairāku augstskolu kopīgi izveidotu tematisku doktorantūras centru attīstību.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir vienkāršs un atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Paredzētie rezultāti, atbalstāmās darbības un mērķa grupas ir pietiekami detalizētas.
- STEM zinātniskās izpētes un studiju bāzes koncentrācija un attīstība ir būtiska Latvijas augstākās izglītības sistēmas kvalitātes uzlabošanai.
- Noteiktie rādītāji un mērķa vērtības uzskatāmi par atbilstošiem, reālistiskiem un sasniedzamiem.

8.1.2. - Uzlabot izglītojamo vajadzībām atbilstošas un kvalitatīvas vispārējās izglītības pakalpojuma pieejamību reģionālā un valsts līmenī, koncentrējot resursus un pilnveidojot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi pašvaldībās.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir vienkāršs un atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.

- Atbalstāmās darbības un mērķa grupas ir ļoti detalizētas un sniedz pietiekamu informāciju par piedāvāto specifiskā atbalsta mērķa ieviešanu.
- Noteiktie rādītāji un mērķa vērtības uzskatāmi par atbilstošiem, reālistiskiem un sasniedzamiem.

8.1.3. - Modernizēt profesionālās izglītības iestādes, nodrošinot mācību vides atbilstību tautsaimniecības nozaru attīstībai un uzlabojot profesionālās izglītības pieejamību.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir vienkāršs un atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Atbalstāmās darbības un mērķa grupas ir ļoti detalizētas un sniedz pietiekamu informāciju par piedāvāto specifiskā atbalsta mērķa ieviešanu.
- Noteiktie rādītāji un mērķa vērtības uzskatāmi par atbilstošiem un tiem noteikti ambiciozi mērķa lielumi.

8.1.4. - Uzlabot pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas programmu īstenošanai nepieciešamo mācību vidi koledžās atbilstoši tautsaimniecības nozaru attīstībai.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir vienkāršs un atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Atbalstāmās darbības un mērķa grupas ir ļoti detalizētas un sniedz pietiekamu informāciju par piedāvāto specifiskā atbalsta mērķa ieviešanu.
- Noteiktie rādītāji un mērķa vērtības uzskatāmi par atbilstošiem, reālistiskiem un sasniedzamiem.

8.2. - Augstākās izglītības vai pielīdzināma līmeņa izglītības kvalitātes, efektivitātes un pieejamības uzlabošana nolūkā palielināt līdzdalības un sasniegumu līmeni, jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošām grupām.

8.2.1. - Izveidot kopīgas studiju programmas, tai skaitā ES valodās, mazinot augstākās izglītības studiju programmu sadrumstalotību un veicinot to kvalitāti, efektivitāti un starptautisko konkurētspēju.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs un vienkāršs gan stratēģiskā, gan darbības līmenī un atbilst Latvijas augstākās izglītības restrukturizācijai.
- Starptautiskā sadarbība studiju jomā ir nozīmīga ES iniciatīva, tā kā tā uzlabo ne tikai nacionālo, bet arī Eiropas augstākās izglītības sistēmas konkurētspēju kopumā.
- Atbalstāmās darbības un mērķa grupas ir ļoti detalizētas un sniedz pietiekamu informāciju par piedāvāto specifiskā atbalsta mērķa ieviešanu.
- Noteiktie rādītāji ir atbilstoši, lai arī rezultāta 8.2.1.1. rādītājam noteiktā mērķa vērtība doktorantūras studijām ir diezgan ambicioza.

8.2.2. - Optimizēt augstākās izglītības iestāžu, tajā skaitā koledžu, pārvaldību, un stiprināt to institucionālo kapacitāti.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs stratēģiskā līmenī un tas pievēršas arī Komisijas prasībām attiecībā uz augstākās izglītības attīstītības nepieciešamību.
- Paredzētie rezultāti, atbalstāmās darbības un mērķa grupas ir atbilstoši formulētas.
- 8.2.2.1. rezultāta rādītājs skaidri atspoguļo specifiskā atbalsta mērķa paredzēto rezultātu (akadēmiskā personāla vecuma struktūras izmaiņas).

- 8.2.2.2. rezultāta rādītājs ļauj efektīvi aplēst izmaiņas augstākās izglītības sistēmas vadības struktūrā un vienlaikus ar 8.2.2.1. rezultāta rādītāju un attiecīgajiem iznākuma rādītājiem tas ietver specifiskā atbalsta mērķa sarežģīto raksturu (visaptveroša augstākās izglītības vadības struktūras reformēšana, inovāciju, efektivitātes veicināšanu, jaunāko akadēmiķu un sadarbības ar biznesa sektoru veicināšana).

8.3. - Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšana un novēršana un vienlīdzīgas pieejas veicināšana kvalitatīvai pirmsskolas, pamatskolas un vidusskolas izglītībai, tostarp formālām, neformālām un ikdienējām mācību iespējām, kas ļauj mācības pametušajām personām atsākt izglītības iegūšanu un mācības.

8.3.1. - Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu un ieviest izglītības kvalitātes monitoringu.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir vienkāršs un atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Izglītības kvalitātes uzraudzības sistēmas ieviešana līdztekus izglītības personāla kapacitātes attīstībai ir ļoti nozīmīga, jo tā sniedz vispārējās izglītības sistēmas turpmākās attīstības ietvaru.
- Noteiktie rādītāji uzskatāmi par atbilstošiem un noteiktās mērķa vērtības ir reālistiskas un sasniedzamas.

8.3.2. - Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu darbības kvalitāti izglītojamo snieguma paaugstināšanai.

- Ļoti nozīmīgs un pamatots specifiskais atbalsta mērķis ar atbilstoši formulētu aprakstu un izveidotu intervences loģiku.
- Izglītības kvalitātes attīstība un tās saskaņošana ar darba tirgus vajadzībām ir būtiska Latvijas ekonomikas konkurētspējas uzlabošanai, vienlaikus risinot arī augsto jauniešu bezdarba līmeni.
- Noteiktie rezultāta rādītāji ļauj pienācīgi aplēst paredzētos rezultātus, taču saskaņā ar 8.3.2.1. rezultāta rādītāju attiecībā uz matemātiku nav paredzēti nekādi uzlabojumi, kas ir pretrunā ar STEM programmas veicināšanu programmas ietvaros.

8.3.3. - Samazināt un novērst priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un kompensējošus pasākumus.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs un sniedz tiešu ieguldījumu stratēģijas „Eiropa 2020" pamatmērķu sasniegšanai.
- Mērķa formulējums ir atbilstošs gan stratēģiskā, gan darbības līmenī, ar ietvertām detalizētām atbalstāmām darbībām un mērķa grupām.
- Noteiktie rezultāta rādītāji sedz visas svarīgākās izglītības jomas un tiem noteikti ambiciozi, taču sasniedzami mērķi.
- Arī iznākuma rādītāji uzskatāmi par atbilstošiem.

8.3.4. - Nodrošināt karjeras attīstības atbalsta pieejamību izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs

- Specifiskā atbalsta mērķa uzdevums ir ļoti nozīmīgs, jo pastāv būtiskas atšķirības starp izglītības sistēmas un darba tirgus pieprasījumu Latvijā, ko var risināt, ieviešot labi organizētu karjeras konsultēšanas sistēmu.
- Specifiskais atbalsta mērķis atbilst ieguldījumu prioritātei un tematiskajam mērķim.

- Paredzētais rezultāts, atbalsta darbības, mērķa grupas un atbalsta saņēmēji ir pienācīgi formulēti un atbilst viens otram, arī iznākuma rādītājs uzskatāms par atbilstošu.
- Rezultāta rādītājam noteiktais mērķa lielums ir ambiciozs, taču, ja pastāvēs pietiekami plašs piedāvāto pasākumu segums, mērķa lielums ir reāli sasniedzams.

8.4. - Formālas, neformālas un ikdienējas mūžizglītības vienlīdzīgas pieejamības uzlabošana visām vecuma grupām, darbaspēka zināšanu, prasmju un kompetenču uzlabošana un elastīgu mācību iespēju veicināšana, tostarp ar profesionālo orientāciju un iegūto kompetenču apstiprināšanu.

8.4.1. - Pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci atbilstoši mainīgajiem darba tirgus apstākļiem.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir vienkāršs un atbilstošs gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī.
- Pieaugušo izglītības sistēmas piemērošana darba tirgus vajadzībām ir būtiska, tāpēc specifiskais atbalsta mērķis ir ļoti svarīgs.
- Rādītāji ir noteikti ar atbilstošām un reālistiskām mērķa un atskaites vērtībām.

8.5. - Darba tirgus nozīmes palielināšana izglītības un apmācības sistēmās, pārejas veicināšana no izglītības uz nodarbinātību un profesionālās izglītības un apmācības sistēmu un to kvalitātes uzlabošana, tostarp ar vajadzīgo prasmju prognozēšanas mehānismiem, studiju programmu pielāgošanu un uz darbu balstītu mācību programmu, tostarp duālu mācību programmu un māceklības shēmu, izstrādi.

8.5.1. - Pilnveidot profesionālās izglītības saturu un mācību līdzekļus, attīstot darba vidē balstītas mācības un praksi sadarbībā ar uzņēmumiem.

- Vadošajai iestādei jāizskata iespēja pārvietot specifiskā atbalsta mērķi uz 8.4. ieguldījumu prioritāti, tā kā tas vairāk saistīts ar šo prioritāti saskaņā ar ESF regulu.
- Specifiskais atbalsta mērķis pats par sevi ir atbilstošs un ļoti nozīmīgs, tā kā tas dod ieguldījumu jaunākās paaudzes un kopumā iedzīvotāju nodarbinātībā.
- Noteiktie rezultāta rādītāji ļauj aplēst paredzētos rezultātus un tiešos iznākumus ar reālistiskām un atbilstošām mērķa vērtībām.

8.5.2. - Paaugstināt profesionālās izglītības iestāžu darbības kvalitāti profesionālās izglītības satura īstenošanā atbilstoši darba tirgus un izglītojamo vajadzībām.

- Specifiskais atbalsta mērķis ir atbilstošs gan stratēģiskā, gan darbības līmenī, ar atbalstāmām darbībām un potenciālajiem finanšu saņēmējiem / mērķa grupām, kas izstrādātas ļoti detalizēti.
- Gan rezultāta, gan iznākuma rādītāji ir atbilstoši un tiem noteiktas reālistiskas un sasniedzamas mērķa vērtības.

Prioritārā virziena izpildes ietvars

Prioritārajam virzienam ir izveidots izpildes ietvars, kas iekļauj vairākus iznākuma rādītājus, kas atspoguļo galvenos virziena mērķus. Gan mērķa vērtības, gan starpposma vērtības ir reālistiskas un sasniedzamas un ietver detalizētus pamata aprēķinus un skaidrojumus (sniegti atsevišķā dokumentā), lai arī attiecībā uz ESF Vadošajai iestādei jāizskata iespēja sadalīt gala mērķa vērtības pa dzimumiem. Nepieciešamie finanšu rādītāji tiek piemēroti gan ERAF, gan ESF.

Tehniskā palīdzība

2.9. nodaļā sniegts detalizēts ar tehnisko palīdzību saistīto mērķu apraksts. Tā kā šie mērķi paredzēti programmas efektīvai ieviešanai, būtiski nodrošināt pietiekamus resursus - gan cilvēkresursus, gan tehniskus un finanšu resursus.

Tāpat Vadošās iestādes prioritāte ir finanšu saņēmēju administratīvā sloga mazināšana, nodrošinot paātrinātu pieteikumu izskatīšanu. Saskaņā ar katram Fondam (ERAF, ESF, KF) noteiktajiem rezultāta rādītājiem attiecībā uz pieteikumu izskatīšanu 35 dienu laikā 2023. gadam izvirzītais mērķis ir 65% pieteikumu tiks izskatīti 35 dienu laikā. Saskaņā ar mūsu izvērtējumu, balstoties uz norādītajām darbībām (piemēram, vienas pieturas administrēšana), noteiktās mērķa vērtības ir reālistiskas un sasniedzamas. Tāpat darbinieku mainības samazināšana ir ļoti būtiska efektīvas un savlaicīgas programmas ieviešanas kontekstā arī darbības līmenī (attiecīgais mērķis 2023. gadam ir 16%).

Intervences loģikas tabula, kas ir mūsu iepriekš minētā detalizētā mērķu līmeņa atklājumu un ieteikumu pamatā, pievienota 2. pielikumā.

Teritoriālais fokuss

DP definē teritoriālā fokusa apgabalus specifiskajiem atbalsta mērķiem, ja tas nepieciešams. Teritoriālais fokuss ir atbilstoši izstrādāts, pievēršot uzmanību lielākajai daļai identificēto reģionam specifisko vajadzību.

Darbību, kuru mērķis ir noteiktās teritorijas, atbilstība ir aprakstīta mūsu ziņojuma 4.1. sadaļā.

Integrētā teritoriālā pieeja

4. nodaļā aprakstīti būtiskākie integrētās pieejas teritoriālajai attīstībai galvenos elementus. Tā kā programma neplāno atbalstīt Sabiedrības virzītu vietējo attīstību, 4.1. sadaļa nav nepieciešama.

Plašāka informācija par Integrētajām teritoriālajām investīcijām (ITI) atrodama 4.2. sadaļā – Integrētā pilsētvides attīstība- un atbilstošajā programmas ziņojuma pielikumā. Saskaņā ar attiecīgajiem ERAF noteikumiem vismaz 5% pieejamā ERAF finansējuma jānovirza ekonomiskajiem, sociālajiem, demogrāfiskajiem, vides un klimata izaicinājumiem nacionālas nozīmes pilsētās, balstoties uz integrētajām sabiedrības attīstības programmām, ņemot vērā pilsētas – lauku partnerībai. Latvijā ir 9 nacionālas nozīmes attīstības centri (Rīga, Daugavpils, Jelgava, Jēkabpils, Jūrmala, Liepāja, Rēzekne, Valmiera un Ventspils), kas pakļauti Integrētai pilsētas attīstībai.

Šajās pilsētās dzīvo vairāk nekā 51% valsts iedzīvotāju, tāpēc to attīstība uzskatāma par galveno prioritāti, kurai programmā jāsaņem nozīmīgs finansējuma apjoms. Saskaņā ar mūs vērtējumu finansējums tiks nodrošināts, piemērojot ilgtspējīgus, uz pilsētvides attīstību orientētus mērķus - ar ERAF finansējumu vairāk nekā EUR 244 miljonu apmērā.

Daudzas no šīm pilsētām (piemēram, Rēzekne, Daugavpils) atrodas relatīvi mazattīstītos Latvijas reģionos (piemēram, Latgalē), kur ir augsts bezdarba līmenis (Rēzeknē 13.5%) un iedzīvotāju skaita samazinājums kopš 2008. gada ir 7%.

Lai mainītu šīs negatīvās tendences, kas traucē nākotnes attīstībai, par pozitīvu aspektu uzskatāms tas, ka integrētās attīstības programmās, kas speciāli pielāgotas atsevišķu pilsētu vajadzībām, izklāstītas būtiskākās attīstības vajadzības, tā identificējot sinerģijas ar programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem un veicinot ESI finansējuma izmantošanu.

Ņemot vērā Rīgas nozīmību, arī tās attīstība ir nenovēršama, tāpēc izvirzītie mērķi uzskatāmi par atbilstošiem.

Saskaņā ar mūsu izvērtējumu ir sniegta pietiekama, detalizēta un uz statistikas datiem balstīta fona informācija attiecībā uz šo pilsētu attīstības būtiskumu. Tāpat starp dažādām ieguldījumu prioritātēm un specifikā atbalsta mērķiem nodibinātas sinerģijas un tiešas saiknes, kas paredzētas šo jomu attīstībai. Galvenās identificētās vajadzības un specifiskie atbalsta mērķi, kuru uzdevums ir reģionālo atšķirību samazināšana un nacionālas nozīmes pilsētu attīstība, izklāstīti izvērtējuma ziņojuma 4.1. nodaļā, tāpat iepazīstieties ar mūsu izvērtējumu specifisko atbalsta mērķu līmenī.

8 pielikuma tabulā norādīts piedāvātais ITI finansējums, nosaucot prioritāro virzienu nosaukumus un specifiskos atbalsta mērķus. Šie specifiskie atbalsta mērķi atspoguļo būtiskākos izaicinājumus, ar kuriem saskaras šie reģioni – zems ekonomiskās aktivitātes līmeni, nepietiekamas nodarbinātības un izglītības iespējas, liela daļa iedzīvotāju pakļauta nabadzības riskam un vajadzība pēc zemu oglekļa emisiju ražošanas attīstības kopā ar vides aizsardzības pasākumiem, lai aizsargātu dabas un kultūras mantojumu. Integrētie ieguldījumi tiek ieviesti šādu prioritāro virzienu ietvaros:

- 3 - mazo un vidējo komersantu konkurētspēja;
- 4 - pāreja uz zemu oglekļa emisiju ekonomiku visās nozarēs;
- 5 - vides aizsardzība un resursu izmantošanas efektivitāte;
- 7 - nodarbinātība, darbaspēka mobilitāte un sociālā iekļaušana;
- 8 - izglītība, prasmes un mūžizglītība.

Piedāvātais finansējums atbilst ERAF noteikumos iekļautajam 5% kritērijam (saskaņā ar sniegto finanšu tabulu).

DP 4.4. sadaļa izklāsta mehānismus, kas nodrošina koordināciju ar ES Baltijas jūras reģiona stratēģiju. Kopumā šī sadaļa ir precīzi izstrādāta, ietverot dažādas būtiskākās koordinācijas jomas, kuras ir:

- „Eiropa 2020" stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšana;
- Ekonomiskā attīstība un konkurētspēja;
- Iekšējā tirgus šķēršļu likvidēšana;
- Lieli infrastruktūras attīstības projekti, kas nodrošina savienojamību reģionā;
- Enerģētikas drošība;
- Klimata izmaiņu mazināšana un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana;
- Jūras drošības attīstība.

Skaidras atsauces sniegtas uz attiecīgajiem Stratēģijas mērķiem, norādītas arī galvenās Latvijas prioritātes. Tabulā apkopoti attiecīgie programmas dokumenta specifiskie atbalsta mērķi, kas saistīti ar Baltijas jūras reģiona stratēģijas mērķiem, ar detalizētu informāciju, kas sniegta attiecīgo specifisko atbalsta mērķu aprakstā 2. nodaļā.

Identificētās sinerģijas starp programmām ir ļoti vērtīgas, tā kā makro-reģionālā sadarbība socio-ekonomiskās attīstības ietvaros ir vēl svarīgāka nekā jebkad, īpaši vides aizsardzības, klimata izmaiņu risku novēršana, zinātniskā sadarbība un ekonomiskās izaugsmes veicināšana, līdztekus risinot augstos bezdarba rādītājus – īpaši jauniešu bezdarba.

Atbalsta forma

Balstoties uz aprakstiem, lielākajā daļā specifisko atbalsta mērķu kā atbalsta formu plānots izmantot grantus. 1.2.2. specifiskais atbalsta mērķis ("Veicināt inovatīvu un tehnoloģiski intensīvu komersantu attīstību"), 3.1.1. ("Sekmēt finansējuma pieejamību saimnieciskās darbības attīstībai saimnieciskās darbības veicējiem dažādās attīstības stadijās, un veicināt jaunu saimnieciskās darbības veicēju veidošanos"), 4.1.1. ("Veicināt efektīvu energoresursu izmantošanu un enerģijas patēriņa samazināšanu apstrādes rūpniecības nozarē") un 4.2.1. ("Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās") paredz izmantot finanšu instrumentus. Tas ir ļoti pozitīvs solis uz priekšu, tā kā šiem mērķiem nepieciešami nozīmīgi ieguldījumi, kas nodrošina daudz efektīvāku pieejamo finanšu resursu izlietojumu.

Finanšu instrumenti (riska kapitāls, darbības uzsākšanas kapitāls utt.) ir īpaši nozīmīgi attiecībā uz MVK attīstību, tā kā šādas finansējuma formas izmantošana ir ļoti izdevīga komerciāli veiksmīgiem uzņēmumiem, jo „ekonomiskā krīze noteica nepieciešamību pēc aizdevuma finanšu vadības instrumentam, tā kā lielākā daļa banku pārtrauca aizdot reālajai ekonomikai". [Izvērtēšanas ekspertu tīkls, 2012.]

Lielie projekti

Lielo projektu saraksts ir daļa no DP (3. pielikums). Saraksta gala versija ietver atsevišķo projektu nosaukumus, iesniegšanas Eiropas Komisijai periodu, plānoto sākuma periodu un plānoto projektu pabeigšanas datumu. Tāpat norādītas ieguldījumu prioritātes, kuras lielie projekti plāno atbalstīt, tāpat norādīti arī attiecīgie prioritārie virzieni. Tabulā nav norādīts finansējums, kas nepieciešams projekta ieviešanai, lai arī programmas dokumenta 2. nodaļā tas norādīts kā daļa attiecīgajam specifiskā atbalsta mērķim pieejamā budžeta. DP piedāvā sekojošus 2 lielos projektus:

- Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija – projekts saistīts ar 6.2. ieguldījumu prioritāti. 6.2.1. specifiskais atbalsta mērķis ietver šo nozīmīgo projektu, kas sākas 2016. gadā un to plānots pabeigt 2020. gadā. Projekts un saistītā ieguldījumu prioritāte ar specifisko atbalsta mērķi ir būtiski transporta un loģistikas sektoru attīstībai, vienlaikus samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas, tā izveidojot efektīvu un ilgtspējīgu dzelzceļa sistēmu. TEN-T dzelzceļa līniju attīstība ir galvenā transporta prioritāte, tā kā „*Rail Baltica* attiecas uz stratēģisko un ilgtspējīgo ziemeļu - dienvidu dzelzceļa projektu, kas savienos Tallinu Igaunijā - caur Latviju un Lietuvu - ar Varšavu Polijā. [COWI, 2007.] Piedāvātais budžets projekta ieviešanai ir 85% no kopējā šim specifiskajam atbalsta mērķim paredzētā kopējā budžeta.
- Rīgas tramvaju infrastruktūras attīstība - projekts saistīts ar 4.5. ieguldījumu prioritāti un 4.5.1. specifisko atbalsta mērķi. Projekta sākums paredzēts 2016. gadā un noslēgums paredzēts 2020. gadā. Jaunas tramvaju līnijas būvniecībā Rīgā efektīvi sniegs ieguldījumu attiecīgo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai izvirzītos mērķus, tā kā vairāk vietējo iedzīvotāju, visticamāk, izvēlēsies sabiedrisko transportu, nevis personīgos transporta līdzekļus, līdztekus tā uzlabo arī dzīves apstākļus un Latvijas kapitāla ekonomisko konkurētspēju. Piedāvātais projekts var efektīvi atbalstīt šo mērķi, tā kā vairāk nekā 70% no specifiskā atbalsta mērķa ieviešanai plānotā budžeta paredzēti šim projektam.

Kopumā piedāvāto lielo projektu formulējums un saturs atbilst identificētajām vajadzībām un izaicinājumiem un spēs efektīvi veicināt nosprausto mērķu sasniegšanu.

Piedāvātās politikas pašreizējo un iepriekšējo plānošanas periodu kontekstā

Pašreizējās politikas ir pastāvīgi mainījušās DP izstrādes procesa laikā, jo notika plašas sabiedriskas konsultācijas, notika izmaiņas dažādos ārējos faktoros (piemēram, nacionālās un ES ekonomikas stāvoklis, politiskās izmaiņas utt.) un izvērtējumā. Kā neatkarīgi ārējie vērtētāji mēs esam veikuši padziļinātu analīzi attiecībā uz piedāvāto politiku atbilstību un pamatotību. Tāpat mēs izvērtējām, vai pašreizējai DP versijai ir nākotnes potenciāls. Mūsu pārbaudes rezultātā mēs apgalvojam, ka piedāvātās politikas 2014.-2020. plānošanas periodam kopumā izriet no pašreizējā un iepriekšējo plānošanas periodu mērķiem un sasniegumiem. Pieredze, kas gūta šajos plānošanas periodos, bieži tiek ņemta vērā, kad tiek identificētas un risinātas galvenās vajadzības.

Balstoties uz konsultācijās ar iesaistītajām pusēm rastajiem secinājumiem, pierādījumi, kas iegūti no pašreizējās un iepriekšējām DP, citi politikas un analīžu dokumenti un mūsu veiktais identificēto vajadzību izvērtējums, piedāvātie mērķi, to pamatā esošā intervences loģika un piedāvātais finansējuma plāns (3. nodaļa), mēs iesakām nedaudz mainīt uzsvarus attiecībā uz izvēlētajām ieguldījumu prioritātēm un specifiskajiem atbalsta mērķiem, kas izklāstīti zemāk.

- Ar P&A saistītie pasākumi varētu saņemt lielāku finansējumu, tā kā attiecībā uz pētniecību un inovācijām Latvijā pastāv lielas rezerves. Augstākās izglītības attīstība un sasnieguma līmeņu palielināšana ir cieši saistīta ar šo vajadzību. Būtiski atzīmēt, ka visā programmas dokumentu sagatavošanas procesā tika panākts pastāvīgs progress attiecībā uz P&A, prioritātēm, un mērķiem, kas saistīti ar inovācijām, piešķirto finanšu resursu pietiekamību un saturu.
- Saskaņā ar mūsu aplēsēm finanšu apmērs pasākumiem, kas saistīti ar ekonomisko attīstību, jānostiprina, tā kā ierosinātajiem pasākumiem MVK attīstībai, Latvijas uzņēmējdarbības klimata uzlabošanai un nacionālās ekonomikas konkurētspējai kopumā nepieciešami lieli finanšu resursi. Tādejādi piedāvātais pieejamā budžeta samazinājums, salīdzinot ar iepriekšējo DP, uzskatāms par riskantu.

- Saskaņā ar Eiropas Komisijas veikto iepriekšējo izvērtējumu Vadošajai iestādei jāizskata iespēja likt lielāku uzsvaru uz pasākumiem, kas saistīti ar vides aizsardzību, ar atbilstošāku piešķirto budžetu attiecīgo mērķu sasniegšanai. Pašlaik vides aizsardzības pasākumu ietvaros ierosināti arī lieli ieguldījumi, kas saistīti ar kultūras un sporta centriem, kuriem nepieciešami nozīmīgi finanšu resursi.

Kā ļoti pozitīvs aspekts vērtējams tas, ka saskaņā ar identificētajām vajadzībām DP sagatavošanas procesa laikā pieredzētas pārmaiņas iepriekš minētās politikas jomās.

Galvenie secinājumi

1. **Intervences loģika specifisko atbalsta mērķu līmenī ir noteikta atbilstoši. Būtisku trūkumu nav. Tomēr atsevišķos gadījumos programmā būtu nepieciešama papildus informācijas detalizācija.** Attiecībā uz vairumu specifiskajiem atbalsta mērķiem sniegtas saiknes starp specifiskajiem atbalsta mērķiem, rezultāta rādītājiem, atbalstāmajām darbībām, finanšu saņēmējiem, mērķa grupām un mērķteritoriju.
2. **Specifiskie atbalsta mērķi atbilst noteiktajiem tematiskajiem mērķiem un ieguldījumu prioritātei**, kas atspoguļo loģisku un konsekventu plānošanas pieeju.
3. **Katra specifiskā atbalsta mērķa paredzamie rezultāti ir pienācīgi un skaidri formulēti, tie atbilst attiecīgajai ieguldījumu prioritātei**, vairums rezultāta rādītāji ir *SMART* un paredzams, ka tie ļaus efektīvi izvērtēt sagaidāmos rezultātus, kas ir liels uzlabojums, kas panākts Darbības programmas izstrādes procesā.
4. **Tiek sniegtas skaidras norādes attiecībā uz specifiskajiem atbalsta mērķiem, kuriem identificētas potenciālās sinerģijas**, kas nodrošinās attiecīgo attīstības prioritāšu uzlabotu ieviešanu.
5. **Finanšu instrumentu piemērošana atsevišķiem specifiskajiem atbalsta mērķiem ietver dažādas politikas jomas (MVK attīstība, ar energoefektivitāti saistīti ieguldījumi, P&A) un ir labvēlīga un pamatota no politiku perspektīvas, kas piedāvā jaunu pieeju šo jomu atbalstam.** Finanšu instrumenti, visticamāk, efektīvi papildinās grantu shēmas un radīt augstāku kopējo ietekmi. Programmā skaidri norādīts, ka šie mehānismi tiek piemēroti dažādām intervencēm un politikas jomām.
6. **Piedāvātie lielie projekti atbilst kopumā identificētajām vajadzībām un izaicinājumiem un norādīto ieguldījumu prioritāšu kontekstā ir pamatotas, taču tabulā programmas pielikumā būtu nepieciešams ietvert detalizētāku informāciju (piemēram, budžetu, projekta aprakstu).** Tabula 3. pielikumā neietver projektu finansējuma plānu un netiek sniegti detalizēti apraksti, taču detalizētāka informācija ir sniegta attiecīgajās programmas 2. nodaļas apakšnodaļās..
7. **Saziņā ar projektā iesaistītajām pusēm tika identificēta vajadzība ieviest izmaiņas politikās par labu ieguldījumiem P&A, MVK attīstībā un vides aizsardzības mērķos, kas tika apzināti programmas izstrādes gaitā.**

Ieteikumi

Stratēģiskais līmenis

1. **DP paredzēto finanšu instrumentu uzraudzībai un izvērtēšanai sākumā būtu jābūt vienai no prioritātēm, lai programmas administrētājiem (Vadošai iestādei) būtu pietiekami daudz laika pielāgot to ieviešanu katrā politikas jomā.** Tas noteiktu, ka šo shēmu izvērtējums jāveic vēlākais starpposma izvērtējumu ietvaros, lai Vadošajai iestādei būtu pietiekami daudz laika un resursu, lai iejauktos un uzlabotu DP efektivitāti. [skat.: 6. secinājums]

Darbības līmenis

1. **Ja mērķa grupa un finansējuma saņēmējs atsevišķam specifiskajam atbalsta mērķim ir viens un tas pats, tas jānorāda DP.** [skat.: 1. secinājums]
2. **Norādiet finansējumu, kas piešķirts lielajiem projektiem**, attiecīgā programmas dokumenta pielikumā. [skat.: 5. secinājums]

4.4 Horizontālie principi

Vispārējās regulas 55. panta 3. daļas (l-m) punkti nosaka, ka ex-ante vērtētājam jāizvērtē „to plānoto pasākumu atbilstību, kuru mērķis ir veicināt vīriešu un sieviešu iespēju vienlīdzību un novērst jebkādu diskrimināciju, un veicināt ilgtspējīgu attīstību".

Ex-ante izvērtējumā tādejādi jāizvērtē:

- kā programmas sagatavošanā ņemts vērā vienlīdzības veicināšanas mērķis un cik lielā mērā programma veicina vienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm;
- īpašu darbību apraksts programmas, kas paredzēta vienlīdzīgu iespēju un diskriminācijas novēršanai, sagatavošanas, izstrādes un ieviešanas laikā;
- vai programmas sagatavošanā, ieviešanā un uzraudzībā, tajā skaitā darbību izvēlē, ņemta vērā transversālā ilgtspējīgas attīstības principa ieviešana.

Atklājumi

Horizontālajiem principiem jāsastāda būtiska programmas daļa, tā kā tie jāievēro visā plānošanas periodā. Kopumā DP ievēro horizontālos principus un prioritātes atspoguļo tos.

11. nodaļa ietver trīs būtiskākos horizontālo principu aspektus (ilgtspējīgu attīstību, vienlīdzības veicināšana starp vīriešiem un sievietēm, nediskriminācija). Šie pamatprincipi jāievieš specifisku darbību formā un kā projektu atlases kritēriji. 11. nodaļā detalizēti aprakstīta attīstības projektu ilgtspēja, pievēršot uzmanību efektīvai energoresursu izmantošanai, vides aizsardzībai un riska pārvaldībai, ar precīzām atsaucēm uz citiem nacionāliem vai ES līmeņa stratēģiskiem dokumentiem. Kā to nosaka Vispārējā regula, ietverta arī klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās, kā arī resursu efektivitāte.

Šīs nodaļas būtiskākie elementi ir šādi:

- vides aizsardzība un saglabāšana;
- klimata pārmaiņu novēršana, mazināšana un pielāgošanās;
- resursu efektivitāte un piesārņojošo vielu emisijas;
- riska novēršana un vides uzraudzība;
- „zaļie iepirkumi";
- atkritumu apsaimniekošana;
- ilgtspējīga attīstība.

Tāpat šajā nodaļā norādīti vienlīdzīgu iespēju, nediskriminācijas un dzimumu līdztiesības principa piemērošanas pamatprincipi, kā arī detalizēti izklāstīta galveno mērķa grupu iesaiste.

Šīs nodaļas galvenās mērķu grupas ir šādas:

- personas ar invaliditāti;
- gados vecākas nodarbinātas un nenodarbinātas personas;
- nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistīti jaunieši;

- bērni un jaunieši, kuri saņem vai ir saņēmuši ārpusģimenes aprūpi (t.i., alternatīva aprūpe).

Lai arī pastāv atsevišķa horizontālo principu integrācijas sadaļa un ir definētas specifiskas darbības, sniegts ierobežots skaidrojums, kā tie tiktu ieviesti līdz ar praksē esošajiem pasākumiem. Saskaņā ar iepriekšējā plānošanas perioda (2004.-2006.) ex-post izvērtējumu, "kamēr dzimumu līdztiesība plānošanas dokumentā tiek iekļauta tikai kā horizontālā prioritāte, tikmēr ES struktūrfondu ieguldījums tās veicināšanā lielākoties būs pastarpināts un nesīs augļus tikai ilgtermiņā". [DEA Baltika, 2011.] Tādejādi turpmāks uzsvars uz šādiem principiem ir nepieciešams visā plānošanas dokumentā.

Nav pieejama detalizēta informācija, cik lielā mērā horizontālie principi tika ievēroti sagatavošanas posmā un cik lielā mērā dažādās iesaistīto pušu grupas tika iesaistītas šajā procesā. Saskaņā ar Vadošās iestādes sniegto informāciju tie tika ņemti vērā (piemēram, iesaistot attiecīgās institūcijas programmu plānošanā). 7. nodaļā un 4. pielikumā sniegta informācija par sociālo partneru iesaisti projekta izstrādes, ieviešanas un uzraudzības pasākumos, sniegts partneru saraksts.

Darbību atlases procedūras, kas nodrošinātu principu integrāciju programmā, uzskaitītas plānošanas dokumenta pielikumos. Šajā nodaļā sniegtas atsauces uz horizontālo principu integrāciju, taču attiecīgā nodaļa varētu tikt uzlabota.

Galvenie secinājumi

1. **Horizontālo principu ieviešana programmas ieviešanas posmā ir ņemta vērā, taču DP ir sniegta ierobežota apjoma informācija par to, kā tieši horizontālie principi tiktu ieviesti atbalstāmajās darbībās.** Programma ietver 3 galvenos Vispārējā regulā iekļautos jautājumus, proti, vienlīdzības starp vīriešiem un sievietēm veicināšana un nediskriminācija, un ilgtspējīga attīstība. Tekstā vispārīgi aprakstīts programmas ieguldījums iepriekš minētajos horizontālajos principos. Lai arī definēti atsevišķi, specifiski pasākumi ilgtspējas veicināšanai un vienlīdzīgām iespējam, trūkst detalizētas informācijas par principu iekļaušanu specifiskos pasākumos, atbilstības vai projektu atlases kritēriju.
2. **Programmā nav detalizēti izklāstīts, ka horizontālie principi tiek veicināti programmas sagatavošanas laikā.** Programmā aprakstīti ieviešamie horizontālie principi, taču nav dokumentēts, cik lielā mērā tie ņemti vērā sagatavošanas posmā.

Ieteikumi

Stratēģiskais līmenis

1. DP un ar to saistītajiem programmas dokumentiem, kas tiks sagatavoti turpmāk, jāpiemēro horizontālie principi arī individuālo pasākumu līmenī un jāietver tie atbalstāmajās darbībās. Saskaņā ar to, ko paredz DP, horizontālie principi jāatspoguļo projekta atlases un ieviešanas posmā, lai konstatētu uzlabojumus arī šajā jomā [ats. 1. secinājums]

Darbības līmenis

2. DP jāpapildina ar īsu aprakstu par to, kā programmas sagatavošanas posmā ņemti vērā horizontālie principi. Īsi jādokumentē, kā principu perspektīvas tika ņemtas vērā programmas izstrādes posmā (piemēram, konsultāciju ar attiecīgajām iesaistītajām pusēm iznākuma rādītājs). [skat.: 2. secinājums]

5 Rādītāju atbilstība, uzraudzība un izvērtējums

Jāatzīmē, ka detalizēti darba dokumenti, kuros aprakstītas rādītāju noteikšanas metodes, tika regulāri iesniegti ex-ante vērtētājiem kopš 2013. gada novembra, tāpēc šie rādītāji izvērtējumā ir apskatīti plaši.

Rādītāju analīze specifisko atbalsta mērķu līmenī ir sniegta 4.3. sadaļā kopā ar intervences loģikas analīzi. Šajā sadaļā ir sniegti vispārēji komentāri par piedāvāto rādītāju sistēmu un Vadošās iestādes iesniegto aprēķinu atbilstību un pamatotību.

5.1 Ierosināto rādītāju atbilstība un skaidrība

Vispārējās regulas 55. panta 3. punkta e) apakšpunktā ir noteikts, ka ex-ante izvērtējumā tiek novērtēta ierosināto programmu rādītāju atbilstība un skaidrība.

Iznākuma rādītāji novērtē, kas tieši tiek radīts vai piegādāts atbalsta darbību ieviešanas rezultātā. Vērtētājiem ir jāizvērtē, vai iznākuma rādītāji atbilst atbalstāmajām darbībām un vai paredzamais iznākums ietekmēs rezultāta rādītāju pārmaiņas.

Paredzamais rezultāts ir noteikta labklājības dimensija un attīstība, kas pamato politikā norādīto darbību, t.i., ko paredzams mainīt ar izstrādāto intervenču starpniecību. Rezultāta rādītāji ir mainīgie, kas sniedz informāciju par noteiktiem rezultātu aspektiem. Vērtētājiem jāizvērtē, vai rezultāta rādītāji atspoguļo visbūtiskākos programmas prioritāšu paredzētos rezultātus.

Vispārējie rādītāji ir iznākuma rādītāji, bet ESF gadījumā – arī rezultāta rādītāji. To pielietojums ir obligāts, un tie ir pievienoti fondu regulām (ERAF, ESF, Kohēzijas fonds, Eiropas Teritoriālās sadarbības programma).

Papildus atbilstības analīzei vērtētājiem ir jāizvērtē, vai programmas rādītāju nosaukumi ir skaidri un nepārprotami, bet to definīcijas - viegli saprotamas.

Atklājumi

Saskaņā ar DP pamatnostādnēm katram prioritārajam virzienam ir noteikti iznākuma un rezultāta rādītāji. 2. sadaļā ir sniegtas rādītāju tabulas, kuru struktūra atbilst pamatnostādnēs noteiktajai. Ex-ante vērtētājiem tika iesniegti aprēķini.

Programmas rādītāju atbilstība

Rādītāju atbilstība ir cieši saistīta ar to, vai ir izmantoti EK noteiktie un regulāri atjaunotie Vispārējie rādītāji (noteikti Uzraudzības un izvērtēšanas pamatnostādnēs). Pamatojoties uz ex-ante izvērtējuma par iepriekšējo plānošanas periodu atklājumiem (2004. – 2006. gads) („Novērotas būtiskas problēmas ar rezultatīvo rādītāju noteikšanu, to uzraudzību un noteikto rādītāju sasniegšanu." [Baltic Consulting, 2011], programmas dokumenta izstrādē par ļoti augstu prioritāti tika noteikta atbilstošu rādītāju izvēle un formulēšana.

Visiem specifiskajiem atbalsta mērķiem ir noteikti iznākuma rādītāji, bet Vispārējie rādītāji (kas saskaņā ar attiecīgām pamatnostādnēm) nav vienmēr konsekventi izmantoti (piem., MVK atbalstam – privātā sektora ieguldījumi atbilst valsts komersantu atbalstam). Ļoti svarīgi ir izmantot Vispārējā regulā noteiktos Vispārējos rādītājus, jo tas ļaus apkopot uzraudzības datus ES līmenī.

Katram specifiskajam atbalsta mērķim ir noteikti no 1 līdz 3 rezultāta rādītājiem, kas ļauj izvērtēt paredzamos rezultātus, kas būtu jāsasniedz līdz 2023. gadam. Izņemot vienu, visiem pārējiem

rādītājiem noteiktas atskaites un mērķa vērtības (ja nepieciešams). Pamata/mērķa vērtības ir uzrādītas intervences loģikas tabulā 1. pielikumā, kā arī detalizētajā specifisko atbalsta mērķu izvērtējumā ziņojuma 4.3. sadaļā. Rezultāta rādītāji vairumā gadījumu ir atbilstoši, tomēr atsevišķos gadījumos būtu nepieciešams tos precizēt, lai varētu izvērtēt, vai rādītājs palīdzēs atbilstoši izvērtēt paredzamos rezultātus un sasniegt specifisko atbalsta mērķi.

Attiecībā uz tehnisko palīdzību DP 2.9. sadaļā katram KF ir noteikti 2 specifiski rādītāji, kas palīdzēs noteikt efektivitāti. Ierosinātie rādītāji palīdz atbilstoši izvērtēt Tehniskās palīdzības ietvaros īstenojamos pasākumus („Iesniegto maksājumu pieprasījumu īpatsvars, kas ir apstrādāti 35 dienu laikā un ātrāk" un „Cilvēkresursu mainība ES fondu administrēšanā iesaistītajās iestādēs"). Katram prioritārajam virzienam saskaņā ar pamatnostādnēm ir definēti atbilstoši iznākuma rādītāji.

Programmas rādītāju skaidrība

Vairumam rādītāju ir skaidri un nepārprotami nosaukumi, un tie ir viegli saprotami.

Izvēlēto rādītāju pamatotība, statistikā validācija un norādīto datu avotu atbilstība tika izvērtēta, balstoties uz Vadošās iestādes iesniegtajiem darba dokumentiem par pamata un mērķa vērtību aprēķiniem. Aprēķini ir sniegti arī DP pamattekstā, kur aprakstītas izpildes sistēmas katram no prioritārajiem virzieniem. Mūsuprāt, šie aprēķini ir uzticami, un to pamatā ir vienības izmaksu aprēķini vai citi statistikas dati vai iepriekšējā pieredze. Rādītāji atbilst kritērijiem „CLEAR".

Galvenie secinājumi

1. **Katram no 60 SAM ir noteikti gan iznākuma, gan rezultāta rādītāji.**
2. **Rādītāju atbilstība un precizitāte programmas izstrādes gaitā ir tikusi būtiski uzlabota ar dažiem izņēmumiem** (kā tas norādīts izvērtēšanas ziņojuma 4.3. nodaļā). **.**
3. **DP 2.9. sadaļā minētie Tehniskās palīdzības rādītāji un iznākuma rādītāji ir skaidri, atbilstoši un ļauj pienācīgi izvērtēt Tehniskās palīdzības ietvaros īstenojamos pasākumus.**

5.2 Noteiktās pamata un mērķa vērtības

Pamata vērtības rezultāta rādītājiem nepieciešams noteikt saskaņā ar attiecīgā fonda regulu, un tiem nepieciešams izmantot jaunākos pieejamos datus.

Ja noteikta mērķa vērtība ir piešķirta vispārējiem un programmas specifiskajiem rādītājiem, ex-ante vērtētājam ir jāizvērtē, vai noteiktā mērķa vērtība ir sasniedzama, ņemot vērā paredzēto KF finansējumu.

Savukārt attiecībā uz iznākuma rādītājiem vērtētājam jāizvērtē, vai mērķa vērtību pamatā ir vienības izmaksu aprēķini tādām pašām vai līdzīgām pagātnē veiktām darbībām, kuras finansēja Struktūrfondi vai citas nacionālas/reģionālas shēmas vai arī par kurām iepriekš ir tikusi veikta analīze.

Rezultāta rādītāji un saistītās mērķa vērtības, kas attiecas uz programmu, var tikt izteikti kvantitatīvā vai kvalitatīvā izteiksmē, kā tas norādīts regulās, kas attiecas uz ESF, ERAF un KF. Vērtētājiem jāizvērtē, vai šīs mērķa vērtības atspoguļo paredzamos darbību rezultātus, kā arī citus ārējos notikumus, kas potenciāli ietekmē tos.

Atklājumi

Izvēlētās pamata un mērķa vērtības ir atbilstošas, reālas un sasniedzamas. Pašlaik vairumam rādītāju ir noteiktas pamata un mērķa vērtības (detalizēts izvērtējums sniegts ziņojuma 4.3. sadaļā). Vadošās iestādes iesniegtie aprēķini apliecina, ka mērķa vērtības ir noteiktas saskaņā ar saprotamu loģiku un ka šīs vērtības ir balstītas uz vienības izmaksu aprēķiniem vai pieredzi, kas gūta iepriekšējo plānošanas periodu laikā.

Iznākuma rādītāji

Iznākuma rādītāji ir aprakstīti katra DP 2. sadaļā sniegtā prioritārā virziena apraksta beigās. Iznākuma rādītāju tabulas ir sagatavotas atbilstoši DP pamatnostādnēs sniegtajai struktūrai, t.i., katram rādītājiem piešķirts ID, mērvienība, finansējuma avots, mērķa vērtība (2023. gadā) un avota dati (tabulā nav ietverta reģiona kategorija, bet šāda pieeja ir pieņemama, jo visa Latvijas tiek uzskatīta par „mazāk attīstītu" NUTS II reģionu). Iznākuma rādītāji ir iedalīti kopējos rādītājos un specifiskajos rādītājos.

113 no 113 (100%) iznākuma rādītājiem ir noteiktas mērķa vērtības 2023. gadam. FM iesniegtajos darba dokumentos ir ietverti rādītāju apraksti, ieskaitot iznākuma rādītāju aprēķinu pamatojumu, kas galvenokārt ir balstīts uz vienības izmaksām tādām pašām vai līdzīgām darbībām, kuras finansējuši Struktūrfondi vai citas nacionālas/reģionālas shēmas vai arī par kurām iepriekš ir tikusi veikta analīze.

Turpmāka informācija par katra specifiskā atbalsta mērķa iznākuma rādītājiem ir sniegta ziņojuma 4.3. sadaļā.

Rezultāta rādītāji

Rezultāta rādītāju tabulas ir sagatavotas atbilstoši DP pamatnostādnēs sniegtajai struktūrai, t.i., katram rādītājiem piešķirts ID, mērvienība, sākotnējā vērtība (2012. gada), plānotā vērtība (2023. gadā), finansējuma avots un atskaišu sagatavošanas biežums. Tabulā nav iekļauta kategorija „reģions", jo visa Latvija tiek uzskatīta par vienu „mazāk attīstītu" NUTS II reģionu. Rezultāta rādītājus nošķir pēc to saistības ar ERAF/KF (tikai specifiskie rezultāta rādītāji) un ESF (vispārējie un specifiskie rezultāta rādītāji).

Visiem rezultāta rādītājiem ir noteiktas pamata vērtības 2012. gadā (vai arī tās nepieciešams noteikt), un arī mērķa vērtības ir noteiktas visiem rezultāta rādītājiem (kvalitatīvas vai kvantitatīvas).

Turpmāka informācija par katra specifiskā atbalsta mērķa rezultāta rādītājiem ir sniegta ziņojuma 4.3. sadaļā.

Galvenie secinājumi

1. **Iznākuma un rezultāta rādītāju formāts atbilst attiecīgo pamatnostādņu prasībām**, un katram rādītājam ir norādīta mērvienība, finansējuma avots (tikai iznākuma rādītājiem), sākotnējā vērtība (tikai rezultāta rādītājiem), paredzamā vērtība (2023. gadā), datu avots, atskaišu biežums (tikai rezultāta rādītājiem) un ar to saistītais iznākuma rādītājs (tikai ESF rezultāta rādītājiem).
2. **Mērķa vērtības ir noteiktas visiem iznākuma rādītājiem, atskaites un mērķa vērtības arī ir noteiktas katram** rezultāta **rādītājam.** Atklājumi ir detalizēti aprakstīti 4.3. sadaļā.

5.3 Izvēlēto starpposma un mērķa vērtību piemērotība

Plānošanas iestādēm katram prioritārajam virzienam ir jāizvēlas programmas rādītāju kopums, kurus izpildes ietvarā varētu izmantot par starpposma vērtībām (Vispārējās regulas 20. pants un 2. pielikums). Saskaņā ar Vispārējās regulas 55. panta 3. punkta k) apakšpunktu vērtētājiem ir jāizvērtē izpildes ietvara atlasīto starpposma mērķu piemērotība.

Izpildes ietvara prioritāro mērķu izvērtējums ir sniegts ziņojuma 4.3. sadaļā, bet šajā sadaļā ir sniegta informācija par vispārējiem atklājumiem, kas attiecas uz DP ietvertajām starpposma un mērķa vērtībām. Detalizēta informācija par izpildes sistēmām ir sniegta ziņojuma 4. pielikumā.

Atklājumi

Izpildes ietvars ir programmas rādītāju kopums, kas ietver galvenos rādītājus, starpposma un mērķa vērtības, kas jāsasniedz DP ieviešanas rezultātā. Starpposma vērtības ir rādītāju kopums, kuri

jāsasniedz līdz 2018. gadam un kuri jāizvērtē 2019. gadā. Gala rādītāji ir jāsasniedz līdz 2023. gadam. Tabula ir sagatavota, balstoties galvenokārt uz izpildes ietvara pamatnostādnēm.

Katrai prioritātei ir noteiktas starpposma un mērķa vērtības, kas ir atbilstošas un kuras ir iespējams sasniegt norādītajā laikā. Katrai prioritātei ir noteikts ierobežots skaits finanšu un iznākuma rādītāju. Ja nepieciešams, ir norādīti arī galvenie pasākumi, kas jāveic rādītāju ieviešanai.

Vispārējās regulas II. pielikumā ir noteikts, ka starpposma un mērķa vērtībām ir jābūt:

- reālām, sasniedzamām, atbilstošām un jāsniedz būtiska informācija par prioritātes īstenošanas norisi;
- atbilstošām prioritātes konkrētā galamērķa būtībai un pazīmēm;
- pārredzamām, ar objektīvi pārbaudāmiem galamērķiem un identificētiem un, ja iespējams, publiski pieejamiem avota datiem;
- pārbaudāmām un tādām, kas neuzliek nesamērīgu administratīvo slogu;
- ja nepieciešams, konsekventām visu programmu ietvaros.

Izpildes ietvars atbilst iepriekš minētajām prasībām, nodrošina atbilstošus rādītājus, ar kuru palīdzību iespējams izvērtēt prioritātes tiešās ievades vērtības un uzraudzīt īstenošanas norisi. Attiecībā uz starpposma vērtībām Vadošajai iestādei jāapsver iespēja sniegt papildu pamatojumu un pamatojošus aprēķinus, jo pašlaik lielākā daļa vērtību, kas saistītas ar ERAF, ir vienādas ar nulli. Turklāt, ja visu nepieciešamo projektu īstenošanas termiņš ir 2018. gads, tad, mūsuprāt, pastāv risks, ka šajā relatīvi īsajā laika posmā nebūs iespējams sasniegt gala mērķa vērtības. Izpildes sistēmu izvērtējums par katru prioritāro virzienu ir sniegts ziņojuma 4.3. sadaļā.

Galvenie secinājumi

1. **Katram prioritārajam virzienam ir noteikts izpildes ietvars un sniegti precīzi un atbilstoši dati, tādējādi sekmējot programmas ieviešanas uzraudzību.** Šie rādītāji un mērķa vērtības atbilst attiecīgo pamatnostādņu prasībām.
2. **Starpposma mērķa vērtības 2018. gadam vairumam ERAF un KF finansēto prioritāro virzienu ir noteiktas kā „0" un ir definēti galvenie ieviešanas pasākumi, un formāli viss atbilst regulu un pamatnostādņu prasībām, tomēr ex-ante vērtētāji nevarēja izvērtēt, vai starpposma mērķa vērtību nenoteikšana šajos gadījumos ir pamatota ar obligātiem nosacījumiem.**

Ieteikumi

Stratēģiskais līmenis

3. **Vadošajai iestādei būtu nepieciešams izskatīt mūsu izteiktos apsvērumus par "0" starpposma mērķa vērību noteikšanu ERAF finansētajiem prioritārajiem virzieniem un pabeigt izpildes sistēmu izstrādi, konceptuāli skaidri nosakot, kā un pēc kādiem kritērijiem tiks vērtēta šādu mērķu izpilde** [skat. 2. secinājumu]

5.4 Administratīvā kapacitāte, datu apkopošanas procedūras un izvērtējums

Lai nodrošinātu ikgadējās projektu īstenošanas atskaitēs sniegto datu uzticamību un tās ietvaros veiktās analīzes kvalitāti, saskaņā ar Vispārējās regulas 55. panta 3. punkta i) un j) apakšpunktu ex-ante izvērtējumā ir jāizvērtē „cilvēkresursu un administratīvās spējas atbilstība programmas pārvaldībai", kā arī „to procedūru piemērotība, kas paredzētas programmas uzraudzībai un izvērtējumiem vajadzīgo datu savākšanai".

Ex-ante vērtētājiem ir jāizvērtē:

- potenciālās problēmas, kas varētu traucēt programmas vadībai, uzraudzībai un izvērtēšanai un ieteicamos preventīvos pasākumus;
- vai uzraudzības procedūras nodrošinās savlaicīgu datu apkopošanu, lai nodrošinātu lēmumu pieņemšanu, atskaišu un izvērtējumu veikšanu;
- vai ir ieviestas procedūras, kas nodrošina datu kvalitāti;
- vai ir ieviestas procedūras, kas mazina finansējuma saņēmēju administratīvo slogu.

Atklājumi

Nepieciešamie dati un to apkopšana

Finanšu ministrija ir norādījusi, ka nepieciešamie dati tiks detalizēti izvērtēti atsevišķa iepirkuma ietvaros, kas tiks noslēgts 31. janvārī.. Pirmo šī izvērtējuma ziņojumu Ministrija jau ir saņēmusi. Šajā ziņojumā ir sniegts plašs pārskats par nepieciešamajiem datiem, to apkopošanu un izvērtēšanu.

Nepieciešamo datu apjomu ir svarīgi noteikt pēc iespējas savlaicīgāk, lai varētu izvairīties no dārgām datu apkopošanas procedūrām vēlākā posmā. Plānošanās periodā svarīgākie datu avoti ir šādi:

- pieteikuma formas;
- līgumi ar finansējuma saņēmējiem;
- uzraudzības tabulas (obligātās uzraudzības informācija, ko regulāri snieguši finansējuma saņēmēji standarta tabulās).

Iepriekš minētie dokumenti sniedz visvairāk informācijas un to apskates izmaksas ir zemas. Šie dokumenti ļauj automatizēt datu apkopošanu, kas ir būtisks faktors, lai izvairītos no dārgām datu apkopošanas procedūrām, piesaistot ārējus pakalpojumu sniedzējus.

Ieguldījumu pasākumu jomā vissvarīgākais – neskaitot finanšu datu apkopošanu – ir nodrošināt aprakstošas informācijas par finanšu saņēmējiem vai dalībniekiem pieejamību, jo šī informācija būs ļoti noderīga vēlākos plānošanas perioda posmos, kā arī izvērtējumos, kas tiks veikti attiecīgā plānošanas perioda laikā un pēc tā.

Attiecībā uz specifiskajiem atbalsta mērķiem gadījumos, kad finansējuma saņēmējs nav tas pats, kas mērķa grupa, datu apkopošana ir jāorganizē tā, lai būtu iespējams izvērtēt attiecīgā pasākuma faktisko ietekmi uz ekonomiku (piem., industriālo parku gadījumā – pasākumi, kas saistīti ar riska kapitālu, u.c.) Papildus minētajam jāatzīmē, ka pēc iespējas ātrāk ir jāizvērtē, kādi dati būs nepieciešami specifiskajiem izvērtējumiem nākotnē (piem., dati P&A vai ietekmes uz vidi jomā u.c.), tāpēc ir nepieciešams un ieteicams aktīvi izmantot standarta rādītājus.

Institucionālā sistēma, tās kapacitāte, uzraudzība un izvērtēšana

Lai varētu sasniegt noteiktās mērķa vērtības, ļoti svarīga ir uzraudzības sistēmu kvalitāte un uzticamība, kā arī DP ieviešanas administratīvo pasākumu atbilstība. Vispārējās regulas 142. panta 1. punkta d) apakšpunktā ir noteikts, ka „būtisks trūkums saistībā ar uzraudzības sistēmas kvalitāti un uzticamību vai datiem par kopējiem un īpašiem rādītājiem" var būt par pamatu maksājumu apturēšanai.

Detalizēts datu apkopošanas procedūru un uzraudzības un izvērtēšanas sistēmas apraksts tiks sniegts atsevišķā dokumentā, kas neietilps Darbības programmā (atbilstoši DP pamatnostādnēm). Pašlaik DP nav ietvertas atsauces uz šādu dokumentu, bet tās būtu nepieciešamas, lai izveidotu saikni ar šiem aprakstiem. Saskaņā ar mūsu rīcībā esošo informāciju Kohēzijas politikas 2014. – 2020. gadam ieviešanas institucionālā sistēmā būs līdzīgai tai sistēmai, kas darbojas pašreizējā plānošanas periodā, bet ar samazinātu starpniekinstitūciju skaitu, kam savukārt vajadzētu mazināt administratīvo slogu. Atsauces ir iekļautas DP 7.1. sadaļā „Partneri un iesaistītās institūcijas" un 7.2.

sadaļā zem virsraksta „Partneru iesaiste turpmākā KP fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda ieviešanā, uzraudzībā un izvērtēšanā". Pašreizējās institucionālās sistēmas galvenā iestāde ir LR Finanšu ministrija, kas darbojas gan kā KP Vadošā iestāde, gan kā Revīzijas iestāde:

3. attēls: ES KP fondu ieviešanas institucionālā sistēma 2007. – 2013. gadam

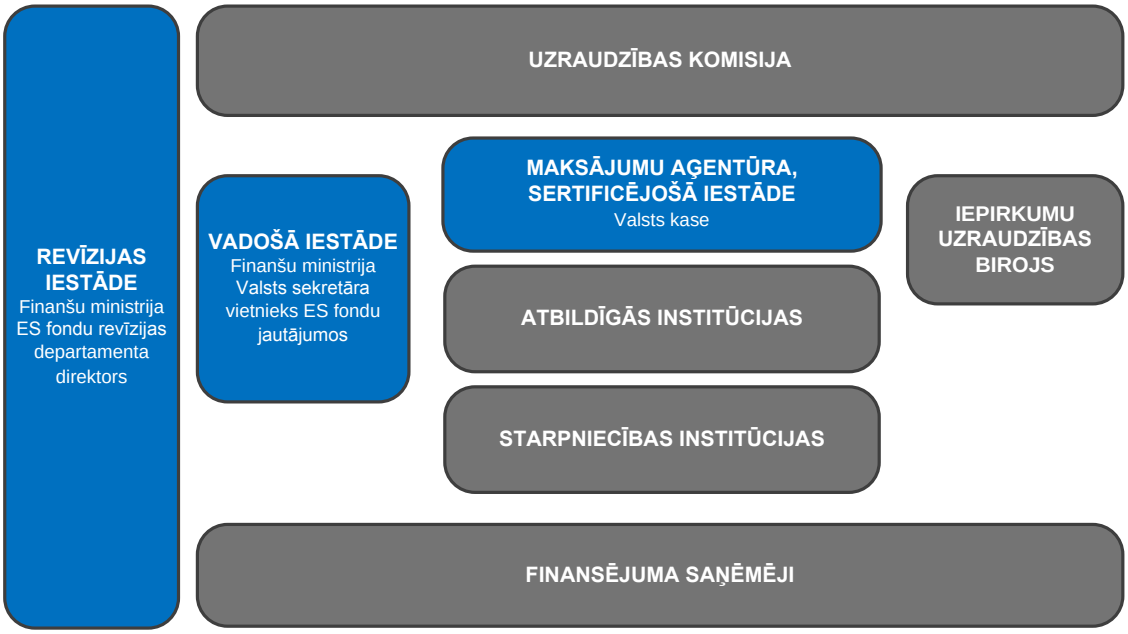

Avots: ES Fondi - esfondi.lv

Iepriekšējā plānošanas perioda (2004.-2006. gads) *ex-post* izvērtējumā ir teikts, ka „…Latvija 2004.-2006.gada plānošanas periodā ir bijusi visformālākā, birokrātiskākā un lēnāk reaģējošākā uz nepieciešamajām izmaiņām projektu izstrādes un ieviešanas procesā, salīdzinot ar citām izvērtējuma ietvaros aplūkotajām dalībvalstīm, dēļ lēmumu pieņemšanas parlamenta un valdības līmenī, kā arī lielā administrēšanas sistēmā iesaistīto institūciju skaita." [DEA Baltika, 2011]. Iepriekšējā un pašreizējā plānošanas perioda laikā gūtās atziņas ir jāņem vērā.

Administratīvo un izpildes sistēmu izveide tiek pabeigta programmas izstrādes pēdējās stadijās, kad ir pabeigts izstrādāt prioritātes, pasākumus un finansējuma iedalījumu, lai institucionālo sistēmu būtu iespējams piemērot šiem aspektiem. Izveidojot institucionālo sistēmu KP fondu ieviešanai, galvenā uzmanība jāpievērš efektivitātei un finansējuma saņēmēju administratīvā sloga samazināšanai.

Revīzijas iestādei ir jābūt neatkarīgai gan no vadošās iestādes, gan no citu LR Finanšu ministrijas funkciju izpildes.

Projektu atlase

Projektu atlase ir aprakstīta DP 2. pielikumā. Šajā sadaļā sniegtais projektu atlases procedūru apraksts ir samērā īss. 2014.-2020.gada plānošanas periodā paredzēti divi ES KP fondu līdzfinansēto projektu atlases veidi:

- ierobežota projektu atlase – ja iepriekš ir zināms noteikts ES KP fondu projektu iesniedzēju loks, kurus uzaicina iesniegt projekta iesniegumu;
- atklāta projektu atlase – ja starp ES KP fondu projektu iesniegumu iesniedzējiem notiek vienlīdzīga sacensība par projekta iesnieguma apstiprināšanu un KP fonda finansējuma piešķiršanu.

Papildus tam šajā sadaļā ir sniegta informācija par sadarbību ar potenciālajām starpniekiestādēm saskaņā ar Vispārējās regulas 110. pantu.

Administratīvā sloga mazināšana

Pasākumi, kas plānoti finansējuma saņēmēju administratīvā sloga mazināšanai, ir aprakstīti DP 10. sadaļā. Galvenie principi ir šādi:

- Pilnveidota iekšējā audita un kontroles sistēma Vadošajā iestādē;
- Optimizēta un vienādota prakse pārbaužu veikšanai projektu īstenošanas vietās;
- Vienkāršota projekta iesniegumu sagatavošana, izstrādājot standartveida veidlapas, kā arī paātrināta projekta īstenošana, saīsinot līgumu slēgšanai un projekta grozījumu saskaņošanai atvēlēto laiku;
- Noteikta netiešo izmaksu nemainīgā likme projekta administratīvajām izmaksām;
- Paātrināta maksājumu plūsma projektos, saīsinot maksājumu pieprasījumu izskatīšanas termiņus;
- Finansējuma saņēmējam ir mazāks finanšu un kontroles slogs, paredzot iespēju maksājumu pieprasījumu pārbaudes veikt izlases veidā, kā arī skaidri izvirzot prasības attiecībā uz attiecināmo izmaksu pamatojošajiem dokumentiem.

Pamatojoties uz Valsts kontroles revīzijas ieteikumiem, galvenie pasākumi, kas būtu ieviešami attiecībā uz administratīvā sloga mazināšanu, ir:

- vienotu standartu ieviešana;
- e-pārvaldības sistēmas ieviešana;
- izvairīšanās no funkciju pārklāšanās;
- uz risku balstītas pieejas izmantošana revīzijā;
- elektronisko iepirkumu sistēmas izmantošana.

Iepriekš aprakstītie pasākumi var būtiski samazināt administratīvo slogu finansējuma saņēmējiem un uzlabot maksājumu caurskatāmību.

Galvenie secinājumi

3. **DP ir īsi aprakstīta programmas ieviešanas administratīvā un izstrādes sistēma, kas tiks ietverta atsevišķā dokumentā.** Institucionālās sistēmas apraksts ietver vienīgi galvenās iesaistītās puses, bet neietver atsauces uz citiem nepieciešamajiem dokumentiem. Administratīvās kapacitātes un uzraudzības un izvērtēšanas sistēmas apraksts DP nav sniegts.
4. **Vadošā iestāde ir sniegusi ierobežotu informāciju par projektu atlases procedūrām**, īpaši par atlases principiem, organizatorisko pamatojumu un iesaistītajām pusēm (piem., ārējiem ekspertiem), projektu izvērtēšanas komiteju sastāvu, pieeju pārsūdzēšanas procedūrām un horizontālu jautājumu izskatīšanai.
5. **Finansējuma saņēmēju administratīvā sloga samazināšanas princips ir ieviests, tomēr DP nav apskatīti galvenie administratīvā sloga veidošanās avoti, kuri jau tika identificēti iepriekšējā plānošanas periodā.** Sadaļā par administratīvā sloga samazināšanu ir norādītas specifiskas darbības. Tomēr šajā sadaļā ir apspriests tikai un vienīgi nākamais plānošanas periods, bet attiecībā uz administratīvo slogu nav apskatīta iepriekšējā plānošanas perioda laikā gūtā pieredze. Piemēram, 2004.-2006. gada plānošanas perioda *ex-post* izvērtējumā tiek apgalvots, ka par ES fondu ieviešanu atbildīgā administratīvā sistēma ir pārāk birokrātiska un lēni reaģējoša, tāpēc iepriekšējā un pašreizējā plānošanas periodā gūtā pieredze ir jāņem vērā.

Ieteikumi

Stratēģiskais līmenis

1. **Sadaļas par finansējuma saņēmēju administratīvā sloga samazināšanu un projektu atlases kritērijiem būtu nepieciešams papildināt**, lai būtu skaidri redzams, kādi pasākumi tikuši veikti, lai atvieglotu potenciālo finansējuma saņēmēju pieteikšanos finansējumam, kas kopumā paaugstinātu finansējuma apguves apjomus [skat. 2. un 3. secinājumu].

6 Piešķirtā finansējuma saskaņotība

Vispārējās regulas 55. panta 3. daļas c) punkts nosaka, ka ex-ante izvērtējumam jāizvērtē budžeta līdzekļu piešķīruma saskaņotība ar programmas mērķiem.

Vērtētājiem jāpārbauda, vai piešķirtie finanšu līdzekļi koncentrējas uz vissvarīgākajiem mērķiem saskaņā ar identificētajiem izaicinājumiem un vajadzībām, kā arī ar koncentrācijas prasībām, kas noteiktas attiecīgajos noteikumos (Vispārējās regulas 16. pants un ESF regulas 4. pants).

Ex-ante izvērtējumam jāizvērtē, vai līdzekļu piešķīrums atbilst izaicinājumiem un vai tie atbilst attiecīgajām atbalsta formām.

Atklājumi

Piešķirtā finansējuma saskaņotība ir būtiska, lai sasniegtu programmā noteiktos mērķus. DP ir atsevišķa nodaļa par Finansējuma plānu (3. nodaļa), kas palīdz pārskatīt piešķirto līdzekļu pietiekamību katrā prioritārajā virzienā. Attiecīgo tabulu formāts ir skaidrs un atbilst DP pamatnostādnēm.

Finanšu plāna atbilstība ar specifiskajiem atbalsta mērķiem

Finanšu plāns aprakstīs DP 3. nodaļā. Finanšu tabulas (3.1.-3.5.. tabula) atbilst DP noteiktajai struktūrai, sniedzot atbilstošu indikatīvo piešķirto finanšu resursu sadalījumu saskaņā ar ERAF, ESF un KF pa prioritātes virzieniem.

Līdzekļu piešķīruma pamatojums atrodams tabulās DP 1.2. sadaļā. Finansējumam, kas piešķirts katram prioritārajam virzienam, sniegts rakstisks pamatojums. Dotas atsauces uz stratēģijas „Eiropa 2020" pamatmērķiem un attiecīgajiem katrai valstij sniegtajiem ieteikumiem, izceļot būtiskākās dekādes problēmas un piedāvātos mērķus, lai tās risinātu.

KPMG pieredze ES fondu jautājumos Centrālās un Austrumeiropas reģionā ļāva mums sniegt padziļinātu vērtējumu attiecībā uz finansējumu 2014.-2020. plānošanas periodam. Mēs salīdzinājām piedāvātā finansējuma struktūru un apjomu ar ES struktūrfondu ieviešanu 2007.-2013. plānošanas periodā Centrālās un Austrumeiropas reģionā. Tā kā galvenie izaicinājumi (nepietiekami attīstīta transporta infrastruktūra, sociālā nevienlīdzība, zema līmeņa P&A&I, reģionālās attīstības atšķirības) ir kopīgi visā reģionā, ir vērts salīdzināt piedāvātu finansējumu 2014.-2020. plānošanas periodam Latvijā ar vidējo kopējo pieejamo budžetu (ES līdzfinansējums un valsts izdevumi) 2007.-2013. plānošanas periodam Centrālās un Austrumeiropas valstīs (Bulgārija, Čehijas Republika, Igaunija, Ungārija, Latvija, Lietuva, Polija, Rumānija, Slovākija un Slovēnija). Salīdzinājumam mēs piemērojam metodi, kas izmantota KPMG Sabiedriskā sektora konsultāciju prakses Progresa ziņojumā: „ES fondi Centrālajā un Austrumeiropā". Intervences veidi nav balstīti uz oficiālu klasifikāciju, tie drīzāk sniedz praktisku instrumentu, kas balstīts uz atbalstāmo darbību novērtējumu un piedāvāto ieguldījumu raksturu specifisko atbalsta mērķu līmenī. Kā ievades finanšu datus mēs izmantojām „pieejamo budžetu", kas ES līdzfinansējuma un valsts izdevumu summa, jo sākotnēji šie ir finanšu resursi, kas pieejami dalībniekiem vai finansējuma saņēmējiem. Tabulā viegli salīdzināmā veidā attēlota galvenā finanšu informācija:

4. attēls: ES fondu ieviešana saskaņā ar intervences veidiem

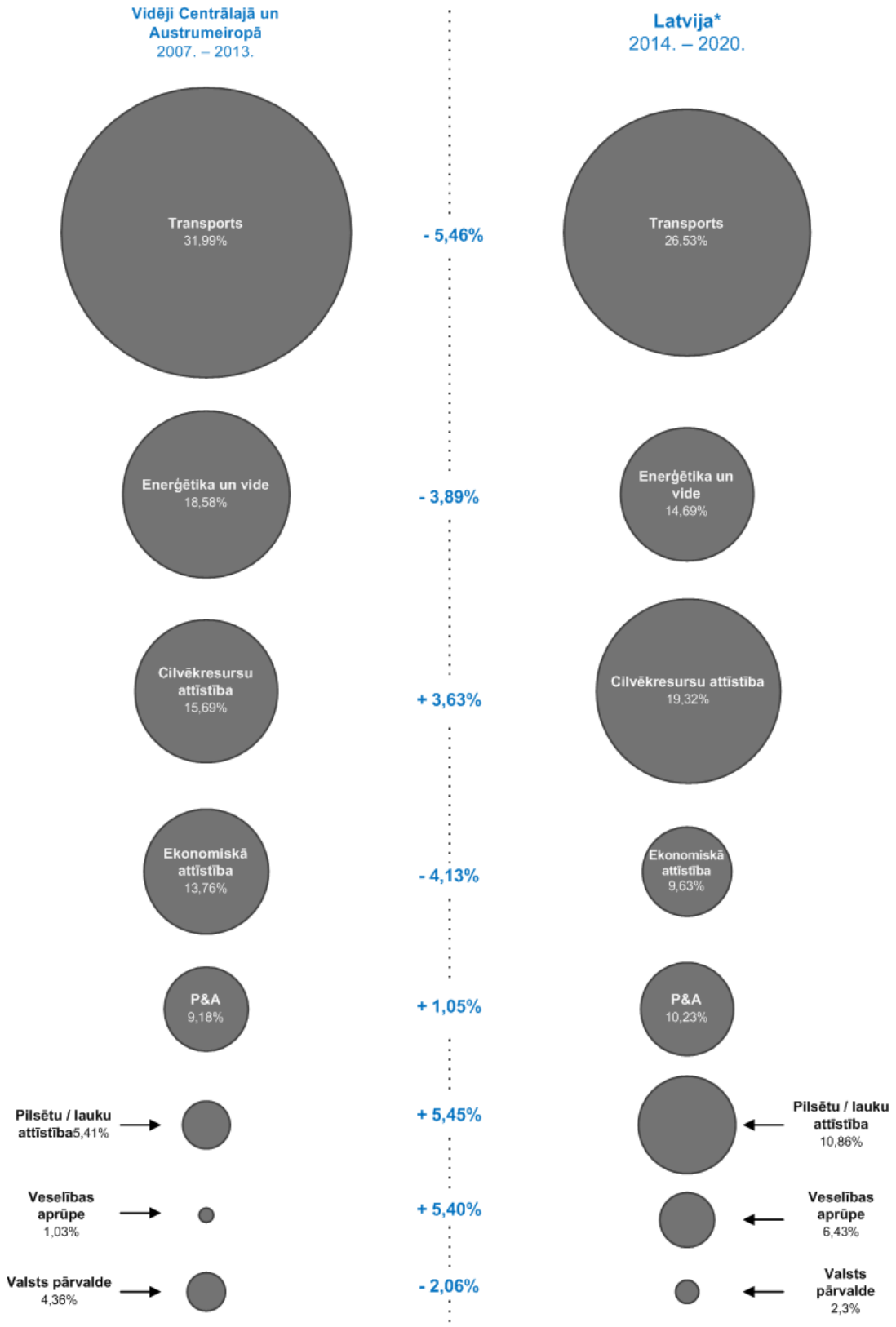

** plānotais finanšu sadalījums 2014.-2020. plānošanas periodam, 2014. gada 12. februārī.*

Avots: KPMG – ES fondi Centrālajā un Austrumeiropā – Progresa ziņojums 2007.-2010.

Kā redzams, pastāv lielas atšķirības attiecībā uz plānoto ES fondu ieviešanu Latvijā 2014.-2020. plānošanas periodā un 2007.-2013. plānošanas periodā Centrālās un Austrumeiropas reģionā. Zināmā mērā atšķirības skaidrojamas ar ES līmeņa prioritāšu maiņu (piemēram, cilvēkresursu attīstība kļūst ļoti svarīga – nabadzības un augsta līmeņa bezdarba risināšana; jaunatnes iniciatīvas utt.) un specifiskām valstu vajadzībām. Mūsu atklājumi par katru intervences veidu sniegti zemāk.

- Transports: tā ir galvenā prioritāte, tāpat kā pārējās Centrālās un Austrumeiropas valstīt, tāpēc nedaudz mazāk kā viena trešdaļa no visa KF finansējuma paredzēta šai nozarei. Lielākā daļa plānoto projektu saistīti ar ceļu rekonstrukciju un modernizāciju, kā arī transporta attīstības projektiem Rīgā, tāpat nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstību (piemēram, Rīgas lidosta, lielās ostas) un intermodāliem savienojumiem. Saskaņā ar Eiropas Komisijas ieteikumiem šiem projektiem pieejamā finansējuma daļa ir mazāka nekā iepriekš plānotā – EUR 1 277 571 467.
- Enerģētika un vide: tā kā Latvijas izmantotā atjaunojamo energoresursu daļa enerģijas ražošanā ir viena no lielākajām, šai prioritātei attiecīgi piešķirts mazāks finansējums, salīdzinot ar pārējām Centrālās un Austrumeiropas valstīm (-3,89%). Neskatoties uz to, Eiropas Komisija ir izvirzījusi jautājumus par 2023. gadam izvirzīto nacionālo mērķu sasniegšanu siltumnīcefekta gāzu emisiju un atjaunojamo energoresursu jomā. Lai šos mērķus sasniegtu, izmantojot prognozēto finansējuma apjomu, nepieciešami atbilstoši pasākumi un skaidri formulēti ieguldījumu plāni.
- Cilkvēkresursu attīstība: lai uzturētu ekonomisko izaugsmi un veicinātu dzīves kvalitāti, nenovēršami jāizstrādā apmācību materiāli un infrastruktūra gan mazākajām lauku skolām, gan lielākajām universitātēm Rīgā. Cilvēkresursu veiktspējas paaugstināšana ir galvenā Latvijas prioritāte 2014.-2020. plānošanas periodā, tāpēc gandrīz 20% no pieejamā budžeta ir piešķirti šai prioritātei – EUR 930 miljoni – kas ir 3,63% vairāk nekā vidēji Centrālajā un Austrumeiropā 2007.-2013. plānošanas periodā. Šāds finansējuma palielinājums valsts cilvēkresursu veiktspējas attīstībai ir pozitīvs solis, tā kā uz zināšanām balstītas ekonomikas uzlabošana jāuzskata kā pagrieziena punkts Latvijas ekonomikai.
- Ekonomiskā attīstība: atbalsts MVK un atsevišķiem ekonomiskajiem sektoriem ir galvenā prioritāte, lai uzlabotu Latvijas ekonomikas konkurētspēju kopumā. - 4,13% atšķirība, salīdzinot ar vidējo finansējuma apjomu ekonomiskajai attīstībai, kas piešķirts Centrālās un Austrumeiropas reģionam 2007.-2013. gadam, varētu būt pamatota, lai arī jāņem vērā, ka lielākā daļa pasākumu, kas saistīti ar „Pilsētu / lauku attīstību", attiecas uz šo prioritāti. Latvijas DP „Izaugsme un nodarbinātība" jaunākajā versijā lielāks uzsvars likts uz atbalstu MVK, kas ir galvenā prioritāte Eiropā, tāpēc finansējuma pietiekamībai jāpiešķir prioritārs statuss.
- P&A un inovācijas: tā kā pētniecības un attīstības, un inovāciju līmenis Latvijā ir relatīvi zems – tāpat kā visā Centrālās un Austrumeiropas reģionā kopumā – atbilstoša ES finansējuma piešķiršana ir īpaši nozīmīga, ņemot vērā, ka „ES vajag vairāk inovāciju, lai kļūtu produktīvāka…". [EK, 2010.] Plānotais finansējuma pieaugums P&A jaunākajā DP versijā ir uzskatāms par ļoti pozitīvu soli, un pieejamais budžets pārsniedz vidējo Centrālajai un Austrumeiropai piešķirto finansējumu 2007.-2013. gadam par vairāk kā 1%. Plānoto ieguldījumu prioritāšu un specifisko atbalsta mērķu atbilstošs formulējums un ieviešana ir nepieciešams, lai sasniegtu ambiciozo mērķi, kas izvirzīts 2020. gadam – tērēt 1,5% no IKP pētniecībai un attīstībai.
- Pilsētu / lauku attīstība: Rīgas un citu reģionālo pilsētu Latvijā attīstība ir būtiska, tā kā šīs pilsētas ir valsts ekonomiskie centri. Pasākumi šīs prioritātes ietvaros ir transversāli, tā kā tie risina dažādas vajadzības, piemēram, dzīves kvalitātes uzlabošanu, siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, transporta infrastruktūras un biznesa vides attīstību, tāpat šīs prioritātes mērķis is nacionālā kultūras un dabas mantojuma saglabāšana. Finansējuma daļa, kas paredzēta pilsētu un lauku attīstībai – 10,86% -, ir daudz lielāka nekā citās Centrālās un Austrumeiropas valstīs, galvenokārt tāpēc, ka attīstība nepieciešama Rīgas un Latgales reģionā. Tāpat ieguldījumi šīs prioritātes ietvaros sniedz ieguldījumi vispārējā valsts ekonomikas attīstībā.
- Veselības aprūpe: veselības aprūpei Latvijā piešķirts sešas reizes vairāk finansējuma nekā vidēji Centrālajā un Austrumeiropā. Neskatoties uz to, ka veselības aprūpes

infrastruktūra un pieejamībai tai ir ļoti būtiska, īpaši lauku reģionos, nepieciešams detalizētāks skaidrojums attiecībā uz finansējuma apjomu, kas piešķirts šai prioritātei.

- Valsts pārvalde: pieejamais budžets – 2,3% - veiktspējas uzlabošanai valsts pārvaldē ir būtiski zemāks nekā Centrālās un Austrumeiropas reģionā, finansējums ir samazinājies, salīdzinot ar iepriekšējo DP, kas atbilst sākotnējiem Eiropas Komisijas komentāriem. Administratīvā sloga samazināšana, valsts pārvaldes pakalpojumu kvalitātes uzlabošana ir labas pārvaldības stūrakmeņi un rada investoriem draudzīgu biznesa vidi. Latvijai nav nozīmīgu iesāktu projektu e-pārvaldības ietvaros, tāpēc paredzētais finansējuma apjoms uzskatāms par atbilstošu.

Lūdzu, ievērojiet, ka iepriekšējais salīdzinājums sniegts tikai informatīviem nolūkiem, tā kā katrai dalībvalstij ir atšķirīgi izaicinājumi, tāpat pēdējos gados visā Eiropā būtiski mainījies ārējais konteksts.

Kopumā pastāv iespēja, kas noteikta Vispārējās regulas 110. punkta 5. daļā, ka gadījumā, ja viss prioritārais virziens tiek īstenots, izmantojot finanšu instrumentus vai Kopienas nodrošināto vietējo attīstību, ES līdzfinansējuma likme var tikt paaugstināta par 10 procentpunktiem. Pašlaik programma šo iespēju neizmanto.

Tematiskā koncentrācija

Fondu tematiskā koncentrācija tiek realizēta fondu finanšu nošķiršanas prasību formā, ievērojot Vispārējās regulas prasības un specifisko fondu noteikumu priekšlikumiem, kas mazāk attīstītajiem reģioniem ir šādi:

- vismaz 50% no ERAF līdzekļiem jāizmanto pasākumiem, kas attiecas uz pētniecību un inovācijām, IKT attīstību, MVK konkurētspēju un zemu oglekļa emisiju ekonomiku (1., 2., 3., 4. tematiskais mērķis), no kuriem:
  - vismaz 12% no ERAF līdzekļiem jāizmanto pārejai uz zemu oglekļa emisiju ekonomiku (4. tematiskais mērķis);
- vismaz 5% no ERAF līdzekļiem jāpiešķir integrētajām darbībām ilgtspējīgai pilsētu attīstībai;
- vismaz 20% no kopējiem ESF līdzekļiem jāpiešķir sociālās iekļautības un nabadzības problēmu risināšanai (9. tematiskais mērķis);
- vismaz 60% no kopējiem ESF līdzekļiem jāpiešķir līdz 5 ieguldījumu prioritātēm, kas definētas ESF regulā.

Balstoties uz Vadošās iestādes sniegto detalizēto finanšu tabulu, DP atbilst visām iepriekš minētajām prasībām šādi:

- 52,64% no ERAF līdzekļiem ir piešķirti 1., 2., 3. un 4. tematiskajiem mērķiem (1., 2., 3., 4. prioritārais virziens);
- 12,28% ERAF līdzekļu piešķirti 4. tematiskajam mērķim (4. prioritārais virziens);
- 10,07% ERAF līdzekļu piešķirti integrētajām darbībām ilgtspējīgai pilsētu attīstībai;
- 34,13% ESF līdzekļu piešķirti sociālās iekļautības un nabadzības problēmu risināšanai (7. prioritārais virziens);
- 73,27% ESF līdzekļu piešķirti 5 ieguldījumu prioritātēm (7.1., 7.4., 7.5., 8.2., 8.3.).

Fondu apvienošana

Pašreizējā ERAF, ESF un KF fondu apvienošana ir atbilstoša integrētai teritoriālai pieejai un integrētai pilsētu attīstībai.

DP 8. nodaļa ietver informāciju par sinerģijām ar citiem ES fondiem, īpaši ar ELFLA un EJZF vai Klimata pārmaiņu finanšu instrumentu (KPFI), piemēram. 8. nodaļā izklāstīti galvenie fondu koordinācijas aspekti un potenciālās sinerģijas. Šādu sinerģiju pazīmes uzskatāmas par ļoti lietderīgām, tā kā tās var uzlabot pozitīvo programmas mērķu ietekmi uz ekonomiku, īpaši attiecībā uz

lauku un Baltijas piekrastes teritoriju attīstību. Saskaņā ar DP starp Finanšu Ministriju (kas ir Vadošā iestāde attiecībā uz ERAF, ESF un KF) un Lauksaimniecības ministriju notiek regulāras konsultācijas. Pašreizējā plānošanas perioda labākās prakses principu izmantošanu plānots turpināt.

Galvenie secinājumi

1. **Finanšu plāns ir atbilstoši izstrādāts, ar detalizētu dokumentāciju attiecībā uz finansējuma sadalījumu ERAF, ESF un KF.** Finansējuma apjoms ir iekļauts prioritāro virzienu līmenī, sniedzot nepieciešamo sadalījumu pa ERAF, ESF, KF un JNI, tā kā daudzi no tiem izmanto vairākus fondus.
2. **Detalizēts pamatojums, kā pēc prioritārajos virzienos ieļauti vairāki fondi, sniegts 2. nodaļā.** Ja prioritārais virziens ietver vairāk nekā vienu tematisko mērķi, attiecīgās nodaļas sākumā jāsniedz paskaidrojums par tā izmantošanu. Tā kā programmā apvienoti vairāki tematiskie mērķi un vairāki fondi (ERAF, KF, ESF) vairākos prioritārajos virzienos, šīs izvēles skaidrojums prasīts pamatnostādnēs, kas detalizēti sniegts visā programmas dokumentā (veiksmīgu piemēru skatīt 2.7. nodaļā).
3. **Piedāvātais finansējuma izlietojums 2014. – 2020. gadam liecina par konsekventu pieeju DP noteikto mērķu sasniegšanai un identificēto nacionālo un reģionālo vajadzību un problēmu risināšanu.** Finanšu izlietojums uzrāda nelielas atšķirības no ES fondu ieviešanas Centrālās un Austrumeiropas reģionā, īpaši attiecībā uz Cilvēkresursu attīstību, Ekonomisko un Pilsētvides / Lauku attiecību un Veselības aprūpi.
4. **Sinerģijas ar citiem ES fondiem, īpaši ar ELFLA un EJZF, ir pienācīgā apjomā izklāstītas un analizētas DP 8. nodaļā**, sniedzot pārskatu par koordināciju ar vairākiem ES finanšu instrumentiem un nacionālajām programmām. Sniegti piemēri un atsauces uz dažādiem ES finanšu instrumentiem un programmām, norādot jomas, kurās šīs sinerģijas, visticamāk, tiks izmantotas.

7 Ieguldījums stratēģijā „Eiropa 2020"

Vērtētājiem jāizvērtē "programmas ieguldījums stratēģijā „Eiropa 2020", ņemot vērā atlasītos tematiskos mērķus un prioritātes, valsts un reģionālās vajadzības", kā to nosaka Vispārējās regulas 55.(3)(a) pants.

Tāpat, papildus programmas atbilstības stratēģijai „Eiropa 2020", intervences loģikai un paredzētajiem rezultātiem izvērtēšanai, vērtētājiem jāizvērtē, cik lielā mērā programma sniegs ieguldījumu stratēģijas mērķos.

Atklājumi

Stratēģija „Eiropa 2020" paredzēta gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas Eiropas ekonomikas attīstībai. Saskaņā ar to Latvija, kā arī visas pārējās dalībvalstis ir izvirzījušas atbilstošus mērķus DP, kuriem jāsniedz ieguldījums vispārīgo Stratēģijas mērķu sasniegšanā.

Saistība starp DP un stratēģiju „Eiropa 2020" ir īsi apkopota Kopsavilkumā un 1. nodaļā. Saskaņā ar DP pamatnostādnēm ir jāskaidro, kā DP risina vajadzības un izaicinājumus un kā tā veic ieguldījumu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanā.

Kopumā programmas stratēģijas pamatā ir stratēģijas „Eiropa 2020" mērķi, DP 1. nodaļā tiek izveidota tieša saistība un norādīti skaidri nacionālie mērķi, kas atbilst Eiropas Savienības līmeņa mērķiem (atklājumi šī ziņojuma 4.1. nodaļā ir atbilstoši arī šīs nodaļas kontekstā). Šādus secinājumus var izdarīt, ņemot vērā starpposma izvērtējumu par Valsts stratēģiskās atsauces pamatprogrammas prioritāšu, pasākumu un darbību ieviešanas efektivitāti ES fondu plānošanas periodā 2007.-2013. [Agile&Co, 2011]

Identificētās vajadzības kopumā atbilst stratēģijas „Eiropa 2020" mērķiem un, kā tas atspoguļots arī dokumenta struktūrā, visas vajadzības ir sagrupētas pa tematiskajiem mērķiem nolūkā sniegt ieguldījumu to sasniegšanā.

Eiropas Savienības līmenī tika atlasīti 11 tematiskie mērķi, kas veido stratēģijas būtību un atspoguļo nozīmīgākās Eiropas vajadzības, kā arī galvenos izaicinājumus, kas jāsasniedz līdz šīs dekādes beigām. Visi šie mērķi iekļauti arī DP, kā tas izklāstīts Vispārējās regulas 5.1.2. sadaļā:

1. nostiprināt pētniecību, tehnoloģiju attīstību un inovāciju;
2. uzlabot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pieejamību, izmantošanu un kvalitāti;
3. uzlabot mazo un vidējo komersantu (MVK) konkurētspēju;
4. atbalstīt pāreju uz zemu oglekļa emisiju ekonomiku visās nozarēs;
5. veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, riska novēršanu un pārvaldību;
6. saglabāt un aizsargāt vidi un veicināt resursefektivitāti;
7. veicināt ilgtspējīgu transportu un novērst trūkumus galvenajās tīkla infrastruktūrās;
8. veicināt ilgtspējīgu un kvalitatīvu nodarbinātību un atbalstīt darbaspēka mobilitāti;
9. veicināt sociālo iekļaušanu, apkarot nabadzību un jebkādu diskrimināciju;
10. veikt investīcijas izglītībā, apmācībā un profesionālajā apmācībā, lai nodrošinātu prasmes, kā arī mūžizglītībā;
11. uzlabot publisko iestāžu un iesaistīto personu institucionālās spējas un veidot efektīvu valsts pārvaldi.

Programmas stratēģija ietver šos tematiskos mērķus 8 prioritāro virzienu formā (2. nodaļa), kas veido lielāko daļu virzienu finansējumu no dažādiem avotiem un ar dažādiem mērķiem, īpaši attiecībā uz 3. virzienu (Mazo un vidējo komersantu konkurētspēja), 8. virzienu (Nodarbinātība, darbaspēka mobilitāte un sociālā iekļaušana) un 10. virzienu (Izglītība, prasmes un mūžizglītība). 8 prioritārie virzieni ir šādi:

1. pētniecība, tehnoloģiju attīstība un inovācijas;
2. informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pieejamība, e-pārvaldība un pakalpojumi;
3. mazo un vidējo komersantu konkurētspēja;
4. pāreja uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisiju visās nozarēs;
5. vides aizsardzība un resursu izmantošanas efektivitāte;
6. ilgtspējīga transporta sistēma;
7. nodarbinātība, darbaspēka mobilitāte un sociālā iekļaušana;
8. izglītība, prasmes un mūžizglītība.

Šī izvēle un tematisko mērķu grupēšana prioritārajos virzienos pilnībā nav izstrādāta DP, lai arī būtu nepieciešams saprast katru apsvērumu, kas ir Latvijas stratēģijas pamatā, izmantojot ERAF, ESF un KF līdzekļus (piemēram, ar nodarbinātību un sociālo iekļaušanu saistīto tematisko mērķu apvienošana zem viena prioritārā virziena).

Pašreizējā DP izstrādes posmā visām plānotajām intervencēm ir tieša vai netieša saistība ar stratēģijas „Eiropa 2020" mērķiem un tās, visticamāk, sniegs ieguldījumu Kopienas mērķu sasniegšanā.

Turpmāka informācija attiecībā uz ieguldījumu stratēģijas „Eiropa 2020" pamata mērķu sasniegšanu par katru atsevišķo mērķi atrodama šī ziņojuma 4.3. sadaļā.

Galvenie secinājumi

1. **Programmas stratēģiju pamatā veido stratēģijas „Eiropa 2020" mērķi, tā ietver visus tematiskos mērķus 8 prioritāro virzienu formā, kas veido lielāko daļu virzienu finansējumu no dažādiem avotiem un ar dažādiem mērķiem**, lai arī prioritārie virzieni pēdējā programmas dokumenta versijā kopumā visvairāk pievēršas to mērķiem.

8 Plānošanas process, projekta izvērtēšanas plāns

Papildus izvērtēšanas tēmām, kas noteiktas Vispārējā regulā, ex-ante izvērtēšanas ziņojumā izvērtēta arī plānošanas procesa kvalitāte un apraksts, un sniegts izvērtēšanas plāna projekts.

Atklājumi

Programmas sagatavošana

Sagatavošanas procesa galvenie posmi, partneru atlase un veiktās darbības, lai atvieglotu līdzdalību, un ex-ante izvērtējums izklāstītas 7. nodaļā.

Šajā nodaļā apskatītas institūcijas, kas tieši iesaistītas procesā, darba koordinēšanā un galvenajos sagatavošanas procesa posmos. Detalizēti izklāstīta partneru iesaiste. Agrīnā programmas posmā komentāri apspriesti daudzpusējās tikšanās ar biznesa partneriem, kas iesaistīti KP Fonda starpposma uzraudzības komitejā. Ņemot vērā šo, publiskās konsultācijas par DP sniedza iespēju plašākai sabiedrībai iesaistīties plānošanas procesā un izteikt viedokli par programmas projektu. Tika organizētas vairāk nekā 30 tematiskās diskusijas ar iesaistītajām pusēm, ieskaitot vietējos partnerus. Saņemtie priekšlikumi un iebildumi tika analizēti un ietverti DP. 7. nodaļa izklāstīts, ka pašvaldības, organizācijas un darba devēju un darbinieku organizācijas bija ļoti aktīvas plānošanas posmā. Kopumā secināts, ka sadarbība ar partneriem ir uzskatāma par konstruktīvu un produktīvu. Nodaļā pievērsta uzmanība arī būtiskākajām problēmām, ko minējuši aktīvie partneri, taču atsauces uz ex-ante izvērtējuma organizēšanu varētu būt detalizētākas.

Lai nodrošinātu partneru iesaisti plānošanā un uzraudzībā visa programmas ieviešanas cikla laikā, tiks izveidota KP Fonda uzraudzības komiteja, kas ietver plašu iesaistīto personu loku, t.i., publisko iestāžu pārstāvjus, sociālos partnerus, asociācijas un fondus. Turpinot 2007.-2013. plānošanas perioda labākās prakses principu piemērošanu, tiks izveidota Kohēzijas politikas fondu tematiskās izvērtēšanas konsultāciju darba grupa, kas tiks iesaistīta visu Eiropas struktūrfondu un investīciju fondu (ELFLA, EJZF, Eiropas teritoriālās sadarbības programmas) vadošo iestāžu darbā, tādejādi veicinot DP atbilstību un sinerģiju ar citām programmām.

Izvērtēšanas plāna projekts

DP izvērtēšanas plāna projekts, ņemot vērā pašreizējās pamatnostādnes, ir šāds:

Tēma	Mērķis	Tēma	Laika posms	Pieeja, galvenās metodes	Nepieciešamie dati	Ieguvumi
Pasākumu izvērtējamība (*'Evaluability assessment'*)	Noteikt intvervences izvērtējamību un datu pieejamību	Izvēlētie virzieni / programmas mērķi	2014. gada 3.ceturksnis	Datu avotu apstiprināšana Izmēģinājuma pētījums par izvēlēto pasākumu Ietikumi attiecībā uz datu apkopošanas un uzraudzības sistēmas uzlabojumiem	Programmas un projekta dokumenti Administratīvās datu bāzes Statistikas datu avoti	Datu pieejamība hipotētiskās ietekmes izvērtējumiem un rezultāta rādītāji
Dažādu tēmu ex-ante ietekmes izvērtējums pēc pieprasījuma	*Izvērtēt atsevišķu pasākumu vai mērķu paredzamo ietekmi*	*Pēc izvēles*	*Pēc izvēles*	*Ex-ante ietekmes izvērtējums* *Statistiskās metodes (aplēses, prognozes)* *Teorijā balstīts ietekmes izvērtējums*	*Jāprecizē (piemēram, iepriekšējie pētījumi, izvērtējumi, pašreizējo programmu dati utt.)*	*Gūt izpratni par ietekmes mehānismu un atsevišķu pasākumu paredzamo efektivitāti*
Pirmais Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas starpposma izvērtējums, ieskaitot Jaunatnes garantijas ieviešanu	Apgūt vienotā atbalsta no ESF efektivitāti un paredzamo ietekmi un specifiskos līdzekļus, kas piešķirti JNI, ieskaitot Jaunatnes garantijas ieviešanai	Pasākumi, kas saistīti ar JNI, Jaunatnes garantiju	2015. gada 3. un 4. ceturksnis	Finanšu progresa izvērtējums Intervenču atbilstības (popularitātes) izvērtējums (sākotnējo datu apkopošana no finansējuma saņēmējiem un / vai potenciālajiem finansējuma saņēmējiem) Efektivitātes izvērtējums (datu analīze, piešķirto resursu izvērtējums, programmas iznākumi) Starpposma rezultātu un paredzamo ietekmju izvērtējums (metodes, kas balstītas uz teoriju) Uzlabojumu iespēju identifikācija un salīdzinājums (izmaksu efektivitātes analīze)	Programmas un projekta dokumenti Administratīvās datu bāzes Ierēdņu, ekspertu un citu iesaistīto pušu programmas izpratne Kvalitatīvie dati no finansējuma saņēmējiem un potenciālajiem finansējuma saņēmējiem	Pierādījumu pieejamība, lai maksimāli uzlabotu JNI, tās ietekmes un efektivitāti
Atsevišķu virzienu pirmā pastāvīgā izvērtēšana	Savlaicīgi gūt atsauksmes par programmas darbību, sagatavojieties pirmajai starpposma Darbības pārbaudei (2017.), ja nepieciešams, ierosiniet programmas labojumus	Katrs virziens atsevišķi	2016. gada 1.ceturksnis	Finanšu progresa izvērtējums Efektivitātes izvērtējums (galvenie iznākuma rādītāji) Teorijā balstīts rezultātu izvērtējums, potenciālās ietekmes aplēse Programmas izmaiņu alternatīvu salīdzinājums Prognozes Rādītāju analīze	Programmas un projekta dokumenti Administratīvie dati Saņēmēju atsauksmes Ekspertu viedoklis Iesaistītās puses	Pamatots ieguldījums Darbības pārbaudē 2017. gadā
Pirmo izvērtējumu sintēze	Gūt izpratni par programmas darbības sintētisko pārskatu	Programmas līmenis	2016.g. 3.ceturksnis	Izvērtējumu sintēze (konceptuāls izvērtējums) Teorijā balstīts ietekmes izvērtējums	8 prioritāro virzienu izvērtējumi Turpmāki dati, lai nodrošinātu	Programmas līmeņa atklājumi, secinājumi un ieteikumi, rādītāju vērtības, kas tieši

					līdzsvarotu pierādījumu bāzi	izmantojamas Darbības pārbaudē
Dažādi tematiskie izvērtējumi pēc pieprasījuma	*Pārbaudīt specifiskas problēmas, jautājumus vai teorijas*	*Pēc izvēles*	*Pēc izvēles*	*Tehnisks izvērtējums, iesaistot ekspertus*	*Jāprecizē*	*Gūt izpratni par atsevišķiem jautājumiem, lai uzlabotu programmas darbību*
Atsevišķu virzienu otrā pastāvīgā izvērtēšana	Savlaicīgi gūt atsauksmes par programmas darbību, sagatavojieties otrajai starpposma Darbības pārbaudei (2019.), ja nepieciešams, ierosiniet programmas labojumus	Katrs virziens atsevišķi	2018. gada 1.ceturksnis	Finanšu progresa izvērtējums Efektivitātes izvērtējums (iznākuma un rezultāta rādītājs) Teorijā balstīts starpposma un ilgtermiņa rezultātu izvērtējums Starpposma ietekmes aplēse tādā apmērā, kādā iespējams (piemēram, hipotētiskās metodes, rezultātu izlīdzināšana) Programmas izmaiņu alternatīvu salīdzinājums Prognozes Rādītāju analīze	Programmas un projekta dokumenti Administratīvie dati Saņēmēju atsauksmes Ekspertu viedoklis Citas datu bāzes (par hipotēzēm) Rādītāju dati Iesaistītās puses	Pamatots ieguldījums Darbības pārbaudē 2019. gadā
Otro pastāvīgo izvērtējumu sintēze	Gūt izpratni par programmas darbības sintētisko pārskatu	Programmas līmenis	2018.g. 3.ceturksnis	Izvērtējumu sintēze (konceptuālais izvērtējums) Teorijā balstīts ietekmes izvērtējums Hipotētiskais ietekmes izvērtējums	9 virzienu izvērtējumi Turpmāki dati, lai nodrošinātu līdzsvarotu pierādījumu bāzi	Programmas līmeņa atklājumi, secinājumi un ieteikumi, rādītāju vērtības, kas tieši izmantojamas Darbības pārbaudē
Otrais Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas starpposma izvērtējums, ieskaitot Jaunatnes garantijas ieviešanu	Apgūt vienotā atbalsta no ESF efektivitāti un paredzamo ietekmi un specifiskos līdzekļus, kas piešķirti JNI, ieskaitot Jaunatnes garantijas ieviešanai	Pasākumi, kas saistīti ar JNI, Jaunatnes garantiju	2018. gada 3. un 4. ceturksnis	Finanšu progresa izvērtējums Intervenču atbilstības (popularitātes) izvērtējums (sākotnējo datu apkopošana no finansējuma saņēmējiem un / vai potenciālajiem finansējuma saņēmējiem) Efektivitātes izvērtējums (datu analīze, piešķirto resursu izvērtējums, programmas iznākumi) Starpposma rezultātu un paredzamo ietekmju izvērtējums (metodes, kas balstītas uz teoriju) Uzlabojumu iespēju identifikācija un salīdzinājums (izmaksu efektivitātes analīze)	Programmas un projekta dokumenti Administratīvās datu bāzes Ierēdņu, ekspertu un citu iesaistīto pušu programmas izpratne Kvalitatīvie dati no finansējuma saņēmējiem un potenciālajiem finansējuma saņēmējiem	Pierādījumu pieejamība, lai maksimāli uzlabotu JNI, tās ietekmes un efektivitāti, informācija nākamajam plānošanas periodam
Atsevišķu virzienu ex post	Gūt izpratni par programmas darbību, sagatavoties programmas	Katrs virziens	2020. gada	Finanšu progresa izvērtējums	Programmas un	Ieguldījums programmas noslēgšanās un gala

izvērtējums	noslēgšanai	atsevišķi	1.ceturksnis	Efektivitātes izvērtējums (iznākuma un rezultāta rādītājs, ietekme) Teorijā balstīts starpposma un ilgtermiņa rezultātu izvērtējums Ietekmes apmēra noteikšana tiktāl, cik iespējams (piemēram, hipotētiskās metodes, rezultātu izlīdzināšana) Rādītāju analīze	projekta dokumenti Administratīvie dati Saņēmēju atsauksmes Ekspertu viedoklis Citas datu bāzes (par hipotēzēm) Rādītāju dati Iesaistītās puses	progresa ziņojums Komisijai, informācija nākamajam plānošanas periodam.
Ex-post izvērtējumu sintēze	Gūt izpratni par programmas darbības sintētisko pārskatu	Programmas līmenis	2020.gada 4.ceturksnis	Izvērtējumu sintēze (konceptuālais izvērtējums) Teorijā balstīts ietekmes izvērtējums Hipotētiskais ietekmes izvērtējums	8 prioritāro virzienu izvērtējumi Turpmāki dati, lai nodrošinātu līdzsvarotu pierādījumu bāzi	Programmas līmeņa atklājumi, secinājumi un ieteikumi, , rādītāju vērtības, kas tieši izmantojamas programmas noslēgšanā, informācija nākamajam plānošanas periodam.

Galvenie secinājumi

2. 7. nodaļa ietver atbilstošu informāciju par DP izstrādes procesu un partneru iesaisti, uzrāda galvenos programmas sagatavošanas posmus, partneru iesaisti, būtiskākos konsultāciju laikā apskatītos jautājumus un 2007.-2013. plānošanas perioda labākās prakses principu izmantošanas turpināšana.

9 Pielikumi

Pielikums 1: Vajadzības – prioritātes – mērķi (pievienots)

Pielikums 2: Intervences loģikas tabula (8 lapas)

Pielikums 3: Teritoriālo vajadzību tabula (1 lapa);

Pielikums 4: Izpildes ietvara novērtējuma tabula (2 lapas);

Pielikums 5: Sinerģijas izvērtējuma tabula (2 lapas)

Sazinieties ar mums:

Gábor Cserháti
Direktors
T +36 70 333 1410
E gabor.cserhati@kpmg.hu

Edgars Voļskis
Direktors
T +371 670 38005
E evolskis@kpmg.com

András Kaszap
Projektu vadītājs
T +36 70 370 1840
E andras.kaszap@kpmg.hu

www.kpmg.hu

www.kpmg.lv

© 2014 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Šveices uzņēmumu KPMG International Cooperative (KPMG International), tīkla dalībfirma. Visas tiesības pieder autoram.

Šajā dokumentā apkopotā informācija ir vispārīga un nav paredzēta atsevišķa indivīda vai uzņēmuma apstākļiem. Lai arī mūsu mērķis ir sniegt precīzu un savlaicīgu informāciju, nav iespējams garantēt, ka informācijas saņemšanas brīdī tā vēl arvien būs precīza vai ka tā būs precīza nākotnē. Nav ieteicams veikt jebkādas darbības, balstoties uz šo informāciju, iepriekš nesaņemot profesionālu padomu, kas sniegts pēc detalizētas attiecīgās situācijas izpētes.

KPMG nosaukums, logo un „cutting through complexity" ir reģistrētas KPMG International preču zīmes.

Identificētās galvenās attīstības prioritātes	Ieguldījumu prioritāte	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis
Tautsaimniecības ražīguma, inovāciju, pētniecības un zinātnes kvalitātes līmeņa celšana	1.1. Uzlabojot pētniecības un inovāciju (P&I) infrastruktūru un spēju attīstīt P&I izcilību, kā arī veicinot kompetences centru, it īpaši Eiropas nozīmes centru izveidi	1.1.1 - Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā
	1.2. Sekmējot uzņēmumu investīcijas P&I un veidojot saiknes un sinerģiju starp uzņēmumiem, pētniecības un izstrādes centriem un augstākās izglītības nozari, jo īpaši veicinot investīcijas produktu un pakalpojumu (tai skaitā radošu produktu) attīstībā, tehnoloģiju nodošanu, sociālās inovācijas, ekoinovācijas, sabiedrisko pakalpojumu lietotnes, pieprasījuma stimulēšanu, tīklu veidošanu, kopu izveidi un atvērtās inovācijas ar viedās specializācijas palīdzību un atbalstot tehnoloģisko un lietišķo pētniecību, izmēģinājuma projektus, ražojumu apstiprināšanu to agrīnā izstrādes stadijā, ražošanas spēju palielināšanu un pirmo ražošanu, jo īpaši attiecībā uz svarīgākajām pamattehnoloģijām un universālo tehnoloģiju izplatīšanu.	1.2.1 - Veicināt privātā sektora investīcijas P&A
		1.2.2 - Veicināt inovatīvu un tehnoloģiski intensīvu saimnieciskās darbības veicēju attīstību
	2.1. Paplašināt platjoslas pakalpojumu izvietojumu un sekmēt ātrgaitas tīklu attīstību un atbalstīt jauno tehnoloģiju un tīklu ieviešanu digitālās ekonomikas vajadzībām	2.1.1 – Uzlabot elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamību lauku teritorijās
	2.2. Stiprināt IKT lietojumprogrammas e-pārvaldes, e-mācību, e-iekļaušanas, e-kultūras un e-veselības jomā	2.2.1 - Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību
	3.1. Veicināt uzņēmējdarbību, jo īpaši atvieglojot jaunu ideju izmantošanu ekonomikā un atbalstot jaunu uzņēmumu izveidi, tostarp ar uzņēmumu inkubatoru palīdzību	3.1.1 - Sekmēt finansējuma pieejamību komercdarbības attīstībai komersantiem dažādās attīstības stadijās, un veicināt jaunu komersantu veidošanos
	3.2. Atbalstīt MVK spēju panākt izaugsmi reģionālos, valsts un starptautiskos tirgos un iesaistīties inovāciju procesos	3.2.1 - Veicināt MVK konkurētspēju un eksportspēju.
	3.3. Atbalstot uzlabotu spēju radīšanu un paplašināšanu produktu un pakalpojumu attīstībai	3.3.1 - Veicināt MVK konkurētspēju un jaunu ideju attīstību apstrādes rūpniecībā, .
		3.3.2 - Palielināt privāto investīciju apjomu nacionālas un reģionālas nozīmes centros, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbībai nozīmīgā infrastruktūrā atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām
	3.4. Investīcijas institucionālajās spējās un efektīvā valsts pārvaldē un publiskajos pakalpojumos valsts, reģionālajā un vietējā līmenī, lai panāktu reformas, labāku regulējumu un labu pārvaldību	3.4.1 - Paaugstināt tiesu un tiesībsargājošo institūciju personāla, kuri nodarbojas ar parādu un zaudējumu piedziņas strīdu izskatīšanu un piedziņu, kompetenci, komercdarbības vides uzlabošanas sekmēšanai.
		3.4.2 - Publisko iestāžu un ieinteresēto personu institucionālo spēju un efektīvas publiskās pārvaldes veicināšana
	4.1. Veicināt energoefektivitāti un AER izmantošanu uzņēmumos	4.1.1 - Veicināt efektīvu energoresursu izmantošanu un enerģijas patēriņa samazināšanu apstrādes rūpniecības nozarē
	5.6 Veicināt darbības, lai uzlabotu pilsētvidi, atdzīvinātu pilsētas, atjaunotu un attīrītu pamestas rūpnieciskās teritorijas (tai skaitā pārveidei paredzētās zonas), samazinātu gaisa piesārņojumu un veicinātu trokšņa mazināšanas pasākumus	5.6.1 - Veicināt pilsētas revitalizāciju, vides kvalitātes uzlabošanos un investīciju piesaistīšanu, veicot ilgtspējīgus ieguldījumus nacionālas nozīmes sabiedriskos objektos un multifuncionālā sabiedriskā infrastruktūrā
Ilgtspējīga un efektīva transporta infrastruktūra	4.4. Veicināt zemu oglekļa emisiju stratēģijas visu veidu teritorijām, jo īpaši pilsētām, tostarp ilgtspējīgu multimodālo mobilitāti pilsētās un ar ietekmes mazināšanu saistītus pielāgošanās pasākumus	4.4.1 - Attīstīt ETL uzlādes infrastruktūru Latvijā
	4.5. Veicināt zemu oglekļa emisiju stratēģijas visu veidu teritorijām, jo īpaši pilsētām, tostarp ilgtspējīgu multimodālo mobilitāti pilsētās un ar ietekmes mazināšanu saistītus pielāgošanās pasākumus	4.5.1 - Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru
	6.1 Atbalstīt multimodālu Eiropas vienoto transporta telpu, investējot TEN-T (KF)	6.1.1 - Palielināt lielo ostu drošības līmeni un uzlabot transporta tīkla mobilitāti
		6.1.2 - Veicināt drošību un vides prasību ievērošanu starptautiskajā lidostā „Rīga".
		6.1.3 - Nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru uz Rīgas maģistrālajiem pārvadiem un novērst maģistrālo ielu fragmentāro raksturu
		6.1.4 - Pilsētu infrastruktūras sasaiste ar TEN-T tīklu
		6.1.5 – Valsts galveno autoceļu segu pārbūve, nestspējas palielināšana.
	6.2 Attīstīt un atjaunot visaptverošu, kvalitatīvu un savstarpēji savietojamu dzelzceļa sistēmu un mazinot trokšņa mazināšanas pasākumus	6.2.1 - Nodrošināt konkurētspējīgu un videi draudzīgu TEN-T dzelzceļa tīklu, veicinot tā drošību, kvalitāti un kapacitāti
	6.3 Pastiprināt reģionālo mobilitāti, pievienojot sekundāros un terciāros transporta mezglus, tostarp multimodālos mezglus, TEN-T infrastruktūrai (ERAF)	6.3.1 - Palielināt reģionālo mobilitāti, uzlabojot valsts reģionālo autoceļu kvalitāti
Ilgtspējīga dabas un kultūras resursu izmantošana	4.1. Veicināt energoefektivitāti un AER izmantošanu uzņēmumos	4.1.1 - Veicināt efektīvu energoresursu izmantošanu un enerģijas patēriņa samazināšanu apstrādes rūpniecības nozarē
	4.2. Atbalstīt energoefektivitāti, viedu enerģovadību un AER izmantošanu sabiedriskajā infrastruktūrā, tostarp sabiedriskajās ēkās un mājokļa sektorā	4.2.1 - Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās
		4.2.2 - Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu pašvaldību ēkās
	4.3. Veicināt no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas enerģijas ražošanu un sadali	4.3.1 - Veicināt energoefektivitāti un vietējo AER izmantošanu centralizētajā siltumapgādē
	4.4. Veicināt zemu oglekļa emisiju stratēģijas visu veidu teritorijām, jo īpaši pilsētām, tostarp ilgtspējīgu multimodālo mobilitāti pilsētās un ar ietekmes mazināšanu saistītus pielāgošanās pasākumus	4.4.1 - Attīstīt ETL uzlādes infrastruktūru Latvijā
	4.5. Veicināt zemu oglekļa emisiju stratēģijas visu veidu teritorijām, jo īpaši pilsētām, tostarp ilgtspējīgu multimodālo mobilitāti pilsētās un ar ietekmes mazināšanu saistītus pielāgošanās pasākumus	4.5.1 - Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru
	5.1. Atbalstīt investīcijas, kas paredzētas, lai ielāgotos klimata pārmaiņām, tostarp izmantojot uz ekosistēmām balstītas pieejas.	5.1.1 - Novērst plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu pilsētu teritorijās
		5.1.2 - Samazināt plūdu riskus lauku teritorijās
	5.2 Investēt atkritumu apsaimniekošanas nozarē, lai ievērotu Savienības acquis noteiktās prasības vides jomā un nodrošinātu dalībvalstu identificētās vajadzības pēc investīcijām, kas pārsniedz minētās prasības	5.2.1 - Palielināt dažāda veida atkritumu atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju
	5.3 Investēt ūdensapgādes nozarē, lai ievērotu Savienības acquis noteiktās prasības vides jomā un nodrošinātu dalībvalstu identificētās vajadzības pēc investīcijām, kas pārsniedz minētās prasības	5.3.1 - Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt pieslēgšanas iespējas
	5.4 Aizsargāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un augsni un veicinot ekosistēmu pakalpojumus, tostarp ar tīkla „Natura 2000" palīdzību, un zaļo infrastruktūru	5.4.1 - Saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un aizsargāt ekosistēmas
		5.4.2 - Nodrošināt vides monitoringa kontroles sistēmas attīstību un savlaicīgu vides risku novēršanu, kā arī sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā
	5.5 Saglabāt, aizsargāt, veicināt un attīstīt dabas un kultūras mantojumu	5.5.1 - Veicināt reģionālo attīstību, sekmējot starptautiski nozīmīga kultūras un dabas mantojuma un ar to saistīto pakalpojumu ilgtspējīgu attīstību
	5.6 Veikt darbības, lai uzlabotu pilsētvidi, atdzīvinātu pilsētas, atjaunotu un attīrītu pamestas rūpnieciskās teritorijas (tai skaitā pārveidei paredzētās zonas), samazinātu gaisa piesārņojumu un veicinātu trokšņa mazināšanas pasākumus	5.6.1 - Veicināt pilsētas revitalizāciju, vides kvalitātes uzlabošanos un investīciju piesaistīšanu, veicot ilgtspējīgus ieguldījumus nacionālas nozīmes sabiedriskos objektos un multifuncionālā sabiedriskā infrastruktūrā
		5.6.2 - Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām.

Augsts nodarbinātības līmenis iekļaujošā sabiedrībā	7.1 Nodarbinātības pieejamības nodrošināšana darba meklētājiem un neaktīvām personām , tostarp ilgstošiem bezdarbniekiem un no darba tirgus attālinātām personām, kā arī izmantojot vietējās nodarbinātības iniciatīvas un atbalstu darbaspēka mobilitātei	7.1.1 - Paaugstināt bezdarbnieku kvalifikāciju un prasmes atbilstoši darba tirgus pieprasījumam
		7.1.2 - Izveidot Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmu, nodrošinot tās sasaisti ar Nodarbinātības barometru
	7.2 Jauniešu ilgtspējīga integrācija darba tirgū, īpašu uzmanību pievēršot nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībā neiesaistītiem jauniešiem, tostarp jauniešiem, kuriem ir sociālās atstumtības risks, un jauniešiem no sociāli atstumtām kopienām, tostarp ar garantijas jauniešiem shēmas īstenošanu	7.2.1 - Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvi Jauniešu garantijas ietvaros.
	7.3 Darba ņēmēju, uzņēmumu un uzņēmēju pielāgošanās pārmaiņām	7.3.1 - Uzlabot darba drošību, īpaši, bīstamo nozaru uzņēmumos
		7.3.2 - Paildzināt gados vecāku nodarbināto darbspēju saglabāšanu un nodarbinātību
	7.4 Aktīva iekļaušana, tostarp lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas un aktīvu līdzdalību un uzlabotu nodarbināmību	7.4.1 - Palielināt nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku iekļaušanos darba tirgū, kā arī diskriminācijas riskiem pakļauto iedzīvotāju integrāciju sabiedrībā un darba tirgū
		7.4.2 - Veicināt ieslodzīto un bijušo ieslodzīto integrāciju sabiedrībā un darba tirgū, pilnveidojot resocializācijas sistēmu un instrumentus
	7.5 Piekļuves uzlabošana cenas ziņā pieejamiem, ilgtspējīgiem un kvalitatīviem pakalpojumiem, tostarp veselības aprūpei un vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem	7.5.1 - Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti
		7.5.2 - Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem
		7.5.4 - Uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, jo īpaši, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem
		7.5.5 - Uzlabot pieejamību veselības aprūpes pakalpojumiem, nodrošinot kvalificētu ārstniecības un ārstniecības atbalsta personālu, jo īpaši, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem lauku reģionos
	7.6 Investējot veselības aprūpes un sociālajā infrastruktūrā, kas sniedz ieguldījumu valsts, reģionālajā un vietējā attīstībā, mazinot atšķirības veselības stāvokļa ziņā, veicinot sociālo iekļaušanu ar sociālo, kultūras un atpūtas pakalpojumu uzlabotas pieejamības palīdzību un veicinot pāreju no institucionāliem uz pašvaldību pakalpojumiem	7.6.1 - Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā
		7.6.2 - Uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jo īpaši sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru
Kvalitatīva un efektīva izglītības sistēma	8.1 Investīcijas izglītībā un apmācībā, tostarp profesionālajā apmācībā, lai nodrošinātu prasmju apgūšanu un mūžizglītību, attīstot izglītības un apmācības infrastruktūru	8.1.1 - Modernizēt AII studiju un zinātniskā darba materiāltehnisko bāzi STEM t.sk. medicīnas un radošās industrijas jomās un doktorantūrā, nodrošinot resursu teritoriālo koncentrāciju un vairāku augstskolu kopīgi izveidotu tematisku doktorantūras centru attīstību.
		8.1.2 - Uzlabot izglītojamo vajadzībām atbilstošas un kvalitatīvas vispārējās izglītības pakalpojuma pieejamību reģionālā un valsts līmenī, koncentrējot resursus un pilnveidojot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi pašvaldībās
		8.1.3 - Modernizēt profesionālās izglītības iestādes, nodrošinot mācību vides atbilstību tautsaimniecības nozaru attīstībai un uzlabojot profesionālās izglītības pieejamību
		8.1.4 - Uzlabot pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas programmu īstenošanai nepieciešamo mācību vidi koledžās atbilstoši tautsaimniecības nozaru attīstībai.
	8.2 Augstākās izglītības vai pielīdzināma līmeņa izglītības kvalitātes, efektivitātes un pieejamības uzlabošana nolūkā palielināt līdzdalības un sasniegumu līmeni, jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošām grupām	8.2.1 - Mazināt augstākās izglītības programmu fragmentāciju un veicināt to atbilstību tautsaimniecības izaugsmes vajadzībām, tajā skaitā koledžās
		8.2.2 - Optimizēt augstākās izglītības iestāžu, tajā skaitā koledžu, pārvaldību, un stiprināt to institucionālo kapacitāti
	8.3 Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšana un novēršana un vienlīdzīgas pieejas veicināšana kvalitatīvai pirmsskolas, pamatskolas un vidusskolas izglītībai, tostarp formālām, neformālām un ikdienējām mācību iespējām , kas ļauj mācības pametušajām personām atsākt izglītības iegūšanu un mācības	8.3.1 - Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu un ieviest izglītības kvalitātes monitoringu.
		8.3.2 - Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu darbības kvalitāti izglītojamo snieguma paaugstināšanai.
		8.3.3 - Samazināt un novērst priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un kompensējošus pasākumus.
		8.3.4 - Nodrošināt karjeras attīstības atbalsta pieejamību izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs.
	8.4 Formālas, neformālas un ikdienējas mūžizglītības vienlīdzīgas pieejamības uzlabošana visām vecuma grupām, darbaspēka zināšanu, prasmju un kompetenču uzlabošana un elastīgu mācību iespēju veicināšana, tostarp ar profesionālo orientāciju un iegūto kompetenču apstiprināšanu	8.4.1 - Pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci atbilstoši mainīgajiem darba tirgus apstākļiem
	8.5 Darba tirgus nozīmes palielināšana izglītības un apmācības sistēmās, pārejas veicināšana no izglītības uz nodarbinātību un profesionālās izglītības un apmācības sistēmu un to kvalitātes uzlabošana, tostarp ar vajadzīgo prasmju prognozēšanas mehānismiem, studiju programmu pielāgošanu un uz darbu balstītu mācību programmu, tostarp duālu mācību programmu un māceklības shēmu, izstrādi	8.5.1 - Pilnveidot profesionālās izglītības saturu un mācību līdzekļus, attīstot darba vidē balstītas mācības un praksi sadarbībā ar uzņēmumiem 8.5.2 -Paaugstināt profesionālās izglītības iestāžu darbības kvalitāti profesionālās izglītības satura īstenošanā atbilstoši darba tirgus un izglītojamo vajadzībām.
Līdzsvarota un ilgtspējīga teritoriālā attīstība	2.1. Paplašināt platjoslas pakalpojumu izvietojumu un sekmēt ātrgaitas tīklu attīstību un atbalstīt jauno tehnoloģiju un tīklu ieviešanu digitālās ekonomikas vajadzībām	2.1.1 – Uzlabot elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamību lauku teritorijās
	3.3. Atbalstot uzlabotu spēju radīšanu un paplašināšanu produktu un pakalpojumu attīstībai	3.3.2 - Palielināt privāto investīciju apjomu nacionālas un reģionālas nozīmes centros, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbībai nozīmīgā infrastruktūrā atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām
	4.2. Atbalstīt energoefektivitāti, viedu energovadību un AER izmantošanu sabiedriskajā infrastruktūrā, tostarp sabiedriskajās ēkās un mājokļa sektorā	4.2.2 Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu pašvaldību ēkās
	4.5. Veicināt zemu oglekļa emisiju stratēģijas visu veidu teritorijām, jo īpaši pilsētām, tostarp ilgtspējīgu multimodālo mobilitāti pilsētās un ar ietekmes mazināšanu saistītus pielāgošanās pasākumus	4.5.1 - Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru
	5.5 Saglabāt, aizsargāt, veicināt un attīstīt dabas un kultūras mantojumu	5.5.1 - Veicināt reģionālo attīstību, sekmējot starptautiski nozīmīga kultūras un dabas mantojuma un ar to saistīto pakalpojumu ilgtspējīgu attīstību
	5.6 Veikt darbības, lai uzlabotu pilsētvidi, atdzīvinātu pilsētas, atjaunotu un attīrītu pamestas rūpnieciskās teritorijas (tai skaitā pārveidei paredzētās zonas), samazinātu gaisa piesārņojumu un veicinātu trokšņa mazināšanas pasākumus	5.6.1 - Veicināt pilsētas revitalizāciju, vides kvalitātes uzlabošanos un investīciju piesaistīšanu, veicot ilgtspējīgus ieguldījumus nacionālas nozīmes sabiedriskos objektos un multifuncionālā sabiedriskā infrastruktūrā
	6.1 Atbalstīt multimodālu Eiropas vienoto transporta telpu, investējot TEN-T (KF)	6.1.3 - Nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru uz Rīgas maģistrālajiem pārvadiem un novērst maģistrālo ielu fragmentāro raksturu

#	Prioritārais virziens	#	Tematiskais mērķis	#	Ieguldījumu prioritāte	#	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis	#	Kopējās un specifiskais rezultāta rādītājs	Mērvienība	Sākotnējā vērtība (2012. gadā)	Plānotā vērtība (2023.gadā)	Rādītājs	Mērvienība	Mērķa vērtība (2022)	Specifiskais atbalsta mērķis (SAM)	Indikatīvās atbalstāmās darbības	Indikatīvā mērķa grupa	Indikatīvie finansējuma saņēmēji	Indikatīvās mērķteritorijas
1	**Pētniecība, tehnoloģiju attīstība un inovācijas**	1	Nostiprināt pētniecību, tehnoloģiju attīstību un inovāciju.	1.1	Uzlabojot P&I infrastruktūru un spēju attīstīt P&I izcilību, kā arī veicinot kompetences centru, it īpaši Eiropas nozīmes centru izveidi.	1.1.1	Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā.	1.1.1.a	Zinātnē un pētniecībā strādājošo skaits (pilna laika ekvivalents)	Skaits, FTE	5 593.0	5800 - 6300	To pētnieku skaits, kuri strādā uzlabotos pētniecības infrastruktūras objektos	Personu skaits	2 250	SAM ietvaros tiks palielināts valsts zinātnisko institūciju piesaistītā ārējā finansējuma apjoms un zinātnē un pētniecībā strādājošo cilvēku skaits, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā atbilstoši RIS3 un Zinātnes ārējā izvērtējuma rezultātiem ; tiks dots ieguldījums Latvijas zinātniskās un inovācijas kapacitātes celšanai, sekmēta zinātniskās un tehnoloģiskās ekselences potenciāla attīstība, atjaunojot cilvēkkapitālu un piesaistot cilvēkresursus P&A, līdz ar to veicinot arī Latvijas zinātnisko institūciju starptautisko konkurētspēju, ārējā finansējuma piesaisti un sadarbību komersantiem, kas rada un ievieš jaunus, zināšanu ietilpīgus un konkurētspējīgus produktus.	Atbalsts tiks sniegts tādu pētījumu projektu īstenošanai zinātniskajās grupās augstskolās un zinātniskajās institūcijās un jauno zinātnieku pēcdoktorantūras pētījumiem (t.sk. tiem, kas īstenoti uzņēmumos un ārvalsts pētniecības centros), kas sekmē zināšanu pārnesi tautsaimniecībā atbilstoši RIS3 izvirzītajām stratēģiskajām prioritātēm; inovāciju grantiem studentiem,jo īpaši STEM jomās, kas strādā augstākus un konkurētspējīgākus akadēmiskā vai zinātniskā darba rezultātus, sadarbības projektiem ar uzņēmējiem un to organizācijām inovatīvu risinājumu izstrādei praktisku nozares problēmu risināšanai; Eiropas Pētniecības telpas bilaterālās un multilaterālās sadarbības projektu īstrādei un dalībai starptautiskos pētniecības pasākumos; P&A infrastruktūras attīstībai saskaņā ar RIS3 noteiktajām prioritātēm; zinātniskio institūciju institucionālās kapacitātes stiprināšanai, ieviešot zinātnisko institūciju darbības kvalitātes ārējā izvērtējuma rekomendācijas konkurētspējas palielināšanai starptautiskā līmenī un mērķtiecīgiem zinātnisko institūciju apvienošanās pasākumiem tajā skaitā sniedzot atbalstu zinātnisko institūciju attīstības stratēģiju izstrādei saistībā ar RIS3 ieviešanu.		zinātniskās institūcijas	n/a
								1.1.1.b	Valsts zinātnisko institūciju piesaistītais ārējais finansējums, kas nav valsts budžeta dotācija institūcijai t.sk. bāzes finansējums, valsts pētījumu programmu finansējums un Latvijas Zinātnes padomes grantu finansējums	%	44.7	60.0	Atbalstīto akceptēto Horizon2020 projektu pieteikumu skaits, t.sk. BalticBonus iniciatīvas ietvaros, skaits	Skaits	150					
														Projektu iesniegumu skaits	1 029					
				1.2	Sekmējot uzņēmumu investīcijas P&I un veidojot saiknes un sinerģiju starp uzņēmumiem, pētniecības un izstrādes centriem un augstākās izglītības nozari, jo īpaši veicinot investīcijas produktu un pakalpojumu attīstībā, tehnoloģiju nodošanu, sociālās inovācijas, ekoinovācijas, sabiedrisko pakalpojumu lietotnes, pieprasījuma stimulēšanu, tīklu veidošanu, kopu izveidi un atvērtās inovācijas ar viedās specializācijas palīdzību un atbalstot tehnoloģisko un lietišķo pētniecību, izmēģinājuma projektus, ražojumu apstiprināšanu to agrīnā izstrādes stadijā, ražošanas spēju palielināšanu un pirmo ražošanu, jo īpaši attiecībā uz svarīgākajām pamattehnoloģijām un universālo tehnoloģiju izplatīšanu.	1.2.1	Veicināt privātā sektora investīcijas P&A.	1.2.1.a	Privāto investīciju P&A īpatsvars kopējās investīcijās P&A	%	24.0	48.0	Atbalstīto saimnieciskās darbības veicēju skaits	Saimnieciskās darbības veicēji	450	SAM ietvaros tiks palielināti privātā sektora ieguldījumi P&A, tāpat tiks pilnveidota intelektuālā īpašuma pārvaldība zinātniskajās institūcijās, veicināta pētniecības rezultātu komercializācija, kā arī radošuma pārnese un netehnoloģisko inovāciju attīstība, intelektuālā īpašuma aizsardzība un jaunu produktu un tehnoloģiju attīstība un ieviešana ražošanā.	Atbalsts pētījumu izstrādei atbilstoši privātā sektora vajadzībām, jaunu produktu, pakalpojumu, tehnoloģiju un procesu izstrādei un ieviešanai ražošanā, tai skaitā inovācijas vaučeri MVK, tehnoloģiju pārneses pakalpojumu nodrošināšanai vienotas tehnoloģiju pārneses sistēmas ietvaros, tai skaitā jaunradītā intelektuālā īpašuma aizsardzībai, licenču un sertifikātu sagatavošanai un iesniegšanai, pētniecības rezultātu ar komercializācijas potenciālu sagatavošanai licencēšanai, tīklošanās iespēju radīšanai izglītības un zinātniskajām institūcijām, studentiem un uzņēmējiem inovatīvu starpnozaru produktu un pakalpojumu izstrādei, testēšanai un ieviešanai tirgū.	komersanti, pašnodarbinātas personas, zinātniskās institūcijas, dažādas zinātnes un komersanta sadarbības platformas		n/a
													To saimnieciskās darbības veicēju skaits, kuri saņem atbalstu, lai laistu tirgū jaunus produktus un uzlabotas tehnoloģijas	Saimnieciskās darbības veicēji	450					
													Atbalstīto pētniecības rezultātu komercializācijas projektu skaits	Skaits	100					
						1.2.2	Veicināt inovatīvu un tehnoloģiski intensīvu saimnieciskās darbības veicēju attīstību.	1.2.2.a	Inovatīvo komersantu īpatsvars	%	29,9 (2010)	40.0	Atbalstīto saimnieciskās darbības veicēju skaits	Saimnieciskās darbības veicēji	100	SAM ietvaros tiks palielināts inovatīvu komersantu īpatsvars no kopējā saimnieciskās darbības veicēju skaita, proti, tiks veicināta jaunu, uz inovāciju un tehnoloģiju attīstību ar augstu izaugsmes un eksporta potenciālu vērstu, ātri augošu komersantu izveidi, nodrošinātas iespējas ideju autoriem iesaistīties komercdarbībā, kā arī finansējuma pieejamība dažādās komersantu izaugsmes stadijās un piesaistīts privātais finansējums agrīnam riska kapitālam, kā arī veicināta izpratne par inovāciju, motivācija uzsākt komercdarbību un pilnveidotas nepieciešamās prasmes komercdarbības uzsākšanai.	Atbalsts inovācijas motivācijai, inovatīvu un tehnoloģiski intensīvu komersantu izveidei un attīstībai tehnoloģiju inkubatoros, finansējuma pieejamības nodrošināšana inovatīvu un dzīvotspējīgu ideju attīstīšanai.	komersanti, komercdarbības uzsākēji, pašnodarbinātas personas, fiziskas personas (ideju autori).		n/a
													Atbalstīto saimnieciskās darbības veicēju skaits	Saimnieciskās darbības veicēji	80					
													Privātas investīcijas, kas papildina valsts atbalstu saimnieciskās darbības veicējiem (ne-granti)	Milj. EUR	16					
													Atbalstīto saimnieciskās darbības veicēju skaits, kas saņem finansiālu atbalstu, kas nav granti	Saimnieciskās darbības veicēji	100					
													Personu skaits, kuras saņem nefinansiālu atbalstu	Personas	10 000					
2	**IKT pieejamība, e-pārvalde un pakalpojumi**	2	Uzlabot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pieejamību, izmantošanu un kvalitāti.	2.1	Paplašināt platjoslas pakalpojumu izvietojumu un sekmējot ātrgaitas tīklu attīstību un atbalstot jauno tehnoloģiju un tīklu ieviešanu digitālās ekonomikas vajadzībām.	2.1.1	Uzlabot elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamību lauku teritorijās.	2.1.1.a	Mājsaimniecības, kurām ir platjoslas piekluve internetam	%	67.0	80.0	Mājsaimniecību skaits, kurām pieejami platjoslas interneta piekļuves pakalpojumus	Skaits	83 800	SAM ietvaros tiks uzlabota elektronisko sakaru tīklu pieejamība lietotājiem lauku teritorijās, nodrošinot attiecīga infrastruktūras izbūvi, kur tā nav pieejama.	Elektronisko sakaru infrastruktūras izveide, lai nodrošinātu elektronisko sakaru tīklu pieejamība lietotājiem lauku teritorijās.	Informācijas sistēmu un e-pakalpojumu lietotāji - komersanti, iestādes un mājsaimnieciības	VAS Latvijas radio un televīzijas centrs; elektronisko sakaru komersanti	Latvijas teritorija, kurā neviens elektronisko sakaru komersants nesniedz un tuvāko triju gadu laikā nepāno sniegt interneta piekluves pakalpojumus ar datu pārraides ātrumu ne mazāku par 30 Mbit/s („baltajās teritorijās").
				2.2	Stiprināt IKT lietojumprogrammas e-pārvaldes, e- mācību, e-ieklausšanas, e-kultūras un e-veselības jomā.	2.2.1	Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību.	2.2.1.a	Iedzīvotāju īpatsvars, kas izmanto e-pakalpojumus	%	12.6	35.0	Pilnveidoti darbības procesi	Skaits	232	SAM ietvaros tiks uzlabota un pilnveidota publiskās pārvaldes datu apmaiņas, datu publicēšanas un uzturēšanas infrastruktūra, datu pieejamība un to izmantošanas iespējas, pilnveidoti publiskās pārvaldes procesi (ietverot pasākumus administrativā sloga samazināšanai un valsts pārvaldes organizatoriskā procesa efektivitātes palielināšanai). Tiks atvērti pārvaldes rīcībā esošie dati izmantošanai komercdarbībai, t.sk. jaunu inovatīvu biznesa ideju un produktu, biznesa automatizācijas produktu radīšanai, kas veicinās RIS3 aprakstītos ekonomikas transformācijas procesus. Tiks nodrošināta papildus jau esošajiem jaunu, iedzīvotājiem un komersantiem nepieciešamo pakalpojumu pieejamība elektroniski.	Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide un tām nepieciešamo informācijas sistēmu (t.sk. nozaru) modernizācija; t.sk. esošu saskarņu pārveidošana, modernizēšana, gan arī jaunu saskarņu izveide; semantiskā un tehnoloģiskā publiskās pārvaldes informācijas sistēmu savietošana; darbības procesu un pakalpojumu piegādes procesu analīze, transformācija, optimizācija un elektronizācija izvēloties izmaksu efektīvus risinājumu vienas pieturas aģentūras principa nodrošināšanai, kopīgu integrētu darbības procesu vai pakalpojumu sniegšanas nodrošināšanai: t.sk. lietotāju atbalsta nodrošināšanas funkcionalitātes izveide publisko datu sniedzējiem un saņēmējiem; IKT iespēju izmantošanas paaugstināšana; pakalpojumu (t.sk. e-komercija) pieejošana sadarbībai Eiropas vienotajā tirgū; digitalizācija.	Iedzīvotāji, saimnieciskās darbības veicēji, publiskā pārvalde, plānošanas reģioni, pašvaldības, biedrības un nodibinājumi	Valsts pārvaldes iestādes, pašvaldības, plānošanas reģioni, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības (deleģēto pārvaldes uzdevumu veikšanai), tiesu varas institūcijas	n/a
								2.2.1.b	Komersantu īpatsvars, kas izmanto e-pakalpojumus	%	85.4	92.0								
								2.2.1.c	Vidējais publiskā sektora informācijas atkalizmantošanas indekss	Punkti (no max. 700)	285.0	475.0	Centralizētas atvērtas informācijas sistēmu platformas	Skaits	21					

#	Prioritārais virziens	#	Tematiskais mērķis	#	Ieguldījumu prioritāte	#	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis	#	Kopējais un specifiskais rezultāta rādītājs	Mērvienība	Sākotnējā vērtība (2012. gadā)	Plānotā vērtība (2023.gadā)	Rādītājs	Mērvienība	Mērķa vērtība (2022)	Specifiskais atbalsta mērķis (SAM)	Indikatīvās atbalstāmās darbības	Indikatīvā mērķa grupa	Indikatīvie finansējuma saņēmēji	Indikatīvās mērķteritorijas
3	**Mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēja**	3	Uzlabot mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēju.	3.1	Veicinot uzņēmējdarbību, jo īpaši atvieglojot jaunu ideju izmantošanu ekonomiká un atbalstot jaunu uzņēmumu izveidi, tostarp ar uzņēmējdarbības inkubatoru palīdzību.	3.1.1	Sekmēt finansējuma pieejamību komercdarbības attīstībai komersantiem dažādās attīstības stadijās, un veicināt jaunu komersantu veidošanos.	3.1.1.a	Mikro un mazajiem komersantiem izsniegto aizdevumu apjoms	EUR	4 700 000 000.0	6 100 000 000.0	Saimnieciskās darbības veicēju skaits, kuri saņem atbalstu	Skaits	750	SAM ietvaros tiks palielināta finansējuma pieejamība komersantu dzīvotspējīgu biznesa plānu īstenošanai un komercdarbības attīstībai, kā arī veicināta jaunu, dzīvotspējīgu komersantu veidošanās, darbības uzsākšana un izaugsme, nodrošinot tos ar nepieciešamajiem konsultatīvajiem pakalpojumiem un apmācībām, veicinot augstāku finanšu instrumentu atbalsta pasākumu efektivitāti, atbalstīto biznesa plānu dzīvotspēju, spēju piesaistīt ārējo finansējumu, tādējādi risinot Finanšu pieejamības tirgus nepilnību izvērtējumā identificētās problēmas un ceļot MVK konkurētspēju.	Finansējuma pieejamības nodrošināšana komersantiem dažādās attīstības stadijās, tai skaitā veicinot pieeju finansējumam dzīvotspējīgu komersantu izveidei, darbības uzsākšanai un izaugsmei.Pirmsinkubācijas un inkubācijas pakalpojums biznesa inkubatoros, ieklaujot materiāltehniskās bāzes attīstīšanu, tai skaitā radošo industriju komersantiem, radošā inkubatora infrastruktūras attīstīšana.	MVK, komercdarbības uzsācēji, pašnodarbinātas personas, fiziskas personas (ideju autori).		visa Latvija
													Saimnieciskās darbības veicēju skaits, kuri saņem finansiālu atbalstu, kas nav granti	Skaits	700					
													Atbalstīto saimnieciskās darbības veicēju skaits, kas saņem grantus	Skaits	200					
													Atbalstīto jaunizveidoto saimnieciskās darbības veicēju skaits	Skaits	200					
													Publiskajam finansējumam, kas nav granti, piesaistītais privātais finansējums	EUR	9 000 000					
				3.2	Atbalstot MVK spēju panākt izaugsmi reģionālos, valsts un starptautiskos tirgos un iesaistīties inovāciju procesos.	3.2.1	Veicināt MVK konkurētspēju un eksportspēju.	3.2.1.a	Preču un pakalpojumu eksporta apjoms	EUR	11 900 000 000 (2012, 2010.g. salīdzināmajās cenās)	17 000 000 000.0	To saimnieciskās darbības veicēju skaits, kuri saņem atbalstu	Skaits	1 800	SAM ietvaros tiks īstenoti kompleksi un mērķtiecīgi pasākumi, lai veicinātu Latvijas produktu un pakalpojumu starptautisko atpazīstamību, kā arī uzņēmumu spēju iesaistīties starptautiskos tirgos un nodrošināt starptautiski konkurētspējīgus produktus un pakalpojumus, tādējādi palielinot komersantu konkurētspēju ārējos tirgos un līdz ar to arī MVK preču un pakalpojumu eksporta apjomu.	Atbalsts klasteru attīstībai, lai veicinātu nozaru komersantu un citu saistīto institūciju (zinātnes un pētniecības institūcijas) sadarbību, tādējādi veicinot ātrāku nozaru un komersantu konkurētspējas celšanu, eksporta apjomu palielināšanu, inovācijas un jaunu produktu ražošanu, kā arī veicinot produktivitātes pieaugumu un nodrošinot klasteros iesaistīto MVK nodarbinātos ar darba tirgus prasībām atbilstošām zināšanām, prasmēm un iemaņām, ņemot vērā tautsaimniecības ilgtermiņa attīstības prognozes. Atbalsts ārējo tirgu apgūvei, eksportspējas stiprināšanai, ĀTI piesaistei un Latvijas starptautiskās konkurētspējas stiprināšanai, tai skaitā ārējā mārketinga pasākumu īstenošanai, preču un pakalpojumu eksporta veicināšanai produkta vai komersantu akreditācijai, sertifikācijai, reģistrācijai, tai skaitā radošajās industrijās, MICE pasākumu piesaistei, pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai un nišu pakalpojumu attīstībai.	MVK, saimnieciskās darbības veicēji		n/a
													To saimnieciskās darbības veicēju skaits, kuri saņem atbalstu (granti)	Skaits	1 550					
								3.2.1.b	Produktivitāte (IKP) uz vienu nodarbināto	EUR	23 100 (2012, dati 2010.g. salīdzināmajās cenās)	31 300.0	To saimnieciskās darbības veicēju skaits, kuri saņem nefinansiālu atbalstu	Skaits	1 000					
													Publiskajam finansējumam, kas ir granti, piesaistītais privātais finansējums	EUR	19 000 000					
				3.3	Atbalstot uzlabotu spēju radīšanu un paplašināšanu produktu un pakalpojumu attīstībai.	3.3.1	Veicināt MVK konkurētspēju un jaunu ideju attīstību apstrādes rūpniecībā, nodrošinot industriālās infrastruktūras pieejamību.	3.3.1.a	Apstrādes rūpniecības izlaides apjoms (2010.g. salīdzināmajās cenās)	EUR	2 600 000 000.0	3 900 000 000.0	Publiskajam finansējumam, kas ir granti, piesaistītais privātais finansējums	EUR	52 000 000	SAM ietvaros ar apstrādes rūpniecības komersantu vajadzībām atbilstošas infrastruktūras, t.sk. atbilstošas telpas nodrošināšanu, tādējādi atvieglojot komersantu darbības paplašināšanu, tiks sekmēts apstrādes rūpniecības izlaides apjoma pieaugums, vienlaicīgi veicinot investīciju piesaisti un jaunu darba vietu veidošanu.	Industriālo pieslēgumu, teritoriju un telpu infrastruktūras izbūvei vai rekonstrukcijai, sakārtojot un attīstot ekonomiskajām aktivitātēm nepieciešamo privāto infrastruktūru un veicinot apstrādes rūpniecības nozares attīstību.	MVK		n/a
						3.3.2	Palielināt privāto investīciju apjomu nacionālas un reģionālas nozīmes centros, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbībai nozīmīgā infrastruktūrā atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām.	3.3.2.a	Nefinansētās investīcijas nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos par darbības veidiem[1] (faktiskajās cenās, euro)	EUR	1 700 033 000.0	2 125 683 000 - 2 438 753 000	Atbalstīto komersantu skaits	Skaits	185	SAM ietvaros tiks uzlabota saimniecisko darbību veicinoša infrastruktūra un jaunradītas darba vietas, uzņēmējiem nodrošinot labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai attiecīgajās teritorijās.	Industriālo pieslēgumu, teritoriju un telpu infrastruktūras izbūvei vai rekonstrukcijai, sakārtojot un attīstot ekonomiskajām aktivitātēm nepieciešamo privāto infrastruktūru un veicinot apstrādes rūpniecības nozares attīstību. Atbalstu plānots sniegt pašvaldību prioritārajiem investīciju projektiem, kas realizēti sadarbībā ar vietējiem komersantiem un nodrošina komercdarbības vides uzlabošanu (t.sk. investīcijām novada teritorijā ārpus attīstības centra, nodrošinot papildināmību ar ELFLA darbības programmu ietvaros paredzēto atbalstu vietējo ceļu tīklam un EM ieviesto specifisko atbalsta mērķi, kas vērsts un apstrādes rūpniecības komersantu konkurētspējas veicināšanu, tādējādi veicinot reģionu attīstību) komersantu kapacitātes paplašināšanu, investīciju piesaisti un jaunu darbavietu radīšanu, kā arī būtiskas publiskās infrastruktūras trūkumu esošajiem komersantiem novēršanai.	MVK		nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldības un to funkcionālās teritorijas (t.sk. novada teritorija ārpus attīstības centra un apkārtējās pašvaldības, īpaši Latgales reģiona pašvaldības), izņemot Rīgu. 32 787 079 EUR indikatīvi plānots novirzīt nacionālas nozīmes attīstības centru integrētai pilsētvides attīstībai atbilstoši ERAF Regulas 7.panta sasniegšanā.
								3.3.2.b	Strādājošo skaits (privātā sektorā) uzņēmumos, kuru ražošanas vai pakalpojuma snieglanas vieta ir nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru un to funkcionālās teritorija.	Strādājošo skaits	429 900.0	445 400- 474 700						
		11	Publisko iestāžu un ieinteresēto personu institucionālo spēju un efektīvas publiskās pārvaldes veicināšana.	3.4	Investīcijas institucionālajās spējās un efektīvā valsts pārvaldē un publiskajos pakalpojumos valsts, reģionālajā un vietējā līmenī, lai panāktu reformas, labāku regulējumu un labu pārvaldību.	3.4.1	Paaugstināt tiesu un tiesībsargājošo institūciju personāla, kuri nodarbojas ar parādu un zaudējumu piedziņas strīdu izskatīšanu un piedziņu, kompetenci, komercdarbības vides uzlabošanas sekmēšanai.	3.4.1.a	Profesionālo kompetenci paaugstinājušo personu skaits, kuri nodarbojas ar parādu un zaudējumu piedziņas strīdu izskatīšanu un piedziņu	Skaits	n/a	580	Apmācīto personu skaits starpdisciplinārās apmācību programmās	Skaits	1 400	Rezultātā tiks uzlabota to personu profesionālā kompetence, kuri nodarbojas ar parādu un zaudējumu piedziņas strīdu izskatīšanu un piedziņu, kas t.sk. ļaus samazināt civillietu skaita proporciju pirmās instances tiesās par parāda un zaudējumu piedziņu, kas izskatītas īsākā par vienu gadu.	Atbalsts plaša satura starpdisciplināru un specifisku kvalifikācijas pilnveides programmu un apmācību īstenošanai, apmācību materiālu sagatavošanai tiesu varas un tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem (tiesnešiem, tiesu darbiniekiem, prokuroriem, izmeklētājiem un tiesu ekspertiem); tiesneša un prokurora amata kandidātu apmācība. Tiesu sistēmas izvērtējums, lai nodrošinātu uz pierādījumiem, secinājumiem un praksi balstītu politikas attīstības virzienu definēšanu un tālāku ieviešanu, kā arī tiesu praksi, organizatorisko vadību u.c. jautājumiem saistīti pētījumi. Kvalifikācijas pilnveide tiek plānota arī parādu, zaudējumu piedziņas, maksātnespējas, alternatīvo strīdu lietu izskatīšanā un likumdošanas izstrādē iesaistītajam personālam	Darbinieki, kuri strādā parādu, zaudējumu piedziņas strīdu izskatīšanas un piedziņas jomā, alternatīvo strīdu risināšanā, kā arī citās jomās (maksātnespējas tiesības un process)). Tiesneši, tiesu darbinieki, tiesu eksperti, prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu amatpersonas un darbinieki, politikas veidotāji. Pilnojot un īstenojot starpdisciplinārās apmācības, attiecīgos apmācību semināros atbilstoši apmācību saturam tiks piesaistīti brīvo juridisko profesiju pārstāvji (zvērināti advokāti, zvērināti notāri, zvērināti tiesu izpildītāji), šķīrējtiesneši, mediatori un citu juridisko profesiju profesionāļi (maksātnespējas administratori).	Tiesu administrācija	n/a
						3.4.2	Valsts pārvaldes profesionālā pilnveide labāka tiesiskā regulējuma izstrādē mazo un vidējo komersantu atbalsta, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomās	3.4.2.a	Profesionālo kompetenci paaugstinājušo personu skaits labāka regulējuma izstrādē MVK atbalsta, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomās	Skaits	n/a	4 450	Apmācīto valsts pārvaldes darbinieku skaits, labāka regulējuma izstrādē mazo un vidējo saimnieciskās darbības veicēju atbalsta, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomās	Skaits	17 596	Rezultātā tiks uzlabota valsts pārvaldes kapacitāte un sakārtota saimnieciskās darbības vide	Atbalsts profesionālo kompetenču attīstīšanas programmas izstrādei un apmācību īstenošanai valsts pārvaldes darbiniekiem, kas strādā ar MVK atbalsta jautājumiem; atbalsts ar korupcijas risku saistīto iestāšu administrativo spēju stiprināšanai: apmācības, semināri un pieredzes apmaiņas programmas darbinieku profesionālās kompetences un zināšanas par korupcijas apkarošanu un novēršanu.	Valsts pārvaldes darbinieki, kas izstrādā normatīvos aktus, nodarbojas ar nodokļu iekasēšanas procedūrām, īpašuma reģistrēšanu, saimnieciskās darbības uzsākšanu, maksātnespējas procesa saisināšanu, būvniecības procedūrām, taisnīgu iepirkumu nodrošināšanu, koruptīvo pazīmju un interešu konfliktu risku identificēšanu un savlaicīgu novēršanu.	VK, Valsts administrācijas skola.	n/a

#	Prioritārais virziens	#	Tematiskais mērķis	#	Ieguldījumu prioritāte	#	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis	#	Kopējais un specifiskais rezultāta rādītājs	Mērvienība	Sākotnējā vērtība (2012. gadā)	Plānotā vērtība (2023.gadā)	Rādītājs	Mērvienība	Mērķa vērtība (2022)	Specifiskais atbalsta mērķis (SAM)	Indikatīvās atbalstāmās darbības	Indikatīvā mērķa grupa	Indikatīvie finansējuma saņēmēji	Indikatīvās mērķteritorijas
4	**Pāreja uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisijas līmeni visās nozarēs**	4	Atbalstīt pāreju uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni visās nozarēs	4.1	Veicināt energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu izmantošanu uzņēmumos.	4.1.1	Veicināt efektīvu energoresursu izmantošanu un enerģijas patēriņa samazināšanu apstrādes rūpniecības nozarē.	4.1.1.a	Enerģijas patēriņš iekšzemes kopprodukta radīšanai	kg naftas ekvivalenta uz 1000 EUR no IKP	323 (2011)	280.0	Atbalstu saņemošo komersantu skaits	komersanti	65	Īstenojot SAM tiks uzlabota energoefektivitāte apstrādes rūpniecībā, nodrošinot energoresursu ilgtspējīgu izmantošanu. Investīcijas sniegts būtisku ieguldījumu enerģijas patēriņa iekšzemes kopprodukta radīšanai samazināšanai.	Lai veicinātu energoefektivitāti apstrādes rūpniecībā, nodrošinot energoresursu ilgtspējīgu izmantošanu, tiks īstenoti apstrādes rūpniecības komersantu ēku energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi, tai skaitā projektu pamatojošās dokumentācijas izstrāde, ēku energosertifikācija un būvdarbi energoefektivitātes palielināšanai (norobežojošo konstrukciju siltināšana, ēkas inženiersistēmu rekonstrukcija, rekuperācijas, enerģijas kontroles un vadības iekārtu uzstādīšana) un jaunu AER izmantojošu siltumenerģijas ražošanas iekārtu iegādei un uzstādīšanai.	apstrādes rūpniecības komersanti	saimnieciskās darbības veicēji, ražošanas ēku īpašnieki, lietotāji vai nomnieki, kuri ēku izmanto apstrādes rūpniecības veikšanai vai arī ir nodevuši to lietojumā vai nomā apstrādes rūpniecības komersantiem	n/a
				4.2	Atbalstīt energoefektivitāti, viedu energovadību un atjaunojamo energoresursu izmantošanu sabiedriskajā infrastruktūrā, tostarp sabiedriskajās ēkās un mājokļu sektorā.	4.2.1	Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās.	4.2.1.a	Vidējais siltumenerģijas patēriņš apkurei	kWh/m2/gadā	150.0	120.0	Mājsaimniecības skaits ar uzlabotu enerģijas patēriņa klasifikāciju	Mājsaimniecības	10 700	SAM ieviešanas rezultātā tiks uzlabota energoefektivitāte valsts un dzīvojamo ēku sektorā, samazinot siltumenerģijas patēriņu un nodrošinot energoresursu ilgtspējīgu izmantošanu.	Lai samazinātu siltumenerģijas patēriņu un nodrošinātu energoresursu ilgtspējīgu izmantošanu valsts un dzīvojamās ēkās, tiks veikta valsts un dzīvojamo ēku renovācija energoefektivitātes paaugstināšanai, tai skaitā projektu pamatojošās dokumentācijas izstrāde, ēku energosertifikācija un būvdarbi energoefektivitātes palielināšanai (norobežojošo konstrukciju siltināšana, ēkas inženiersistēmu rekonstrukcija, rekuperācijas, enerģijas kontroles un vadības iekārtu uzstādīšana, tai skaitā viedie skaitītāji), kā arī AER izmantošana ēkās, ja tiek sasniegti īpaši augsti energoefektivitātes rādītāji un netiek radīta negativa ietekme uz centralizētās siltumapgādes sistēmu. Būtiskākais atbalsta kritērijs ir pozitīva investīciju finansiālā atdeve.	valsts, dzīvojamo māju īpašnieki, iedzīvotāji	dzīvojamo māju īpašnieki, valsts institūcijas, valsts kapitālsabiedrības (ja īpašumtiesības uz attiecīgo ēku ir nostiprinātas uz valsts vārda un ēku izmanto valsts pārvaldes, izglītības, kultūras, veselības vai sociālo funkciju veikšanai), biedrības un nodibinājumi (ja ēkā veic valsts vai deleģētus uzdevumus vai pienākumus sociālā jomā).	n/a
						4.2.2	Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu pašvaldību ēkās.	4.2.2.a	Vidējais siltumenerģijas patēriņš apkurei	kWh/m2/gadā	150.0	120.0	Primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums sabiedriskajās ēkās	kWh/gadā	26 700 000	SAM ieviešanas rezultātā tiks samazināts siltumenerģijas patēriņš pašvaldību ēkās.	ēku renovācija energoefektivitātes paaugstināšanai, ēku energosertifikācija un būvdarbi energoefektivitātes palielināšanai (norobežojošo konstrukciju siltināšana, ēkas inženiersistēmu rekonstrukcija, rekuperācijas, enerģijas kontroles un vadības iekārtu uzstādīšana, tai skaitā viedie skaitītāji), kā arī AER izmantošana ēkās, ja tiek sasniegti īpaši augsti energoefektivitātes rādītāji un netiek radīta negativa ietekme uz centralizētās siltumapgādes sistēmu – tajā skaitā, pasākumi lokālo siltumavotu energoefektivitātes paaugstināšanai un AER izmantošanas veicināšanai.	n/a	pašvaldības, pašvaldību iestādes	pašvaldības un to funkcionālās teritorijas (t.sk. novada teritorija ārpus attīstības centra un apkārtējās pašvaldības)
				4.3	Veicināt no AER iegūtas enerģijas ražošanu un sadali.	4.3.1	Veicināt energoefektivitāti un vietējo AER izmantošanu centralizētajā siltumapgādē.	4.3.1.a	Atjaunojamās enerģijas īpatsvars bruto enerģijas galapatēriņā	%	35.8	40.0	No atjaunojamiem energoresursiem saražotās jaudas pieaugums	MW	70	SAM īstenošanas rezultātā tiks uzlabota energoefektivitāte centralizētās siltumapgādes sistēmās un veicināta AER izmantošana.	ēku renovācija energoefektivitātes paaugstināšanai, ēku energosertifikācija un būvdarbi energoefektivitātes palielināšanai (norobežojošo konstrukciju siltināšana, ēkas inženiersistēmu rekonstrukcija, rekuperācijas, enerģijas kontroles un vadības iekārtu uzstādīšana, tai skaitā viedie skaitītāji), kā arī AER izmantošana ēkās, ja tiek sasniegti īpaši augsti energoefektivitātes rādītāji un netiek radīta negativa ietekme uz centralizētās siltumapgādes sistēmu – tajā skaitā, pasākumi lokālo siltumavotu energoefektivitātes paaugstināšanai un AER izmantošanas veicināšanai.	siltumenerģijas lietotāji	energoapgādes komersanti, kas nodarbojas ar siltumapgādi	n/a
													Rekonstruētie siltumtīkli	km	70					
				4.4	Veicināt zemu oglekļa emisiju stratēģijas visu veidu teritorijām, jo īpaši pilsētām, tostarp ilgtspējīgu multimodālo mobilitāti pilsētās un ar ietekmes mazināšanu saistītus pielāgošanās pasākumus (ERAF).	4.4.1	Attīstīt ETL uzlādes infrastruktūru Latvijā.	4.4.1.a	Elektroauto skaits Latvijā	Skaits	16.0	747.0	Uzstādīto uzlādes staciju skaits	Skaits	235	Īstenojot SAM tiks izveidoti ETL ātrās uzlādes punkti, tādējādi veicinot elektromobilitātes attīstību Latvijā.	Lai veicinātu elektromobilitātes attīstību Latvijā, plānots atbalstīt ETL uzlādes infrastruktūras un to vadības operatoru centra izveidi.	ETL lietotāji	Atbilstoši Elektromobilitātes attīstības plānam, SM ar tiesībām deleģēt uzdevumu izpildi citām juridiskām personām	visa Latvija
				4.5	Veicināt zemu oglekļa emisiju stratēģijas visu veidu teritorijām, jo īpaši pilsētām, tostarp ilgtspējīgu multimodālo mobilitāti pilsētās un ar ietekmes mazināšanu saistītus pielāgošanās pasākumus (KF).	4.5.1	Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru.	4.5.1.a	Videi draudzīgā sabiedriskajā transportā pārvadātie pasažieri	Skaits/milj./gadā	86.8	88.4	Jaunuzbūvēto vai uzlaboto tramvaja līniju kopējais garums	km	8	SAM ieviešanas rezultātā tiks veicināta videi draudzīga sabiedriskā transporta izmantošana. Īstenojot SAM, rezultāts būs pasažieru pieaugums sliežu sabiedriskajā transportā.	tramvaju maršrutu tīklu attīstība (esošo līniju pagarināšana, jaunu līniju izbūve un saistītā ritošā sastāva iegāde) ievērojot pilsētas prioritārās attīstības teritorijas. Jaunu videi draudzīgu sabiedriskā transporta transportlīdzekļu iegāde aprīkošana to darbībai ar AER.	n/a	pašvaldības, pašvaldību uzņēmumi	nacionālas nozīmes attīstības centri
													Jaunu videi draudzīgu sabiedriska transporta transportlīdzekļu skaits	skaits	50					
		5	Veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, riska novēršanu un pārvaldību	5.1	Atbalstīt investīcijas, kas paredzētas, lai elāgotos klimata pārmaiņām, tostarp izmantojot uz ekosistēmām balstītas pieejas.	5.1.1	Novērst plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu pilsētu teritorijās.	5.1.1.a	Plūdu un erozijas risku apdraudēto iedzīvotāju skaits Latvijā	Iedzīvotāju skaits	600 000.0	400 000.0	Iedzīvotāji, kuri gūst labumu no plūdu aizsardzības pasākumiem	iedzīvotāju skaits	200 000	Plūdu un erozijas rezultātā izraisītie postījumi apdraud iedzīvotāju dzīves kvalitāti un veicina vides piesārņojuma izplatīšanu Baltijas jūrā. Pielāgošanos klimata pārmaiņām procesā būtiskā loma ir samazināt plūdu riskus pilsētu teritorijās, lai nodrošinātu iedzīvotāju dzīves kvalitāti.	Jūras krastu erozijas samazināšanas pasākumi, pasākumi ekosistēmu funkcionēšanas nodrošināšanai zaļās infrastruktūras risinājumu piemērošanai, virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju sakārtošana un attīstīšana, esošo hidrotehnisko būvju rekonstrukcija un jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība plūdu apdraudēto teritoriju aizsardzībai atbilstoši nacionālajai plūdu pārvaldības programmai.	Iedzīvotāji plūdu un krasta erozijas skartās zonās	pašvaldības, valsts vai pašvaldības iestādes vai komersanti, kuriem, pamatojoties uz normatīvajiem aktiem ir jāndrošina pretplūdu pasākumi un kuru saimnieciská darbība nav izraisījusi plūdu draudus	n/a
						5.1.2	Samazināt plūdu riskus lauku teritorijās.	5.1.2.a	Plūdu apdraudējums hidrobūvju aizsargātās platībās	ha	82 300.0	35 000.0	Rekonstruēto hidrobūvju skaits	Skaits	30	SAM paredzētas darbības nodrošinās zemes mitruma regulāciju, vienlaikus samazinot plūdu apdraudējumu hidrobūvju aizsargātās platības samazinājumu par ap 47 tūkst. ha, kas ļaus veicināt intensīvo lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un uzlabot iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Ieguldītas investīcijas papildus palielinās dabas teritorijas vērtību un pievilcīgumu, kā arī stimulēs to produktīvo izmantošanu.	Hidrotehnisko būvju – Lubāna ezera hidrotehnisko būvju, polderu sūkņu staciju un aizsargdambju - rekonstrukcija, valsts nozīmes meliorācijas sistēmu (ūdensnoteku) rekonstrukcija un renovācija.	Iedzīvotāji plūdu apdraudētās teritorijās	Valsts iestādes, kas saskaņā ar LR normatīvajiem aktiem nodrošina pretplūdu pasākumus	n/a
													Rekonstruēto/ renovēto valsts ūdensnoteku garums	km	342					

#	Prioritārais virziens	#	Tematiskais mērķis	#	Ieguldījumu prioritāte	#	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis	#	Kopējais un specifiskais rezultāta rādītājs	Mērvienība	Sākotnējā vērtība (2012. gadā)	Plānotā vērtība (2023.gadā)	Rādītājs	Mērvienība	Mērķa vērtība (2022)	Specifiskais atbalsta mērķis (SAM)	Indikatīvās atbalstāmās darbības	Indikatīvā mērķa grupa	Indikatīvie finansējuma saņēmēji	Indikatīvās mērķteritorijas
5	**Vides aizsardzība un resursu izmantošanas efektivitāte**	6	Aizsargāt vidi un veicināt resursu efektivitāti	5.2	Investēt atkritumu apsaimniekošanas nozarē, lai ievērotu Savienības acquis noteiktās prasības vides jomā un nodrošinātu dalībvalstu identificētās vajadzības pēc investīcijām, kas pārsniedz minētās prasības vides saglabāšana un aizsardzība un resursu efektīvas izmantošanas veicināšana.	5.2.1	Palielināt dažāda veida atkritumu atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju.	5.2.1.a	Pārstrādei un reģenerācijai nodoto atkritumu daudzums attiecībā pret attiecīgajā gadā radīto atkritumu daudzumu	%	24.0	59.0	Atkritumu pārstrādes jaudas palielinājums	tonnas gadā	423 120.50	Paredzētas darbības un SAM mērķī integrētas investīcijas tiks vērstas uz vides acquis prasību atkritumu jomā (piemērām, Direktīvas 2008/98/EK, Direktīva 1999/31/EK, Direktīva 94/62/EK, Direktīva 2012/19/EK, 2000/53/EK u.t.t.) prasības, it īpaši attiecībā uz atkritumu pārstrādi.	Atkritumu dalītās savākšanas sistēmas attīstība, tai skaitā, atkritumu dalītās vākšanas punktu izveide, atkritumu dalītās vākšanas laukumu izveide, atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai un atkritumu sagatavošana pārstrādei vai reģenerācijai, atkritumu sagatavošana apglabāšanai, atkritumu pārstrādes jaudu palielināšana, dzēriena iepakojuma depozīta sistēmas izveide (ieskaitot pieņemšanas vietu un iekārtu, loģistikas tīkla, centrālās informācijas sistēmas izveidi un specializēto transportlīdzekļu iegādi), sabiedrības informēšanas aktivitātes.	iedzīvotāji, saimnieciskās darbības veicēji, pašvaldības un visa sabiedrība kopumā	komersanti, pašvaldības, pašvaldības kapitālsabiedrības. Lai efektīvāk sasniegt SAM nospraustos mērķus, tā ietvaros pašvaldību paredzētas darbības plānots īstenot atbilstoši pašvaldību integrētās attīstības programmām.	n/a
				5.3	Investēt ūdensapgādes nozarē, lai ievērotu Savienības acquis noteiktās prasības vides jomā un nodrošinātu dalībvalstu identificētās vajadzības pēc investīcijām, kas pārsniedz minētās prasības.	5.3.1	Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt pieslēgšanas iespējas.	5.3.1.a	Iedzīvotāju īpatsvars, kam nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstošu centralizēto ūdensapgādes pakalpojumu pieslēgumi	%	82.0	95.4	Uzlabotās ūdensapgādes apkalpoto iedzīvotāju skaita pieaugums	iedzīvotāju skaits	77 600	Lai nodrošinātu ūdenssaimniecības pakalpojumu atbilstību ES acquis prasībām ir jāiegulda investīcijas dzeramā ūdens piegādes un kanalizācijas tīklu paplašināšanā (īstenojot 2007.-2015.gada projektus, pakalpojumu pieejamība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 10 000 vidēji tiks nodrošināta 95% šo aglomerāciju iedzīvotājiem), notekūdeņu savākšanā un novadīšanā līdz NAI, kvalitātes prasībām neatbilstošu tīklu rekonstrukcijā.	Kanalizācijas tīklu un dzeramā ūdens apgādes sistēmu paplašināšana, t.sk. māju ūdensvadu un kanalizācijas pievadu izbūve; riska ūdens objektos novadīto notekūdeņu attīrošo iekārtu tehnoloģiju uzlabošana; kvalitātes prasībām neatbilstošu kanalizācijas un ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija; sabiedrības informēšanas pasākumi.	n/a	Ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji. Lai efektīvāk sasniegt SAM nospraustos mērķus, tā ietvaros paredzētas darbības plānots īstenot sadarbībā ar pašvaldībām, atbilstoši pašvaldību plānošanas dokumentiem. Izvēlētām ūdenssaimniecības aktivitātēm jābūt tehniski – ekonomiski pamatotām to ūdenssaimniecības aglomerāciju robežās.	n/a
								5.3.1.b	Iedzīvotāju īpatsvars, kam nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstošu centralizēto notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumu pieslēgumi	%	79.0	95.9	Uzlabotās notekūdeņu attīrīšanas sistēmas apkalpoto iedzīvotāju skaita pieaugums	cilvēku ekvivalents	116 400					
				5.4	Aizsargāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un augsni un veicinot ekosistēmu pakalpojumus, tostarp ar tīkla „Natura 2000" un zaļās infrastruktūras palīdzību.	5.4.1	Saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un aizsargāt ekosistēmas.	5.4.1.a	Nodrošināts labvēlīgs aizsardzības statuss ES nozīmes biotopiem	%	13.0	60.0	To dzīvotņu platība, kuras saņem atbalstu, lai panāktu labāku aizsardzības pakāpi	ha	23 118	Integrētas investīcijas nodrošinās dabas vērtību ekoloģiskajām prasībām nepieciešamo aizsardzības un apsaimniekošanas režīmu, vienlaikus līdzsvarojot dabas aizsardzības un ekonomiskās attīstības intereses, rezultātā palielinot teritoriju skaitu, kurās tiek novērsta antropogēnā slodze uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem.	Dabas aizsardzības plānu, sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrāde, biotopu apjaunošana, infrastruktūras rekonstrukcija un izbūve.	plaša sabiedrība	Valsts un pašvaldību iestādes, biedrības un nodibinājumi, kas atbalsta mērķa specifiku, izveidota tieša pozitīva ietekme uz HP "Ilgtspējīga attīstība". HP Darbības: antropogēno slodzi samazinoša infrastruktūras būvniecība un rekonstrukcija, pārvaldības plāni, sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrāde un īstenošana biotopu atjaunošanas pasākumi.	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kā arī īpaši aizsargājamie biotopi. Ievērojot SAM ietvaros noteikto valsts funkciju īstenošanu, paredzētas darbības.
								5.4.1.b	Nodrošināts labvēlīgs aizsardzības statuss ES nozīmes sugām	%	28.0	60.0								
						5.4.2	Nodrošināt vides monitoringa kontroles sistēmas attīstību un savlaicīgu vides risku novēršanu, kā arī sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā.	5.4.2.a	Direktīvu prasībām atbilstošo vietu, kurās tiek veikt vides monitoringa, skaits	Monitoringa vietu skaits	927.0	1 100-1 120	Atbilstoši direktīvu prasībām īstenotas monitoringa programmas (jomas)	Skaits	4	Ieplānotas aktivitātes veicinās sabiedrības nodrošināšanu ar savlaicīgu un kvalitatīvu informāciju augstas vides kvalitātes un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, kā arī sniegts atbalstu efektīvai kontrolei, lai novērtētu citu tautsaimniecības nozaru īstenoto pasākumu ietekmi, tai skaitā, pasākumus, kuriem izmantots ES struktūrfondu finansējums.	Vides monitoringa un kontroles sistēmu tehniskā nodrošinājuma iegādes un infrastruktūras attīstība, kartogrāfiskā materiāla izstrāde un iegāde nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru pilnveidošana, sabiedrības informēšanas un izglītošanas aktivitātes.	n/a	Vides monitoringa un kontroles sistēmu tehniskā nodrošinājuma iegādes un infrastruktūras attīstība, kartogrāfiskā materiāla izstrāde un iegāde, nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru pilnveidošana, sabiedrības informēšanas, izglītošanas un iesaistes aktivitātes.	Latvian territory and its exclusive economic zone in accordance with the laws and regulations of marine environmental protection and management
				5.5	Saglabāt, aizsargāt, veicināt un attīstīt dabas un kultūras mantojumu.	5.5.1	Veicināt reģionālo attīstību, sekmējot starptautiski nozīmīga kultūras un dabas mantojuma un ar to saistīto pakalpojumu ilgtspējīgu attīstību.	5.5.1.a	Saglabātas un radītas darba vietas (privātajā sektorā) atbalstītajās teritorijās	Strādājošo skaits (privātajā sektorā) pamatdarbā atbalstītajās teritorijās	87 506	88 006 - 90 000	Saglabātie un attīstītie kultūras un dabas mantojuma objekti	Skaits	10	SAM ietvaros tiks nodrošināta kultūras un dabas mantojuma saglabāšana ilgtermiņā un tā ilgtspējīga attīstība, kā arī nodrošināts apmeklējuma pieaugums atbalstītajos kultūras un dabas mantojuma objektos, kas veicinās saistīto pakalpojumu attīstību, tādējādi nodrošinot vietējās uzņēmējdarbības attīstību un radot jaunas darbavietas atbalstāmajās teritorijās.	Uz vietējo pašvaldību attīstības programmām balstīta starptautiski nozīmīga kultūras un dabas mantojuma objektu un to saistītās infrastruktūras saglabāšana un attīstīšana, veicinot, kā arī ar kultūras un dabas mantojuma izmantošanu saistīto pakalpojumu attīstīšanu.	pašvaldības, saistīto pakalpojumu sniedzēji (MVK), iedzīvotājivietējie un staprtautiskie tūristi	kultūras institūcijas, pašvaldības un to apvienības, kultūras pieminekļu īpašnieki, MVK, biedrības un nodibinājumi sadarbībā ar pašvaldībām	Stratēģijas „Eiropa 2020" telpiskās attīstības perspektīvā un Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādnēs 2014.-2020.gadam (projekts) integrēti iezīmētās kultūrvēsturisko teritoriju un ainavu koncentrācijas telpas ar starptautiskā un nacionālā mērogā izcilām kultūras un dabas vērtībām un apmeklētības potenciālu, tajā skaitā Baltijas jūras piekrastē.
													Atbalstīto kultūras un dabas mantojuma objektu un tūrisma objektu apmeklējumu paredzamā skaita pieaugums	Skaits	750 000					
				5.6	Veicināt darbības, lai uzlabotu pilsētvidi, atdzīvinātu pilsētas, atjaunotu un attīrītu pamestas rūpnieciskās teritorijas (tai skaitā pārveidei paredzētās zonas), samazinātu gaisa piesārņojumu un veicinātu trokšņa mazināšanas pasākumus.	5.6.1	Veicināt pilsētas revitalizāciju, vides kvalitātes uzlabošanos un investīciju piesaistīšanu, veicot ilgtspējīgus ieguldījumus nacionālas nozīmes sabiedriskos objektos un multifuncionālā sabiedriskā infrastruktūrā.	5.6.1.a	Privātās investīcijas atbalstītajās teritorijās	M EUR	150	230	Iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo apgabalos, kuros īsteno integrētas pilsētu attīstības stratēģijas	Skaits	19 500	SAM ietvaros tiks revitalizētas un attīstītas pilsētas teritorijas, uzlabojot tajās ekonomisko un sociālo aktivitāti, novērsta to turpmāka degradācija, rekonstruējot un izveidojot nacionāla mēroga sabiedriskus enkurobjektus (integrētus kultūras, darījumu tūrisma un sporta objektus), kas kalpos par katalizatoru attiecīgās teritorijas attīstībai, veicinot citu, it īpaši privāto, investīciju piesaistīšanu, veicinātu komercdarbību, nodarbinātību un sociālekonomiskās situācijas uzlabošanos attiecīgajās teritorijās.	Degradēto teritoriju atjaunošana, nacionālas nozīmes kultūras, darījumu tūrisma un sporta objektu rekonstrukcija un jaunu objektu izbūve, kas nodrošinātu kvalitatīvu un daudzveidīgu pakalpojumu piedāvājumu.	iedzīvotāji, saimnieciskās darbības veicēji, investori, tūristi	Projektus plānots realizēt sadarbībā starp Rīgas pilsētas pašvaldību (t.sk. tās uzņēmumiem), valsts pārvaldes iestādēm (t.sk. valsts kapitālsabiedrības), kā arī, iespējams, investoriem un attīstītājiem.	Rīgas pilsētas degradētās apkaimes, neizslēdzot investīcijas arī ārpus Rīgas
								5.6.1.b	Nodarbināto skaits atbalstītajās teritorijās	skaits	20 000	20 750	Uzceltas vai atjaunotas sabiedriskās vai komercēkas pilsētās	m2	30 000					
						5.6.2	Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām.	5.6.2.a	Strādājošo skaits (privātā sektorā) uzņēmumos, kuru ražošanas vai pakalpojuma sniegšanas vieta ir nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru teritorija un to funkcionālās teritorijas.	Strādājošo skaits	429 900	445 400 - 474 700	Degradēto teritoriju, platību samazinājums	ha	691	SAM ietvaros tiks veikti ieguldījumi bijušo rūpniecisko teritoriju un citu degradēto teritoriju sakārtošanā un tādējādi novērstipiesārņojuma riski vai likvidēti esošu vides piesārņojumi, vienlaikus veicinot teritoriju pieejamību uzņēmējdarbībai un palielinot strādājošo skaitu uzņēmumos, kuru ražošanas vai pakalpojuma sniegšanas vieta ir nacionālas un reģionālās nozīmes attīstības centri.	Atbalstu plānots sniegt integrētajās pašvaldību attīstības programmās noteiktajiem prioritārajiem publiskās infrastruktūras investīciju projektiem, kas vērsti uz pilsētvides revitalizācijas veicināšanu, bijušo rūpniecisko teritoriju (t.i. brownfields) un citu degradēto teritoriju atjaunošanu (teritorijas iekārtošanas darbi) nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldībās un to funkcionālās teritorijās (t.sk. novada teritorija ārpus attīstības centra un apkārtējās pašvaldības). Sakārtotās degradētās teritorijas, kur iespējams un nepieciešams, tiks pielāgotas jaunu uzņēmumu izvietošanai tajās, lai sekmētu nodarbinātību un ekonomisko aktivitāti pašvaldībās. Atbilstība integrētai pašvaldības attīstības programmai, t.sk. investīciju plānam tiks paredzēta kā nosacījums ES fondu finansējuma saņemšanai.	nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru un to funkcionālo teritoriju pašvaldības, saimnieciskās darbības veicēji un iedzīvotāji	Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldības, pašvaldību iestādes atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām. Sniedzot atbalstu pilsētvides kvalitātes uzlabošanai nacionālas nozīmes attīstības centros, tiks īstenoti ERAF regulas 7.pantā noteiktie nosacījumi attiecībā uz ilgtspējīgas pilsētu attīstības veicināšanu, t.sk. vismaz 5% ERAF finansējuma novirzīšanu pilsētām. (81 713 260 EUR tiks novirzīti 9 pilsētu integrētai teritoriālai attīstībai, tādējādi sniedzot ieguldījumu pilsētvides mērķu sasniegšanā).	Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldības un to funkcionālās teritorijas (t.sk. novada teritorija ārpus attīstības centra un apkārtējās pašvaldības, īpaši Latgales reģiona pašvaldības). 81 713 260 EUR indikatīvi plānots novirzīt nacionālas nozīmes attīstības centru integrētai pilsētvides attīstībai atbilstoši ERAF Regulas 7.pantam.

#	Prioritārais virziens	#	Tematiskais mērķis	#	Ieguldījumu prioritāte	#	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis	#	Kopējais un specifiskais rezultāta rādītājs	Mērvienība	Sākotnējā vērtība (2012. gadā)	Plānotā vērtība (2023.gadā)	Rādītājs	Mērvienība	Mērķa vērtība (2022)	Specifiskais atbalsta mērķis (SAM)	Indikatīvās atbalstāmās darbības	Indikatīvā mērķa grupa	Indikatīvie finansējuma saņēmēji	Indikatīvās mērķteritorijas
6	**Ilgtspējīga transporta sistēma**	7	Veicināt ilgtspējīgu transportu un novērst trūkumus galvenajās tīkla infrastruktūrās	6.1	Atbalstīt multimodālu Eiropas vienoto transporta telpu, investējot TEN-T (KF)	6.1.1	Palielināt lielo ostu drošības līmeni un uzlabot transporta tīkla mobilitāti.	6.1.1.a	Laika apstākļu ietekmētās kuģu dīkstāves reidā	Stundas	278.0	70.0	Rekonstruētās hidrotehniskās būves	skaits	4	Īstenojot SAM tiks uzlabots drošības līmenis ostās un novērsti vājo punktu raditie ierobežojumi Eiropas transporta tīkla transporta infrastruktūras darbībā.	Lai veicinātu drošības līmeņa ostās uzlabošanu un novērstu vājo punktu raditos ierobežojumus Eiropas transporta tīkla transporta infrastruktūras darbībā, plānots veikt molu un viļņlauzu rekonstrukciju, infrastruktūras kompleksam piederošo inženiertīklu būvniecību, autotransporta un dzelzceļa pievadceļu un ar tiem saistītās infrastruktūras rekonstrukciju, ar ugunsdzēšības un vides aizsardzības prasību ievērošanu, kā arī ar citu drošības prasību ievērošanu saistītās darbības.	n/a	Lielo ostu pārvaldes	Rīga, Ventspils un Liepāja
						6.1.2	Veicināt drošību un vides prasību ievērošanu starptautiskajā lidostā „Rīga".	6.1.2.a	Ielidojošo reisu ar kursu RWY18 gaisa kuģu dzinēju radītais vidējais CO2 apjoms manevrēšanas laikā (taxi-in)	kg	211.0	179.0	Izbūvēta peronu manevrēšanas ceļa otrā ātrā nobrauktuve	m2	12 090	SAM īstenošanas rezultātā tiks uzlaboti vides un drošības pasākumi starptautiskajā lidostā „Rīga".	Lai uzlabotu vides un drošības pasākumus starptautiskajā lidostā „Rīga", tiks veikta manevrēšanas ceļu tīkla uzlabošana un aprīkošana ar ass gaismām, otras ātrās nobrauktuves izbūve, lietus ūdens kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija, kā arī energoefektīvākas tehnikas, iekārtu un aprīkojuma iegāde, apgaismojuma infrastruktūras modernizācija.	pasažieri, kravu un pasažieru pārvadātāji, visu transporta veidu satiksmes dalībnieki	VAS Starptautiskā lidosta „Rīga"	Rīgas reģions
													Modernizēto peronu manevrēšanas ceļu kopējais garums	m	11 330					
						6.1.3	Nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru uz Rīgas maģistrālajiem pārvadiem un novērst maģistrālo ielu fragmentāro raksturu.	6.1.3.a	Vidējais transportlīdzekļa aizkavējuma laiks	Minūtes	3.4	2.7	Rekonstruēto vai izbūvēto tiltu, pārvadu un tuneļu kopējais garums	km	3.8	SAM īstenošanas rezultātā tiks samazināti sastrēgumi uz Rīgas maģistrālajiem pārvadiem un novērsti infrastruktūras pārrāvumi esošo pilsētas maģistrālo ielu tīklā.	Rīgas pilsētas transporta infrastruktūras (krustojumu, tiltu, tuneļu, ielu, ceļu un pieslēgumu) pārbūve un atjaunošana, nodrošinot integrētas transporta sistēmas veidošanu un pilsētas centrālās daļas atbrīvošanu no tranzīta satiksmes, mazinot maģistrālo ielu fragmentāro raksturu, uzlabojot transporta infrastruktūras tehniskos parametrus un satiksmes drošību, sabiedriskā transporta pārsēšanās centra izbūve Daugavas kreisajā krastā.	n/a	pašvaldība, pašvaldības uzņēmumi	Rīga
									Vidējais transportlīdzekļa aizkavējuma laiks	Minūtes			Izbūvēts multimodāls transporta mezgls	m2	4 000					
						6.1.4	Pilsētu infrastruktūras sasaiste ar TEN-T tīklu.	6.1.4.a	Lielo pilsētu skaits, kur izveidoti alternatīvi maršruti TEN-T tīkla tranzīta un kravu transportam	Skaits	1	4	Izbūvēto, rekonstruēto vai modernizēto ostu pievadceļu, ielu un pārvadu kopējais garums sasaistei ar TEN-T	km	9.96	SAM īstenošanas rezultātā tiks novērsti infrastruktūras pārrāvumi pilsētās un radīts alternatīvs maršruts tranzīta un kravas transportam, atdalot no vietējās nozīmes sabiedriskā transporta plūsmām.	Jaunu maģistrālo ielu, maršrutu attīstība, kas nodrošina atsevišķu pilsētu daļu efektīvu savstarpējo sasaisti un sasaisti ar Eiropas komunikāciju tīklu elementiem (jaunu kravas autotransporta maršrutu attīstība): ostu pievadceļu, ielu un pārvadu rekonstrukcija, modernizācija un izbūve.	n/a	SM, pašvaldības	TEN-T autoceļu tīkls
						6.1.5	Valsts galveno autoceļu segu pārbūve, nestspējas palielināšana.	6.1.5.a	Valsts galveno autoceļu sliktā un ļoti sliktā stāvoklī īpatsvars	%	46.3	10.0	Rekonstruēto vai modernizēto autoceļu kopējais garums (TEN-T)	km	345	Īstenojot SAM tiks uzlabota valsts galveno autoceļu, kas atrodas TEN-T autoceļu tīklā, kvalitāte. Uzturot un savlaicīgi atjaunojot autoceļu tīklu, autoceļu lietotāju nelietderīgie papildus izdevumi tikai valsts autoceļu tīklā gadā samazināsies par aptuveni 925 milj. EUR.	Valsts galveno autoceļu TEN-T tīklā rekonstrukcija, virsmas nestspējas stiprināšana, vienlaikus īstenojot ceļu satiksmes drošības uzlabošanu.	n/a	SM	TEN-T autoceļu tīkls
				6.2	Attīstīt un atjaunot visaptverošu, kvalitatīvu un savstarpēji savietojamu dzelzceļa sistēmu un mazinot trokšņa mazināšanas pasākumus (KF).	6.2.1	Nodrošināt konkurētspējīgu un videi draugtīgu TEN-T dzelzceļa tīklu, veicinot tā drošību, kvalitāti un kapacitāti.	6.2.1.a	CO2 izmeši dzelzceļa kravu pārvadājumos	t	164 821.0	82 141.0	Rekonstruēto vai modernizēto dzelzceļa līniju kopējais garums	km	998	Dzelzceļa līniju elektrifikācijas rezultātā tiks samazinātas dzelzceļa koridora kopējās izmaksas, paaugstināta konkurētspēja, piesaistītas papildus kravas, samazinātas ārējās izmaksas un slodze videi, nodrošināta atbilstība ES transporta politikai un ilgtermiņa mērķiem. Kopā ar CEF finansējumu, SAM investīcijas ļaus modernizēt vai rekonstruēt dzelzceļa līnijas vairāk kā 1000 km garumā.	Lai uzlabotu dzelzceļa sistēmas efektivitāti tiks veikta esošās infrastruktūras modernizācija (elektrifikācija) un jaunas izveide, tai skaitā satiksmes pārvaldības sistēmu ieviešana, pārskatot kustības organizāciju un optimizējot vadības iekārtas atkarībā no ieviestā ETCS līmeņa, dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija, signalizācijas sistēmas modernizācija .	n/a	VAS „Latvijas dzelzceļš"	n/a
								6.2.1.b	Infrastruktūras caurvedes spēja	milj.t	67.0	73.0								
				6.3	Pastiprināt reģionālo mobilitāti, pievienojot sekundāros un terciāros transporta mezglius, tostarp multimodālos mezglius, TEN-T infrastruktūrai (ERAF).	6.3.1	Palielināt reģionālo mobilitāti, uzlabojot valsts reģionālo autoceļu kvalitāti.	6.3.1.a	Valsts reģionālo autoceļu sliktā un ļoti sliktā stāvoklī īpatsvars	%	53.7	26.0	Rekonstruēto vai modernizēto autoceļu kopējais garums	km	574	SAM īstenošanas rezultātā tiks uzlabota valsts reģionālo ceļu pieejamība un to kvalitāte.	Lai uzlabotu valsts reģionālo autoceļu kvalitāti un pieejamību tiks veikta valsts reģionālo autoceļu, kas savieno starptautiskas, nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centrus ar TEN-T autoceļu tīklu, rekonstrukcija.	ceļa lietotāji	SM	stratēģijā „Latvija 2030" noteiktās nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centru pašvaldību teritorijas

#	Prioritārais virziens	#	Tematiskais mērķis	#	Ieguldījumu prioritāte	#	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis	#	Kopējais un specifiskais rezultāta rādītājs	Mērvienība	Sākotnējā vērtība (2012. gadā)	Plānotā vērtība (2023.gadā)	Rādītājs	Mērvienība	Mērķa vērtība (2022)	Specifiskais atbalsta mērķis (SAM)	Indikatīvās atbalstāmās darbības	Indikatīvā mērķa grupa	Indikatīvie finansējuma saņēmēji	Indikatīvās mērķteritorijas
		8	Veicināt nodarbinātību un atbalstīt darbaspēka mobilitāti	7.1	Nodarbinātības pieejamības nodrošināšana darba meklētājiem un neaktīvām personām, tostarp ilgstošiem bezdarbniekiem un no darba tirgus attālinātām personām, kā arī izmantojot vietējās nodarbinātības iniciatīvas un atbalstu darbaspēka mobilitātei.	7.1.1	Paaugstināt bezdarbnieku kvalifikāciju un prasmes atbilstoši darba tirgus pieprasījumam.	7.1.1.a	Kvalifikāciju ieguvušie dalībnieki tūlīt pēc dalības apmācības	Skaits	6 088.0	24 480.0	Bezdarbnieki, tostarp ilgtermiņa bezdarbnieki	Dalībnieki	85 000	Rezultātā tiks sekmēta bezdarbnieku darbiekārtošanās pēc atbalsta saņemšanas, mazinot konstatētās neatbilstības starp bezdarbnieku prasmēm, kvalifikāciju un darba tirgus prasībām.	Profesionālā apmācība, pārkvalifikācija, kvalifikācijas paaugstināšana, apmācība pie darba devēja, konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi, neformālās izglītības programmu apguve, kas ietver darba tirgum nepieciešamo pamatprasmju un iemaņu apguvi, specifisku pakalpojumu (piemēram, zīmju valodas tulks) sniegšana mērķa grupu bezdarbniekiem apmācību laikā, elastīgas apmācību formas (piemēram, e-apmācības) personām ar invaliditāti un citiem mērķgrupu bezdarbniekiem.	Nodarbinātības valsts aģentūrā reģistrēti bezdarbnieki un darba meklētāji, īpaši ar zemu un darba tirgus prasībām neatbilstošu prasmju un kvalifikācijas līmeni.	Nodarbinātības valsts aģentūra	n/a
								7.1.1.b	Pasākuma dalībnieki nodarbinātībā 6 mēnešus pēc pasākuma beigām	Skaits	6 087.0	22 950.0	Atbalstu saņēmušie bezdarbnieki vecumā 50+	Dalībnieki	29 000					
						7.1.2	Izveidot Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmu, nodrošinot tās sasaisti ar Nodarbinātības barometru.	7.1.2.a	Izveidota Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēma	Kvalitatīvs rādītājs	n/a	Par sistēmas izveidi lecina izveidots un aktīvs organizāciju un ekspertu tīkls, kas pamatots ar iepriekšēju izpēti	Atbalstīto informatīvo pasākumu skaits	Pasākumu skaits	630	Rezultātā tiks izveidota Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēma, to sasaistot ar Nodarbinātības barometru un nodrošinot informāciju un analīzi par situāciju un tendenčēm darba tirgū.	Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmas organizatoriskā ietvara un sadarbības modeļa apzināšana un izveide (izpēte, organizāciju un ekspertu tīkla izveide), Web bāzētas IT platformas izveide, aktīvas darba tirgus politikas pasākumu efektivitātes novērtējums, darba tirgus iestāžu darbinieku apmācības, informācijas nodrošināšana EURES ietvaros.	izglītības, nodarbinātības un sociālās politikas veidotāji un īstenotāji, darba tirgus dalībnieki	Nodarbinātības valsts aģentūra, EM (atbildīgā institūcija par darba tirgus vidēja termiņa un ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas izveidi un uzturēšanu, darba tirgus konjunktūras analīzi un prognozēšanu).	n/a
				7.2	Jauniešu iligtspējīga integrācija darba tirgū, īpaši uzmanību pievēršot nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībā neiesaistītiem jauniešiem, tostarp jauniešiem, kuriem ir sociāls atstumtības risks, un jauniešiem no sociāli atstumtām kopienām, tostarp ar garantijas jauniešiem shēmas īstenošanu.	7.2.1	Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvi Jauniešu garantijas ietvaros	7.2.1.a	Kvalifikāciju ieguvušie dalībnieki tūlīt pēc dalības apmācībās	Personu skaits	1 683.0	14 400.0	Bezdarbnieki, tostarp ilgtermiņa bezdarbnieki	Dalībnieki	23 750	Rezultātā jaunieši, kuri nemācās un nav nodarbināti, tiks iesaistīti apmācībās un būs ieguvuši darba tirgus prasībām nepieciešamo kvalifikāciju vai iesaistīti ilgtspējīgā nodarbinātībā, t.sk. īstenojot Jauniešu garantiju.	Darba meklēšanas atbalsta pasākumi, konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi (individuālās konsultācijas un grupu nodarbības), karjeras konsultācijas, aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana, tai skaitā, darba tirgū pieprasītas profesionālās un neformālās izglītības programmas, darbavieta pirmās darba pieredzes iegūšanai, subsidētās darba vietas īpaši nelabvēlīgā situācijā esošiem jauniešiem (t.sk. ar invaliditāti, ilgstošiem bezdarbniekiem); atbalsts pašnodarbinātības vai saimnieciskās darbības uzsākšanai; sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana, t.sk. arodizglītības programmas otrā profesionālās kvalifikācijas līmeņa ieguvei viena mācību gada laikā, profesionālās vidējās izglītības programmas trešā profesionālās kvalifikācijas līmeņa ieguvei pusotra mācību gada laikā un izglītības programmas, kas tiek īstenotas ieslodzījuma vietās vispārējo pamatprasmju apguvei, profesionālai talākizglītībai, profesionālajai pilnveidei un karjeras atbalsta pasākumu īstenošana profesionālās izglītības veicināšanai. Ievērojot jaunieša intereses un vajadzības, atbalstāma dalība pasākumos ar mērķi izdarīt pamatotu tālākās izglītības un profesionālās darbības joma izvēli (t.sk. darbnīcas jauniešiem), kā arī atbalsts reģionālajai mobilitātei un motivācijas programmu īstenošanai. Minētās darbības tiks īstenotas sadarbībā ar darba devējiem un profesionālās izglītības iestādēm, pašvaldībām, biedrībām un nodibinājumiem; komersantiem, ieslodzījuma vietu pārvaldi	Jaunieši, kuri nemācās un nav nodarbināti līdz 29 gadu vecumam (ieskaitot), prioritāri atbalstu sniedzot mērķa grupai vecumā 15-24 gadi.	Nodarbinātības valsts aģentūra; Valsts izglītības attīstības aģentūra.	n/a
								7.2.1.b	Dalībnieki, kas ir bezdarbnieki, un pabeidz JNI atbalstīto intervenci	Dalībnieku skaits	2 935.0	17 000.0								
								7.2.1.c	Dalībnieki, kas ir bezdarbnieki, un pēc aiziešanas saņem darba, pieaugušo izglītības, mācekļa vai prakses vietas piedāvājumu	Dalībnieku skaits	1 760.0	10 200.0								
								7.2.1.d	Dalībnieki, kas ir bezdarbnieki un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti	Dalībnieku skaits	1 760.0	9 000.0								
								7.2.1.e	Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki, un pabeidz JNI atbalstīto intervenci	Dalībnieku skaits	2 765.0	5 100.0								
								f	Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki un saņem darba, pieaugušo izglītības, mācekļa vai prakses vietas piedāvājumu pēc aiziešanas	Dalībnieku skaits	1 659.0	3 060.0	Izglītībā vai apmācībā neiesaistītas neaktīvas personas	Dalībnieki	9 700					
								7.2.1.g	Dalībnieki, kas ir ilgstošie bezdarbnieki un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti	Dalībnieku skaits	1 659.0	3 060.0								
								7.2.1.h	Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un pabeidz JNI atbalstīto intervenci	Dalībnieku skaits	1 053.0	1 100.0								
								7.2.1.i	Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un saņem darba, pieaugušo izglītības, mācekļa vai prakses vietas piedāvājumu pēc aiziešanas	Dalībnieku skaits	1 053.0	3 157.0								
								7.2.1.j	Neaktīvie dalībnieki, kas nav iesaistīti izglītībā vai apmācībā un pēc aiziešanas iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti	Dalībnieku skaits	526.0	1 580.0	Bezdarbnieki, tostarp ilgtermiņa bezdarbnieki	Dalībnieki	1 250					
								7.2.1.k	Dalībnieki, kas piedalās pieaugušo izglītībā, apmācības programmās, kuras pabeidzot, tiek iegūta kvalifikācija, mācekļa praksē vai stažēšanās pasākumos sešos mēnešos pēc aiziešanas	Dalībnieku skaits	1 376.0	5 100.0								
								7.2.1.l	Nodarbinātībā iesaistītie dalībnieki sešos mēnešos pēc aiziešanas	Dalībnieku skaits	14.0	80.0								
								7.2.1.n	Pašnodarbinātībā iesaistītie dalībnieki sešos mēnešos pēc aiziešanas	Dalībnieku skaits	243.0	375.0								
				7.3	Darba ņēmēju, uzņēmumu un uzņēmēju pielāgošanās pārmaiņām.	7.3.1	Uzlabot darba drošību, īpaši, bīstamo nozaru uzņēmumos.	7.3.1.a	Atbalstīto uzņēmumu skaits bīstamajās nozarēs, kas ir ieviesuši darba aizsardzības prasības	%	28.5	75.0	Atbalstīto mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu skaits	Saimnieciskās darbības veicēji	4 700	Rezultātā tiks uzlabota darba aizsardzības prasību ievērošana bīstamo nozaru uzņēmumos, darbinieki ilgāk saglabās vietu darba tirgū, uzlabosies darba tiesību un darba aizsardzības situācija uzņēmumos, paaugstināsies preventīvās kultūras līmenis, samazināsies pārkāpumu skaits uzņēmumos un nelaimes gadījumu skaits darba vietās.	Informēšanas, izglītošanas, apmācību un konsultāciju aktivitātes, situācijas monitorings un analīze darba apstākļu un risku, darba tiesību un darba aizsardzības jomā, izmēģinājumprojekts par elastīgo darba formu pieņemšanu praksē, elektronisko un vizualizēto darba vides paligrīku un izglītojošo materiālu izveide, Valsts darba inspekcijas inspektoru zināšanu un prasmju paaugstināšana.	Darba devēji un darba ņēmēji (īpaši, bīstamajās nozarēs), izglītības iestāžu audztēvi, darba aizsardzības speciālisti, Valsts darba inspekcija.	Valsts darba inspekcija	n/a
						7.3.2	Palīdzināt gados vecāku nodarbināto darbspēju saglabāšanu un nodarbinātību.	7.3.2.a	Atbalstīto uzņēmumu un iestāžu skaits, kas ieviesuši pasākumus gados vecāku nodarbināto atbalstam	Uzņēmumu skaits	0.0	150.0	Atbalstu saņēmušo gados vecāku nodarbināto personu skaits	Dalībnieki	3 000	Rezultātā tiks pārbaudīti un īstenoti risinājumi, kas sekmē gados vecāku cilvēku ilgāku palikšanu darba tirgū.	Gados vecāku nodarbināto spēju, prasmju un veselības stāvokļa novērtēšana, cilvēkresursu attīstības plānošana informatīvi konsultatīvs atbalsts darba devējiem, lai sekmētu gados vecāku cilvēku ilgāku palikšanu darba tirgū (veselīgas novecošanās, drošu darba metožu, elastīgu darba formu, personāla politikas un karjeras plānošanas u.c. jautājumos); prasmju pilnveidošanas pasākumi; darba vides novērtēšana un darba vietas pielāgošana, starppaaudžu pieredzes nodošanas pasākumi (mentorings); izmēģinājumprojekts- sistēmas izveide, kas sekmētu tādu nodarbināto, kam konstatēts prasmju trūkums, veselības traucējumi vai citi kavēkļi, kas ierobežo darba pienākumu veikšanu, nepieciešamo rehabilitāciju un/vai atbilstošu pārkvalifikāciju tajā pašā nozarē vai radniecīgā nozarē.	Gados vecākas nodarbinātas personas, darba devēji.	Darba devēju organizācijas vai to apvienības; Nodarbinātības valsts aģentūra.	n/a

#	Prioritārais virziens	#	Tematiskais mērķis	#	Ieguldījumu prioritāte	#	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis	#	Kopējais un specifiskais rezultāta rādītājs	Mērvienība	Sākotnējā vērtība (2012. gadā)	Plānotā vērtība (2023.gadā)	Rādītājs	Mērvienība	Mērķa vērtība (2022)	Specifiskais atbalsta mērķis (SAM)	Indikatīvās atbalstāmās darbības	Indikatīvā mērķa grupa	Indikatīvie finansējuma saņēmēji	Indikatīvās mērķteritorijas
7	**Nodarbinātība, darbaspēka mobilitāte un sociālā iekļaušana**	9	Veicināt sociālo iekļaušanu un apkarot nabadzību	7.4	Aktīva iekļaušana ar mērķi veicināt nodarbinātību, tostarp lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas un aktīvu līdzdalību un uzlabotu nodarbinātību.	7.4.1	Palielināt nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku iekļaušanos darba tirgū, kā arī diskriminācijas riskiem pakļauto iedzīvotāju integrāciju sabiedrībā un darba tirgū.	7.4.1.a	Nodarbinātībā vai pašnodarbinātībā iesaistītie dalībnieki pēc aiziešanas	Dalībnieku skaits	1 067.0	2 500.0	Bezdarbnieki, tostarp ilgstošie bezdarbnieki	Dalībnieki	25 000	Rezultātā palielinās nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku nodarbinātība, kā arī palielinās to sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam pakļauto iedzīvotāju skaits, kuri pēc atbalsta saņemšanas ir iesaistīti nodarbinātībā.	subsidētas darba vietas bezdarbniekiem ar invaliditāti un nelabvēlīgākā situācijā esošiem bezdarbniekiem, integrēti profesionālās piemērotības noteikšanas un prasmju pilnveidošanas pasākumi, ilgstošo bezdarbnieku aktivizācijas pasākumi apvienojumā ar atbalstu sociālās situācijas risināšanai, motivācijai un darba meklēšanai, atbalsts sociālās uzņēmējdarbības īstenošanai un darba vietu izveidei, speciālistu (psihologu u.c.) konsultācijas, mentorings, atbalsts reģionālajai mobilitātei, nodarbinātības šķēršļu mazināšana, t.sk. atbalsts atkarību pārvarēšanai; indivīdu aktivizēšana un informēšana par līdzdalības iespējām sabiedriskajās aktivitātēs un motivāciju piedalīties darba tirgū; informatīvi un izglītojoši pasākumi par diskrimināciju un dažādību. Individuālas konsultācijas un grupu darbs ar mērķgrupām, tos īstenojot pēc iespējas tuvāk mērķagrupas dzīves vietai, mentorings, sadarbību un savstarpēju sapratni veicinoši informatīvi pasākumi ar publisko pakalpojumu sniedzējiem un darba devējiem. Minētais atbalsts tiks sniegts sadarbībā ar darba devējiem, t.sk. sociālās uzņēmējdarbības veicējiem, pašvaldībām, biedrībām un nodibinājumiem, Sociālās integrācijas valsts aģentūru.	nelabvēlīgākā situācijā esošie bezdarbnieki, īpaši ilgstošie bezdarbnieki un gados vecāki bezdarbnieki; ekonomiski neaktīvie, sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam pakļautie iedzīvotāji (etniskās minoritātes, t.sk. romi, cilvēki ar vājām valsts valodas zināšanām, cilvēki ar atšķirīgu seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti, personas ar invaliditāti, personas ar garīgās attīstības traucējumiem, personas ar atkarības problēmām u.c.).	Nodarbinātības valsts aģentūra;Sabiedrības integrācijas fonds.	n/a
								7.4.1.b	Pasākuma dalībnieki izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, vai ir nodarbināti, tostarp pašnodarbināti 6 mēnešu laikā pēc dalības pasākumā	Dalībnieku skaits	1 067.0	7 500.0								
								7.4.1.c	Nelabvēlīgā situācijā esošie dalībnieki, kas pēc aiziešanas sākuši darba meklējumus, iesaistījušies izglītībā/apmācībā, kvalifikācijas ieguvē, nodarbinātībā, tostarp pašnodarbinātībā	Dalībnieku skaits	0.0	1 860.0	Atbalstu saņēmušo ekonomiski neaktīvo, sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam pakļauto iedzīvotāju skaits	Dalībnieki	6 200					
						7.4.2	Veicināt ieslodzīto un bijušo ieslodzīto integrāciju sabiedrībā un darba tirgū, pilnveidojot resocializācijas sistēmu un instrumentus.	7.4.2.a	Bijušie ieslodzītie, pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma un atbalsta saņemšanas sākuši darba meklējumus	Dalībnieku skaits	1 093.0	3 500.0	Resocializācijas pasākumus un atbalstu (mentoringa ietvaros) atbalstu saņēmušo ieslodzīto un bijušo ieslodzīto skaits	Personu skaits	7 000	Rezultātā tiks palielināts to ieslodzīto un bijušo ieslodzīto skaits, kuri pēc resocializācijas atbalsta saņemšanas ir iesaistīti darba meklēšanā vai nodarbinātībā.	Resocializācijas programmu pamatkomplekta izveide t.sk. programmu kvalitātes pārbaudes sistēmas izveide, trūkstošo programmu pielāgošana vai izstrāde, programmu vadītāju piesaiste, sertificēšana; darbā ar ieslodzītajiem un bijušajiem ieslodzītajiem iesaistītā personāla apmācība un profesionālās kapacitātes stiprināšana; atbalsts ieslodzītajiem un bijušajiem ieslodzītajiem karjeras plānošanai, atbalsts bijušo ieslodzīto likumapklausīgai dzīvei sabiedrībā, sadarbībā ar vietējo pašvaldību balstīts sabiedriskais mentorings, sociālās rehabilitācijas centru kapacitātes stiprināšana darbam ar bijušajiem ieslodzītajiem, t.sk. centru darbinieku apmācība, informatīvi un labās prakses popularizēšanas pasākumi sabiedrības stereotipu mainīšanai attiecībā uz bijušajiem ieslodzītajiem, atbalsts bijušo ieslodzīto ģimenēm, pasākumi bijušo ieslodzīto pozitīvu sociālo saišu uzturēšanai. Atbalsts tiks sniegts sadarbībā ar Valsts probācijas dienestu, biedrībām un nodibinājumiem.	ieslodzītie un bijušie ieslodzītie	Ieslodzījuma vietu pārvalde	n/a
													Pilnveidoto resociālizācijas programmu skaits	Programmu skaits	10					
													Apmācīto resocializācijas speciālistu skaits	Personu skaits	1500 IeVP un 300 VPD darbinieku, kas strādā ar klientu					
				7.5	Piekļuves uzlabošana cenas ziņā pieejamiem, ilgtspējīgiem un kvalitatīviem pakalpojumiem, tostarp veselības aprūpei un vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem.	7.5.1	Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti.	7.5.1.a	Sociālo dienestu skaits, kur ar ESF atbalstu pilnveidota sociālā darba kvalitāte	Dienestu skaits	70.0	119.0	Apmācības un supervīzijas saņēmušo sociālo darbinieku skaits	Dalībnieki	2 000	Rezultātā tiks palielināta profesionāla sociālā darba prakses kvalitāte darbam ar riska situācijā esošām personām.	Nabadzības situācijas monitorings un pētījumi, t.sk. nodarbinātības kontekstā; vadības kvalitātes un atalgojuma noteikšanas sistēmas izveide pašvaldību sociālajos dienestos, sociālā darba programmu (metodiku) izstrāde, sociālo darbinieku apmācība, supervīzija, metodiskā vadība, profesionālā pilnveide, t.sk. izvērtējuma veikšana, vadlīniju un profesionālās literatūras sagatavošana. Atbalstāmās darbības tiks īstenotas sadarbībā ar biedrībām un nodibinājumiem sociālā darba jomā (Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienību, Latvijas Profesionālo sociālā darba speciālistu asociāciju, Sociālo darbinieku biedrību, u.c.), plānošanas reģioniem, pašvaldībām, Latvijas pašvaldību savienību, augstskolām.	Sociālās politikas veidotāji, pašvaldību sociālo dienestu darbinieki.	LM	n/a
						7.5.2	Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem.	7.5.2.a	Personu ar garīga rakstura traucējumiem skaits, kas uzsāk patstāvīgu dzīvi ārpus ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas	Klientu skaits	79.0	700.0	Personu skaits, kam nodrošināti sociālās aprūpes pakalpojumi dzīvesvietā	Personu skaits	2 100	Rezultātā tiks palielināta alternatīvu sociālo pakalpojumu pieejamība dzīvesvietā personām ar garīga rakstura traucējumiem, nodrošināti ģimeniskai videi pietuvināti aprūpes pakalpojumi bērniem, vienlaikus samazinoties institucionālās aprūpes saņēmēju skaitam.	Ilgstošās aprūpes institūciju skaita samazināšanai un bērnu, bērnu ar invaliditāti un pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem nonākšanas institūcijās novēršanai -deinstitucionalizācijas plānu izstrāde, informatīvi un izglītojoši pasākumi sabiedrības attieksmes maiņai, audžuģimeņu un aizbildņu skaita palielināšanai, metodiskā palīdzība bērna pamešanas novārtā un neatbilstošas aprūpes riska mazināšanai, ģimeniskai videi pietuvināta pakalpojuma izveide ārpusģimenes aprūpes iestādēs esošiem bērniem, Valsts sociālās aprūpes centru (VSAC) klientu sagatavošana pārejai uz dzīvi pašvaldībā, sabiedrībā balstītu pakalpojumu izveide un nodrošināšana personu ar garīga rakstura traucējumiem neatkarīgai dzīvei pašvaldībā, sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bērniem ar invaliditāti un viņu ģimenes locekļiem, individuālā budžeta modeļa izstrāde un ieviešana, speciālistu apmācība; citu pakalpojumu pilnveidošana personu ar funkcionāliem traucējumiem sociālai iekļaušanai - profesionālās rehabilitācijas programmu izstrāde un īstenošana, prasmju sertificēšana, funkcionēšanas novērtēšanas un asistīvo tehnoloģiju (tehnisko palīglīdzekļu) apmaiņas sistēmas ieviešana, invaliditātes ekspertīzē iesaistīto speciālistu apmācības. Minētās darbības tiks īstenotas sadarbībā ar pašvaldībām un sociālo pakalpojumu sniedzējiem, biedrībām un nodibinājumiem	Ārpusģimenes aprūpē esošie bērni un jaunieši, aizbildņi, adoptētāji, audžuģimenes, bērni ar uzvedības traucējumiem, no vardarbības ģimenē cietušie bērni un sievietes, kā arī vardarbības veicēji; pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem, kas saņem pakalpojumus ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās, kā arī personas, kuras potenciāli var nonākt VSAC, personas ar funkcionāliem traucējumiem, ģimenes, kurās ir bērns ar funkcionāliem traucējumiem.	Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija, plānošanas reģioni,, Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija, Sociālās integrācijas valsts aģentūra, valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari", Labklājības ministrija.	n/a
								7.5.2.b	Institucionālā aprūpē esošo bērnu skaita samazināšanās	Bērnu skaits	1 799.0	720.0								
								7.5.2.c	Slēgto ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju/filiāļu skaits	Institūciju /filiāļu skaits	1.0	3.0	Bērnu ar funkcionāliem traucējumiem skaits, kas saņēmuši ESF atbalstītus sociālos pakalpojumus	Personu skaits	3 400					
						7.5.3	Atbalstīt prioritāro (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpes un garīgās veselības) veselības jomu veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādi un ieviešanu, jo īpaši, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju veselības uzlabošanai.	7.5.3.a	Stacionāro ārstniecības iestāžu, kuras nodrošina neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu, īpatsvars, kurās izstrādāta un ieviesta kvalitātes sistēma.	%	71	100	Izstrādāto un ieviesto veselības tīklu attīstības vadlīniju skaits	Skaits	4	Rezultātā tiks izstrādātas un ieviestas veselības tīklu attīstības vadlīnijas un kvalitātes nodrošināšanas sistēma kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai, jo īpaši, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem prioritārajās (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpe un garīgā veselība) veselības jomās.	Veselības tīklu attīstības vadlīniju, kas nosaka pacientu plūsmas kārtību prioritāro (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpe un garīgā veselība) veselības jomu ietvaros, izstrāde un ieviešana, kā arī ar tām saistītās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, kas ir atbildīga par vienotiem kvalitātes kritērijiem dažādos ārstniecības profilos, izstrāde un ieviešana. Veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas ietvaros paredzēts realizēt šādus galvenos pasākumus: • Veselības aprūpes tīkla attīstības plānošana, tai skaitā veselības pakalpojumu pieejamības un infrastruktūras nodrošināšana, pacientu plūsmas plānošanas, veselības veicināšanas pasākumu plānošana, veselības aprūpes līmeņa izvēles kritēriji un veselības aprūpes klīniskās vadlīnijas; • Nepieciešamās informācijas sistēmas identificēšana, paredzot risinājumu automātiskai informācijas apmaiņai starp veselības aprūpes līmeņiem un informācijas (datu) uzkrāšanai, analizēšanai kvalitātes nodrošināšanas kontrolei; • Veselības aprūpes cilvēkresursu attīstības plānošana, kas ietver arī cilvēkresursu apmācības un piesaistes reģioniem plānojumu, t.sk. darbam ar sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajām iedzīvotāju grupām, atbilstoši veselības tīklu attīstībai.	Nacionālais veselības dienests, Veselības inspekcija, Slimību profilakses un kontroles centrs, ārstniecības iestādes, pašvaldības	Nacionālais veselības dienests	n/a
													Izstrādāto un ieviesto kvalitātes nodrošināšanas sistēmu skaits	Skaits	1					
						7.5.4	Uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, jo īpaši, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem.	7.5.4.a	Ģimenes ārstu apmeklējušo trūcīgo pacientu īpatsvars, kas profilaktiski izmeklēti	%	13.0	20-25	Trūcīgās personas	Dalībnieku skaits	20 000	Rezultātā būs palielinājusies tā iedzīvotāju daļa, kas veselības dēļ ir mainījuši dzīvesveida paradumus (piemēram, samazinājuši sāls lietošanu, palielinājuši dārzeņu lietošanu, samazinājuši alkohola lietošanu, kļuvuši fiziski aktīvāki), kā arī palielinājies nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju skaits, kuri ir apmeklējuši ģimenes ārstu vai speciālistu slimību profilakses vai veselības veicināšanas nolūkos.	veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu īstenošana prioritāro (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpe un garīgā veselība) veselības jomu ietvaros, jo īpaši, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem (trūcīgās personas, bērni, invalīdi, seniori u.c.), tai skaitā organizēti mobilie slimību profilakses pasākumi un informatīvie pasākumi par slimību profilakses un veselīga dzīvesveida nozīmi veselības saglabāšanā, veselības veicināšanas koordinatoru un atbildīgo amatpersonu apmācības, interešu grupu nodarbību organizēšana, jauniešu izglītošana līdzaudžu programmās par veselīga dzīvesveida paradumiem, dalība interaktīvās izglītojošās nodarbībās, konkrētu rīcību vai iespēju popularizējošu pasākumu organizēšana pašvaldībās, pētījumu veikšana u.c.	Latvijas iedzīvotāji, jo īpaši, teritoriālās sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas (t.sk., trūcīgās personas, bērni, invalīdi, lauku iedzīvotāji, seniori u.c.).	valsts pārvaldes iestādes, biedrības un nodibinājumi, ārstniecības iestādes, pašvaldības, saimnieciskās darbības veicēji	n/a
													Vecumā līdz 25 gadiem	Dalībnieku skaits	400 000					
													Vecumā pēc 54 gadiem	Dalībnieku skaits	100 000					
								7.5.4.b	Veselības veicināšanas pasākumu dalībnieku īpatsvars, kuri pēdējā gada laikā veselības apsvērumu dēļ mainījuši uztura un citus dzīvesveida paradumus	%	0.0	15-20	Dalībnieki ar invaliditāti	Dalībnieku skaits	35 000					
						7.5.5	Uzlabot pieejamību veselības aprūpes pakalpojumiem, nodrošinot kvalificētu ārstniecības un ārstniecības atbalsta personālu, jo īpaši, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem lauku reģionos	7.5.5.a	Teritoriālo vienību ārpus Rīgas īpatsvars, kurās uzlabota pieejamība ārstniecības personālam un farmaceitiskās aprūpes pakalpojumu sniedzējiem veselības pakalpojumu sniegšanai iedzīvotājiem, īpaši iedzīvotāju kategorijām, kas atbrīvotas no pacienta iemaksas	%	6.7	65-75	Veselības un sociālās aprūpes jomā strādājošās personas, kuras saņēmušas atbalstu un kuras nodrošina ārstniecības, sociālās aprūpes vai veselības veicināšanas pakalpojumu sniegšanu	Dalībnieku skaits	35 000	Rezultātā katrā pašvaldībā/teritoriālajā vienībā uzlabosies pieejamība nepieciešamajam ārstniecības personālam darbam ar nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, tajā skaitā mazinot teritoriālo atstumtību.	Atbalsts ārstniecības personu (ģimenes ārstu, speciālistu, māsu u.c.) un farmaceitiskās aprūpes pakalpojumu sniedzēju veselības pakalpojumu sniegšanai (tai skaitā mobilās vienības,), jo īpaši, sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem (galvenokārt, trūcīgo personu, invalīdu, senioru, bērnu u.c.) reģionos, kā arī veselības un sociālās (specifisku prasmju pilnveidošana, kas saistīta, piemēram, ar sociālā darbinieka spēju sociālā pakalpojuma sniegšanas ietvaros identificēt nepieciešamību piesaistīt ārstniecības personālu) jomas cilvēkresursu apmācības un kvalifikācijas celšana.	Latvijas iedzīvotāji, jo īpaši, teritoriālās un sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas (galvenokārt, trūcīgās personas, invalīdi, seniori. bērni u.c.), ārstniecības un ārstniecības atbalsta personāls un farmaceitiskās aprūpes pakalpojumu sniedzēji.	pašvaldības, ārstniecības iestādes, Veselības ministrija	n/a
													Atbalstīto mobilo ārstniecības brigāžu skaits	Skaits	350					
								7.5.5.b	Ārstniecības, ārstniecības atbalsta personu un farmaceitiskās aprūpes pakalpojumu sniedzēju skaits, kurām pilnveidota profesionālā kvalifikācija tālākizglītības pasākumu ietvaros	Skaits	0.0	28 000 - 30 000	Teritoriālās atstumtības riskam pakļautās personas, kas saņēmušas veselības pakalpojumus teritoriālajās vienībās ārpus Rīgas	Personu skaits	102 986					
					Investējot veselības aprūpes un sociālajā	7.6.1	Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā.	7.6.1.a	Personu ar garīga rakstura traucējumiem, kas saņem sociālos pakalpojumus dzīvesvietā, īpatsvars	%	20.0	26-45	Atbalstītās bērnu aprūpes vai izglītības infrastruktūras jauda	Cilvēku skaits	654	Ieguldījumi sociālajā infrastruktūrā (rehabilitācijas nodaļas) atbalstīs to ģimeņu sociālo iekļaušanu, kurās ir bērni ar funkcionāliem traucējumiem, palielinās bērnu vecāku iesaistīšanos darba tirgū un mazinās ģimeņu sociālās atstumtības risku.	ieguldījumi sociālajā infrastruktūrā pašvaldībās, „jauniešu māju" izveide, ģimeniskai videi pietuvinātu aprūpes pakalpojumu sniedzēju izveide ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem (līdz 8 bērniem grupā) ārpus institūcijas, funkcionēšanas novērtēšanas laboratorijas un asistīvo tehnoloģiju (tehnisko palīglīdzekļu) apmaiņas fonda izveide.	ārpusģimenes aprūpē esošie bērni un jaunieši, pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem, kas saņem pakalpojumus ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās vai kurām ir risks nokļūt institucionālā aprūpē, personas ar invaliditāti, personas ar prognozējamu invaliditāti, ģimenes, kurās ir bērns ar funkcionāliem traucējumiem.	Plānošanas reģioni, pašvaldības; Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija, valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari".	n/a

#	Prioritārais virziens	#	Tematiskais mērķis	#	Ieguldījumu prioritāte	#	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis	#	Kopējais un specifiskais rezultāta rādītājs	Mērvienība	Sākotnējā vērtība (2012. gadā)	Plānotā vērtība (2023.gadā)	Rādītājs	Mērvienība	Mērķa vērtība (2022)	Specifiskais atbalsta mērķis (SAM)	Indikatīvās atbalstāmās darbības	Indikatīvā mērķa grupa	Indikatīvie finansējuma saņēmēji	Indikatīvās mērķteritorijas
				7.6	infrastruktūrā, kas sniedz ieguldījumu valsts, reģionālajā un vietējā attīstībā, mazinot atšķirības veselības stāvokļa ziņā, un veicinot sociālo iekļaušanu ar sociālo, kultūras un atpūtas pakalpojumu uzlabotas pieejamības palīdzību un veicinot pāreju no institucionāliem uz pašvaldību pakalpojumiem.							Personu ar invaliditāti skaits, kam sniegtā atbalsta ietvaros ir nodrošināti sociālie pakalpojumi dzīvesvietā	Personu skaits	2 100					
						7.6.2	Uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jo īpaši sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru.	7.6.2.a	Priekšlaicīga (līdz 64 g.v) mirstība galveno nāves cēloņu (asinsrites, onkoloģijas slimību vai paši nāvību) dēļ (uz 100 000 iedz.)	Skaits (uz 100 000)	287.0	220-244	Ārstniecības iestāžu skaits, kurās uzlabota veselības aprūpes pakalpojumu sniegšana	Ārstniecības iestāžu skaits	775	Rezultātā tiks nodrošināta kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, t.sk. nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupām.	prioritāro (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpe un garīgā veselība) veselības aprūpes jomu ietvaros ārstniecības iestāžu tehniskā nodrošinājuma uzlabošana (t.sk. telpu attīstība un aprīkošana, kā arī mobilo brigāžu aprīkošana) visos aprūpes līmeņos ieskaitot pakalpojumu kvalitātes sistēmas ieviešanu.	veselības nozares dalībnieki (pacienti un veselības jomā iesaistītais personāls), sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautie Latvijas iedzīvotāji, tai skaitā invalīdi, lauku iedzīvotāji, seniori, trūcīgās personas u.c.).	ārstniecības iestādes, Nacionālais veselības dienests	n/a
								7.6.2.b	Ambulatoro apmeklējumu relatīvā skaita atšķirība starp iedzīvotājiem novadu teritorijās un lielajās pilsētās	Skaits	3.9	2,5-2,8	Trūcīgo iedzīvotāju skaits, kuri izmanto uzlabotos veselības aprūpes pakalpojumus	Personu skaits	94 442					
				8.1	Investicijas izglītībā un apmācībā, tostarp profesionālajā apmācībā, lai nodrošinātu prasmju apgūšanu un mūžizglītību, attīstot izglītības un apmācības infrastruktūru.	8.1.1	Modernizēt All studiju un zinātniskā darba materiāltehnisko bāzi STEM t.sk. medicinas un radošās industrijas jomās un doktorantūrā, nodrošinot resursu teritoriālo koncentrāciju un vairāku augstskolu kopīgi izveidotu tematisku doktorantūras centru attīstību.	8.1.1.a	Modernizēto augstākās izglītības STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas studiju virzienos īpatsvars augstākās izglītības iestāžu īstenoto STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas studiju programmu kopskaitā	%	70.0	100.0	Pakalpojumu sniegšanas veiktspēja atbalstītajā augstākās izglītības infrastruktūrā	Personu skaits	1 759	Rezultātā tiks izveidota teritoriāli koncentrēta un uzlabota studiju un zinātniskā darba bāze STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas virzienos.	atbalsts studiju un zinātniskā darba infrastruktūras attīstībai (rekonstrukcijai un renovācijai), iekārtu un aprīkojuma, t.sk. tālmācības rīku, IKT risinājumu, programmatūras, bibliotēku resursu iegādei, kā arī pieejai datu bāzēm STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas studiju virzienos un vairāku augstskolu kopīgi izveidotu tematisku doktorantūras studiju centru attīstībai.	augstskolas, akadēmiskais personāls, studējošie	augstskolas un koledžas	n/a
								8.1.1.b	Izveidoti vienoti tematiskie doktorantūras studiju centri	Skaits	0.0	9.0								
						8.1.2	Uzlabot izglītojamo vajadzībām atbilstošas un kvalitatīvas vispārējās izglītības pakalpojuma pieejamību reģionālā un valsts līmenī, koncentrējot resursus un pilnveidojot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi pašvaldībās	8.1.2.a	Izglītojamo proporcijas palielināšanās pret pedagogu skaitu pašvaldībā vispārējās izglītības iestādēs	Personu skaits	10,5/1 pilsētā un 6,5/1 novadā	12/1 pilsētā un 10/1 novadā	Pakalpojumu sniegšanas veiktspēja atbalstītajās vispārējās, ieskaitot tajās, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas	personu skaits	62 499	Rezultātā tiks palielināts izglītojamo skaits, kam pieejams atbilstošs un kvalitatīvs vispārējās izglītības iestāžu tīkls pašvaldībās, kā arī tiks veicināta optimāla skolēnu un skolotāju skaita proporcija pilsētās un novados.	atbalsts tiks sniegts mācību infrastruktūras uzlabošanai vispārējās izglītības iestādēs dažādās izglītības pakāpēs: dabaszinātņu kabinetu iekārtošanai pamatizglītības programmas īstenošanai, profesionālas izglītības programmu īstenošanai nepieciešamo mācību līdzekļu un tehniskā aprīkojuma iegādei, mācību vides pielāgošanai vispārējās izglītības iestādēs, kas īsteno profesionālās izglītības programmas, vispārējās izglītības iestāžu, kas īsteno profesionālās izglītības programmas un nacionālas vai reģionālas nozīmes vidusskolu un ģimnāziju dienesta viesnīcu modernizācija; nacionālas nozīmes vidusskolu un ģimnāziju infrastruktūras izveide un modernizācija; inovatīvu IKT risinājumu ieviešanai mācību procesā un mācību vides ergonomiskai iekārtošanai vispārējās izglītības iestādēs, ja īpaši nacionālas vai reģionālas nozīmes vidusskolās un ģimnāzijās; metodisko centru attīstībai STEM un IKT jomā; vispārējās/profesionālās skolu sporta infrastruktūras pilnveidei, izglītības iestāžu, kas īsteno izglītības procesu no 1. līdz 6.klasei, ēku pielāgošanai un mācību līdzekļu un tehniskā aprīkojuma iegādei.	izglītojamie sākumskolā, pamatskolā un vidējās izglītības līmenī, t.sk. izglītojamie lauku reģionos	pašvaldības un to apvienības	n/a
						8.1.3	Modernizēt profesionālās izglītības iestādes, nodrošinot mācību vides atbilstību tautsaimniecības nozaru attīstībai un uzlabojot profesionālās izglītības pieejamību.	8.1.3.a	Modernizēto profesionālās izglītības programmu prioritārās izglītības tematiskajās jomās vai programmu grupās īpatsvars profesionālās izglītības iestāžu īstenoto prioritāro izglītības tematisko jomu vai programmu grupu profesionālās izglītības programmu kopskaitā	%	53.76	100	Pakalpojumu sniegšanas veiktspēja atbalstītajā profesionālās izglītības infrastruktūrā	Personu skaits	42 165	Rezultātā palielināsies audzēkņu skaits izglītības programmās, kam pieejama modernizēta profesionālas izglītības iestāžu infrastruktūra atbilstoši tautsaimniecības nozaru attīstībai.	Atbalsts plānots profesionālās izglītības iestāžu, ir īpaši profesionālās izglītības kompetences centru, infrastruktūras izveidei un uzlabošanai, mācību līdzekļu un tehniskā aprīkojuma iegādei, t.sk. lai nodrošinātu jaunu profesionālo izglītības programmu izveidi un īstenošanu.	audzēkņi profesionālajās izglītības iestādēs, pedagogi, prakšu vadītāji, izglītojamie pieaugušie	profesionālās izglītības iestādes, pašvaldības	n/a
						8.1.4	Uzlabot pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas programmu īstenošanai nepieciešamo mācību vidi koledžās atbilstoši tautsaimniecības nozaru attīstībai.	8.1.4.a	Palielināts pirmā līmeņa profesionālajā augstākajā izglītības pakāpē studējošo skaits koledžās STEM programmās	Personu skaits	5270	6060	Pakalpojumu sniegšanas veiktspēja atbalstītajā koledžas izglītības infrastruktūrā	Personu skaits	8 542	Veikto investīciju rezultātā tiks palielināts pirmā līmeņa profesionālajā augstākajā izglītības pakāpē studējošo skaits koledžās STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas programmās.	atbalsts plānots koledžu, īsteno pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas studiju programmas atbilstoši tautsaimniecības nozaru attīstībai un RIS3, ēku renovācijai un aprīkojuma modernizācijai.	audzēkņi koledžās, pedagogi, prakšu vadītāji, izglītojamie pieaugušie	koledžas	n/a
				8.2	Augstākās izglītības vai pielīdzināma līmeņa izglītības kvalitātes, efektivitātes un pieejamības uzlabošana nolūkā palielināt līdzdalības un sasniegumu līmeni, jo īpaši neizvēlēgā situācijā esošām grupām.	8.2.1	Izveidot kopīgas studiju programmas, tai skaitā ES valodās, mazinot augstākās izglītības studiju programmu sadrumstalotību un veicinot to kvalitāti, efektivitāti un starptautisko konkurētspēju.	8.2.1.a	Doktorantu skaits kopīgajās doktorantūras studiju programmās	Personu skaits	138.0	432.0	Izveidoto kopīgo studiju programmu, t.sk. ES valodās, skaits	programmu skaits	100	Veicot investīcijas, tiks uzlabota augstākās izglītības studiju programmu kvalitāte, konsolidējot un attīstot augstākās izglītības institūciju īstenotās studiju programmas, attīstot doktorantūras skolas attieciņajā nozarē, veidojot starpinstitucionālās doktorantūras programmas un studiju programmas ES valodās.	starpinstitucionālu/ kopīgu, doktorantūras studiju programmu un augstākās izglītības studiju programmu ES valodās izstrāde un aprobācija, kvalitātes paaugstināšanas pasākumi, t.sk. ārvalsts pasniedzēju piesaiste kopīgo doktorantūras programmu īstenošanā.	augstākās izglītības iestādes, koledžas, zinātniskie institūti, akadēmiskais personāls, Latvijas un ārvalstu pasniedzēji un studenti, darba devēji	augstākās izglītības iestādes un koledžas	n/a
								8.2.1.b	Kopējais studiju programmu skaits samazinājums, neskaitot koledžas studiju programmas	Programmu skaits	740.0	518.0								
						8.2.2	Optimizēt augstākās izglītības iestāžu, tajā skaitā koledžu, pārvaldību, un stiprināt to institucionālo kapacitāti.	8.2.2.a	Akadēmiskā personāla, kas vecāki par 65 gadiem, īpatsvars no kopējā akadēmiskā personāla skaita	Personu skaits	16.3	8.0	Personu skaits, kas saņēmuši ESF atbalstu darbam augstākās izglītības iestādē	Personu skaits	1 800	Ievērojot demogrāfiskās tendences un studējošo skaita kraso samazinājumu, jānodrošina pieejama un kvalitatīva augstākā izglītība, jāsekmē piedāvājuma atbilstība darba tirgus prasībām, jāstiprina saikne ar zinātni un pētniecību, un efektīvi jāizmanto valsts budžeta līdzekļi. Investīciju rezultātā tiks pilnveidota All pārvaldība un attīstīta stratēģiskā partnerība ar zinātnes un uzņēmējdarbības sektoru augstskolu un studiju procesa pārvaldībā augstskolu un studiju procesa pārvaldībā, tajā skaitā veidojot All konsorcijus, kā arī tiks nodrošināta studiju programmu starptautiskā novērtēšana vismaz vienā studiju programmā katrā valsts augstskolā.	All pārvaldības pilnveide un institucionālās kapacitātes stiprināšana, tai skaitā, All attīstības stratēģiju izstrāde un studiju virzienu padomju sadarbība ar darba devējiem studiju programmu kvalitātes novērtējumam, stratēģiskās partnerības ar zinātnes un uzņēmējdarbības sektoru augstskolu un studiju procesa pārvaldībā attīstība, augstākās izglītības un pētniecības politikas ieviešana un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas attīstība; starptautiskai akreditācijai nepieciešamās dokumentācijas sagatavošana un starptautiskās akreditācijas izmaksu segšana, personāla kapacitātes stiprināšanas aktivitātes un apmācības, tajā skaitā mērķtiecīga akadēmiskā personāla attīstības plānu īstenošana, esošā akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšana.	augstākās izglītības iestādes, koledžas, zinātniskie institūti, akadēmiskais personāls, Latvijas un ārvalstu pasniedzēji un studenti, darba devēji	augstākās izglītības iestādes un koledžas	n/a
								8.2.2.b	Izveidoti augstskolu (augstākās izglītības institūciju) konsorciji ar kopīgu pārvaldības un sadarbības ar darba devējiem struktūru	Konsorciju skaits	0.0	7	Studiju virzienu padomju skaits, kurām piešķirts ESF atbalsts stratēģiskās partnerības ar darba devējiem un zinātniskajām institūcijām izveidei un nostiprināšanai	Skaits	29					
						8.3.1	Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu un ieviest izglītības kvalitātes monitoringu.	8.3.1.a	Izstrādāts un aprobēts kompetenču pieejā balstīts vispārējās izglītības saturs	vadlīniju un standartu skaits	0.0	3.0	Izstrādāti mācību metodisko materiālu pedagogiem un mācību līdzekļu izglītojamajiem kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura apguvei un karjeras izglītībai	mācību materiāli un mācību līdzekļi	169	Rezultātā tiks izstrādāts un aprobēts kompetenču pieejā balstīts mācību saturs, kā arī izstrādāti un ieviesti jauni izglītības kvalitātes indikatori vispārējās un sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošanas kvalitātes vērtēšanā.	kompetenču pieejā pilnveidotā vispārējās izglītības satura, metodiku un mācību līdzekļu, t.sk. digitālo, izstrāde un aprobācija, ietverot atbalstu pirmsskolas izglītībai, un visaptverošu izglītības kvalitātes monitoringa izstrāde un īstenošana, t.sk. pētījumu veikšana, mācību kvalitātes uzlabošanai.	pirmskolas, pamatskolas un vidējās izglītības pedagogi, atbalsta personāls un izglītojamie no 1,5 gadu vecuma līdz 12.klasei, tai skaitā izglītojamie ar speciālām vajadzībām	Valsts izglītības satura centrs, izglītības iestādes, biedrības un nodibinājumi, komersanti.	n/a
								8.3.1.b	Izveidota un ieviesta izglītības kvalitātes monitoringa sistēma	sistēma	0.0	1.0	Nodrošināta dalības starptautiskos un nacionāla mēroga pētījumos	Pētījumi	9					

#	Prioritārais virziens	#	Tematiskais mērķis	#	Ieguldījumu prioritāte	#	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis	#	Kopējais un specifiskais rezultāta rādītājs	Mērvienība	Sākotnējā vērtība (2012. gadā)	Plānotā vērtība (2023.gadā)	Rādītājs	Mērvienība	Mērķa vērtība (2022)	Specifiskais atbalsta mērķis (SAM)	Indikatīvās atbalstāmās darbības	Indikatīvā mērķa grupa	Indikatīvie finansējuma saņēmēji	Indikatīvās mērķteritorijas
8	**Izglītība, prasmes un mūžizglītība**	10	Ieguldīt izglītībā, apmācībā un arodizglītībā prasmju apguvei un mūžizglītībā	8.3	Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšana un novēršana un vienlīdzīgas pieejas veicināšana kvalitatīvai pirmsskolas, pamatskolas un vidusskolas izglītībai, tostarp formālām, neformālām un ikdienējām mācību iespējām, kas ļauj mācības pametušajām personām atsākt izglītības ieguvumu un mācīties.	8.3.2	Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu darbības kvalitāti izglītojamo snieguma paaugstināšanai.	8.3.2.a	Latvijas skolēnu snieguma paaugstināšanās starptautiski salīdzināmos pētījumos (STEM un lasītprasme)	%	Bāzes vērtība 2010.gadā: Skolēni ar augstiem mācību rezultātiem (15 gadīgie; PISA 5.un 6.līmenis), % - 4,2% lasītprasmē,8% matemātikā,4,3% dabaszinātnē	Skolēni ar augstiem mācību rezultātiem (15 gadīgie; PISA 5. un 6.līmenis) - 7% lasītprasmē, 8% matemātikā, 8% dabaszinātnēs	Personas vecumā līdz 25 gadiem, kas iesaistīti ESF finansētos atbalsta pasākumos	Personu skaits	15 400	Rezultātā, sniedzot kompleksu atbalstu iekļaujošas izglītības pieejamībai un izglītojamo spēju attīstībai, kā arī atbilstošam un kompetentam personālam vispārējās izglītības iestāžu kvalitatīvai darbības nodrošināšanai, tiks panākta bērnu un jauniešu kompetenču paaugstināšana, uzlabojot skolēnu mācību sniegumu un sekmējot izglītības turpināšanu.	atbalsts tiks sniegts izglītojamo iekļaujošas un individuālo spēju veicinošas izglītības attīstības pasākumu īstenošanai vispārējās izglītības iestādēs, t.sk. pasākumi izglītojamo mācību grūtību un mācīšanās traucējumu diagnosticēšanā, nepieciešamā pedagoģiskā un atbalsta personāla nodrošināšanai un pasākumiem jauniešu ar īpašām vajadzībām iekļaušanai. Atbalsts pirmsskolas, pamatskolas un vidējās izglītības pedagogu, tai skaitā jauno pedagogu, profesionālās kompetences pilnveidei, t.sk. uzņēmējspēju, IKT u.c. prasmju attīstībai.	Pirmskolas, pamatskolas un vidējās izglītības pedagogi, atbalsta personāls un izglītojamie no 1,5 gadu vecuma līdz 12.klasei, tai skaitā izglītojamie ar speciāliem vajadzībām.	pašvaldības vai to apvienības, izglītības iestādes, biedrības un nodibinājumi	n/a
								8.3.2.b	Vispārējās izglītības iestādēs integrēto bērnu ar speciāliem vajadzībām īpatsvars no kopējā ar bērnu ar speciāliem vajadzībām skaita	%	28	33.0	Nodarbinātās personas (vispārējo priekšmetu pedagogi), kas saņēmušas ESF atbalstu profesionālās kompetences pilnveidei	Personu skaits	20 000					
						8.3.3	Samazināt un novērst priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un kompensējošus pasākumus.	8.3.3.a	No vispārējās izglītības iestādes atskaitīto izglītojamo īpatsvars	%	9.78	6.0	Bērnu un jauniešu no maznodrošinātām un trūcīgām ģimenēm un nabadzības riskam pakļauto bērnu un jauniešu skaits, kas saņēmuši atbalstu izglītības pieejamības veicināšanai	Personu skaits	82 432	Rezultātā tiks paaugstināts audzēkņu skaita īpatsvars, īpaši nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto audzēkņu vidū, kuri pēc mācību uzsākšanas pabeidz vispārējo un profesionālo izglītību.	atbalsts pašvaldību sadarbībai iesaistīto valsts un pašvaldību institūciju atbalsta nodrošināšanai nabadzības riskam pakļautajiem bērniem un jauniešiem, preventīvi un kompensējošī individuālā atbalsta pasākumi nabadzības riskam pakļautiem un maznodrošinātiem bērniem un jauniešiem izglītības pakalpojuma saņemšanai, atbalsts interešu un ārpusklases aktivitātēm, t.sk. mācību uzņēmumu izveidei un darbības nodrošināšanai un fiziko aktivitāšu attīstībai; atbalsts neformālās mācīšanās aktivitātēm jauniešu, sociālo, pilsonisko un komunikatīvo prasmju attīstībai, t.sk. atbalsts neformālās izglītības apmācību programmu jauniešiem izstrādei un aprobācijai jauniešu centros vai izglītības iestādēs, kā arī darbā ar jaunatni iesaistīto personu un pedagogu kompetenču pilnveidei, lai īstenotu minētās programmas; mērķa grupas dalībnieku, t.sk. jauniešu, kuri nemācās nestrādā vai neapgūst arodu un nav reģistrējušies NVA kā bezdarbnieki (NEET), apzināšanas, motivēšanas un aktivizēšanas pasākumi, sekmējot šo jauniešu atgriešanos izglītības sistēmā un iesaistīšanos darba tirgū; motivācijas pasākumi mērķa grupas dalībnieku atgriešanai izglītībā mācību pabeigšanai vidējās izglītības pakāpē vai aroda apguvei pie amata meistara; atbalstošu pasākumu īstenošana, piemēram, bērnu pieskatīšanas pakalpojumi; individuāla darbības plāna (programmas) izstrādāšana katram iesaistītajam dalībniekam, mācību plāna īstenošanas uzraudzība un izglītības programmu pielāgošana atbilstoši mērķa grupas vajadzībām jauniešiem, t.sk. vispārējās/otrajošo STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas priekšmetu un profesijas ieguves papildu nodarbību nodrošināšana. Minētās darbības tiks īstenotas sadarbībā ar darba devējiem un profesionālās izglītības iestādēm, pašvaldībām un to apvienībām, biedrībām un nodibinājumiem.	Pirmskolas, vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu audzēkņi, ipaši bērni un janieši no maznodrošinātām un trūcīgām ģimenēm, nabadzības riskam pakļautie bērni un janieši, priekšlaicīgi izglītības sistēmu atstātāsnas riskam pakļautie bērni un janieši, sociālās atstumtības riskam pakļautie bērni un janieši (t.sk. romi, bērni un janieši, kuru vecāki devušies pelņā uz ārzemēm, bērni un janieši no daudzbērnu un nepilnām ģimenēm u.c.). janieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem, tai skaitā, janieši, kuri nemācās un nav nodarbināti līdz 29 gadu vecumam (ieskaitot), prioritāri atbalstu sniedzot mērķa grupai vecumā 15-24 gadiem (ieskaitot); darbā ar jaunatni iesaistītās personas un pedagogi	Pašvaldības, to apvienības, valsts dibinātās profesionālās izglītības iestādes, biedrības un nodibinājumi, kas veic darbu ar jaunatni. Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra, sadarbībā ar pašvaldībām un to apvienībām.	n/a
								8.3.3.b	No profesionālās izglītības iestādes atskaitīto izglītojamo īpatsvars	%	13.5	7.0								
								8.3.3.c	Jauniešu, kas iesaistīti neformālās izglītības aktivitātēs īpatsvars	%	68	75.0	Jauniešī vecumā no 13-29 gadiem, kuri izmantojot ESF atbalstu piedalās izglītības neformālās mācīšanās aktivitātēs	Personu skaits	18 984					
						8.3.4	Nodrošināt karjeras attīstības atbalsta pieejamību izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs	8.3.4.a	Sistemātisku karjeras atbalstu saņēmušo skolēnu īpatsvars, kuri turpina mācības pēc vispārējās izglītības pakāpes pabeigšanas vai profesionālās kvalifikācijas ieguves turpina mācības jeb iekļaujas darba tirgū pēc profesionālās kvalifikācijas ieguves	%	0	50	Kopējais izglītības iestāžu skaits, kurās pieejami sistemātiski karjeras izglītības pakalpojumi	Personu skaits	328	Rezultātā tiks nodrošināti sistemātiski karjeras attīstības atbalsta pasākumi izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs.	Karjeras izglītības atbalsta pasākumu īstenošana izglītības sistēmā un karjeras konsultāciju nodrošināšana izglītojamajiem visos Latvijas novados, atbalsts pakalpojuma pieejamības modeļu izstrādei un aprobācijai, kā arī metodisko un informatīvo materiālu izstrādei.	vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu audzēkņi, pedagogi	Valsts izglītības attīstības aģentūra, vispārējās un profesionālās izglītības iestādes, pašvaldības.	n/a
				8.4	Formālas, neformālas un ikdienējas mūžizglītības vienlīdzīgas pieejamības uzlabošana visām vecuma grupām, darbaspēka zināšanu, prasmju un kompetenču uzlabošana un elastīgu mācību iespēju veicināšana, tostarp ar profesionālo orientāciju un iegūto kompetenču apstiprināšanu.	8.4.1	Pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci atbilstoši mainīgajiem darba tirgus apstākļiem.	8.4.1.a	Pieaugušo izglītībā iesaistīto personu īpatsvars 25-64 gadu vecumā	%	7	15	Mācībās iesaistīto nodarbināto personu skaits	Personu skaits	72 144	Investīciju rezultātā tiks palielināta nodarbināto iedzīvotāju konkurētspēja darba tirgū.	Atbalsts paredzēts nodarbināto iedzīvotāju, profesionālās kvalifikācijas un kompetences pilnveidei un neformālās izglītības programmu apguvei, t.sk., atbalsts karjeras konsultēšanas pakalpojumiem, lai savlaicīgi novērstu darbaspēka kvalifikācijas neatbilstību darba tirgus pieprasījumam, veicinātu strādājošo konkurētspēju un darba produktivitātes pieaugumu atbilstoši darba tirgus prasībām, kā arī bezdarba un sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju konkurētspējas un piekļuves darba tirgum veicināšanai. Minētās darbības tiks īstenotas sadarbībā ar plānošanas reģioniem, pašvaldībām, Latvijas darba devēju konfederāciju un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru, biedrībām un nodibinājumiem.	Iedzīvotāji vecumā no 25–64 gadiem, īpaši bezdarba riskam pakļautie nodarbinātie (t.sk. ar zemām prasmēm, ar neaktuālu/novecojušu kvalifikāciju ar vienu vai vairāk apgādājamiem, personas ar invaliditāti, trūcīgas personas, personas vecumā virs 45 gadiem, personas, kurām sasniedzot noteiktu vecumu ir samazinājušās profesionālās darba spējas konkrētā profesijā), vai nodarbinātie nozarē, kurā cilvēkresursu piedāvājums pārsniedz pieprasījumu.	Valsts izglītības attīstības aģentūra	n/a
				8.5	Darba tirgus nozīmes palielināšana izglītības un apmācības sistēmās, pārejas veicināšana no izglītības uz nodarbinātību un profesionālās izglītības un apmācības sistēmu un to kvalitātes uzlabošana, tostarp ar vajadzīgo prasmju prognozēšanas mehānismiem, studiju programmu pielāgošanu un uz darbu balstītu mācību programmu, tostarp duālu mācību programmu un mācekļiba shēmu, izstrādi.	8.5.1	Pilnveidot profesionālās izglītības saturu un mācību līdzekļus, attīstot darba vidē balstītas mācības un praksi sadarbībā ar uzņēmumiem.	8.5.1.a	Audzēkņu īpatsvars, kas apguvuši darba vidē balstītas mācības un 1. un 2. kursā izgājuši mācību praksi uzņēmumā sadarbības līguma ar uzņēmumu ietvaros	%	5	50	Profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaits, kas piedalījušies praktiskajās mācībās un mācību praksēs uzņēmumos ESF atbalsta ietvaros	Personu skaits	18 500	Rezultātā tiks palielināta profesionālās kvalifikāciju ieguvušo personu konkurētspēja darba tirgū, nodrošinot to prasmju atbilstību darba tirgus prasībām	1) Atbalsts darba vidē balstītām mācībām uzņēmumos un mācību prakses īstenošanai ; 2) Atbalsts profesionālās izglītības satura pilnveidei, kas nodrošinās EQAVET kvalitātes prasību un Nacionālās kvalifikāciju ietvarstruktūras ieviešanu Latvijā, tajā skaitā darba vidē balstītām mācībām, to novērtēšanas materiālu, metodiku un mācību līdzekļu izstrādei.	audzēkņi profesionālās izglītības programmās, t.sk. izglītojamie pieaugušie un personas ar funkcionāliem traucējumiem pedagogi, prakšu vadītāji, profesionālo izglītības iestāžu administratori, sociālie partneri, darba devēji	Valsts izglītības satura centrs, LDDK, LBAS, profesionālās izglītības iestādes, pašvaldības.	n/a
													Izstrādāto izglītības programmu mācību metodisko materiālu skaits	materiālu skaits	25					
													Izstrādāto profesiju standartu/ profesionālās kvalifikācijas pamatprasību skaits	profesiju standartu skaits	140					
													Izstrādāto kvalifikācijas eksāmenu skaits	eksāmenu skaits	100					
													Izstrādāts uz sasniedzamajiem rezultātiem balstīts profesionālās izglītības saturs, ievērojot savietojamu profesionālās izglītības apguves moduļu principu profesionālajām kvalifikācijām	profesionālo kvalifikāciju skaits	100					
						8.5.2	Paaugstināt profesionālās izglītības iestāžu darbības kvalitāti profesionālās izglītības satura īstenošanā atbilstoši darba tirgus un izglītojamo vajadzībām.	8.5.2.a	Audzēkņu īpatsvars, kuri ieguvuši profesionālo kvalifikāciju, vērtējums profesionālās kvalifikācijas eksāmenos ir no septiņām līdz 10 ballēm	%	58.0	66.0	Nodarbinātas personas, kas saņēmušas ESF atbalstu (pedagogi, administratori, prakšu vadītāji)	Personu skaits	5 302	Rezultātā tiks paaugstināta profesionālās izglītības iestāžu darbības kvalitāte, pilnveidojot gan profesionālās izglītības pedagogu profesionālo kompetenci, gan prakšu vadītāju pedagoģisko kompetenci.	Atbalsta pasākumi profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu praktisko iemaņu un profesionālās kompetences pilnveidei un jaunu pedagogu piesaistei, prakšu vadītāju pedagoģiskās kompetences pilnveidei, izglītības iestāžu vadītāju kompetenču pilnveidei pieaugušo izglītības procesa vadībā; pasākumi iekļaujošas un individuālo spēju attīstošas izglītības attīstībai, tajā skaitā jauniešu ar speciāliem un īpašām vajadzībām iekļaušanas pasākumiem un pasākumiem izglītojamo mācību grūtību un mācīšanās traucējumu diagnosticēšanā, nepieciešamā pedagoģiskā personāla un atbalsta personāla nodrošināšana	Audzēkņi profesionālās izglītības programmās, t.sk. izglītojamie pieaugušie un personas ar funkcionāliem traucējumiem, pedagogi, prakšu vadītāji, profesionālo izglītības iestāžu administratori, sociālie partneri, darba devēji.	Valsts izglītības satura centrs, profesionālās izglītības iestādes, pašvaldības.	n/a

Identificētas galvenās reģionālās problēmas	Ieguldījumu prioritāte	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis
Zems piekļuves līmenis ātrgaitas interneta pieslēgumam lauku apvidos	2.1. Paplašināt platjoslas pakalpojumu izvietojumu un sekmēt ātrgaitas tīklu attīstību un atbalstīt jauno tehnoloģiju un tīklu ieviešanu digitālās ekonomikas vajadzībām	2.1.1 Uzlabot elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamību lauku teritorijās
Ekonomiski neattīstīts Latgales reģions un lauku teritorijas ar zemu uzņēmējdarbības līmeni un mazu skaitu MVU - nepieciešamība nodrošināt ilgtspējīgu ekonomisko attīstību, kā arī jaunu nodarbinātības iespēju radīšanu, lai samazinātu kvalificēta darbaspēka aizplūšanu no lauku apvidiem	3.3. Atbalstot uzlabotu spēju radīšanu un paplašināšanu produktu un pakalpojumu attīstībai	3.3.2 Palielināt privāto investīciju apjomu nacionālas un reģionālas nozīmes centros, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbībai nozīmīgā infrastruktūrā atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām
	4.2. Atbalstīt energoefektivitāti, viedu energovadību un AER izmantošanu sabiedriskajā infrastruktūrā, tostarp sabiedriskajās ēkās un mājokļa sektorā	4.2.2 Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu pašvaldību ēkās
	5.5 Saglabāt, aizsargāt, veicināt un attīstīt dabas un kultūras mantojumu	5.5.1 Veicināt reģionālo attīstību, sekmējot starptautiski nozīmīga kultūras un dabas mantojuma un ar to saistīto pakalpojumu ilgtspējīgu attīstību
	5.6 Veikt darbības, lai uzlabotu pilsētvidi, atdzīvinātu pilsētas, atjaunotu un attīrītu pamestas rūpnieciskās teritorijas (tai skaitā pārveidei paredzētās zonas), samazinātu gaisa piesārņojumu un veicinātu trokšņa mazināšanas pasākumus	5.6.2 Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām.
Novecojusi reģionālā transporta infrastruktūra	6.1 Atbalstīt multimodālu Eiropas vienoto transporta telpu, investējot TEN-T (KF)	6.1.1 Palielināt lielo ostu drošības līmeni un uzlabot transporta tīkla mobilitāti
	6.3 Pastiprināt reģionālo mobilitāti, pievienojot sekundāros un terciāros transporta mezglus, tostarp multimodālos mezglus, TEN-T infrastruktūrai (ERAF)	6.3.1 Palielināt reģionālo mobilitāti, uzlabojot valsts reģionālo autoceļu kvalitāti
Iedzīvotāju novecošana lauku apvidos	7.5 Piekļuves uzlabošana cenas ziņā pieejamiem, ilgtspējīgiem un kvalitatīviem pakalpojumiem, tostarp veselības aprūpei un vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem	7.5.5 Uzlabot pieejamību veselības aprūpes pakalpojumiem nodrošinot kvalificētu ārstniecības un ārstniecības atbalsta personālu, jo īpaši, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem lauku reģionos
	8.1 Investīcijas izglītībā un apmācībā, tostarp profesionālajā apmācībā, lai nodrošinātu prasmju apgūšanu un mūžizglītību, attīstot izglītības un apmācības infrastruktūru	8.1.2 Uzlabot izglītojamo vajadzībām atbilstošas un kvalitatīvas vispārējās izglītības pakalpojuma pieejamību reģionālā un valsts līmenī, koncentrējot resursus un pilnveidojot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi pašvaldībās
Reģionālā sabiedriskā transporta sistēmas attīstība	Specifiskie mērķi nav piešķirti	
Nodrošināt pieejamību kvalitatīvai augstākajai izglītībai jaunākajai paaudzei, kas dzīvo lauku rajonos	Specifiskie mērķi nav piešķirti (tomēr ir virkne specifisku mērķi, kas vērsti uz augstākās izglītības sistēmas attīstību, ko var uzskatīt par ļoti pozitīvsu virzienu)	
Rīgas reģiona attīstība	4.5. Veicināt zemu oglekļa emisiju stratēģijas visu veidu teritorijām, jo īpaši pilsētām, tostarp ilgtspējīgu multimodālo mobilitāti pilsētās un ar ietekmes mazināšanu saistītus pielāgošanās pasākumus	4.5.1 Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru
	5.6 Veikt darbības, lai uzlabotu pilsētvidi, atdzīvinātu pilsētas, atjaunotu un attīrītu pamestas rūpnieciskās teritorijas (tai skaitā pārveidei paredzētās zonas), samazinātu gaisa piesārņojumu un veicinātu trokšņa mazināšanas pasākumus	5.6.1 Veicināt pilsētas revitalizāciju, vides kvalitātes uzlabošanos un investīciju piesaistīšanu, veicot ilgtspējīgus ieguldījumus nacionālas nozīmes sabiedriskos objektos un multifuncionālā sabiedriskā infrastruktūrā
	6.1 Atbalstīt multimodālu Eiropas vienoto transporta telpu, investējot TEN-T (KF)	6.1.1 Palielināt lielo ostu drošības līmeni un uzlabot transporta tīkla mobilitāti
		6.1.2 Veicināt drošību un vides prasību ievērošanu starptautiskajā lidostā „Rīga”
		6.1.3 Nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru uz Rīgas maģistrālajiem pārvadiem un novērst maģistrālo ielu fragmentāro raksturu
		6.1.4 Pilsētu infrastruktūras sasaiste ar TEN-T tīklu

Prioritārais virziens	Finanšu rādītājs	Starposma vērtība (2018)	Mērķa vērtība (2022)	Iznākuma rādītājs	Definīcija	Starposma vērtība (2018)	Mērķa vērtība (2022)	Galvenā īstenošanas posma nosaukums	Definīcija	Starposma vērtība (2018)
1. Pētniecības, tehnoloģiju attīstība un inovācijas	Izdevumi (EUR) - ERAF	69 430 793	550 023 185	To pētnieku skaits, kuri strādā uzlabotos pētniecības infrastruktūras objektos	Kopējais rādītājs	0	2 250	Izstrādāti iepirkuma konkursi, % no plānoto darbu apjoma	Izsludināti iepirkuma konkursi par SAM ietvaros plānotajām infrstruktūras aktivitātēm % no iznākuma rādītāja "To pētnieku skaits, kuri strādā uzlabotos pētniecības infrastuktūras obejektos" mērķa vērtību (2250).	30
				Atbalstīto saimnieciskās darbības veicēju skaits	Kopējais rādītājs	0	500	Noslēgto līgumu skaits ar projektu iesniedzējiem	Noslēgto līgumu skaits ar projektu iesniedzējiem par specifiskā atbalsta mērķa projektu (tai skaitā ilgtermiņa projektu) īstenošanu.	50
2. IKT pieejamība, e-pārvalde un pakalpojumi	Izdevumi (EUR) - ERAF	7 912 357	219 181 803	Pilnveidoti darbības procesi	Publiskās pārvaldes pamatdarbības procesu skaits, kas ir pilnveidoti projektu ietvaros. Publiskās pārvaldes pamatdarbības process - noteiktu loģisku darbību/ notikumu secība, kas nodrošina kādu konkrētu rezultātu (piem. pakalpojumu, saziņu, informācijas apmaiņu, u.tml.). Projekta iesnieguma ietvaros tiks definēts process, kurš tiks pilnveidots, un tiks norādīts, kā, ieviešot konkrēto risinājumu, attiecīgais process un tā izpildes rādītāji uzlabosies (piemēram, iedzīvotāju apkalpošanas izmaksas, uzturēšanas izmaksu samazinājums utml.). Publiskās pārvaldes pamatdarbības procesu pilnveidošana nozīmē, ka ar IKT palīdzību tiek optimizēts viens vai vairāki darbības procesu posmi, t.sk., modernizēti publiskie pakalpojumi.	0	232	Noslēgtie līgumi par izstrādi/piegādi	Noslēgto līgumu skaits ar piegādātāju par IS izstrādi/piegādi IKT darbības procesu pilveidošanai	23
3. Mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēja	Izdevumi (EUR) - ERAF	49 292 928	373 150 567	Atbalstīto saimnieciskās darbības veicēju skaits	Kopējais rādītājs	0	1 800	Noslēgto līgumu skaits ar projektu iesniedzējiem	Noslēgto līgumu skaits ar projektu iesniedzējiem par specifiskā atbalsta mērķa projektu (tai skaitā ilgtermiņa projektu) īstenošanu.	230
				Publiskajam finansējumam, kas ir granti, piesaistītais privātais finansējums	Kopējais rādītājs	0	52 000 000	*Noslēgto līgumu skaits ar projektu iesniedzējiem*	Noslēgti līgumi ar saimnieciskās darbības veicējiem par industriālā nekustamā īpašuma attīstības projektu īstenošanu	3
	Izdevumi (EUR) - ESF	7 012 838	21 251 009	Apmācīto personu skaits starpdisciplinārās apmācību programmās	Tiesu varas, tiesībaizsardzības iestāžu un tiesu sistēmai piederīgās personas, kuras paaugstinājušas kompetenci starpdisciplinārās apmācību programmās.	300	1 400	*neattiecas*	*neattiecas*	*n/a*
4. Pāreja uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisijas līmeni visās nozarēs	Izdevumi (EUR) - ERAF	25 656 850	350 007 256	Mājsaimniecību skaits ar uzlabotu energopatēriņa klasifikāciju	Kopējais rādītājs	0	10 700	Noslēgtie līgumi par ēku siltināšanu	Noslēgtie līgumi par ēku siltināšanu	70
				Primārās enerģijas patēriņa samazinājums publiskajās ēkās, kWh gadā	Kopējais rādītājs	0	78 470 000	Noslēgtie līgumi par ēku siltināšanu	Noslēgtie līgumi par ēku siltināšanu	75
	Izdevumi (EUR) - KF	23 504 873	228 548 580	Jaunuzbūvēto vai uzlaboto tramvaja līniju kopējais garums	Kopējais rādītājs	0	8	Noslēgtie līgumi par ēku siltināšanu	Noslēgto līgumu skaits ar projektu iesniedzējiem	2
5. Vides aizsardzība un resursu izmantošanas efektivitāte	Izdevumi (EUR) - ERAF	91 672 982	447 966 877	Degradēto teritoriju platību samazinājums	Kopējais rādītājs	0	691	Noslēgto līgumu skaits ar projektu iesniedzējiem	Noslēgto līgumu skaits ar projektu iesniedzējiem par reģionālas nozīmes projektiem attīstības centros, saskaņā ar vietējām integrētām attīstības programmām	10
	Izdevumi (EUR) - KF	37 786 084	223 692 590	Uzlabotās ūdensapgādes apkalpoto iedzīvotāju skaita pieaugums (iedzīvotāju skaits)	Kopējais rādītājs	910	18 200			
				Uzlabotās notekūdeņu attīrīšanas sistēmas apkalpoto iedzīvotāju skaita pieaugums (cilvēku ekvivalents)	Kopējais rādītājs	1 365	27 300			

6. Ilgtspējīga transporta sistēma	Izdevumi (EUR) - ERAF	32 055 157	277 032 428	Rekonstruēto vai modernizēto autoceļu kopējais garums	Kopējais rādītājs	0	574	Izsludinātie būvniecības iepirkumi % no kopējo rekonstruējamo ceļa posmu garuma	Projekta īstenotāja izsludinātie būvniecības iepirkumi % no kopējo rekonstruējamo ceļa posmu garuma (574 km). Ieviešanas progress tiek noteikts attiecībā pret darbu apjomu kilometros, kas tiek noteikts iepirkuma ietvaros	10
	Izdevumi (EUR) - KF	156 701 769	1 087 405 057	Rekonstruēto vai modernizēto autoceļu kopējais garums (TEN-T)	Kopējais rādītājs	0	345	Izsludinātie būvniecības iepirkumi % no kopējo rekonstruējamo ceļa posmu (TEN-T) garuma	Projekta īstenotāja izsludinātie būvniecības iepirkumi % no kopējo rekonstruējamo ceļa posmu (TEN-T) garuma (345 km). Ieviešanas progress tiek noteikts attiecībā pret darbu apjomu kilometros (TEN-T), kas tiek iepirkuma ietvaros	50
				Rekonstruēto vai modernizēto dzelzceļa līniju kopējais garums	Kopējais rādītājs	0	1 023	Noslēgtie līgumi ar projekta īstenotāju par projekta īstenošanu % no kopējā SAM finansējuma	Noslēgts līgums ar projekta īstenotāju/iem par summu % no SAM ietvaros paredzētā finansējuma	15%
7. Nodarbinātība, darbaspēka mobilitāte un sociālā iekļaušana	Izdevumi (EUR) - ESF	133 688 404	390 071 652	Bezdarbnieki, tostarp ilgtermiņa bezdarbnieki (dalībnieki)	Kopējais rādītājs	54 500	110 000	*neattiecas*	*neattiecas*	*n/a*
				Atbalstīto mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu skaits	Kopējais rādītājs	2 350	4 700	*neattiecas*	*neattiecas*	*n/a*
	Izdevumi (EUR) - Jauniešu nodarbinātības iniciatīva	63 140 803	63 140 803	Bezdarbnieki, tostarp ilgtermiņa bezdarbnieki (dalībnieki)	Kopējais rādītājs	23 750	23 750	*neattiecas*	*neattiecas*	*n/a*
	Izdevumi (EUR) - ERAF	54 012 714	227 502 880	Trūcīgo iedzīvotāju skaits, kuri izmanto uzlabotos veselības aprūpes pakalpojumus	Kopējais rādītājs	0	94 442	Noslēgtie līgumi ar finansējuma saņēmēju % no kopējā SAM finansējuma	Noslēgtie līgumi ar finansējuma saņēmēju % no kopējā SAM finansējuma	30
8. Izglītība, prasmes un mūžizglītība	Izdevumi (EUR) - ERAF	17 136 520	326 424 456	8.1.1.a 8.1.2.a 8.1.3.a 8.1.4.a Pakalpojumu sniegšanas veiktspēja atbalstītajā izglītības infrastruktūrā	Kopējais rādītājs	1 854	114 965	*neattiecas*	*neattiecas*	*n/a*
	Izdevumi (EUR) - ESF	34 889 570	280 588 818	Izveidoto kopīgo studiju programmu, t.sk. ES valodās (skaits)	Atbalstīto un izveidoto kopīgo studiju programmu , tai skaitā ES valodās, kas nav latviešu valoda, skaits.	10	100	*neattiecas*	*neattiecas*	*n/a*
				Personu skaits, kas saņēmuši ESF atbalstu darbam augstākās izglītības iestādē	Personu skaits (maģistratūras un doktorantūras studiju programmu studenti, kā arī ārvalstu pasniedzēji), kas saņēmuši ESF atbalstu akadēmiskajam darbam augstākās izglītības iestādē.	700	1 800	*neattiecas*	*neattiecas*	*n/a*
				Bērnu un jauniešu no maznodrošinātām un trūcīgām ģimenēm un nabadzības riskam pakļauto bērnu un jauniešu skaits, kas saņēmuši atbalstu izglītības pieejamības veicināšanai	Bērnu un jauniešu no maznodrošinātām un trūcīgām ģimenēm un nabadzības riskam pakļauto bērnu un jauniešu skaits, kas saņēmuši atbalstu pirmsskolas, vispārējās un profesionālās izglītības pieejamības veicināšanai	27 614	82 432	*neattiecas*	*nav pieejams*	*n/a*
				Mācībās iesaistīto nodarbināto personu skaits	Nodarbinātās personas vecumā no 25-64 gadiem, kuras izmantojot ESF atbalstu pilnveido savu profesionālo kvalifikāciju un kompetences vai iesaistās neformālās izglītības mācību kursos.	30 000	72 144	*neattiecas*	*nav pieejams*	*n/a*

Rezultāts	Ieguldījumu prioritātei atbilstošs specifiskais atbalsta mērķis	1.1.1	1.2.1	1.2.2	2.1.1	2.2.1	3.1.1	3.2.1	3.3.1	3.3.2	3.4.1	3.4.2	4.1.1	4.2.1	4.2.2	4.3.1	4.4.1	4.5.1	5.1.1	5.1.2	5.2.1	5.3.1	5.4.1	5.4.2	5.5.1	5.6.1	5.6.2	6.1.1	6.1.2	6.1.3	6.1.4	6.1.5	6.2.1	6.3.1	7.1.1	7.1.2	7.2.1	7.3.1	7.3.2	7.4.1	7.4.2	7.5.1	7.5.2	7.5.3	7.5.4	7.5.5	7.6.1	7.6.2	8.1.1	8.1.2	8.1.3	8.1.4	8.2.1	8.2.2	8.3.1	8.3.2	8.3.3	8.3.4	8.4.1	8.5.1	8.5.2	Vidējais
1.1.1	Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā		3	3	1	1	0	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0.31
1.2.1	Veicināt privātā sektora investīcijas P&A	3		3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.15
1.2.2	Veicināt inovatīvu un tehnoloģiski intensīvu saimnieciskās darbības veicēju attīstību	3	3		0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.14
2.1.1	Uzlabot elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamību lauku teritorijās	0	2	2		3	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0.47
2.2.1	Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību	0	2	2	1		0	3	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.27
3.1.1	Sekmēt finansējuma pieejamību komercdarības attīstībai komersantiem dažādās attīstības stadijās, un veicināt jaunu komersantu veidošanos	0	2	2	0	0		3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.27
3.2.1	Veicināt MVK konkurētspēju un eksportspēju	0	3	3	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0.24
3.3.1	Veicināt MVK konkurētspēju un jaunu ideju attīstību apstrādes rūpniecībā, nodrošinot industriālās infrastruktūras pieejamību	0	1	1	0	0	2	1		2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.17
3.3.2	Palielināt privāto investīciju apjomu nacionālas un reģionālas nozīmes centros, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbībai nozīmīgā infrastruktūrā atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām	0	1	1	0	0	2	2	2		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.22
3.4.1	Paaugstināt tiesu un tiesībsargājošo institūciju personāla, kuri ņodarbojas ar parādu un zaudējumu piedziņas strīdu izskatīšanu un piedziņu, kompetenci, komercdarbības vides uzlabošanas sekmēšanai	0	1	1	0	0	0	1	0	3		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.17
3.4.2	Valsts pārvaldes profesionālā pilnveide labāka tiesiskā regulējuma izstrādē mazo un vidējo komersantu atbalsta, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomās	0	1	2	0	0	0	2	0	2	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.22
4.1.1	Veicināt efektīvu energoresursu izmantošanu un enerģijas patēriņa samazināšanu apstrādes rūpniecības nozarē	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0		1	1	2	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.20
4.2.1	Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1		3	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0.29
4.2.2	Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu pašvaldību ēkās	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3		2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0.29
4.3.1	Veicināt energoefektivitāti un vietējo AER izmantošanu centralizētajā siltumapgādē	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	2	2		0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.24
4.4.1	Attīstīt ETL uzlādes infrastruktūru Latvijā	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1		3	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.17
4.5.1	Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	2	3	3	3	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.29
5.1.1	Novērst plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu pilsētu teritorijās	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		3	0	1	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.14
5.1.2	Samazināt plūdu riskus lauku teritorijās	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3		0	1	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.14
5.2.1	Palielināt dažāda veida atkritumu atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.10
5.3.1	Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt pieslēgšanas iespējas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.05
5.4.1	Saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un aizsargāt ekosistēmas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.05
5.4.2	Nodrošināt vides monitoringa kontroles sistēmas attīstību un savlaicīgu vides risku novēršanu, kā arī sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1	1	3		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.17
5.5.1	Veicināt reģionālo attīstību, sekmējot starptautiski nozīmīga kultūras un dabas mantojuma un ar to saistīto pakalpojumu ilgtspējīgu attīstību	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1		3	3	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.29
5.6.1	Veicināt pilsētas revitalizāciju, vides kvalitātes uzlabošanos un investīciju piesaistīšanu, veicot ilgtspējīgus ieguldījumus nacionālas nozīmes sabiedriskos objektos un multifuncionālā sabiedriskā	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.14
5.6.2	Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0		1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.17

6.1.1	Palielināt lielo ostu drošības līmeni un uzlabot transporta tīkla mobilitāti	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1		0	2	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.22
6.1.2	Veicināt drošību un vides prasību ievērošanu starptautiskajā lidostā „Rīga”	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	3	0		3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.24
6.1.3	Nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru uz Rīgas maģistrālajiem pārvadiem un novērst maģistrālo ielu fragmentāro raksturu	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	0	0	0	0	0	0	2	3	3	3	3		2	2	1	1	2	2	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0.80
6.1.4	Pilsētu infrastruktūras sasaiste ar TEN-T tīklu	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	1	0	2		3	0	3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.41
6.1.5	Valsts galveno autoceļu segu pārbūve, nestspējas palielināšana	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	1	0	2	3		0	3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.41
6.2.1	Nodrošināt konkurētspējīgu un videi draudzīgu TEN-T dzelzceļa tīklu, veicinot tā drošību, kvalitāti un kapacitāti	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	1	1	1	0	2	0	0		1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0.37
6.3.1	Palielināt reģionālo mobilitāti, uzlabojot valsts reģionālo autoceļu kvalitāti	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	3	3	1		1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.34
7.1.1	Paaugstināt bezdarbnieku kvalifikāciju un prasmes atbilstoši darba tirgus pieprasījumam	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		3	3	2	1	2	2	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	3	0	0	0	0.39
7.1.2	Izveidot Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmu, nodrošinot tās sasaisti ar Nodarbinātības barometru	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3		3	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3	0	0	0	0.37
7.2.1	Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvi Jauniešu garantijas ietvaros	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2		0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0.24
7.3.1	Uzlabot darba drošību, īpaši, bīstamo nozaru uzņēmumos	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2		3	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.29
7.3.2	Paildzināt gados vecāku nodarbināto darbspēju saglabāšanu un nodarbinātību	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1		3	3	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.19
7.4.1	Palielināt nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku iekļaušanos darba tirgū, kā arī diskriminācijas riskiem pakļauto iedzīvotāju integrāciju sabiedrībā un darba tirgū	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1	0	3		3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0.34
7.4.2	Veicināt ieslodzīto un bijušo ieslodzīto integrāciju sabiedrībā un darba tirgū, pilnveidojot resocializācijas sistēmu un instrumentus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1	0	3	3		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.27
7.5.1	Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1	0	2	3	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.25
7.5.2	Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1		1	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0.14
7.5.3	Atbalstīt prioritāro (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpes un garīgās veselības) veselības jomu veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādi un ieviešanu, jo īpaši, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju veselības uzlabošanai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1		3	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.19
7.5.4	Uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, jo īpaši, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	3		3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.19
7.5.5	Uzlabot pieejamību veselības aprūpes pakalpojumiem lauku reģionu iedzīvotājiem, nodrošinot kvalificētu ārstniecības un ārstniecības atbalsta personālu, jo īpaši, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem lauku reģionos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	3		0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.17
7.6.1	Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3	3	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0.17
7.6.2	Uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jo īpaši sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3	3	3	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.19

8.1.1	Modernizēt AII studiju un zinātniskā darba materiāltehnisko bāzi STEM t.sk. medicīnas un radošās industrijas jomās un doktorantūrā, nodrošinot resursu teritoriālo koncentrāciju un vairāku augstskolu kopīgi izveidotu tematisku doktorantūras centru attīstību	2	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0		0	0	3	3	3	2	0	0	2	0	0	0	0.47
8.1.2	Uzlabot izglītojamo vajadzībām atbilstošas un kvalitatīvas vispārējās izglītības pakalpojuma pieejamību reģionālā un valsts līmenī, koncentrējot resursus un pilnveidojot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi pašvaldībās	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1		0	1	2	2	3	1	1	3	0	0	0	0.44
8.1.3	Modernizēt profesionālās izglītības iestādes, nodrošinot mācību vides atbilstību tautsaimniecības nozaru attīstībai un uzlabojot profesionālās izglītības pieejamību	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	3	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	2	2	2	3	3	3	0.47
8.1.4	Uzlabot pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas programmu īstenošanai nepieciešamo mācību vidi koledžās atbilstoši tautsaimniecības nozaru	2	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	3	0	0		3	3	2	0	0	3	0	0	0	0.49
8.2.1	Mazināt augstākās izglītības programmu fragmentāciju un veicināt to atbilstību tautsaimniecības izaugsmes vajadzībām, tajā skaitā koledžās	2	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	2	3	0	2		2	2	0	0	3	0	0	0	0.47
8.2.2	Optimizēt augstākās izglītības iestāžu, tajā skaitā koledžu, pārvaldību, un stiprināt to institucionālo kapacitāti	2	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	2	2	0	2	2		2	0	0	1	0	0	0	0.41
8.3.1	Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu un ieviest izglītības kvalitātes monitoringu	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2		2	2	3	0	2	2	0.41
8.3.2	Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu darbības kvalitāti izglītojamo snieguma paaugstināšanai	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	3	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0		1	3	2	1	1	0.44
8.3.3	Samazināt un novērst priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un kompensējošus pasākumus	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	3	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1		3	2	1	1	0.44
8.3.4	Karjeras izglītības atbalsta pasākumu īstenošana izglītības sistēmā un karjeras konsultāciju nodrošināšana izglītojamajiem visos Latvijas novados, atbalsts pakalpojuma pieejamības modeļu izstrādei un aprobācijai, kā arī metodisko un informatīvo materiālu izstrādei.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3	0	0	3	0	1	1	0	0	0	1	0	1	3	1	3	2	1	3	3	3		1	1	3	0.63
8.4.1	Pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci atbilstoši mainīgajiem darba tirgus apstākļiem	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	2	2		3	3	0.53
8.5.1	Pilnveidot profesionālās izglītības saturu un mācību līdzekļus, attīstot darba vidē balstītas mācības un praksi sadarbībā ar uzņēmumiem	3	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	0	2	2	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	2	2	1		1	0.54
8.5.2	Paaugstināt profesionālās izglītības iestāžu darbības kvalitāti profesionālās izglītības satura īstenošanā atbilstoši darba tirgus un izglītojamo vajadzībām	2	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	0	2	2	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	2	3	1	1		0.54
		0.41	0.44	0.46	0.03	0.07	0.07	1.36	0.08	0.19	0.12	0.15	0.10	0.12	0.12	0.12	0.07	0.10	0.08	0.08	0.02	0.10	0.37	0.08	0.75	0.34	0.34	0.17	0.07	0.24	0.17	0.17	0.07	0.14	0.85	0.85	0.86	0.17	0.53	0.75	0.68	0.73	0.10	0.22	0.24	0.22	0.12	0.25	0.22	0.19	0.14	0.25	0.39	0.37	0.25	0.31	0.31	0.73	0.24	0.31	0.34	